

Gemeente
Geertruidenberg

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting	5
Deel A Jaarverslag	6
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	7
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	27
Programma 3 Sportvoorzieningen	30
Programma 4 Onderwijs	35
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	40
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	54
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	57
Programma 8 Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	64
Programma 9 Overhead	67
Paragrafen	69
Paragraaf A – Lokale heffingen	69
Paragraaf B – Weerstandsvermogen en risicobeheersing	77
Paragraaf C – Onderhoud kapitaalgoederen	85
Paragraaf D – Financiering	88
Paragraaf E – Bedrijfsvoering	94
Paragraaf F – Verbonden partijen	97
Paragraaf G – Grondbeleid	99
Paragraaf H – Rechtmatigheid	105
Paragraaf I – Corona	108
Deel B Jaarrekening	114
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	115
Inleiding	115
Stelselwijzigingen	115
Baten en lasten	116
Balans	117
Financiële positie	149
Overzicht baten en lasten 2019	151
Toelichting op het overzicht baten en lasten	152
- Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	152
- Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	163
- Programma 3 Sportvoorzieningen	165
- Programma 4 Onderwijs	167
- Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	169
- Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	177
- Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	179
- Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	183
- Overzicht Overhead	186
Overzicht baten en lasten per taakveld	188
Overzicht baten en lasten per taakveld naar programma	190
SISA verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen	198

Voorwoord

Met genoegen bieden wij u de jaarstukken 2020 aan. Hierin leggen wij verantwoording af over het in 2020 gevoerde beleid en de daarbij behorende financiële resultaten.

Het jaar 2020 zal de geschiedenisboeken in gaan als het jaar waarin de wereld te maken kreeg met het Covid-19 virus. Waar in het begin van 2020 nog werd gedacht dat het "allemaal wel mee zou vallen" blijkt dat de impact van het virus enorm is. In alle geledingen van de maatschappij kregen we te maken met de effecten. In het begin van deze crisis ging het vooral over de druk op de zorg. Later ging het over terrassen, horeca en winkels waarbij we als land tot twee keer toe in een lockdown gingen. Het grootste gedeelte van Nederland ging op slot.

Ook onze gemeente kreeg het nodige voor haar kiezen. Met name in de laatste twee maanden van het jaar steeg het aantal mensen dat positief op corona testte flink. In 2020 stierven helaas 23 inwoners aan de gevolgen van Covid-19. Ons medeleven gaat uit naar iedereen die door deze ziekte dierbaren moet missen en naar de inwoners die ermee besmet waren en er nog steeds de gevolgen van ondervinden.

Veel activiteiten of projecten werden uitgesteld of gingen niet door. Denk hierbij aan de herdenking van 75 jaar bevrijding en de Veerse Dag. Politiek maakten we een crisis mee en moesten de raadsvergaderingen anders worden georganiseerd. Ambtenaren werden min of meer verplicht om thuis te werken en fysiek contact was niet of zeer beperkt mogelijk. Thuiswerken en videobellen was de norm. Door stevige inzet van onze ICT-afdeling en het inzetten van extra hard- en software maakten we een snelle omschakeling van fysiek naar online.

In onze gemeenschap zagen we een enorme veerkracht. Veel sectoren als onderwijs en zorg regelden veel zaken zelf en hadden buiten korte lijnen en betrokkenheid, weinig inzet van ons als gemeente nodig. Inwoners hielpen elkaar met boodschappen, keken naar elkaar om en regelden attenties voor eenzame ouderen.

Covid-19 heeft een enorme impact op onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners. Mensen ervaren steeds meer moeite met het naleven van de regels. Ondernemers kampen langdurig met onzekerheid of hun bedrijven het gaan redden of niet. Ook op onze organisatie is de impact groot. Covid-19 maakte het voor onze bestuurders en haar ambtenaren niet gemakkelijk. Vanaf het voorjaar 2020 draaien verschillende medewerkers mee in de crisisstructuur om onze rol in de bestrijding van Covid-19 te kunnen vervullen. En wat zou het effect zijn voor de plannen die wij in de begroting hadden opgenomen en kunnen we bereiken wat we wilden bereiken? Hoe zouden de bezuinigingen die afgelopen jaar in de begroting 2021-2024 zijn doorgevoerd zich in het begrotingsjaar 2020 zich verhouden en uiteraard de vraag wat de (financiële) impact van de Covid-19 pandemie op onze gemeente zal zijn.

Gelukkig kunnen we aangeven dat veel zaken wel doorgang hebben kunnen vinden. Dezelfde veerkracht, als we in onze gemeenschap ervoerden, zagen we ook terug in onze organisatie. Er is, ondanks de omstandigheden, hard gewerkt. Ook de gemeenteraad werkte (online) gestaag door en nam de nodige besluiten. Wel hebben we moeten constateren dat ook een aantal zaken niet of niet volledig zijn gerealiseerd.

Wel rekenen wij erop dat deze in 2021 tot een goed einde kunnen worden gebracht. Daar waar Covid-19 als oorzaak van de vertraging wordt gezien is dit in de toelichting op de cijfermatige afwijkingen opgenomen.

Ondanks alles is het ons gelukt om mooie resultaten te realiseren of processen in gang te zetten waarvan we de komende jaren resultaten gaan zien. We denken hierbij aan de renovatie van de zwembaden die nagenoeg is afgerond. Na vele bestuursperiodes onduidelijkheid ten aanzien van de Schattelijn is er een besluit gevallen dat in de basis zal gaan bijdragen aan de culturele, toeristische en recreatieve ambitie van de gemeente.

Door de samenvoeging van het WMO-loket en de diverse loketten van Sociale Zaken in het Loket Werk, Inkomen en Zorg brengen we de exacte vraag van de mensen die ons om ondersteuning vragen beter in beeld en zijn we in staat daar adequater op te reageren, zodat de beslissing van de ene hand het werk van de andere niet teniet doet.

2020 stond ook in het teken van het opstellen van de Omgevingsvisie Geertruidenberg. De strategische visie in het kader van de aankomende omgevingswet die als basis dient voor het in de toekomst op te stellen omgevingsplan en programma's. De Omgevingsvisie geeft onze ambitie weer, ook op nieuwe thema's als biodiversiteit, klimaatadaptatie en energie. De visie is eind 2020 als ontwerp ter inzage gelegd. Inwoners en andere belanghebbenden konden vanaf dat moment hun zienswijzen kenbaar maken.

Ook kwam in het tweede deel van het jaar onze boa-capaciteit weer op orde en onderhielden we extra intensief contacten met ondernemers, verenigingen en inwoners. Er werden hulpstructuren voor inwoners opgezet die behoefte hadden aan ondersteuning door Covid-19 en er werd door keihard werken uitvoering gegeven aan de extra steunmaatregelen voor ondernemers vanuit het Rijk.

Omdat de impact van Covid-19 niet begrensd wordt door de einddatum van een boekjaar zullen we ook in 2021 nog de nodige effecten merken. Vandaar ook dat wij, ondanks een positief resultaat over 2020, willen blijven benadrukken dat behoedzaamheid rondom financiën cruciaal blijft. Ondanks de genomen maatregelen in de begroting 2021-2024, zien we ook

in de komende jaren behoorlijke financiële uitdagingen.

Covid-19 heeft meer dan ooit blootgelegd dat de veerkracht van gemeenten onder druk staat door de scheve verhoudingen tussen de taken en inkomsten vanuit het Rijk in het sociaal domein. De onderhandelingen tussen de Vereniging Nederlandse Gemeenten en het Rijk om meer financiën en een gelijkwaardiger positie te verkrijgen hebben ook op het moment van dit schrijven nog geen positieve uitkomst. Ook onze reserveposities en solvabiliteitsratio staan hierdoor onder druk.

Met name de zorgkosten vergen blijvend aandacht. Uiteraard is al vóór 2020 nagedacht over de inzet van maatregelen om de kosten beheersbaar te maken, zoals de inzet van kwaliteitsaudits, de start van de pilot met een praktijkondersteuner bij huisartsen voor jeugd en het verbeteren van de managementinformatie om meer inzicht te krijgen in de data. In 2020 is het Lokaal Uitvoeringsplan Jeugdhulp vastgesteld. Hierin staan diverse projecten benoemd om enerzijds de transformatie binnen het jeugddomein verder vorm te geven en anderzijds meer grip te krijgen op de kosten binnen de jeugdzorg.

Bij de WMO loopt sinds medio 2020 een pilot met een wijk GGD'er die mede ten doel heeft onnodige verwijzingen naar dure zorg te voorkomen. Voorts is er bij de laatste aanbesteding voor de persoonlijke begeleiding (2019) een nieuwe categorie in het leven geroepen, de waakvlamfunctie, die moet voorkomen dat begeleidingstrajecten onnodig blijven duren en waarbij afgeschaald wordt waar dat kan en weer opgeschaald waar dat moet. Hierbij wordt wel steeds een vinger aan de pols gehouden. Ook voor de WMO is in 2020 een plan van aanpak opgesteld om de kosten te beheersen. Hierin worden een aantal maatregelen beschreven waarmee op termijn de sterk oplopende kosten in het Sociaal Domein, en met name die van Wmo-begeleiding, teruggedrongen moeten worden.

Eén van deze maatregelen betreft het sterker sturen op resultaten. Deze strakkere sturing vindt zowel op cliënt- als op aanbiedersniveau plaats. Ook moet hierdoor een verschuiving van de zorgzwaarte plaatsvinden: lichte ondersteuning daar waar dat kan en verantwoord is en zwaardere vormen van ondersteuning voor een zo kort mogelijke termijn, waarna deze ook afgebouwd wordt (ook indien verantwoord) naar een lichtere vorm. Daarom benadrukken we het belang om scherp naar financiën te blijven kijken, bewuste afwegingen te maken in de plannen voor de toekomst en scherp te zijn en te blijven op risico's.

Samenvatting

Financiële resultaten op hoofdlijnen

Hieronder geven wij de financiële resultaten van 2020 op hoofdlijnen weer. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de toelichting bij de programma's, zoals opgenomen in het gedeelte jaarverslag en naar de toelichting op de financiële afwijkingen, zoals opgenomen in het jaarrekeninggedeelte. Evenals voorgaande jaren zijn de bedragen, daar waar mogelijk, afgerond op duizendtallen. Hierdoor ontstaat in sommige tabellen een afrondingsverschil.

De jaarrekening 2020 sluit met een overschot van € 792.000. Dit overschot is inclusief de bedragen die in 2020 zijn overgehouden vanwege vertraging als gevolg van Covid-19. Ook zijn er een aantal uitgavenposten waarover in 2020 reeds is besloten c.q. een bestelling is geplaatst, maar waarmee op basis van de voorschriften (levering heeft nog niet plaatsgevonden) geen rekening gehouden mag worden bij de bepaling van het jaarrekeningsaldo op 31 december 2020. Deze zogenaamde "zachte verplichtingen" vallen in beginsel in het rekeningsaldo en zullen in 2021 beschikbaar gesteld moeten worden. Het gaat hier om een totaal bedrag van € 724.000. Bij het raadsbesluit stellen we voor deze middelen te bestemmen voor de verschillende doelen. Feitelijk is het (netto) jaarrekeningresultaat daarmee berekend op € 68.000.

Het resultaat is het saldo van een veelheid van (veelal incidentele) afwijkingen ten opzichte van de begroting. In de onderstaande tabel worden een aantal significante afwijkingen, niet uitputtend, genoemd die mede hebben geleid tot het rekeningresultaat. In deel B Jaarrekening, is per programma op detailniveau een toelichting opgenomen van de afwijkingen van zowel de baten als de lasten.

Omschrijving	Bedrag	V/N
Saldo Turap 2020-3	€ 133.000	N
Overhead	€ 399.000	V
Voorzieningen wethouders	€ 106.000	N
Onroerende zaakbelasting Niet Woningen	€ 102.000	N
Bijdrage Provincie A27	€ 150.000	V
Uitkeringen WWB	€ 167.000	V
Voorziening dubieuze debiteuren Soza	€ 220.000	N
Afwikkelingsverschillen BTW/BCF	€ 75.000	V
WMO, diverse onderdelen	€ 194.000	N
Omgevingsvergunningen	€ 65.000	V
Overige mutaties	€ 33.000	N
Jaarrekeningresultaat uit reguliere bedrijfsvoering	€ 68.000	V

Het totaal van de afwijkingen bedraagt € 68.000 voordelig. Het resultaat bestaat, op hoofdlijnen, uit een incidenteel voordeel van € 972.000, waarvan na resultaatbestemming € 248.000 resteert en een structureel nadeel van € 180.000. In hoeverre het structurele nadeel doorwerkt in de begroting 2021 - 2024 valt nu nog niet te zeggen. Dit zal bij de Turap 2021-1 worden beoordeeld.

Resultaatbestemmingen:

Omschrijving	Bedrag	V/N
Jaarrekeningresultaat uit reguliere bedrijfsvoering	€ 792.000	V
Resultaatbestemmingen	€ 724.000	N
Jaarrekeningresultaat na resultaatbestemming	€ 68.000	V

De specificatie van de resultaatbestemmingen treft u aan in het jaarrekeninggedeelte. Daarin is tevens een overzicht opgenomen van de aanwending/vrijval van de budgetten die gedekt worden uit de Vrije Algemene Reserve (VAR).

Risico's versus interne beheersing

In de jaarstukken wordt in de programma's een toelichting opgenomen op de belangrijkste risico's, waaronder de top 10 risico's, zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risico-beheersing. Hierbij wordt tevens aangegeven welke risico's zich hebben voorgedaan in 2019 en welke beheersmaatregelen het college daartoe heeft genomen. De risico's, die zijn opgenomen in de top 10 van de paragraaf Weerstandsvermogen, zijn voorzien van een cijfer. Dit cijfer correspondeert met het cijfer in de top 10.

Deel A Jaarverslag

Wat wilden we bereiken en wat hebben we ervoor gedaan?

Verkeer

Hooipolder

Wij voeren een landelijke en regionale lobby, waar mogelijk in samenwerking met onder andere Stichting A59stoplichten-vrij.nu en haar medestanders voor een volwaardig knooppunt.

Zowel het reguliere takenpakket verkeer, als de begeleiding van de verbreding A27, is als prioriteit aangemerkt. Om hieraan invulling te geven voegen we capaciteit toe aan het taakonderdeel verkeer voor de periode tot 2023. Incidenteel komt dit neer op een jaarlijks bedrag van € 73.000, waarvan dekking is voorzien door aanwending van de Vrije Algemene Reserve. Overigens wordt ingeschat dat, als gevolg van te maken keuzes, dit bedrag beperkt zou kunnen worden tot € 50.000. Deze keuzes zullen separaat aan de raad worden voorgelegd. Indien realiseerbaar kan de aanwending van de VAR eveneens naar beneden worden bijgesteld.

In 2020 is capaciteit toegevoegd aan het taakonderdeel verkeer om de verschillende onderdelen van de verbreding A27/Hooipolder de gevraagde aandacht te kunnen geven.

Zo is in 2020 is gestart met de voorbereidingen voor het verleggen van kabels en leidingen, is het Tracébesluit (TB) A27 onherroepelijk geworden, is een start gemaakt met de vertaling van het TB naar een bestemmingsplan, is de samenwerking tussen wegbeheerders opgezet om gezamenlijk een minder-hinder aanpak op te zetten (aanvullend op RWS) voor de werk-in-uitvoering fase en zijn de eerste "verkenningen" over invulling van het inpassingsplan / afstemming met aangrenzende projecten of ontwikkelingen gestart.

Het bleek mogelijk om de benodigde capaciteit op te vangen binnen de bestaande formatie en daarvoor beschikbare budgetten. Van het incidenteel beschikbaar gestelde budget is geen gebruik gemaakt.

Uitwerking visie wegenstructuur omgeving Hooipolder

Onze gemeente zet zich, samen met de gemeente Waalwijk, in voor de verdere uitwerking van het Hooipolderplus-plan. Hiervoor is voor de jaren 2020 en 2021 € 20.000 noodzakelijk voor het doen van onderzoeken. Tevens wordt beoogd om te komen tot snelheids- en overlast beperkende maatregelen.

Samen met alle betrokkenen is een visie opgesteld met daarin een voorstel voor maatregelen voor de korte-/ middel-lange en langere termijn. Doel is om leefbaarheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid in het gebied tussen Waspik en Raamdonksveer, als gevolg van (veranderende) A27/A59 nu, tijdens de werk-in-uitvoering fase en in de eindsituatie, te borgen. Dit plan wordt begin 2021 ter besluitvorming aangeboden. De provincie neemt ook deel aan het project en heeft reeds een subsidie toegekend voor het verbeteren van de route Waspik Raamsdonksveer buiten het lint om.

Verkeersveiligheid

Knelpunten (blackspots) worden, mede op basis van de samenlevingsagenda, door het uitvoeren van verkeersveiligheidsaudits beoordeeld. De suggesties, zoals genoemd in het raadsprogramma 2018-2022, nemen wij hierin in elk geval mee. Voor het uitvoeren van deze voorbereidende stap is een bedrag van € 10.000 noodzakelijk. Dit bedrag is bij Turap 2019-2 beschikbaar gesteld.

Het niet uitvoeren van verkeersveiligheidsaudits leidt niet naar een (de beste) oplossing op het gebied van verkeersveiligheid. De resultaten van de audit dienen als basis voor een consultatie van de samenleving. Nadien zal beoordeeld worden, of en zo ja, op welke wijze (op onderdelen) tot uitvoering dient te worden overgegaan.

In 2020 zijn de objectieve data over verkeersongevallen en gereden snelheden in onze gemeente verzameld. Hierbij is gebruik gemaakt van verkeersongevalsgegevens van geregistreerde ongevallen. Dit zijn ongevallen waarvan politie en/of verzekeringsmaatschappij een melding hebben gekregen. De snelheidsdata betreffen floating-car data van verplaatsing, die met smartphones en in-car navigatiesystemen geregistreerd zijn. Het betreffen anonieme gegevens die niet terug te leiden zijn naar individuele ritten.

Onderzoek circulatieplan Markt

De evaluatie wordt in 2019 afgerond. Afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt op basis van deze evaluatie kan dit leiden tot aanpassingen en hiermee heeft dit mogelijke financiële consequenties. Op dit moment zijn deze consequenties echter nog niet inzichtelijk.

Begin 2020 is het verkeersonderzoek uitgevoerd met als evaluatiepunten verkeer, parkeren, gebruik Markt en fietsbewegingen. De uitkomst van deze evaluatie heeft geleid tot het raadsbesluit van 12 november 2020, waarmee er voor nu geen aanpassingen worden uitgevoerd.

Routing centrum Raamsdonkveer

De evaluatie van 'de knip Keizersdijk' in Raamsdonkveer kan, afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt, leiden tot maatregelen binnen het centrum van Raamsdonkveer. Er is nog geen zicht op de financiële consequenties.

Met het raadsbesluit om de verkeerskundige knip in de Keizersdijk niet op te heffen of te wijzigen en deze knip opnieuw te evalueren na ombouw van knooppunt Hooipolder, is er geen sprake geweest van (nieuwe) maatregelen binnen het centrum.

Groenvoorziening

Wij zijn aan de slag gegaan om de biodiversiteit in het buitengebied te vergroten. Lokale natuurverenigingen en belangstellende bewoners worden hierin betrokken en kunnen meedenken waar de kansrijke gebieden liggen. Het uiteindelijke doel is meer ecologisch beheer in het buitengebied. We willen hierbij aansluiten bij het waterschap door op enkele plaatsen sinus maaibeheer toe te gaan passen wat uitermate gunstig is voor de biodiversiteit. De kosten van € 25.000 voor het vergroten van de biodiversiteit bekostigen we voortaan structureel uit het budget voor het duurzaamheidsprogramma. Biodiversiteit is daarin ook opgenomen als doelstelling.

Programma 1

Daarnaast willen we op enkele plaatsen het gemaaid gras ruimen en afvoeren waardoor de bermen verschalen en het aantal (bloemrijke) soorten zal toenemen, wat onder andere ten gunste is voor de met uitsterven bedreigde wilde bij. Ook trekken we meer op met de natuurfederatie door bijvoorbeeld nestkasten op te hangen als natuurlijke bestrijder van de eikenprocessierups.

Samen met de natuurfederatie zijn nestkasten opgehangen, takkenrillen geplaatst en bijenhôtels gemaakt. We hebben een populierenbos omgevormd naar een gevarieerd bos en er zijn een aantal bermen ingezaaid met een biologisch bollenmengsel voor de bijen en andere insecten.

Er ligt een geheel nieuw bermbestek dat, in samenwerking met het waterschap en de omliggende gemeenten, is opgesteld en op elkaar afgestemd. Op deze manier ontstaat een groot ecologisch lint. Dit bestek wordt in 2021 in uitvoering gebracht.

Op diverse plaatsen is het gemaaid gras opgerold en afgevoerd, zodat de bermen verschrallen. Aan de Eendrachtsweg en de Centraleweg is gestart met het sinus maaien.

Uitvoering natuurprojecten

In 2017 is het regionale bod: 'Groene troefkaart klimaatadaptatie' opgesteld. Aan dit regionale bod werkten 10 gemeenten, waterschappen en terreinbeheerders onder coördinatie van Regio West-Brabant. Het bod betekent ontwikkeling van nieuwe natuur en ecologische verbindingzones. Door gebieden beter in te richten kunnen klimaatveranderingen worden opgevangen. Ook biedt het economische kansen, een gezonde leefomgeving en het versterkt de cultuurhistorie. We zien kansen voor verbinding met diverse ontwikkelingen, zoals de nieuw aan te leggen hoogspanningsverbinding, de Donge, de Amercentrale, A59 en diverse projecten, zoals de Slikpolder, Achter de Hoeve en het Plassengebied. Dit regionale bod wordt omgezet in concrete aanvragen. We maken hierbij gebruik van de cofinancieringsregeling van het Groen Ontwikkelingsfonds Brabant (GOB).

Aan dit regionale bod is en wordt nog steeds gewerkt. Er zijn onderzoeklocaties langs de Donge om nieuwe natuur toe te voegen. Dit is onderdeel van het bod.

Verordening Ruimte - Verordening Natuurbescherming

Veehouders moeten hun bestaande huisvestingsystemen op 1 januari 2022 aangepast hebben aan de maximale ammoniak-emissie-eisen.

Voor deelnemers aan de stoppersmaatregel geldt deze eis vanaf 1 januari 2020. Het komt erop neer dat vanaf 2020 alle stallen ouder dan 15 jaar (20 jaar voor rundveestallen) aangepast moeten worden aan de dan geldende maximale emissie-eis. Deze eisen worden stapsgewijs strenger richting 2028. Om te kunnen voldoen aan het gestelde beleid moeten veehouders in 2019 een ontvankelijke aanvraag om omgevingsvergunning voor de activiteit milieu indienen. We zien nu reeds een toename in de aanvragen van agrarische ondernemers, de verwachting is dus dat deze trend zich in 2019 voortzet. Uitgangspunt is dat de kosten worden gedekt binnen de bestaande budgetten van de OMWB.

Het Bestuursakkoord 2020-2023 van de Provincie Noord-Brabant zorgde voor een belangrijke wijziging die invloed heeft op geldende data waaraan bedrijven moeten voldoen. Door de richtinggevende uitspraak, in het Bestuursakkoord en de vertaling daarvan in de Interim Omgevings Verordening dat de resultaatverplichting, om gemiddeld op bedrijfsniveau te voldoen aan de emissie-eisen, doorschuift naar 1 januari 2024, verwachten de OMWB en wij dat de aanvragen vooral in 2023 zullen worden ingediend en dat de piek aan de vergunningverlening dan plaatsvindt. Door één bedrijf wordt gebruik gemaakt van de stoppersregeling.

Klimaatadaptatie

In dit kader is begin 2019 via de regionale samenwerking een stresstest uitgevoerd. Deze stresstest betreft het gevaar op overstroming vanuit de rivieren, wateroverlast door neerslag en overlast door droogte en hitte. In 2020 voeren we een risicodialog. Hiervoor is met de regionale samenwerking een beperkte subsidie verkregen om hier een eerste aanzet voor te geven. In de periode 2020-2022 wordt er vanuit de dialoog een uitvoeringsprogramma opgesteld dat in de jaren daarna tot uitvoering komt.

Op deze manier geven we invulling aan het bestuursakkoord klimaatadaptatie van november 2018. Momenteel is nog niets te zeggen over de financiële gevolgen voor onze gemeente. Wel kan al gezegd worden dat om droge voeten te houden en tegen hittestress er behoorlijke ingrepen nodig zijn, zowel in de openbare ruimte als bij particulieren en bedrijven. Voor zowel de dialoog als de uitvoeringsprogramma's zijn extra middelen nodig. We kunnen deze deels onderbrengen in de voorziening van het VGRP+.

In 2020 is het proces opgezet voor het voeren van risicodialogen. Deze dialogen zullen meteen opgevolgd worden door de ontwikkeling van de uitvoeringsagenda, die in de loop van 2021 verwacht worden en daarna uitgevoerd kunnen worden. Het proces wordt ondergebracht in de voorziening vanuit het VGRP en de voorziening klimaatadaptatie. Deze investering zal via de subsidies uit het DPRA voor de maatregelen uit de uitvoeringsagenda terugvloeien. Getracht wordt de uitvoeringsagenda zo goed mogelijk aan te laten sluiten op het op te stellen programma Openbare Ruimte.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Op verschillende locaties rondom de Grote Kerkstraat liggen gronden van derde(n) waarbij sprake is van een toekomstig ontwikkelings-vraagstuk. Om als gemeente in een dergelijk geval regie/grip te hebben op het soort en omvang van de ontwikkeling en daarnaast deze ontwikkelingen op elkaar af te kunnen stemmen wordt een verkenning opgesteld.

Vanwege capaciteitsgebrek en prioriteiten bij andere projecten is er in 2020 nog geen visie voor de gronden tussen de Grote Kerkstraat-Rembrandtlaan-Rubenstraat opgestart. Ook is er op dit moment geen budget om dit geheel zelfstandig op te pakken. In 2021 zal met de verschillende stakeholders in het gebied bekeken worden hoe in samenspraak tot visievorming en ontwikkeling gekomen kan worden.

Digitaal stelsel landelijke voorziening DSO-LV

In het kader van de Omgevingswet is landelijk afgesproken (tussen de VNG en het rijk) dat de kosten van het beheer van het digitaal stelsel landelijke voorziening (DSO-LV) vanaf 2020 tot en met 2023 gedeeltelijk worden gedekt uit het Gemeentefonds. Hiertoe wordt jaarlijks 18 miljoen euro uit het Gemeentefonds onttrokken. Voor onze gemeente is dit een bedrag van € 23.000. De gevolgen hiervan zijn verwerkt in de gemeentebegroting 2020.

Vanwege de complexiteit en de oplopende kosten van DSO, is door het rijk besloten de inrichting van het DSO te beperken (en de invoering van de Omgevingswet met een jaar uit te stellen) en eerder dan in 2023 met de gemeenten af te stemmen wat de daadwerkelijke kosten van de invoering van het DSO voor gemeenten betekent. Onderzoek naar de daadwerkelijke kosten vindt nu plaats en is naar verwachting afgerond in april 2021. Daarna vindt landelijk besluitvorming plaats over de inhoud en vorm van het DSO.

Algemene Bepaling Omgevingsrecht (WABO) Wet Kwaliteitsborging voor Bouwen

De inwerkingtreding van de Wet Kwaliteitsborging voor Bouwen blijft vertraging oplopen. De minister BZK heeft nu aangegeven om de wet gelijk te willen invoeren met de Omgevingswet die gepland is op 1 januari 2021. De VNG, Vereniging Eigen Huis en Bouwend Nederland zijn van mening dat het huidige wetsvoorstel niet leidt tot betere kwaliteit tegen aanvaardbare kosten. Met de komst van deze wet zou de preventieve toets op bouwtechnische voorschriften en het toezicht van Bouw & Woningtoezicht komen te vervallen. De overheid draagt de taken en verantwoordelijkheden dan over aan de private markt. De leges zullen door deze ontwikkeling onder druk komen te staan.

De invoering van de Omgevingswet is medio 2020 uitgesteld naar 1 januari 2022. Aangezien de Wet Kwaliteitsborging voor bouwen tegelijk zal worden ingevoerd, heeft deze ook vertraging opgelopen.

Timmersteekade

De havengelden van de historische schepen en de Beroepsvaart dekken 50% van de kosten. Het college komt conform een motie met een separaat voorstel voor de dekking van de overige 50%.

De steigers van de historische schepen zijn vernieuwd. Dit heeft langer geduurd dan de bedoeling was, waardoor de inkomsten lager zijn uitgevallen dan geraamd. Over de periode dat de schepen er niet hebben gelegen zijn ook geen liggelden betaald.

Integrale veiligheid

Bijdrage Baronie Interventie Team

In het kader van integraal toezicht in relatie tot ondermijning werken de gemeenten in de Baronie samen in het Baronie Interventie Team (BIT). Ten behoeve van het BIT is een projectleider aangesteld. De kosten hiervoor worden naar inwoneraantal verdeeld onder de gemeenten.

In 2020 is een nieuwe projectleider voor het BIT gestart. Het jaar 2020 stond in het teken van het verkrijgen van zicht en inzicht. Door corona konden niet alle acties doorgaan, maar desondanks hebben in de gemeente Geertruidenberg meerdere geslaagde actiedagen plaatsgevonden waaronder een grote integrale controle op Dombosch I en de Pontonnier waarbij er geen zware overtredingen zijn geconstateerd. Verder zijn meerdere bedrijven in de gemeente bezocht om hen te informeren over de gevaren van ondermijning in het kader van hun legale bedrijfsprocessen.

Middelen Boa's

Sinds 2017 hebben we 2 boa's in dienst. Voor de professionalisering is de aanschaf van diverse materialen en budget voor het wegslepen van voertuigen structureel noodzakelijk. Daarnaast is een budget geraamd voor de portofoons, welke noodzakelijk zijn in het kader van veiligheid en efficiëntie.

De Boa's zijn voorzien van de noodzakelijke uitrusting om veilig hun werk te kunnen uitvoeren. Het gebruikte budget voor het wegslepen van voertuigen is afhankelijk van het aantal keren dat een voertuig moet worden weggesleept en of kosten van wegslepen verhaald kunnen worden.

Programma 1

Illegaal grondgebruik

We starten in 2019 een actieve aanpak voor de verkoop van reststroken en aanpak onrechtmatig grondgebruik. Hiermee willen we voorkomen dat eigendom wordt verloren door verjaring. Daarnaast stellen we eenduidige regels om ongelijkheid tegen te gaan. De verwachte opbrengst van de te verkopen reststroken bedraagt € 50.000 in 2020. Door allerlei interne oorzaken (mutaties, personeelsverloop, ziekte e.d.) is het niet gelukt dit plan van aanpak af te ronden en tijdig op de agenda van de raad te krijgen. Hierdoor vindt verschuiving van de geraamde opbrengst van € 50.000 plaats naar 2021.

In november 2020 heeft de raad ingestemd met de 'Aanpak oneigenlijk grondgebruik en verkoop van reststroken'. Hierna is het aanbestedingstraject opgestart. De gunning en start van de opdracht worden medio 2021 verwacht, waarna uitvoering kan worden gegeven aan de aanpak.

Wegen en infrastructurele werken

Riolering

In 2020 bereiden we de rioleringswerken Ravelijn fase 2 en de Zandheuvel voor. Deze werken combineren we met kleinschalige herinrichting.

Vanuit het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP+) pakken we ook Haven (Raamsdonksveer), Valeriaanstraat, Regentenstraat en Vorsterstraat aan.

Ravelijn fase 1 en 2 worden na de voorbereiding van fase 3 uitgevoerd. Zandheuvel is voorbereid en aanbesteed in de vorm van een bouwteam. Uitvoering is in voorbereiding genomen.

Project De Haven (Raamsdonksveer) is een onderdeel van plan Donge-oever. Met de Valeriaanstraat zijn de voorbereidingen gestart voor het maken van een ontwerp.

Voor de Regentestraat en Vorstenstraat is de voorbereiding uitgesteld i.v.m. corona. Het houden van bewonersavonden is niet mogelijk geweest.

Kabels en leidingen

We heffen precariobelasting aan bedrijven over het netwerk van kabels en leidingen die zij onder, op of boven de gemeentegrond exploiteren.

In een van de beroepszaken over de precariobelasting voor ondergrondse en bovengrondse kabels is een vaststellingsovereenkomst gesloten. Voor 2020 betekent dat dat de precario is vastgesteld op € 11.000.

Markeringen

Het werkbudget wordt afgeraamd met € 10.000. Het onderhoud van de markeringen is namelijk op voldoende niveau waardoor er minder budget noodzakelijk is.

De bezuiniging heeft niet geleid tot tekortkomingen in het onderhoudsprogramma. Van asfaltwegen, die deel hebben uitgemaakt van het jaarprogramma wegen 2020, is de markering ten laste van de voorziening wegen gekomen

Elektronische bedrijfsvoering

Medewerkers van de gemeente komen op allerlei plaatsen in aanraking met elektrische installaties. Het gaat hierbij om evenementenkasten, rioolgemaal, weekmarktvoorzieningen en installaties zoals meterkasten in gebouwen enz. Het invullen van de elektrotechnische bedrijfsvoering is een wettelijke verplichting vanuit de Arbowet en het Arbobesluit. Dit project hebben we gezamenlijk met de gemeente Drimmelen opgepakt om de kosten te beperken en waar mogelijk van elkaar te leren. Als vervolgstap gaan we gezamenlijk een installatieverantwoordelijke aanstellen.

Door onderbezetting in de gemeente Drimmelen heeft dit vertraging opgelopen. De aanstelling van een installatieverantwoordelijke is niet geëffectueerd. In 2021 wordt dit proces verder opgepakt.

Programma 1

Waterwegen/vaarwegen

Doordat de werkelijke kosten lager uitvallen kan een besparing worden gerealiseerd op de uitgaven voor de 360 graden foto's (wordt uitgevoerd door Cyclomedia).

Het beschikbare bedrag is toereikend geweest om de geplande werkzaamheden uit te kunnen voeren.

Kaartbeheer en kadaster

Doordat de werkelijke kosten lager uitvallen dan geraamd kan het werkbudget worden afgeraamd. Tezamen met waterwegen/vaarwegen bedraagt de besparing € 10.000.

Het beschikbare bedrag is toereikend geweest om de geplande werkzaamheden uit te kunnen voeren.

Openbare verlichting

De voorziening wordt opgeheven. Binnen het huidige begrotingsbudget openbare verlichting is voldoende ruimte voor afschrijving van de huidig bekende investeringen.

Door het opheffen van de voorziening valt de storting vrij van per jaar gemiddeld € 55.000.

In 2020 zijn 350 stuks SOX-lampen verspreid over de gemeente vervangen. Het project vervangen verlichting Stationsweg is in voorbereiding. Het project zal in 2021 worden uitgevoerd.

Verkeer

Mobiliteitsplan

Ons mobiliteitsplan dateert uit 2011 en is feitelijk toe aan actualisatie. Met de Omgevingswet in aantocht achten wij het verstandig de actualisatie van het mobiliteitsplan aan de implementatie van de Omgevingswet te koppelen. Van een financiële vertaling binnen de Omgevingswet is (nog) geen sprake. Ook een uitloop van de implementatie van deze wet is hierin niet meegenomen als risico.

Het gemeente breed parkeeronderzoek vindt niet in 2020 plaats maar wordt doorgeschoven. Dit onderzoek wordt eens in de vier jaar uitgevoerd. De kosten van dit parkeeronderzoek bedragen € 7.500 en worden dus pas in 2022 voorzien.

Zoals aangegeven is het actualiseren van het mobiliteitsplan gekoppeld aan de implementatie van de Omgevingswet. Nog bezien moet worden op welke wijze de actualisatie van het mobiliteitsplan wordt vormgegeven. De ingangsdatum van deze wet is inmiddels bepaald op 1 januari 2022.

Programma 1

Duurzaam veilig

Er wordt in de toekomst geen bedrag op voorhand in de begroting opgenomen. Pas met de besluitvorming over projecten wordt een benodigd bedrag meegenomen. Door geen bedrag op voorhand op te nemen wordt er structureel € 41.000 bespaard. Daar staat tegenover dat het bijbehorend subsidiebedrag vanuit de Provincie verhoudingsgewijs lager wordt. Concreet gaat het om een lagere bijdrage van € 20.000.

Zoals is aangegeven wordt dit op projectniveau meegenomen.

Wijkbudget

Om meer gehoor te geven aan de wensen en ideeën van inwoners en ter bevordering van de leefbaarheid en de sociale en maatschappelijk cohesie in de wijk, is het wijkbudget beschikbaar gesteld. Het wijkbudget kent enkele kaders, maar we geven vooral de inwoners een kans om een eigen initiatief (met omwonenden) te realiseren. Binnen de kostenpost leefbaarheid- stimulering wijken en buurten wordt er voor het wijkbudget een bezuiniging doorgevoerd van € 15.000. Dit is de helft van het huidige wijkbudget. We stellen dus € 15.000 beschikbaar.

In 2020 zijn er in het totaal 21 aanvragen ingediend voor het wijkbudget. 13 daarvan zijn (deels) toegekend en tot realisatie gebracht. 4 aanvragen waren niet geschikt voor het wijkbudget. Hier was onvoldoende draagvlak voor het initiatief vanuit omwonenden óf het aangevraagde bedrag was te groot. 4 aanvragen zijn niet uitgevoerd aangezien dit ging om een buurtactiviteit. Deze zijn vanwege corona geannuleerd.

Kinderboerderij de Kromme Akker

Het anders vormgeven van de Kinderboerderij de Kromme Akker in Geertruidenberg door te onderzoeken of het naastgelegen kinderdagverblijf de exploitatie van de kinderboerderij kan overnemen. Hiermee kan de subsidie van € 17.400 worden stopgezet.

De gemeente en de kinderboerderij zoeken een manier om de kinderboerderij financieel zelfstandig te maken. In 2020 is samenwerking met onder andere het naastgelegen kinderdagverblijf onderzocht. Helaas is er tot nu toe geen partner gevonden die de exploitatie rond kan krijgen. De kinderboerderij heeft een sponsorplan opgesteld. Door corona is de uitrol van dit plan vertraagd. Het college en het bestuur van de kinderboerderij blijven in gesprek over aanvullende oplossingen om de kinderboerderij financieel zelfstandig te maken.

Volkshuisvesting

Met de vaststelling van de Woonvisie is gelijktijdig invulling gegeven aan de 'Starterslening', 'Blijverslening' en 'Duurzaamheidslening'.

Duurzaamheidslening

Het toewijzingsbudget voor duurzaamheids-leningen is, vanwege een gestegen vraag naar deze leningen, in 2020 door de raad verhoogd naar € 400.000. Hierdoor kan de gemeente de duurzaamheidsleningen blijven faciliteren aan de inwoners.

Startersleningen

In 2020 zijn 16 startersleningen toegewezen.

Milieu

Duurzaamheid

In 2018 is ons duurzaamheidsprogramma vastgesteld. Voor de uitvoering van diverse projecten was voorzien in een bedrag van € 100.000 voor 2020 en vanaf 2021 in een structureel bedrag van € 200.000. Hiermee wordt in het kader van de bezuinigingsopgave het budget met een derde verlaagd ten op zichte van de eerder genomen bedragen en daarmee de uitvoering van het duurzaamheidsprogramma getemporeerd.

Programma 1

Het duurzaamheidsprogramma maakt de ambitie van een duurzaam Geertruidenberg in 2050 concreet. De focus ligt daarbij op de komende vijf jaar. In het programma zijn projecten geformuleerd waarmee we direct meters maken en projecten die ons helpen om de verdere transitie stevig in de steigers te zetten. We richten ons op de volgende thema's:

- * Energietransitie (besparing en duurzame opwekking).
- * Mobiliteit.
- * Klimaatadaptatie.

We starten met het opstellen van een warmtevisie, waarin per wijk in onze gemeente wordt aangegeven op welke wijze gas in de wijk wordt vervangen door een andere manier van verwarmen. Het opstellen van een warmteplan per wijk is een verplichting vanuit de rijksoverheid.

Voorgestaan wordt om de uitvoering van het Duurzaamheidsprogramma te temporiseren door het uitvoeringsbudget met een derde te verlagen. Concreet betekent dit dat voor 2020 een bedrag beschikbaar wordt gesteld van € 100.000 en voor de daaropvolgende jaren structureel € 200.000.

Na wat personele wijzigingen is sinds september 2020 het duurzaamheidsprogramma nieuw leven ingeblazen. Denk daarbij aan de acties rondom de cadeaubonnen energiebesparing, collectieve inkoopactie voor zonnepanelen en de duurzaamheidslening. Ook is een start gemaakt met de transitievisie warmte. Voor 2020 bracht dit nog niet zoveel kosten met zich mee, waardoor er een restant overblijft van de uitvoeringsgelden.

Voor 2021 verwachten we juist meer kosten, vanwege de hernieuwde energie in het duurzaamheidsprogramma.

Voorgesteld wordt om het restant van het uitvoeringsbudget duurzaamheid 2020 toe te voegen aan het uitvoeringsbudget duurzaamheid 2021.

Afval

In 2020 gaan we op basis van het raadsbesluit van 4 juli 2019 verder uitvoering geven aan het nieuwe afvalbeleid.

In 2020 is het beleid gewijzigd middels het raadsbesluit van 6 juli 2020, met als resultaat dat wordt overgegaan op invoering van het Nieuwe Inzamelen. Er zijn voorbereidingen getroffen om hieraan uitvoering te geven in de komende jaren. Tevens is het contract voor de milieustraat middels een aanbesteding met 2½ jaar verlengd.

Externe Veiligheid

Het Rijk verstrekt aan de OMWB-subsidie voor diverse taken op het gebied van externe veiligheid (zoals bijhouden risico-kaart, adviezen externe veiligheid in te ontwikkelen ruimtelijke plannen etc.). Het is onzeker of deze subsidie in 2020 nog verstrekt wordt. Dit is een risico.

Het Rijk heeft in februari 2020 besloten nog eenmalig een subsidie te verstrekken. Daarmee is het risico weggenomen.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Bestemmingsplannen

In afwachting van de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet, worden geen nieuwe gemeentelijke plan aanpassingen meer doorgevoerd. Het geraamd bedrag wordt als bezuiniging voor de begroting 2020 ingezet. Mocht in de toekomst blijken dat op basis van omgevingsvisie gemeentelijke initiatieven noodzakelijk zijn dan zal er een afzonderlijk raadsvoorstel betreffende ontwikkeling aan de raad worden voorgelegd.

Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) staat nog altijd gepland voor 1 januari 2022. Het omgevingsplan zal onder de Omgevingswet alle gemeentelijke bestemmingsplannen vervangen. De eerder beschikbare budgetten, voor de actualisering van een groot deel van de bestemmingsplannen, worden overgeheveld en ingezet voor de voorbereidingen op het Omgevingsplan.

Verwacht wordt dat de nieuwbouw van het Hoge Veer in Geertruidenberg eind 2019 gereed is. De huidige locatie van het Hoge Veer in Raamsdonksveer komt daarmee in 2020 al deels leeg te staan. In dit kader is vorig jaar een begin gemaakt

Programma 1

met een verkenning voor de huidige locatie. In samenspraak met de grondeigenaar, Thuisvester, wordt in 2020 een nieuwe bestemming voor de locatie onderzocht.

Hoge Veer

De gesprekken met Thuisvester over een nieuwe invulling van de locatie van het oude Hoge Veer in Raamsdonksveer zijn in 2020 nog niet opgestart. Als de nieuwbouwappartementen van Thuisvester in het Koninginnebastion in begin 2021 opgeleverd worden, is het gehele intramurale deel van het Hoge Veer naar Geertruidenberg verhuisd. In het tweede kwartaal van 2021 worden gesprekken met Thuisvester over de locatie weer opgestart en wordt de planvorming voor-gelegd aan de gemeenteraad.

Het Tracébesluit (TB) A27 Houten-Hooipolder is in december 2018 door de minister getekend. Naar verwachting zal de Raad van State (Rvs) nog in 2019 de beroepen tegen het TB behandelen. Na het onherroepelijk worden van het TB is de gemeenteraad verplicht vanuit de Tracéwet om binnen een jaar een bestemmingsplan of beheer verordening vast te stellen om het TB planologisch te verankeren. De procedure voor het bestemmingsplan voor de verbreding van de A27 zal dan ook naar alle waarschijnlijkheid in 2020 opgestart worden.

Met de verbreding van de A27 is verplaatsen van de locatie van de scouting noodzakelijk. Op dit moment gaan wij ervan uit dat deze verplaatsing binnen de door RWS beschikbaar gestelde middelen aan scouting Raamsdonksveer en gemeente uitgevoerd kan worden.

A27

De opdracht tot het opstellen van het bestemmingsplan voor de verbreding van de A27 is verleend aan een adviesbureau. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart. De procedure zal medio 2021 worden opgestart en voor het einde van het jaar afgerond kunnen worden. Het betreft alleen het juridisch verankeren van het Tracébesluit.

De procedure rondom de nieuwbouw van de scouting is afgerond en onherroepelijk. Het terrein is bouwrijp gemaakt en de bouwwerkzaamheden zijn eind 2020 gestart.

De aansluiting met de openbare ruimte nabij de nieuwbouw van de Wilsdonck vraagt ook aandacht. Momenteel is er nog geen zicht op de kosten van de aanpassingen.

Wilsdonk

De ontwikkeling van de nieuwbouwplannen van basisschool de Wilsdonck aan de Parklaan zijn in 2020 door Stichting Uniek verder voorbereid, maar nog niet afgerond. Wanneer in 2021 de plannen concreter worden, wordt duidelijk of er nog aanpassingen aan de openbare ruimte noodzakelijk zijn en of het projectbudget hiervoor voldoende ruimte biedt.

De dijkversterking heeft in 2020 nog steeds de aandacht van het bestuur. Zoals eerder besloten wordt in de Slikpolder ingezet op natuurontwikkeling. Realisatie dient in de periode 2020-2021 plaats te vinden. Vanwege nieuwe inzichten, onder andere over de toekomstige waterstanden, gaat het waterschap hun voorkeursalternatief voor dijk teruglegging rondom de Slikpolder opnieuw bekijken. De uitvoering zal daarom in 2020 nog niet plaats vinden.

Los van vorenstaande ontwikkeling wordt gestart met de ruimtelijke procedure voor de verkabeling 150 kV.

Dijkversterking

Het waterschap heeft in 2020 nog geen keuze gemaakt in het kader van de dijkversterking rondom de Slikpolder. Wanneer het waterschap hier wel concreter over wordt kan de inrichting van de Slikpolder als onderdeel van het programma Dongeoevers verder opgepakt worden. Het ondergronds brengen van de 150 kV hoogspanningsverbinding Geertruidenberg-Raamsdonksveer staat los van de inrichting van de Slikpolder. De tracékeuze is gemaakt, en de planologische procedure voor het nieuwe tracé aan de zuidkant van Raamsdonksveer is in voorbereiding.

Nadat de raad ingestemd had met de procesaanpak voor de verkenning van de supermarktllocatie in Geertruidenberg, is in de tweede helft van 2019 een start gemaakt met de verkenning samen met de vastgoedeigenaar en de inwoners van Geertruidenberg. Zodra een geschikte locatie is gevonden zal de nadere uitwerking plaats vinden. Eventuele procedures kunnen dan in 2020 opgestart worden. De kosten die gemoeid zijn met de procedures komen voor rekening van de vastgoedeigenaar.

Supermarktllocatie

De zoektocht naar een mogelijke locatie om de supermarkt van het Schonckplein naar toe te verplaatsen is in 2019 gestart. O.a. vanwege de lockdown heeft het proces meer tijd in beslag genomen dan verwacht. Daarnaast heeft de raad door middel van een motie de zoektocht in december 2020 uitgebreid. Verwacht wordt dat in de raadsvergadering van juni 2021 een advies aan de raad kan worden voorgelegd.

Overige ontwikkelingen

De actualisering van het bestemmingsplan en de geluidszonering van bedrijventerrein de Pontonnier is in 2020 nog niet afgerond. Zodra één van de ondernemers op het bedrijventerrein meer duidelijkheid heeft gegeven over zijn toekomstplannen kan de procedure verder opgestart worden en afgerond worden.

Gemeentelijke gebouwen

Markt 32-38, oude Raadhuis:

De panden worden verkocht met behoud van de publieke functie van het oude Stadhuis. Wij gaan er vanuit dat verkoop in 2020 plaats kan vinden. De besparing wordt in 2021 geëffectueerd.

In september 2020 heeft de raad besloten om de panden Markt 32-38 aan te bieden, waarbij verhuur het uitgangspunt is. Verkoop is mogelijk als de publieke functies van de panden behouden kunnen worden.

Na het raadsbesluit is dit proces onder begeleiding van een makelaar opgestart. Verhuur, dan wel verkoop, wordt eind 2021 verwacht.

Schuttersveld, school:

In het kader van herontwikkeling wordt het gebouw eind van het jaar leeg opgeleverd en begin 2020 gesloopt.

De sloop van het gebouw heeft plaatsgevonden en het terrein is bouwrijp gemaakt).

Julianalaan 103:

De voormalig brandweerkazerne aan de Julianalaan wordt verhuurd aan Mid Zuid. De huuropbrengst is € 25.000 per jaar.

Het huurcontract met Midzuid is gesloten.

Energietransitie

De opgave voor de verduurzaming van de leefomgeving en de energietransitie zijn nog altijd in ontwikkeling. Het opstellen van regionale energiestrategieën vormt één van de onderdelen uit het klimaatakkoord, wat het kabinet op 28 juni heeft gepubliceerd. In de regio West-Brabant is hiermee reeds een start gemaakt. Voor 1 juni 2020 zullen de individuele gemeenteraden de concept RES vaststellen. Tot die tijd zal, ook kijkende naar het duurzaamheidsprogramma en de daarin opgenomen projecten, nagedacht moeten worden hoe en in welke mate Geertruidenberg ruimte moet/ wil bieden aan 'energieland-

Programma 1

schappen'. Vanuit het Rijk komen er bij de vaststelling van het Nationaal Klimaatakkoord mogelijk nog extra opgaven en ook de Regionale Energiestrategie (RES) kan invloed hebben op de inspanning die na vaststelling van gemeente wordt gevraagd. De sterke dynamiek en de zich snel opvolgende ontwikkelingen in de energietransitie betekenen dat er (snel) beleid moet worden opgesteld.

Daarnaast kloppen steeds meer initiatiefnemers met duurzame initiatieven, variërend tot de aanleg van een zonneweide tot interesse in het plaatsen van (kleine) windmolens aan bij de gemeente en wordt gevraagd mee te denken, te faciliteren of een besluit te nemen over ingediende plannen. Hiervoor is vaak extra (technische) ondersteuning nodig, deze kunnen worden gedekt binnen de bestaande budgetten.

In juni 2020 stemde de raad in met de concept-RES waarin de regionale ambities voor de energietransitie zijn vastgelegd. Voor Geertruidenberg betekent dat 8 GWh aan zonenergie op dak en 24 GWh aan zonenergie op veld. In de aankomende omgevingsvisie wordt aan de raad gevraagd om de zoekgebieden voor deze opwek aan te wijzen. Inmiddels is de concept-RES omgezet in een RES 1.0. Deze RES 1.0 wordt het eerste kwartaal van 2021 behandeld in de verschillende raden in de regio.

Toekomstvisie Amercentrale

In 2018 is een eerste verkenning uitgevoerd om kans rijkheid, consequenties en betekenis van diverse toekomstscenario's in beeld te krijgen. De nadere uitwerking van het meest wenselijke scenario richting een concrete (gedeeltelijke) gebiedsvisie vindt naar verwachting voor een deel in 2020 plaats.

In de omgevingsvisie die in voorbereiding is, is een voorkeur opgenomen om tot een mix van twee van de drie geschetste scenario's te komen. De visie heeft als ontwerp ter inzage gelegen en wordt naar verwachting in juni 2021 door de raad vastgesteld.

Omgevingswet

Medio 2019 is gestart met het traject om te komen tot een omgevingsvisie: een lange termijnvisie op de gewenste ontwikkeling en kwaliteit van de leefomgeving. De visie geeft uitdrukking aan de identiteit en kernwaarden van ons gebied en vormt de basis voor een gebiedsgerichte benadering, waarbij bestaande en gewenste kwaliteiten en het beheer daarvan in beeld worden gebracht. Het is tevens een zoektocht naar de nieuwe verhoudingen tussen overheid, markt en gemeenschap. Belangrijk onderdeel van dit traject is de participatie die vanaf eind 2019 vorm- gegeven wordt. De planning is de omgevingsvisie medio 2020 gereed te hebben. Op basis van de visie gaan we na welke onderdelen nader uitgewerkt moeten worden in de vorm van een programma. Het programma kan het karakter hebben van een sectoraal uitvoeringsprogramma, een thematisch of gebiedsgerichte beleidsvisie. De op te stellen programma's hoeven niet vóór 1 januari 2021 klaar te zijn, maar het is wel van belang ons hierop voor te bereiden.

Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is eind 2020 in concept opgesteld en vervolgens ter inzage gelegd tot en met begin 2021. Tijdens het traject is besloten ook een Milieu effect rapportage (MER) uit te voeren. Aangezien in de Omgevingswet diverse extra belangen naast de milieubelangen meegewogen moeten worden, hanteren we de term omgevingseffect-rapportage (OER). Met deze integrale toetsing zijn de af te wegen keuzes en ambities beter onderbouwd. Voor het consulteren van onze ketenpartners en belangenorganisaties is een klankbordgroep samengesteld.

Op basis van de visie is verkend welke onderdelen nader uitgewerkt moeten worden in de vorm van een programma. In 2021 gaan we met dit nieuwe instrument vanuit de Omgevingswet meer ervaring opdoen.

Pilot Dombosch

Voor de pilot Dombosch is een visie opgesteld. Deze visie gaan we vertalen naar een bestemmingsplan 'verruimde reikwijdte'/omgevingsplan. Daarvoor wordt nu een nota van uitgangspunten opgesteld. Vaststelling van dit bestemmingsplan is voorzien in 2020. Hiermee gaan we ervaring opdoen met wat er nodig is om een omgevingsplan onder de Omgevingswet te maken.

Pilot Dombosch

Door capaciteitsproblemen is het vervolg van de pilot Dombosch in 2020 nog niet opgepakt. Dit krijgt een vervolg in 2021.

Er is gestart met het maken van een plan van aanpak voor het (tijdelijke) omgevingsplan. Als de Omgevingswet in werking treedt worden alle bestemmingsplannen van rechtswege 'tijdelijk omgevingsplan'.

DSO

Op 1 januari 2021 moet elke gemeente zijn aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet Landelijke Voorziening (DSO). Het DSO biedt het digitale loket waar je kunt zien welke regels gelden op een locatie, waar je vergunningen kunt aanvragen en waar je op termijn informatie kunt raadplegen over de kwaliteit van de leefomgeving. Dit betekent een technische aansluiting van onze huidige systemen op de landelijke voorziening. Er is een impactanalyse gestart om inzicht te krijgen in de gevolgen van de wetgeving en landelijke ontwikkelingen (waaronder de invoering van de omgevingswet) voor de digitale dienstverlening.

Daarnaast moeten onze werkprocessen aangepast worden aan het gewijzigde digitale systeem, nieuwe wetgeving en de lokale regelgeving begrijpelijk maken via digitale dienstverlening, training en opleiding om te werken met het nieuwe systeem en de vereisten van de nieuwe Omgevingswet.

Per 1 januari 2021 moeten we voldoen aan de vergunning nieuwe stijl. De behandeltermijn van een complexe vergunning gaat van 26 weken naar 8 weken. We gaan hier in 2020 actief mee experimenteren in samenwerking met o.a. de omgevingsdienst. Door aanpassingen van rijksregels zullen minder vergunningen verleend gaan worden. Tegelijkertijd is de verwachting dat meer tijd nodig is voor vooroverleg (zoals huisbezoek) en meer accent op toezicht en handhaving. De legesverordening moet herzien worden, zo ook de overeenkomst met de omgevingsdienst.

DSO

In 2020 zijn de voorbereidende werkzaamheden, om ons vergunningensysteem aan te passen, aan de vereisten van het DSO opgepakt. De koppeling met het landelijke omgevingsloket is gerealiseerd. Een start is gemaakt met het aanpassen van ons vergunningensysteem aan lokale dienstverleningsvereisten, lokale werkprocessen en beschikkingen.

Vanwege het uitstel van de invoering van de Omgevingswet, onduidelijkheden en door capaciteitsproblemen, hebben deze werkzaamheden vertraging opgelopen en zijn doorgeschoven naar 2021. In 2020 zijn de eerste complexe aanvragen met de activiteit milieu en bouwen overgeheveld naar de Omgevingsdienst. Op deze wijze kan de aanvraag efficiënter worden afgehandeld en heeft de aanvrager één aanspreekpunt. Ook het vormgeven van een nieuwe Legesverordening vindt op een later tijdstip plaats. Dit geldt ook voor de impactanalyse als gevolg van de Wet Kwaliteitsborging (Wkb).

Programma 1

Bodemtaken

De gemeente gaat per 1 januari 2021 de bodemtaken van de provincie overnemen. In regionaal verband worden de (financiële) gevolgen met de provincie in beeld gebracht. De gemeente krijgt ook verantwoordelijkheid voor het beleid op gebied van: bodem, lucht, geluid, trillingen, geur en externe veiligheid. De gevolgen gaan we in beeld brengen. Hierbij maken we onder andere gebruik van de kennis van de omgevingsdienst.

We blijven de ontwikkelingen nauwlettend volgen om de (structurele) financiële effecten van de invoering van de Omgevingswet steeds beter in beeld te krijgen.

Bodemtaken

Ook de overdracht van bodemtaken is uitgesteld tot 1 januari 2022. Landelijk is in 2020 geen besluit genomen over toedeling van financiële middelen aan de gemeente.

Om de overgang van rijksregels voor bodem, lucht, geluid, trillingen, geur en externe veiligheid soepel te laten verlopen heeft het rijk de huidige regels in een zogenaamde "bruidsschat" vastgesteld. Van deze bruidsschat onderzoeken wij per thema en per gebied of we deze waarden willen schrappen, behouden of aanpassen en in het omgevingsplan vastleggen.

Zodra de impact van de Omgevingswet op onze dienstverlening en werkwijzen beter in beeld is, kunnen de financiële effecten onderzocht worden.

Om te kunnen bepalen of de structurele effecten van de Omgevingswet budgetneutraal ingevoerd kunnen worden is eind 2020 een landelijk onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is begin 2021 beschikbaar.

De uitgangspunten van de Omgevingswet vergen een andere werkwijze van de gemeenten. Het raakt dan ook het werk van veel medewerkers. In samenwerking met gemeente Drimmelen en gemeente Altena is nagegaan welke opleidingen en trainingen voor de medewerkers georganiseerd moeten worden. Dit opleidingsplan wordt in 2021 in de markt gezet.

Plassengebied Raamsdonkveer Zuid

In 2019 is de ontwikkelvisie voor het plassegebied vastgesteld. In deze ontwikkelvisie worden de kaders en mogelijkheden geschetst waarbinnen dit gebied (her)ontwikkeld kan worden. In 2020 wordt gestart met de ontgronding van de plas aan de Beelaertsweg. In het kader van de verbreding van de A59 zal ook de herinrichting van de Nionplas de nodige aandacht krijgen. Daarnaast werken we met meerdere initiatiefnemers aan de invulling.

In 2020 is een begin gemaakt met het opstellen van een inrichtingsplan voor de Nionplas. Naar aanleiding van gesprekken met de provincie over de plannen rondom de plassen en de watertoren wordt een aanvulling op de ontwikkelvisie plassegebied uit 2018 voorbereid.

Voor de Zuidplas (Caron) is principemedewerking verleend voor de vestiging van een paviljoen en zijn onderhandelingen gevoerd met eigenaar Caron om te komen tot een samenwerkingsovereenkomst.

Integrale veiligheid

Integraal Veiligheidsbeleid

In 2019 is het nieuwe Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2022 vastgesteld. De ingezette lijn van de afgelopen jaren houden we vast en zetten we voort met prioriteiten die passen bij de trends en (lokale) ontwikkelingen.

De gemeenteraad heeft in 2019 het Integrale Veiligheidsbeleid 2019-2022 vastgesteld. Daarin zijn vier prioriteiten benoemd:

1. Jeugd en Veiligheid.
2. High Impact Crimes.
3. Ondernijning.
4. Zorg en Veiligheid.

Verantwoording over deze prioriteiten volgt in de uitgebreide evaluatie over de inzet op het gebied van Integrale veiligheid.

Programma 1

Brandweergarages en blusmiddelen

Het begrote bedrag werd de afgelopen jaren niet volledig gebruikt. Om die reden is ervoor gekozen om op deze post € 5.000 structureel te bezuinigen.

Bezuinigingen hebben niet tot problemen geleid.

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Er zijn extra kosten geraamd vanwege het nieuwe kosten verdeelmodel. Dit model is aangepast om aansluiting te houden met de CEBEON maatstaven/verdeling zoals gehanteerd voor het Gemeentefonds. Daarnaast is de begroting gecorrigeerd op basis van de loon- en prijsstijgingen. Van deze stijging heeft de gemeenteraad al kennisgenomen in het integrale raadsvoorstel (juni 2019) over de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen.

In het kader van de bezuinigingsopgave van 5% op de Gemeenschappelijke regelingen die de gemeente Geertruidenberg hanteert in meerjarenperspectief wordt er vanaf 2021 een structurele besparing van € 60.000 op de Veiligheidsregio geraamd.

Evenals als voor de gemeenten stond ook voor de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant het jaar 2020 grotendeels in het teken van de coronacrisis.

De Veiligheidsregio heeft, rekening houdend met de coronacrisis, de taken op het gebied van o.a. brandweezorg en crisisbeheersing uitgevoerd. Over deze inzet heeft de Veiligheidsregio verantwoording afgelegd in de eigen P&C-producten die ook aan de gemeenteraad zijn of worden voorgelegd.

Financieel houdt de Veiligheidsregio vast aan de lijn om vanaf 2021 een structurele besparing van 2,5% door te voeren, zoals besloten bij vaststelling van begroting 2021 van de Veiligheidsregio. Bestuurlijk blijven we vanuit de gemeente op de lijn zitten dat we 5% bezuinigingen willen zien.

Meld Misdaad Anoniem

Gemeente Geertruidenberg is sinds medio 2017 partner van Meld Misdaad Anoniem (MMA). Deze samenwerking wordt voortgezet de komende jaren.

Over Meld Misdaad Anoniem is in 2020 een aantal keer gecommuniceerd, zowel online als in het huis-aan-huis blad. Verder is bij specifieke momenten, zoals bijvoorbeeld bij de sluiting van een drugspand, aandacht besteed aan MMA.

In 2020 is het aantal MMA-meldingen gestegen ten opzichte van de jaren daarvoor. In 2020 werden er 35 meldingen gedaan. In 2019 waren dat 19 meldingen en in 2018 18 meldingen.

Deze stijging heeft vermoedelijk te maken met het feit dat mensen veel meer thuis zijn dan voorheen (door toedoen van de coronamaatregelen) en daardoor meer verdachte zaken waarnemen en melden.

Van de 35 meldingen in 2020 hebben twee afzonderlijke meldingen geleid tot één hennepkwekerij. 6 meldingen konden worden toegevoegd aan lopende casuïstiek. 8 meldingen zijn in 2021 nog in behandeling/in onderzoek bij de gemeente.

Regionaal Informatie en Expertise Centrum (aanpak ondermijning)

De gemeente neemt al jaren deel aan het RIEC. De bijdrage voor 2020 is vooralsnog ongewijzigd opgenomen. Mogelijk is in de loop van 2020 een aanpassing nodig aan de loon- en prijsontwikkeling.

Het Taskforce-RIEC heeft, rekening houdend met de coronacrisis, de gemeente ondersteund in casuïstiek en met hun expertise bijvoorbeeld op het gebied van de Wet Bibob.

Crisisbeheersing

We werken intensief samen in het district de Baronie. Zo zorgen we gezamenlijk voor bezetting van de functies in de crisisorganisatie. Met de gemeente Drimmelen vormen wij een cluster binnen het district en vervullen we in geval van crisis de bezetting van de lokale functies in beide gemeenten.

De activiteiten op het gebied van opleiden, trainen en oefenen zijn in 2020 grotendeels komen te vervallen door corona. Waar dat noodzakelijk was zijn deze activiteiten digitaal of fysiek doorgegaan. Alles wat is komen te vervallen wordt in 2021 weer opgepakt.

Omgevingsdienst Midden- en West Brabant

In het kader van de bezuinigingsopgave van 5% op de Gemeenschappelijke regelingen die de gemeente Geertruidenberg hanteert in meerjarenperspectief wordt er vanaf 2021 een structurele besparing van € 16.000 op de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant geraamd.

Wij hebben aan alle verbonden partijen een taakstellende bezuiniging opgelegd van 5% te bereiken door kostenefficiëntie. Het dagelijks bestuur van OMWB heeft dit vertaald naar zijn begroting voor 2021 e.v. en zal zich inspannen om de komende 2-3 jaren in orde van grootte 4-7% te besparen.

Veiligheidsregio / WNRA / Vrijwillige brandweer

De invoering van de WNRA maakt dat de positie van de vrijwilligers moet worden bekeken. De Europese deeltijd regeling stelt dat deeltijd medewerkers die hetzelfde werk doen als vaste medewerkers ook gelijk beloond moeten worden. Dit slaat ook op de vele vrijwilligers van Veiligheidsregio (brandweer). Opvolging van deze regeling betekent voor de veiligheidsregio's (landelijk) 50 à 60 miljoen aan extra kosten met het risico dat dit ook nog 5 jaar met terugwerkende kracht moet worden betaald.

Wanneer de vrijwilligers formeel deeltijd medewerkers worden betekent dit daarnaast ook iets voor hun mogelijke aanstelling bij hun werkgever. Want hiermee komt de vrijwilliger met de arbeidstijdenwet in het gedrang. Kortom, een onwenselijke situatie. In landelijke denktanks wordt onderzocht of differentiatie van werkzaamheden een oplossing is voor dit probleem. De vrijwilligers kunnen alleen anders worden beloond als zij ander werk doen. Eind van dit jaar zal er meer duidelijk worden over deze situatie.

Door het Veiligheidsberaad is samen met de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) een denktank ingesteld met de opdracht te onderzoeken hoe brandweervrijwilligers nadrukkelijk en fundamenteel zijn te onderscheiden van de beroepskrachten (zodat wordt voldaan aan de Europese wet- en regelgeving) en in kaart te brengen welke mogelijke consequenties dit voor de brandweerorganisatie heeft.

De denktank heeft in hun oplossingsrichting gekozen voor een systeem waarin vrijwilligheid behouden blijft. Het Veiligheidsberaad en de minister van JenV hebben dat overgenomen. Daarom is afgesproken de consequenties van de bestuurlijke koers inzichtelijk te maken voor alle veiligheidsregio's. Vanwege Covid-19 heeft het onderzoek naar de consequenties enige tijd stilgelegen.

Besluitvorming door het Veiligheidsberaad en de minister van JenV over de denkrichting wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2021.

Programma 1

Veiligheid/Ondermijning

Een dumping van illegaal drugsafval op grondgebied van de gemeente Geertruidenberg moet opgeruimd worden door een gespecialiseerd bedrijf. Een dergelijke ruiming is zeer kostbaar. Uiteraard doen we er alles aan om dergelijke dumpingen tegen te gaan en daders achteraf op te sporen om zo kosten te kunnen verhalen. Maar het voorkomen van drugsdumpingen is heel lastig zo niet onmogelijk.

In 2020 heeft dit risico, illegale dumping van drugsafval, zich niet voorgedaan.

Programma 1

Beleidsindicatoren									
Nr.	Taakveld	Prog.	Naam indicator	Gerealiseerd 2018	Gerealiseerd 2019	Begroot 2020	Eenheid	Bron	Opmerkingen
6.	1. Veiligheid	1	Verwijzingen Halt	98	150	150	Aantal per 10.000 jongeren (12 – 17 jaar)	Bureau Halt	
8.	1. Veiligheid	1	Winkeldiefstallen	0.5	1.0	1.0	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	
9.	1. Veiligheid	1	Geweldsmisdrijven	2.8	3.0	3.0	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	
10.	1. Veiligheid	1	Diefstallen uit woning	1.6	2.5	2.5	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	
11.	1. Veiligheid	1	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	5.6	6,5	6.0	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil rekening/begroting 2020
--	-------------------	----------------	-----------------------------	-------------------	---------------------------------

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

Lasten	20.722	13.841	28.614	16.700	11.914
Baten	14.347	7.295	22.651	10.568	12.083
Saldo	6.375	6.546	5.963	6.132	-169

Resultaat bestemming

Lasten	1.244	33	1.302	582	720
Baten	1.826	402	894	397	497
Saldo	-582	-369	408	185	223

Gerealiseerd resultaat

Lasten	21.966	13.874	29.917	17.282	12.635
Baten	16.173	7.697	23.545	10.965	12.580
Saldo	5.793	6.177	6.372	6.318	54

*bedragen x1.000

Verbonden partijen

In dit programma zijn de bijdragen aan de volgende gemeenschappelijke regelingen opgenomen:

- Gemeenschappelijke regeling Regio West Brabant.
- Gemeenschappelijke regeling van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant.
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.
- Gemeenschappelijke regeling nazorg gesloten stortplaatsen.

Informatie over deze regelingen kunt u vinden in de paragraaf F - Verbonden partijen

Wegen en infrastructurele werken

Het onderhoudsbudget voor wegen is vastgesteld op niveau C/D. Hierdoor neemt de kans op achterstallig onderhoud toe. Een deel van het achterstallig onderhoud betreft wegen in het buitengebied. Wegen die we gaan omvormen naar half verhardingen omdat deze alleen door agrariërs worden gebruikt. Daarnaast een groot aantal wegen waarbij het onderhoud is uitgesteld in verband met het project verbreding A27 en ombouw knooppunt Hooipolder. De resterende wegen met achterstallig onderhoud staan telkens als eerste op de planning van het jaarlijks uit te voeren wegonderhoud. Bijkomend gevolg van het lage onderhoudsniveau (C/D) is dat integrale afstemming moeilijk en in een enkel geval niet mogelijk is. Lange termijn planning is namelijk niet meer mogelijk. In 2020 komen wij met een nieuw onderhoudsplan bij u terug.

In 2020 is een nieuwe wegenbeheerplan en -aan de hand van uitgevoerde maatregeltoets 2019- een onderhoudsprogramma 2021-2022 opgesteld om achterstallig onderhoud weg te werken. Het nieuwe wegenbeheerplan en het onderhoudsprogramma spelen in op de richtlijnen van de Provincie Noord-Brabant "Handreiking onderhoud kapitaal-goederen" die op 10 juli 2020 is gepubliceerd.

Van het groot onderhoudsprogramma 2020 is alleen het deel elementenverharding uitgevoerd. Groot onderhoud asfalt heeft vertraging opgelopen in verband met het uitvoeren van de benodigde onderzoeken en de verwerking hiervan tot een contractdocument. In 2021 worden deze werkzaamheden aanbesteed en meegenomen in het groot onderhoud asfalt 2021.

Groenvoorziening

Eikenprocessierups

De verwachting is dat de eikenprocessierups toeneemt de komende jaren. Hierin is budgettaire niet in voorzien en leidt mogelijk tot extra kosten in 2020. Ook is onduidelijk welke rol de provincie hierin gaat nemen.

De kosten van de bestrijding van eikenprocessierupsen zijn in 2020, zoals verwacht, toegenomen. Hiervan is in de Turap melding gemaakt.

De provincie Noord-Brabant heeft bij de bestrijding een coördinerende rol genomen. De provincie adviseert in de aanpak meer over te gaan naar beheersen in plaats van bestrijden. Uitgangspunt hierbij is de ontwikkeling van natuurlijke vijanden. Dit hebben we samen met de natuurfederatie opgepakt. Er zijn op verschillende plaatsen, zowel binnen als buiten de bebouwde kom, takkenrillen geplaatst en nestkasten opgehangen.

Afval

Er volgt mogelijk een claim vanuit Attero. Dit traject wordt regionaal opgepakt.

Nazorg gesloten stortplaatsen

Er moet een minimum in de voorziening zitten van € 475.000 vanwege de risico's die voortkomen uit de nazorg voor de gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen. In 2020 zijn er geen wijzigingen geweest, waardoor de stand van zaken onveranderd is gebleven. Bij overdracht van stortplaats Zevenbergen aan de Provincie vervalt dat deel van het risico. Deze overdracht is voorlopig gepland voor 2025. Voor de stortplaats in Bavel-Dorst wordt onderzoek gedaan naar onder meer aanpassing van beheersmaatregelen en nieuwe mogelijkheden voor extra inkomsten. De verwachting is niet dat een aanpassing van het doelvermogen van de GR, en dus een bijstorting vanuit de gemeenten, in de komende paar jaar zal plaatsvinden.

Attero

In 2020 zijn er geen wijzigingen geweest, waardoor de stand van zaken onveranderd is gebleven. Voor de claim(s) van Attero geldt dat het gecalculeerde risico van € 125.000 het maximale risico is. Afhankelijk van de afspraken tussen de gemeenten en stadsgewesten onderling kan dit bedrag lager uitvallen.

Het risico dat beide bedragen voor het maximale bedrag in 2021 en 2022 uit de voorziening betaald dienen te worden is laag. Het tijdelijke tekort in de voorziening levert een acceptabel risico op.

Handhaving

Brabant breed zetten gemeenten in op handhaving. Zo kan de inzet van de Boa's leiden tot meerwerk binnen het onderdeel handhaving. Ook de aanpak van ondermijnende criminaliteit is een aandachtspunt. Hiervoor is extra capaciteit op openbare orde en handhaving beschikbaar gesteld.

Een aantal keer is in 2020 een gezamenlijke actie uitgevoerd. Onder ander op naleving van de coronaregels bij de horeca.

Ruimtelijke Ontwikkelingen

AMER gebied

De toekomst van de Amercentrale lijkt eindig. Het gebied heeft op economisch en toeristisch gebied veel potentie. We moeten nu acteren en de regierol oppakken. Het gebied biedt kansen voor Geertruidenberg op het gebied van wonen, werken en recreëren. Omdat dit een kans betreft, zien wij dit als een "positief risico". Grenzend aan dit gebied vindt tevens een dijkversterking plaats, die de komende jaren tot uitvoering komt). Een eerste verkenning is hiervoor reeds uitgevoerd.

De verdere uitwerking van de toekomstperspectieven voor het Amergebied heeft in 2020 vooral in het teken gestaan van de mogelijke aanlanding wind van zee. In 2021 wordt de verdere uitwerking van de doelstellingen uit de toekomstperspectieven verder voortgezet.

Hermenzeil

Het verkooptraject van Hermenzeil is gestart. Dit traject loopt tot medio 2020 door. Daarom kunnen we niet uitsluiten dat er in 2020 geen kosten meer gemaakt worden. Het is op dit moment niet mogelijk om daar een inschatting van te maken.

In 2020 liepen de voorbereidingen voor de verkoopprocedure door, waardoor ook in 2020 kosten zijn gemaakt. De langere voorbereiding leidt tot uitstel van het ondertekenen van de optieovereenkomst met de beoogd koper.

Risico's naar aanleiding van jaarrekening

Naar aanleiding van de jaarrekening zijn geen nieuwe risico's geconstateerd.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we ervoor gedaan?

Toerisme

Visie toerisme

Zoals verwoord in de visie Toerisme, zetten we op het gebied van toerisme en recreatie samen met lokale, regionale en landelijke partners in op het op de kaart zetten van de gemeente Geertruidenberg, onder de noemer "Geertruidenberg, vestingstad aan de Biesbosch". Het benadrukken van de link met Nationaal park de Biesbosch en de interessante geschiedenis van de gemeente Geertruidenberg zijn hierin essentieel. In het kader van bezuiniging is ervoor gekozen om het uitvoeringsprogramma meer gefaseerd uit te voeren, dit levert een bezuiniging op van € 10.000.

Door corona kon niet alles volgens planning worden uitgevoerd.

De nadruk heeft in 2020 gelegen op het informeren en -waar mogelijk- ondersteunen van ondernemers en organisaties. Daarnaast zijn de eigen inwoners geprikkeld om hun eigen leefomgeving (opnieuw) te ontdekken. We hebben actief deelgenomen aan de campagne "Hier moet je zijn" van Visit Brabant om zo binnen de coronarichtlijnen toch zichtbaar te zijn.

Stadsbeheerder

Om de levendigheid van de centrumgebieden van de drie kernen te versterken, leegstand terug te dringen en ondernemers te ondersteunen om de samenwerking onderling en met organisaties te optimaliseren, zetten we een stadsbeheerder in. In het kader van de bezuiniging is ervoor gekozen om vanaf 2020 het uitvoeringsbudget van de stadsbeheerder voor de jaren 2020-2023 met € 20.000 te verlagen.

Door corona konden de evenementen en de opstart van influencermarketing niet doorgaan. De nadruk in 2020 heeft gelegen op feelgood-acties, aankleding van de centra, online marketing en ondersteuning van de horeca/retail in samenwerking met de VOG.

Programma 2

Zuiderwaterlinie

De provincie zet sterk in op het op de kaart zetten van de oudste, langste en meest gebruikte waterlinie van Nederland, de Zuiderwaterlinie. Deze linie loopt ook door de gemeente Geertruidenberg. De provincie stelde in 2019 een subsidie van € 210.000 beschikbaar voor het realiseren van de kasteelmuur en het historisch belevingspunt rondom Fort Lunet, maar verwacht ook een jaarlijkse financiële bijdrage van € 15.000 van de partners.

Door corona kon niet alles volledig volgens plan worden uitgevoerd. Er is gewerkt aan nieuwe meerjarenafspraken, zowel inhoudelijk als financieel. Vaststelling vindt begin 2021 plaats. Daarnaast is de digitale informatievoorziening verbeterd en zijn de lokale erfgoedverenigingen actiever betrokken bij de Zuiderwaterlinie. Ook is de samenwerking verbeterd binnen de stelling Breda-Geertruidenberg, waaronder de gemeenten Breda, Oosterhout, Drimmelen, Waalwijk en Geertruidenberg vallen.

Rondje Den Berg

In het kader van de bezuiniging is op de subsidie aan Rondje Den Berg een bedrag van € 1.500 gekort.

Door corona kon dit evenement in 2020 niet doorgaan.

Stadsstrand

In 2020 stond gepland om te onderzoeken of een stadsstrand in Geertruidenberg haalbaar is. In het kader van de bezuiniging is ervoor gekozen om dit project niet op te starten. Dit levert een incidenteel voordeel van € 30.000.

De bezuiniging is doorgevoerd. Het project is daarom niet uitgevoerd.

Cultureel Centrum De Schattelijn

Schattelijn wordt in 2020 onder voorwaarden verkocht. Geen exploitatielasten meer. Voor het afstoten zal een business case worden opgesteld waarbij zorgvuldig gekeken zal worden om de huidige gebruikers te herhuisvesten. Doordat het pand in 2020 wordt verkocht vervallen de exploitatiekosten vanaf 2021.

In september 2020 heeft de raad besloten De Schattelijn te koop aan te bieden aan de markt.

Na het raadsbesluit is dit proces onder begeleiding van een makelaar opgestart.

De verkoop is daarmee niet verwezenlijkt in 2020 maar wordt eind 2021 verwacht, waarna de exploitatiekosten komen te vervallen vanaf 2022.

Economie

Algemeen EZ

In 2019 is de visie EZ herzien en een uitvoeringsprogramma opgesteld voor de periode 2020-2023. Om aan de slag te kunnen gaan met het uitvoeringsprogramma is voor de jaren 2020-2023 een uitvoeringsbudget opgenomen van jaarlijks € 15.000. We zetten samen met onze partners in op verbetering en het verduurzamen van bedrijven en bedrijventerreinen, zoals benoemd in de visie Economie. We benutten kansen om winkels en voorzieningen binnen de centrumgebieden te realiseren. We ondersteunen en stimuleren het ondernemerschap door onder andere het organiseren van een starters-programma, deelname aan 155-help-een-bedrijf en de werklocatie in Raamsdonksveer.

Door corona zijn de werkzaamheden op het beleidsveld economie anders verlopen dan gepland. De nadruk lag afgelopen jaar op de rol van bedrijvencontactfunctionaris. Met name is ingezet op het te woord staan en ondersteunen van ondernemers, hun vragen en mails te beantwoorden, de Tozo regeling uit te voeren, ondernemers informatie te geven over het financiële maatregelenpakket en in diverse sessies informatie te geven aan doelgroepen (zoals horeca, retail).

Beleidsindicatoren									
Nr.	Taakveld	Progr.	Naam indicator	Gerealiseerd 2018	Gerealiseerd 2019	Begroot 2020	Eenheid	Bron	Opmerkingen
14.	3. Economie	2	Functiemenging	54	54	54	%	LISA	
16.	3. Economie	2	Vestigingen (van bedrijven)	128	128	128	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil rekening/begroting 2020
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten					
Lasten	1.024	994	1.045	898	147
Baten	118	121	106	69	37
Saldo	906	874	939	829	110

Resultaat bestemming

Lasten	0	0	0	0	0
Baten	124	0	0	0	0
Saldo	-124	0	0	0	0

Gerealiseerd resultaat

Lasten	1.024	994	1.045	898	147
Baten	242	121	106	69	37
Saldo	783	874	939	829	110

*bedragen x1.000

Verbonden partijen

In dit programma zijn de bijdragen aan de volgende gemeenschappelijke regelingen opgenomen:

- Gemeenschappelijke regeling Regio West Brabant – Rewin.

Informatie over deze regeling kunt u vinden in de paragraaf F Verbonden partijen en in het separate raadsvoorstel over de jaarrekening 2020 van de Verbonden Partijen.

Risico's naar aanleiding van jaarrekening

Naar aanleiding van de jaarrekening zijn geen nieuwe risico's geconstateerd.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we ervoor gedaan?

Toerisme

Onderhoud sportvelden

Het huidige onderhoudscontract voor de buitensport is voor 2020 met één jaar verlengd. Op het gehele onderhoud van de buitensport kunnen we in 2020 € 20.000 bezuinigen.

Vanaf 2021 willen we een nieuwe werkwijze gaan hanteren. Voor het nieuwe bestek zal in 2020 de aanbesteding worden opgestart. Dit zal deels samenlopen met de herijking van het sportaccommodatiebeleid. De nieuwe werkwijze moet leiden tot lagere uitgaven voor het onderhoud; in 2021 nemen de kosten met € 35.000 af en vanaf 2022 structureel met € 50.000.

Het huidige onderhoudscontract voor de buitensport is voor 2020 met één jaar verlengd.

In 2021 wordt een nieuwe werkwijze rondom het onderhoud van de sportvelden geïnitieerd. Dit zal samenlopen met de herijking van het sportaccommodatiebeleid, dat medio 2021 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

Handbalvelden Goodflooring-HMC

Er is sprake van scheurvorming op de twee handbalvelden bij Goodflooring-HMC. Uit een keuring blijkt dat de beide velden niet voldoen aan de normen van de NOC*NSF en het reglement van de handbalbond. Omdat velden een basisvoorziening zijn en de velden niet door de keuring komen moeten de velden in 2020 gerenoveerd worden. In afwachting van het onderzoek naar gewijzigde onderhoudsmethodieken wordt nog geen budget geraamd. Nadat het onderzoek is afgerond komen we met een voorstel.

In 2020 zijn de handbalvelden van HMC hersteld.

Vloer kleedkamers FC Right-Oh

Volgens het Meerjarenonderhoudsplan moeten de vloeren in de kleedkamers van F.C. Right-Oh gerenoveerd worden. De kleedkamers zijn een basisvoorziening en komen daarmee voor rekening van de gemeente. De kosten van de renovatie bedragen € 17.000 (incl. btw) en worden gedekt binnen de voorziening.

De kleedkamers van F.C. Right-Oh zijn in 2020 gerenoveerd.

Toegankelijkheid sportaccommodaties

Toegankelijkheid van sportaccommodaties (voor zowel sporters als bezoekers) is een belangrijke doelstelling binnen het gemeentelijke sportbeleid. In het nieuw op te stellen sportaccommodatiebeleid (2019-2020) wordt deze beleidsdoelstelling verder uitgewerkt.

Deze beleidsdoelstelling wordt meegenomen in het brede beleidskader Sociaal Domein. In het nieuwe sportaccommodatiebeleid zal deze beleidsdoelstelling tevens aan bod komen.

Kunstgrasveld F.C. Right-Oh (A)

Bij voetbalvereniging F.C. Right-Oh uit Geertruidenberg is onvoldoende trainingscapaciteit op het sportcomplex van de vereniging. In 2020 volgt, in lijn met het collegebesluit, de aanleg van een kunstgrasveld. Het bestaande B-veld wordt van een natuurgrasveld omgebouwd naar een kunstgrasveld. Hiervoor is een investering van € 650.000 (incl. btw) benodigd. In het investeringsplan 2020 was al rekening gehouden met € 520.000 (excl. btw). De trainingsverlichting voor dit veld is reeds aangelegd.

Het kunstgrasveld van FC Right-Oh is in 2020 gerealiseerd. Hierdoor beschikt de vereniging weer over voldoende veldcapaciteit om alle trainingen en andere activiteiten op de eigen accommodatie te laten plaatsvinden.

Dongemond Sporthal

Aan Stichting Binnensportaccommodaties Geertruidenberg (SBG) is met ingang van 1 januari 2014 het zakelijk recht van opstal verleend tot het in eigendom hebben, houden en onderhouden van een sporthal, speelzaal, staf- en dienstruimten inclusief nevenruimten. Kortom de Dongemond Sporthal. De bouw en inrichting van de sportvoorziening is volledig gesubsidieerd door de gemeente. SBG heeft een jaarlijks tekort, op basis van de meerjarenbegroting 2019-2023, tussen de € 22.000 en € 32.000. De vervanging voor inventaris en onderhoud is nog niet meegenomen in dit begrotingsbedrag. Een ophoging tot € 35.000 op de jaarlijkse gemeentelijke reservering is noodzakelijk. De gemeente reserveert nu jaarlijks € 12.000, dit bedrag is echter niet toereikend. Medio 2020 komen we met een separaat voorstel voor kosten vervanging inventaris.

In 2020 is de jaarlijkse gemeentelijke reservering verhoogd tot € 35.000.

Fysieke leefomgeving

De fysieke leefomgeving dient voldoende mogelijkheden te bieden voor sport en spel. Hierbij denken we aan natuurspeelplaatsen, sportplaatsen en trapveldjes. Op dit moment is een werkgroep bezig om (in overleg met de omgeving) plannen te ontwikkelen om hier uitvoering aan te geven.

Voor Raamsdonk wordt een nieuw speelterrein in de Wim Boonsstraat opgenomen.

Voor de kernen Raamsdonksveer en Geertruidenberg blijft er een investeringsbudget van € 10.000 per kern beschikbaar.

In 2020 zijn in Geertruidenberg (speelplaats Emmaweg) en Raamsdonk (trapveld Regentenstraat) voorzieningen gerealiseerd.

Sjors Sportief en Creatief

Bij het project Sjors Sportief/Creatief ontvangen de deelnemende sportverenigingen en cultuuraanbieders een vergoeding van € 6 per deelnemer. In 2018 heeft het college besloten om voor het schooljaar 2019-2020 de deelnemersvergoeding te maximeren tot € 500 per aanbieder. Dit leidt naar verwachting tot een bezuiniging van € 8.000. Vanaf 2021 wordt de deelnemersvergoeding van € 6 volledig afgeschaft. Dit zou structureel een bezuiniging van € 16.000 opleveren.

Het project Sjors Sportief/Creatief is een groot succes in de gemeente Geertruidenberg. Voor het schooljaar 2020-2021 is de deelnemersvergoeding volledig afgeschaft, maar dit heeft niet geleid tot minder aanbod of minder inschrijvingen.

Huurcompensatie sportverenigingen

De binnensportverenigingen uit onze gemeente die gebruik maken van de Dongemond Sporthal ontvangen hiervoor een huurcompensatie op voor de afgenomen uren voor de zaalhuur. Voor 2020 bezuinigingen we 25% op de huurcompensatie. Dit leidt tot een besparing van € 6.300. Vanaf 2021 laten we dit oplopen tot een bezuiniging van 50%, wat gelijk staat met een besparing van € 13.000.

De binnensportverenigingen uit onze gemeente, die gebruik maken van de Dongemond Sporthal, ontvangen een huurcompensatie. In 2020 is de afbouw van de huurcompensatie niet doorgevoerd. Ook voor 2021 heeft de gemeenteraad besloten dat de afbouw van de huurcompensatie niet zal plaatsvinden.

Duurzaamheid sportaccommodaties

De buitensportverenigingen kunnen, indien zij dit wensen, begeleid worden bij het doen van een aanvraag voor de landelijke BOSA¹-subsidie voor duurzaamheidsmaatregelen. Dit is een verantwoordelijkheid van de vereniging. SportStroom kan deze begeleiding bieden. Indien de BOSA¹-subsidie wordt verkregen kan de vereniging bovendien een beroep doen op een lening uit het gemeentelijke fonds 'Stimuleringslening duurzaamheid sportaccommodaties'.

Buitensportverenigingen kunnen, indien gewenst, begeleid worden bij het doen van een landelijke BOSA-subsidie-aanvraag. Sportservice Noord-Brabant kan deze begeleiding bieden. Als de BOSA-subsidie wordt verleend, kan de vereniging bovendien een beroep doen op een lening uit het gemeentelijke fonds 'Stimuleringslening duurzaamheid sportaccommodaties'.

Exploitatie gemeentelijke zwembaden

Nadat vorig jaar de aanbesteding van de renovatie van beide zwembaden is mislukt, is doorgepakt en samen met de aannemer in een bouwteam gewerkt aan een oplossing. Inmiddels is met de aannemer overeenstemming bereikt over de opdracht voor de renovatie. De bouw start direct na het zomerseizoen 2019 en is gereed voor het zomerseizoen 2020.

Voor de nieuwe begroting van Sportfondsen Geertruidenberg is een structurele bezuinigingsopgave opgenomen van € 30.000.

De renovatie van beide zwembaden is in 2020 afgerond. De bezuinigingsopgave van € 30.000 is opgenomen. Door het coronavirus heeft Sportfondsen Geertruidenberg een financiële klap te verwerken gehad. Afhankelijk van de toekomstige rijksregelingen kan dit tekort worden opgevangen.

Beleidsindicatoren									
Nr.	Taakveld	Prog.	Naam indicator	Gerealiseerd 2018	Gerealiseerd 2019	Begroot 2020	Eenheid	Bron	Opmerkingen
20.	5. Sport, cultuur en recreatie	3	Niet-sporters	55.5	51.1	55,5	%	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)	

¹ BOSA: Stimulering Bouw en Onderhoud van Sportaccommodaties

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Verschil rekening/ begroting 2020
--	----------------------	-------------------	--------------------------------	----------------------	--------------------------------------

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

Lasten	1.207	1.228	1.333	1.183	150
Baten	149	202	196	199	-2
Saldo	1.059	1.025	1.137	985	152

Resultaat bestemming

Lasten	12	0	35	35	0
Baten	32	0	24	24	0
Saldo	-20	0	11	11	0

Gerealiseerd resultaat

Lasten	1.219	1.228	1.368	1.218	150
Baten	181	202	220	222	-2
Saldo	1.038	1.025	1.148	996	152

*bedragen x1.000

Risico's

Btw op exploitatie sport

Vanaf 2019 is de btw-vrijstelling op sport verruimd. Hierdoor is voor de gemeente geen btw meer verrekenbaar op realisatie, exploitatie en beheer van sportaccommodaties. Er is een compensatieregeling (SPUK) opgezet om het financiële nadeel af te dekken. Bij een overschrijding van het subsidieplafond van de SPUK-uitkering worden alle aanvragen naar rato verminderd. Door de onzekerheid van de compensatieregeling blijft er sprake van een jaarlijks vooraf onbekend financieel risico.

Sinds 2019 valt de exploitatie van sportaccommodaties onder de btw-vrijstelling. Dit betekent dat het niet meer mogelijk is om btw in aftrek te brengen. Het Rijk compenseert dit door middel van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK).

In 2019 en 2020 is een aanvraag gedaan voor een bijdrage uit deze regeling. De SPUK-regeling is vanwege het landelijk aangevraagde bedrag niet volledig dekkend.

Nieuwbouw accommodatie RFC

Na het besluit van uw raad bouwt en financiert RFC haar deel van de accommodatie zelf. Aan de realisatie in zelfwerkzaamheid kleeft het risico dat er mogelijk onvoldoende middelen of expertise bij de vereniging aanwezig is om haar deel te realiseren. Bij een gebrek aan middelen en expertise bestaat het risico dat een deel van de accommodatie niet (tijdig) wordt gebouwd.

De realisatie van het nieuwe clubgebouw is in 2020 gestart en wordt in februari 2021 afgerond.

Risico's naar aanleiding van jaarrekening

Naar aanleiding van de jaarrekening zijn geen nieuwe risico's geconstateerd.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we ervoor gedaan?

Integraal Huisvesting Programma (IHP)

Om te komen tot een toekomstbestendig lange termijn perspectief voor de onderwijshuisvesting in Geertruidenberg is in april 2019 een Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor het primair en voortgezet onderwijs vastgesteld. Conclusie hierin is dat gezien de leeftijd van de gebouwen de meeste onderwijsgebouwen in de gemeente aan het einde van de technische en economische levensduur zijn. Voor de komende jaren staat, in samenspraak met de schoolbesturen, de uitvoering van het IHP op de agenda.

De budgetbehoefte is jaarlijks € 60.000 cumulatief. In beginsel staat dit gelijk aan een structurele verhoging van de OZB met 1% per jaar gedurende de looptijd van het IHP. Jaarlijks zal bezien worden of van de structurele OZB-verhoging kan worden afgezien voor dat jaar. (Financieel-) onderzoek zal uitwijzen op welke wijze de verdere uitvoering van het IHP kan worden vormgegeven.

In 2020 is het brugklasgebouw van het Dongemond college nieuw gebouwd en is de planvorming voor de nieuwbouw van basisschool de Wilsdonck en basisschool de Vonder nader uitgewerkt. Tevens zijn de voorbereidingen getroffen voor de vervanging van de gymzaal in Raamsdonk en de vernieuwing van 'het scholeneiland Hooipolder' in Raamsdonksveer. (Financieel-) onderzoek zal uitwijzen op welke wijze de verdere uitvoering van het IHP kan worden vormgegeven.

Huisvestingsprogramma 2020

Voor het huisvestingsprogramma loopt er een aanvraag van Stichting Uniek tot herstel van een constructiefout in de gevels van De Vuurvlinder en De Biekerf. Het in 2019 opgenomen investeringsbudget voor de kosten van het herstel blijkt niet toereikend te zijn. Met het schoolbestuur is afgesproken dat de fout ook op een alternatieve wijze hersteld kan en mag worden. Verwacht wordt dat het offertetraject in 2019 zal zijn afgerond en dat het herstel zo snel mogelijk daarna plaatsvindt.

In 2020 is gestart met het herstel van een constructiefout in de gevels van De Vuurvlinder en De Biekerf. Het investeringsbudget is verhoogd om de totale kosten van € 234.000 te dekken. De gevelrenovatie zal in 2021 worden afgerond. In 2020 is tevens een aanvraag ontvangen voor een onderwijsleerpakket voor een extra groep bij basisschool De Biekerf. Deze aanvraag is goedgekeurd en zal in 2021 worden verwerkt.

Regeling bekostiging conciërges basisscholen

De huidige conciërgeregeling dateert van begin 2000 en is, ondanks dat een evaluatie zou plaatsvinden, nooit geëvalueerd. Het betreft hier geen wettelijke verplichting voor de gemeente. Geertruidenberg is nog één van de weinige gemeentes in het land die een dergelijke constructie, waarbij de bezoldiging van de conciërges voor het grootste deel door de gemeente wordt bekostigd, hanteert. Omdat de betrokken Mid-Zuid-medewerkers al heel lang bij de scholen werkzaam zijn en de scholen in hun meerjarenbegroting geen rekening hebben gehouden met een wijziging in de verdeling van de kosten, is het in 1x afschaffen van deze regeling niet wenselijk. Om deze reden wordt gekozen voor een geleidelijke afbouw van de regeling waarbij de gemeente minder bijdraagt en het schoolbestuur meer bijdraagt in de bekostiging van de conciërges.

De huidige conciërgeregeling dateert van begin 2000 en is in 2020 geleidelijk afgebouwd tot een regeling waarbij de gemeente minder bijdraagt en het schoolbestuur meer bijdraagt in de bekostiging van de conciërges. 2021 is het laatste jaar waarin de regeling geldig is, daarna komt de regeling te vervallen.

Nieuwbouw Dongemondcollege

In 2018 is het investeringsbudget beschikbaar gesteld voor de vervangende nieuwbouw van het brugklasgebouw van het Dongemondcollege. Het Dongemondcollege verwacht in 2020 de bouw te kunnen realiseren.

Programma 4

De vervangende nieuwbouw van het brugklasgebouw van het Dongemondcollege is gestart in 2020 en zal in 2021 worden opgeleverd.

Nieuwbouw De Wilsdonck en De Vonder

Er is in 2018 een investeringsbudget beschikbaar gesteld voor de vervangende nieuwbouw van basisschool De Wilsdonck met een gymzaal en inclusief een ruimte voor kinderopvangorganisatie Trema en tafeltennisvereniging Smash. In 2019 is dit plan uitgebreid door het voorstellen van een samenvoeging van de basisscholen De Wilsdonck en De Vonder met een gymzaal en inclusief een ruimte voor kinderopvangorganisatie Trema en tafeltennisvereniging Smash op het terrein van Parkzicht. Het samenvoegen van de scholen levert een incidentele besparing op ten opzichte van nieuwbouw van twee afzonderlijke scholen. Tevens wordt tegemoetgekomen aan de kindcentrum-gedachte alsmede flexibiliteit voor verdere professionalisering van het onderwijs. Na goedkeuring door de verschillende bestuursorganen van zowel de scholen als de gemeente kan met de voorbereiding van de nieuwbouw worden begonnen.

In de begroting 2020 wordt voorgesteld het eenmalig aframen i.v.m. doorschuiven nieuwbouw Basisschool De Wilsdonck. Vanwege de mogelijke samenvoeging met de nieuwbouw van Basisschool De Vonder, wordt de nieuwbouw van Basisschool De Wilsdonck een jaar uitgesteld.

In december 2018 heeft de gemeenteraad ingestemd met nieuwbouw van De Wilsdonck op locatie Parkzicht. In 2019 is aandacht besteed aan De Vonder die in het IHP ook op korte termijn voor nieuwbouw is aangemerkt. Vanwege de vele onderwijskundige, financiële en maatschappelijke voordelen, is de mogelijkheid onderzocht om twee scholen nieuw te bouwen op locatie Parkzicht. Het schoolbestuur heeft een verkennend traject uitgevoerd naar de keuze tussen de nieuwbouw van twee scholen in één gebouw of het bouwen van een gefuseerde school.

In 2021 wordt de definitieve keuze gemaakt in welke vorm de scholen samengevoegd zullen worden en wordt de planvorming verder uitgewerkt.

De tijdshorizon voor de oplevering van het gebouw ligt nu in augustus 2023. De scholen starten dan in het schooljaar 2023/2024 in het nieuwe gebouw. Voor de Wilsdonck betekent dit vertraging en voor de Vonder de zekerheid van gehuisvest zijn in een nieuw gebouw.

Onderwijsachterstandenbeleid

Gemeenten ontvangen van de overheid jaarlijks middelen voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid. De middelen voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid zijn bedoeld voor peuters en basisschoolleerlingen. In de regel worden hier kinderen in de leeftijd van 2,5 tot en met 12 jaar mee bedoeld. Het grootste gedeelte van het budget wordt besteed aan voorschoolse educatie voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar. Een kleiner gedeelte van het budget gaat (afhankelijk van het vastgestelde gemeentelijk beleid) naar (soms boven schoolse) voorzieningen zoals bijvoorbeeld zomerscholen en schakelklassen voor kinderen van 4 jaar tot en met de leeftijd aan het einde van de basisschool.

Programma 4

Per januari 2019 is een nieuwe bekostigingssystematiek voor deze rijksmiddelen ingevoerd voor de verdeling van het geld over de gemeenten. Het CBS heeft een nieuwe indicator ontwikkeld om de kans op onderwijsachterstanden te bepalen. Voor Geertruidenberg betekent dit een verhoging van het budget voor onderwijsachterstanden van € 65.000 in 2018 naar een bedrag van € 294.000 in 2022.

Deze nieuwe systematiek zorgt voor grote herverdeeffecten tussen gemeenten en daarom geldt een overgangsregeling van vier jaar. Door de overgangsregeling ontvangt de gemeente Geertruidenberg pas in 2022 het volledige nieuwe budget voor onderwijsachterstanden. De nieuwe regels die de rijksoverheid aan de OAB-gelden verbindt zijn per datum van dit schrijven nog niet bekend. Bij het actualiseren van het onderwijsachterstandenbeleid op basis van deze nieuwe regels, zullen we bekijken wat deze wijziging financieel betekent en of het budget vanaf 2020 hiervoor toereikend is.

In 2020 is een bedrag van € 349.778 ontvangen voor de bestrijding van onderwijsachterstanden. Dit bedrag is voornamelijk besteed aan Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) zoals uitgewerkt in het 'VVE-beleid gemeente Geertruidenberg per 2020'. Een klein deel is besteed aan de onderwijsachterstandsbestrijding in het primair onderwijs. De resterende bedragen zijn overgeheveld naar 2021.

Subsidie onderwijsbegeleidingsdienst

Sinds 2008 valt schoolbegeleiding niet meer onder de taak van een gemeente, maar krijgen basisscholen rechtstreeks vanuit het rijk een lumpsum bedrag voor schoolbegeleiding. In onze gemeente is sinds 2008 de subsidie voor schoolbegeleiding voortgezet. Omdat scholen zelf het geld voor onderwijsbegeleiding ontvangen kan deze gemeentelijke subsidie ook op een andere manier in onderwijs geïnvesteerd worden. Vanaf 2020 zal de subsidie afgebouwd worden. Dit betekent dat er in 2020 een bedrag van € 51.000 voor schoolbegeleiding beschikbaar is. Gezien er de komende jaren een forse taakstelling ligt op het gebied van onderwijshuisvesting zal de subsidie voor schoolbegeleiding gefaseerd ingezet worden bij de uitvoering van het integraal huisvestingsplan (IHP).

In 2020 is conform de begroting, € 51.000 beschikbaar gesteld voor onderwijsbegeleiding. Deze subsidie wordt door de scholen vooral ingezet op groeps- en leerlingenbespreking (consultatie). In 2021 wordt de subsidie verder afgebouwd.

Leszwemmen

De gedachte achter de bekostiging van het schoolzwemmen is dat kinderen die geen zwemdiploma hebben, via het schoolzwemmen een diploma kunnen halen. Deze doelstelling wordt binnen het huidige schoolzwemmen echter niet gehaald. Enerzijds doordat het schoolzwemmen door scholen wordt gebruikt als 'natte gymles' en er te weinig lessen worden verzorgd voor het kunnen behalen van een diploma en anderzijds omdat de meeste kinderen al een zwemdiploma hebben wanneer zij naar de basisschool gaan. Voor die gezinnen die dit niet kunnen betalen zijn er voorzieningen binnen het armoedebeleid die beter aansluiten bij de doelstelling om alle kinderen een zwemdiploma te laten behalen.

In de begroting van 2020 is besloten om de bekostiging van het schoolzwemmen te beëindigen, omdat het schoolzwemmen door scholen wordt gebruikt als 'natte gymles', er te weinig lessen worden verzorgd voor het kunnen behalen van een diploma en de meeste kinderen al een zwemdiploma blijken te hebben als zij naar de basisschool gaan. Voor gezinnen, die dit niet kunnen betalen, zijn er voorzieningen binnen het armoedebeleid die beter aansluiten bij de doelstelling om alle kinderen een zwemdiploma te laten behalen.

Beleidsindicatoren									
Nr.	Taakveld	Prog.	Naam indicator	Gerealiseerd 2018	Gerealiseerd 2019	Begroot 2020	Eenheid	Bron	Opmerkingen
17.	4. Onderwijs	4	Absoluut verzuim	9	7	7	Aantal per 1.000 leerlingen	RBL	
18.	4. Onderwijs	4	Relatief verzuim	105	100	100	Aantal per 1.000 leerlingen	RBL	
19.	4. Onderwijs	4	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1.5	1.2	1.2	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	RBL	

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil rekening/ begroting 2020
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten					
Lasten	2.036	2.069	2.414	2.523	-109
Baten	340	499	477	511	-34
Saldo	1.696	1.570	1.937	2.013	-75
Resultaat bestemming					
Lasten	0	0	60	60	0
Baten	38	0	370	361	9
Saldo	-38	0	-310	-301	-9
Gerealiseerd resultaat					
Lasten	2.036	2.069	2.474	2.583	-109
Baten	378	499	847	872	-25
Saldo	1.658	1.570	1.627	1.711	-84

*bedragen x1.000

Verbonden partijen

In dit programma zijn de bijdragen aan de volgende gemeenschappelijke regelingen opgenomen:

Gemeenschappelijke regeling voor de uitvoering van de administratieve en inhoudelijke taken over het voorkomen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten

Het Regionaal Bureau Leerplicht onderhoudt voor onze gemeente de leerplichtadministratie en voert de inhoudelijke taken betreffende het voorkómen en tegengaan van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten voor onze gemeente uit.

Informatie over deze regeling kunt u vinden in de paragraaf F Verbonden partijen en in het separate raadsvoorstel over de jaarrekening 2020 van de Verbonden Partijen.

Risico's in de begroting

Leerlingenvervoer

Het leerlingenvervoer kost ongeveer € 300.000 per jaar. Er is een toename te zien in het aantal leerlingen dat naar het speciaal (basis) onderwijs gaat, waardoor de totale kosten voor vervoer ook hoger uitvallen. Daarnaast is er steeds vaker sprake van complexe problematiek. Wanneer er vanwege een structurele lichamelijke, verstandelijke, psychische of zintuiglijke handicap vervoer naar verder gelegen scholen toegekend moet worden, betekent dit veelal individueel (en daardoor relatief duur) vervoer. Hierdoor kan het budget overschreden worden.

Door met aanvragers in overleg te gaan over mogelijke alternatieve oplossingen proberen we het risico op overschrijdingen te beperken.

In 2020 was er opnieuw een toename in het aantal leerlingen dat naar het speciaal (basis) onderwijs gaat en een beroep doet op leerlingenvervoer. De kosten kwamen daardoor neer op € 400.000, terwijl primair € 320.000 was begroot. Tijdens de lockdown in 2020 vond nauwelijks leerlingenvervoer plaats in de periode dat de scholen gesloten waren. Er is voor deze periode een voorschotregeling van 80% aan de vervoersbedrijven doorbetaald. Er moet nog vastgesteld worden of er (deels) nog terugbetaling van dit voorschot plaats moet vinden. Daarnaast is er vanwege corona tijdelijk een extra touringcar ingezet waarvan de kosten ongeveer € 12.000 bedroegen.

School kan bouwplan niet realiseren i.v.m. onvoldoende beschikbare middelen

Voor de vervangende nieuwbouw van de scholen zijn en worden normbedragen ter beschikking gesteld. Echter gezien de huidige prijsontwikkelingen in de bouw bestaat het risico dat de ter beschikking gestelde (en te stellen) budgetten niet voldoende zullen zijn.

De bouwplannen met kostenramingen van nieuwbouwlocaties zijn of worden daarom getoetst door een onafhankelijk bureau op het uitgangspunt van de gemeentelijke bekostiging: sober, doelmatig en overeenkomstig de eisen van het Bouwbesluit.

Voor de vervangende nieuwbouw van de scholen zijn en worden normbedragen ter beschikking gesteld. Gezien de huidige prijsontwikkelingen in de bouw bestaat echter het risico dat de ter beschikking gestelde (en te stellen) budgetten niet voldoende zullen zijn. Tevens geldt vanaf 2021 de verplichting om BENG te bouwen. De bouwplannen met kostenramingen van nieuwbouwlocaties zijn of worden daarom getoetst.

Risico's naar aanleiding van jaarrekening

Naar aanleiding van de jaarrekening zijn geen nieuwe risico's geconstateerd.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we ervoor gedaan?

WMO

Gelet op de schaarse financiële middelen staan geen nieuwe beleidsinitiatieven op de rol.

Zoals in de kadernota 2020 reeds is aangegeven willen wij in 2020 ons beleid meer bestendigen en ons met name richten op de noodzakelijke verbindingen tussen de verschillende onderdelen van het sociaal domein. Dit moet o.a. resulteren in een Beleidsplan 3D en op termijn in een 3D begroting/verordening. De focus zal in 2020 ook liggen op kwaliteit, waarbij we ons steeds de vraag stellen of alle projecten voldoende bijdragen aan de speerpunten uit het raadsprogramma.

Daarnaast hebben wij in de kadernota 2020 geconstateerd dat, ondanks dat we fors investeren in de versterking van de Ode lijn/algemene voorzieningen (programma Langer Thuis, buurtsportcoach, ontmoetingspunten in de wijk, mantelzorg-beleid etc.), we het beroep op maatwerkvoorzieningen (onder andere Wmo-begeleiding en jeugdhulp) eerder zien toene-men dan afnemen, met alle forse kostenverhogingen van dien. Ook nieuw ingezet rijksbeleid, waaronder de invoering van het abonnementstarief, versterkt de vraag naar maatwerkvoorzieningen. We investeren nu én in de versterking van onze algemene voorzieningen én blijven geconfronteerd worden met kostenverhoging op het gebied van onze maatwerkvoorzie-ningen.

Vraag is in hoeverre de gemeente deze situatie langer wil en ook kan (financiële draaglast) continueren, nog los van de vraag welke mogelijkheden de gemeente heeft om deze situatie te beïnvloeden.

Een pas op de plaats en nadere bezinning op de ontstane situatie is gewenst.

2020 is voor iedereen en ook zeker voor de Wmo een bijzonder jaar geweest. Door corona werden er in het afgelopen jaar vaak andere dingen van ons verwacht dan er op voorhand was voorzien. In 2020 was het plan ons beleid meer te bestendigen en ons meer te gaan richten op de noodzakelijke verbindingen tussen de verschillende onderdelen van het sociaal domein. Er is dan ook het afgelopen jaar gezamenlijk gewerkt aan het Beleidskader Sociaal Domein, de ontwikkeling van het Loket Werk Inkomen Zorg, het beleidskader Beschermd Wonen, de Dementievriendelijke Gemeen-te, het Programma Langer Thuis, de Samenwerkende Welzijnsorganisaties. We hadden daarbij oog voor de noodzake-lijke verbindingen die dan nodig zijn, maar werden enigszins beperkt door corona, omdat de fysieke bijeenkomsten die hiervoor nodig waren geen of beperkt doorgang konden vinden.

Het beroep op de maatwerkvoorzieningen is ook in 2020 onverminderd hoog gebleven. Door de vaststelling van de knelpuntennotitie Sociaal Domein is ons ruimte gegeven om in 2021 onder andere de kostenbeheersingsmaatregelen Wmo verder door te gaan voeren.

Transformatie sociaal domein / Driesporen benadering

We blijven de driesporenbenadering hanteren om verder vorm te geven aan de transformatie van het sociaal domein.

Aan deze driesporenbenadering (optimale toegang, organiseren van effectieve zorg en ondersteuning, versterking voorliggend veld) is ook in 2020 verder gewerkt. De resultaten hiervan worden hieronder weergegeven.

Vormgeving van een optimale toegang sociaal domein

Tijdelijke urenuitbreiding Klantmanager Inkomen

We zien aan de ene kant het klantenbestand afnemen, maar zien aan de andere kant een toename van bezwaar- en beroepsschriften waardoor de extra tijdelijke inzet van personeel nodig blijft. Daar waar bijvoorbeeld wordt ingezet op fraudebestrijding, neemt het werk van de inkomensconsulenten en de juridisch kwaliteitsmedewerker toe. Deze tijdelijke uitbreiding geeft de gelegenheid op de momenten dat het nodig is formatie in te zetten en af te schalen als dat vanwege de ontwikkelingen nodig is. Het beschikbare budget wordt dan ook flexibel ingezet om het dienstverleningsniveau te kunnen waarborgen. Daar waar afgelopen jaren sprake was van een tijdelijke urenuitbreiding van 22 uur per week, wordt dit gehalveerd en wordt volstaan met 11 uur per week. In 2020 wordt onderzocht of en in welke mate verdere voortzetting nodig is.

In november 2020 is de evaluatie 'Naar een optimale Toegang' behandeld in de raad en heeft de raad met de behandeling van de begroting 2021 besloten, aan de hand van de behaalde resultaten en de nog openstaande actiepunten, de pilot met een jaar te verlengen.

Mede vanwege corona kon de tijdelijke urenuitbreiding niet geheel worden ingezet op bijvoorbeeld huiscontroles in het kader van fraudepreventie en het daaruit voortvloeiend werk.

Anderzijds is er in 2020 wel extra personele inzet gepleegd vanwege de toename van bezwaar en beroepszaken, hetgeen in de knelpuntennotitie Sociaal Domein de raad bij de behandeling van de begroting 2021 heeft doen besluiten hiervoor ook in 2021 extra capaciteit vrij te maken.

Ook is er capaciteit ingezet voor de uitvoering van de Tozo.

Het organiseren van effectieve zorg en ondersteuning

Algemeen

In 2020 stellen we het beleidsplan vast voor het sociaal domein (Wmo, Jeugdwet en Participatiewet). Zoals in een raadspleegbrief al aangegeven wordt voor de hieraan verbonden kosten een extra incidenteel budget gevraagd van € 49.000 voor 2020.

In 2020 is gezamenlijk verder vormgegeven aan het Beleidskader Sociaal Domein. Door corona heeft het proces enige vertraging opgelopen. Het Beleidskader zal in 2021 ter besluitvorming worden voorgelegd.

AED aankoop

Structurele verlaging budget met € 8.000 voor aankoop en onderhoud van gemeentelijke AED's. Inmiddels kunnen wij de onderhoudskosten na gebruik van een AED declareren bij de RAV, waardoor een kleiner budget toereikend is.

In 2020 zijn er geen nieuwe AED's en buitenkasten aangekocht. Het budget is dus uitsluitend gebruikt aan onderhoud.

Beschermd Wonen

In het kader van de decentralisatie van Beschermd Wonen per 2021 is in 2018 de visienota Opvang en Bescherming in de Regio Breda vastgesteld. De uitwerking en implementatie hiervan volgt in 2020.

In 2020 is het Beleidskader Beschermd Wonen tot stand gekomen en vastgesteld in de raadsvergadering van februari 2021. Dit beleidskader wordt uitgewerkt zodat we voor o.a. de toegang, de inkoop en de regionale samenwerkingsvorm klaar zijn voor de (uitgestelde) decentralisatie in 2022.

Subsidiebeleid

Op basis van het nieuwe subsidiebeleid Sociaal Domein bepalen we de subsidieplafonds.

Voor 2020 gaat het om:

- * Waarderingssubsidies € 7.500 (voor incidentele waarderingssubsidies).
- * Projectsubsidies € 20.000.

In het subsidieplafond ten behoeve van de projectsubsidies is de voorgestelde bezuiniging ad € 10.000 verwerkt.

Het plafond van € 7500 voor incidentele waarderingssubsidies is gehandhaafd. Het plafond voor deze subsidies is niet bereikt; door het coronavirus zijn er minder subsidies aangevraagd.

Ook het subsidieplafond voor de projectsubsidies is gehandhaafd. De bezuiniging van € 10.000 op de projectsubsidies is gerealiseerd. In 2020 is één aanvraag voor projectsubsidie ingekomen en gehonoreerd.

Activiteitensubsidies

Voorstel is om geen stimulering meer in te bouwen voor activiteitensubsidies in het subsidiebeleid Sociaal Domein. Bij de herijking van het subsidiebeleid in februari 2018 is door uw raad besloten om organisaties/verenigingen die een activiteiten-subsidie ontvangen, de mogelijkheid tot een extra subsidie te geven bij het organiseren van een unieke activiteit voor een prioritaire doelgroep (ouderen, jeugd of mensen met een beperking), niet alleen zijnde de eigen doelgroep. Het gaat dus om een subsidie bovenop de al te verstrekken reguliere subsidie. Omdat 2019 het eerste jaar is waarover dit extra bedrag kan worden aangevraagd (bij de verantwoording voor 1 mei 2020) en organisaties hier rekening mee houden, wordt geadviseerd dit pas door te voeren over de subsidies 2020 en verder. Dit betekent wel dat het subsidieprogramma moet worden aangepast.

Alle reguliere activiteitensubsidies zijn gehandhaafd. De mogelijkheid tot subsidie voor een extra activiteit voor een specifieke doelgroep, niet zijnde de eigen doelgroep, zijn in 2020 geschrapt in verband met bezuinigingsopgave. Dit heeft bij de stelpost activiteitensubsidies een bezuiniging van € 30.000 opgeleverd.

Subsidie GGD West-Brabant

De beleidsuitgangspunten en technische begrotingsvoorstellen in de begroting 2020 van de GGD leiden tot meerkosten.

Bij de vaststelling van de begroting GGD is hiermee inmiddels al ingestemd tot een bedrag van € 30.047.

Voorgesteld wordt om op de gemeenschappelijke regelingen een generieke bezuinigingsopgave van 5% in te voeren. Realisatie van deze bezuinigingsopgave is mede afhankelijk van het feit of hiervoor een meerderheid kan worden behaald in het Algemeen Bestuur.

Het coronavirus heeft veel invloed op de werkzaamheden en financiën van de GGD. Naast de beleidsuitgangspunten en technische begrotingsvoorstellen, heeft het coronavirus in 2020 geleid tot meerkosten voor de GGD. Het Rijk heeft de directe meerkosten door de coronacrisis die de GGD gemaakt heeft in 2020 gecompenseerd. Er is een generieke bezuinigingsopgave van 5% vastgesteld voor de gemeenschappelijke regelingen. Deze is door de GGD in 2020 niet gehaald.

Samenwerkende welzijnsorganisaties

In 2019 is een BCF-uitvoeringsovereenkomst gesloten met de samenwerkende welzijnsorganisaties (Trema, MEE, SWOG en Surplus), in principe voor de duur van een tweetal jaren (2019 + 2020).

Met de organisaties is afgesproken dat er verbeterlagen worden gemaakt (betere beschrijving van de te bereiken resultaten en de daarbij passende indicatoren én meer integrale aanpak en samenwerking op onderdelen). Ook is een bezuinigingsopgave vastgelegd voor 2020 van € 30.000, oplopend naar € 50.000 in de jaren daarna. In 2020 bezien we op basis van de resultaten en verbeterlagen of een vierjarige BCF-overeenkomst kan worden gesloten voor de jaren 2021-2024.

De organisaties kenden in 2020 een moeilijk jaar door corona en veel personele wisselingen. De ingediende offerte 2021-2024 gaf het college helaas nog onvoldoende basis en houvast om een subsidie te verlenen voor de duur van vier jaren.

De aangegeven verbeterlagen vergen nog stappen om tot realisatie en borging te komen.

Voor 2021 is derhalve wederom tot een eenjarige subsidieverlening besloten.

De bezuinigingstaakstelling is verwerkt, waarbij het college een aantal optimalisatieslagen heeft benoemd, die er mede toe moeten leiden dat een en ander niet ten koste gaat van het huidige niveau van dienstverlening.

Programma Langer Thuis

In 2020 geven we uitvoering aan het plan van aanpak Langer Thuis voor de kern Raamsdonksveer-Zuid. Daarna stellen we nog een plan van aanpak op voor de kernen Raamsdonksveer-Noord en Geertruidenberg en ronden we de kernenaanpak af met de organisatie van een bijeenkomst in Raamsdonk.

In de kadernota 2020 hebben we uw raad reeds voorgesteld om voor de uitvoering van het plan van aanpak voor Raamsdonksveer-Zuid een incidenteel uitvoeringsbudget á € 50.000 beschikbaar te stellen. Dit is met name bedoeld voor de aanpak van vraagverlegenheid en eenzaamheid, meer levensloopbestendige woningen, (onderzoek naar) ontmoetingsplekken in de wijk, ondersteuning bij burgerinitiatieven en acties die vallen onder 'laaghangend fruit'.

Per 2021 wordt voorgesteld om € 10.000 structureel te bezuinigen op de algemene kosten van het Programma Langer Thuis (publiciteit, drukwerk, ondersteuning). We gaan ervan uit dat in 2021 meerdere projecten van het programma Langer Thuis zijn gerealiseerd en de ontwikkelkosten afnemen.

De fysieke bijeenkomsten Langer Thuis in de kernen Geertruidenberg en Raamsdonk hebben geen doorgang kunnen vinden in verband met corona. In plaats daarvan is een enquête Langer Thuis ontwikkeld, die naar alle 55-plussers in deze twee kernen is verstuurd. De resultaten hiervan worden verwerkt tot een plan van aanpak. De raad wordt verzocht om het eerder beschikbaar gestelde uitvoeringsbudget hiervoor ad € 50.000 over te hevelen naar 2021.

De uitvoering van aantal projecten is door corona en de personele wisselingen bij de welzijnsorganisaties vertraagd. Wel is woningcorporatie Thuisvester inmiddels op ons verzoek gestart met het project "dubbele duurzaamheid" waarbij, naast klimaatverduurzaming, tegelijkertijd wordt gekeken naar levensloopbestendigheid en veiligheid van woningen.

Mantelzorg en vrijwillige inzet

We hebben steeds meer mantelzorgers in beeld. Tevens hebben we uitvoering gegeven aan een mantelzorgwaardering voor jonge mantelzorgers. Om op deze ontwikkelingen in te kunnen spelen, actualiseren we in 2020 het beleid rondom de mantelzorgwaardering.

Stichting Surplus Welzijn voert namens de gemeente, via een subsidie, het mantelzorgbeleid (mantelzorgondersteuning en mantelzorgwaardering) uit. Daarnaast voeren we de actiepunten uit de nota Mantelzorg en Vrijwillige inzet uit. In overleg met Surplus heroverwegen we ons beleid om zo de structurele bezuinigingsopgave van € 21.000 per jaar uit te voeren.

Aan de raad is voorgesteld het budget voor de mantelzorgwaardering te halveren, maar daarmee heeft de raad niet ingestemd. Hierdoor heeft de beoogde bezuiniging geen doorgang kunnen vinden. Stichting Surplus Welzijn heeft het mantelzorgbeleid uitgevoerd. Surplus heeft activiteiten uitgevoerd om (jonge) mantelzorgers te ondersteunen. De noodzaak hiertoe was groter in het licht van de toegenomen zorglast door corona. Het mantelzorgcompliment is uitgereikt.

In het kader van de nota Mantelzorg en Vrijwillige inzet is gestart met het toewerken naar het predicaat mantelzorgvriendelijke gemeente. Hieraan wordt in 2021 verder gewerkt.

Verder is een start gemaakt met het uitvoeren van een onderzoek naar de behoeften van vrijwilligers op het gebied van deskundigheidsbevordering. Dit wordt in 2021 afgerond.

Dementievriendelijke gemeente

We streven ernaar een Dementievriendelijke Gemeente te worden. Op dit moment wordt een plan van aanpak opgesteld en de uitvoering daarvan vindt in 2020 plaats (voor 2020 is € 15.000 beschikbaar voor de uitvoering van dit plan van aanpak. In het plan van aanpak wordt opgenomen wat de financiële consequenties zijn voor 2021 e.v.).

Het plan van aanpak Dementievriendelijk Geertruidenberg is gereed, hierover heeft de gemeenteraad besloten in februari 2021. Drie werkgroepen zijn gestart met de uitvoering van de eerste activiteiten uit dit plan, zoals bijvoorbeeld het versturen van nieuwsbrieven en het verspreiden van voorlichtingsmateriaal.

Programma 5

In verband met corona is op het gebied van fysieke activiteiten minder voortgang geboekt dan beoogd. Daar waar mogelijk is de activiteit omgezet in een vorm die wel past bij de doelgroep en de maatregelen. Omdat bepaalde activiteiten niet zijn doorgegaan is het beschikbare budget niet volledig besteed.

Algemene voorzieningen (waaronder subsidie)

Voorgesteld wordt om dit beperkte structurele budget van € 12.600 per jaar voor de realisatie van nieuwe algemene voorzieningen op het vlak van maatschappelijke ondersteuning te schrappen. We willen in de komende jaren met name bezien in hoeverre we de effectiviteit en kwaliteit van bestaande voorzieningen kunnen verbeteren. Tevens kan wellicht het beschikbare budget voor projectsubsidies (€ 20.000) worden ingezet, wanneer financiële ondersteuning gewenst is.

Contractmanagement

De werkelijke uitgaven blijven in 2019 achter op de begroting en dit zal naar verwachting ook in 2020 het geval zijn. Het is daarom gerechtvaardigd deze uitgavenpost naar structureel beneden bij te stellen met € 7.000 per jaar.

De post Algemene Voorzieningen kent uiteindelijk een kleine onderbenutting die grotendeels veroorzaakt wordt door enerzijds een onjuiste boeking van de Doeluitkering Brede Aanpak Dak- en Thuislozen en anderzijds door het niet geheel ingezette budget voor Dementievriendelijke Gemeente. Ook hier hebben een aantal projecten door corona minder aandacht kunnen krijgen dan vooraf was voorzien.

Eerstelijnsloket Wmo / MEE Plus

Vanwege een aantal wijzigingen die mede verband houden met de herinrichting van het CJG kan dit bedrag vanaf 2020 structureel met € 50.000 per jaar naar beneden worden bijgesteld. Van deze bijstelling wordt een bedrag van € 25.000 gereserveerd omdat er nog een bedrag beschikbaar dient te blijven voor de huisvestingskosten van het SWT in de nieuwe CJG zodat per saldo een voordeel van € 25.000 resteert.

In 2020 heeft de evaluatie van het Visiedocument 'naar een optimale toegang' plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een Plan van Aanpak doorontwikkeling 'naar een optimale toegang sociaal domein'. Hiermee is in januari 2021 gestart.

Doorontwikkeling en huisvesting CJG Drimmelen/Geertruidenberg

Op basis van de huidige informatie en uitgangspunten wordt aangenomen dat de doorontwikkeling en huisvesting van het CJG Drimmelen/Geertruidenberg kan worden bekostigd binnen de daarvoor in de vastgestelde begroting beschikbare middelen.

Het proces rondom de doorontwikkeling en huisvesting van het CJG Drimmelen/ Geertruidenberg is afgerond binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen.

Wmo-begeleiding

Gelet op de forse kostenstijging van het budget voor Wmo-begeleiding is op het niveau van de Dongemond-gemeenten een analyse en een plan van aanpak tot kostenbeheersing gemaakt.

Na besluitvorming hierover, zullen wij hieraan uitvoering geven.

In 2020 hebben we een kostenbeheersingsplan vastgesteld, dat als bijlage bij de Kadernota 2021 is vastgesteld. Uitwerking van de hierin opgenomen maatregelen zal in 2021 plaatsvinden.

Dagbesteding en ontmoetingscentra

Intrekkingen subsidies woontussenvoorzieningen

Tot op heden verleenden we subsidies aan een aantal zogenaamde 'woontussenvoorzieningen'. Echter, inmiddels heeft het activiteiten- en ontmoetingsaanbod zich doorontwikkeld en zijn er in de drie kernen goed lopende en ontmoetingspunten ontstaan. Deze worden door de gemeente gesteund met (nieuwe) activiteitsubsidies. Om overlap te voorkomen en doelmatige inzet van middelen te bevorderen kunnen de subsidies aan de woontussenvoorzieningen worden beëindigd. Bovendien zijn ze de afgelopen jaren niet meer allemaal geclaimd. Dit levert een structurele besparing op van € 5.923 per jaar.

Subsidie Zorgorganisatie Hoge Veer

Dit betreft een restant post personenalarmering waarvoor abusievelijk nog een structureel bedrag is geraamd van € 3.433 per jaar. Inmiddels maakt dit onderdeel uit van de subsidie aan de SWOG en derhalve kan dit bedrag worden afgehaald.

Deze taakstelling is gerealiseerd.

Wmo-vervoersvoorzieningen

Door het instellen van een kilometerbudget voor de deeltaxi van 1500 km op jaarbasis verwachten we een totale structurele besparing van € 70.000 per jaar te kunnen realiseren.

In verband met de coronamaatregelen werd afgesproken aan PZN 80% van de omzet 2019 als voorschot door te betalen. Toch zijn voor de gemeente de kosten in 2020 hoger uitgevallen, omdat in de begroting 2020 rekening werd gehouden met een bezuiniging en dus een lager bedrag dan de realisatie 2019. Daarnaast werd de 80% berekend op de bruto omzet, dus inclusief de klantbijdragen. Deze klantbijdragen werden door een forse vermindering van het aantal ritten gemist. Door bijstelling bij de tussenrapportages is er nu geen (noemenswaardige) overschrijding.

Hulp bij het Huishouden

De tarieven Hulp bij het Huishouden zijn in 2018 en 2019 verhoogd naar aanleiding van de cao-wijzigingen. Voor 2020 is afgesproken om uit te gaan van een index, tenzij het actuele ziekteverzuim en de inschaling leiden tot tarieven die daar meer dan een bandbreedte van 2,5% van afwijken. Uitgaande van de geschatte index, verwachten we in 2020 meerkosten.

Programma 5

In 2020 heeft een Europese aanbesteding plaatsgevonden voor een nieuw contract per 2021.

De vraag naar hulp bij het huishouden is onverminderd hoog gebleven in het afgelopen (corona) jaar: het aantal inwoners met zo'n voorziening steeg met bijna 100, van 504 begin 2020 naar 599 einde dat jaar. We gaan ervan uit dat deze stijging voor het overgrote deel te wijten is aan het relatief goedkope abonnementstarief.

Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen

Ook hier geldt dat we de afgelopen jaren fors hebben moeten aframes op deze inkomsten, mede door invoering van het abonnementstarief. Wij gaan ervan uit dat het geraamde budget voor 2020 realistisch is.

Ondanks deze al forse aframing moesten de bijdragen bij de tussenrapportages nog verder worden bijgesteld. De reden dat deze inkomsten achterbleven bij de ramingen waren o.a. de achterstanden bij het CAK. Ook werd het abonnements-tarief in april en mei niet geïnd.

Verslavingsbeleid

Verslaving heeft negatieve gevolgen voor zowel individuen als de (directe) omgeving. Samen met maatschappelijke partners wordt gekeken naar een gezamenlijke aanpak om probleemgebruik en verslavingsgedrag te voorkomen dan wel te doorbreken. De uitwerking en met name de implementatie hiervan zal in 2020 plaatsvinden.

In mei 2020 is het preventie- en handavingsplan middelengebruik vastgesteld. Dit richt zich met name op de jongeren in onze gemeente. Een aantal acties en activiteiten, die in dit plan benoemd staan, hebben in 2020 niet kunnen plaatsvinden vanwege de geldende beperkingen rondom corona. De pilot rondom het Project Individuele Trajectbegeleiding Drugsverslaafden (PITD) zal in 2021 starten en richt zich op verslaafde jongeren.

Algemene voorzieningen jeugd

Door de oprichting van de BVO CJG Drimmelen Geertruidenberg per 2020 vervallen de inkomsten van € 20.000, die van de gemeente Drimmelen worden ontvangen doordat er geen kostenverrekening meer zal plaatsvinden. Alle kosten worden in rekening gebracht bij de BVO CJG.

Door deze ontwikkeling wordt er ook vanaf 2020 een bedrag van € 9.000 overgeheveld naar de BVO CJG (administratieve overheveling).

Er vindt geen onderlinge kostenverrekening meer plaats met de gemeente Drimmelen. Per 2020 worden kosten in rekening gebracht bij de BVO CJG.

CJG, overig maatwerkdeel

€ 20.000 van het budget wordt niet overgeheveld naar de BVO CJG en heeft geen verdere bestemming en kan daarom bezuinigd worden.

In 2020 is de bezuiniging gerealiseerd.

Individuele voorzieningen Natura Jeugd

Net als in andere jeugdhulpregio's in het land lopen de kosten voor jeugdhulp ook in de regio West Brabant Oost op. Op basis van de prognose 2019 is de verwachting dat met de beschikbare budgetten vanuit Jeugd de extra vraag niet opgevangen kan worden. Hiervoor is structureel extra budget opgenomen van € 600.000.

In de 3e tussenrapportage 2020 zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor de bekostiging niet vrij toegankelijke jeugdzorg. Door deze tussentijdse ophoging en door de teruggave, n.a.v. de kwaliteitsonderzoeken, blijven de kosten binnen het budget (gebaseerd op prognose Q4-rapportage).

Praktijkondersteuner huisartsen jeugd

Om de toegang bij de huisartsen optimaal in te richten is het van belang dat binnen de huisartsenpraktijken voldoende tijd en aandacht is voor vraagverheldering en (waar passend) de mogelijkheid tot het direct inzetten van laagdrempelige, kortdurende begeleiding. Hiermee kan enerzijds onnodige inzet van specialistische zorg worden voorkomen en anderzijds veel gerichter worden doorverwezen bij complexe problematiek.

Hieraan wordt een impuls gegeven door de inzet van een POH-jeugd (praktijkondersteuner huisartsen jeugd). De pilot voor de inzet POH-jeugd eindigt per 31 december 2020 en de evaluatie van deze pilot staat gepland in de zomer van 2020.

De pilot is later gestart dan gepland en eindigt daardoor per april 2021. In het 1e kwartaal 2021 staat de evaluatie van deze pilot gepland en wordt een voorstel voorbereid over het mogelijke vervolg van deze pilot.

Zorgadministratie jeugdhulp

De afgelopen jaren heeft de regio WBO de administratieve dienstverlening uitbesteed aan Zorg-Lokaal. Er wordt gewerkt aan de voorbereidingen om de zorgadministratie vanuit Zorg-Lokaal over te hevelen naar de gemeente Breda per 2021. Verwacht wordt dat de overheveling per 2021 een feit is en dat in 2020 het implementatietraject zal plaatsvinden. Zorgvuldigheid is van groot belang, omdat het wenselijk is dat zowel de gemeenten als de jeugdhulpaanbieders zo min mogelijk last ondervinden van de overheveling.

In 2020 zijn de benodigde voorbereidingen getroffen om de zorgadministratie over te hevelen. De dataconversie heeft plaatsgevonden en in februari 2021 is ZorgNed (systeem voor de zorgadministratie van de gemeente Breda) officieel in gebruik genomen door alle gemeenten in WBO.

Regionaal beleidskader jeugd

Dit beleidskader wordt naar verwachting in 2019 bestuurlijk vastgesteld. In dit beleidskader worden een aantal acties opgenomen die in 2020 nader worden uitgewerkt. Op dit moment is nog niet voldoende in beeld welke acties dit zijn. In de Turap 2020 wordt hierop nader ingegaan.

In 2020 is het Regionaal Beleidskader 2020-2023 vastgesteld. Na het opstellen van het beleidskader zijn nadere acties in het kader van de transformatie uitgewerkt in een regionaal uitvoeringsplan en een lokaal uitvoeringsplan.

VAR19 – Inrichting fysieke plekken voor jongeren

In 2019 en 2020 is geld beschikbaar voor het inrichten van fysieke plekken voor jongeren. Om ook in 2021 de mogelijkheid te hebben voor jongeren een ontmoetingsplek te creëren wordt € 5.000 doorgeschoven van 2020 naar 2021.

Met deze middelen willen we een Multifunctionele OntmoetingsPlek (MOP) creëren. In 2020 is hiervoor een locatie gevonden en een ontwerp gemaakt. De MOP zal in fasen geplaatst worden. Het streven is de eerste fase in 2021 te realiseren.

Subsidie Trema

De komende jaren wordt gekeken naar manieren om te bezuinigen op de kosten van jongerenwerk. Op dit moment gaan er bijvoorbeeld relatief veel uren naar de aanwezigheid van een jongerenwerker bij 't Honk in Geertruidenberg. Doel is dat de jongeren die bij het 't Honk komen op termijn (deels) door vrijwilligers begeleid worden. Daarnaast wordt onderzocht of een lagere uurprijs voor jongerenwerk mogelijk is.

Om verschillende redenen is het Honk in 2020 nauwelijks gebruikt en is besloten de bruikleen aan Trema te beëindigen. Wel zijn de jongerenwerkers in 2020 regelmatig aanwezig geweest bij diverse ontmoetingsplekken voor jongeren, werden er diverse activiteiten georganiseerd en werd er een start gemaakt met een vorm van jeugdparticipatie. Om jongerenwerk goed te kunnen vormgeven/ positioneren is er behoefte aan een visie op wat we als gemeente met/ voor onze jongeren willen en op welke manier dat kan worden vormgegeven. In 2021 wordt deze visie uitgewerkt, die onderdeel uitmaakt van de gemeenschappelijke visie op het sociaal domein.

Plan van aanpak 16-27

Kwetsbare jongeren gaan op hun 18e van de 'beschermende' Jeugdwet over naar de Wmo en Participatiewet. Wetten die meer eigen initiatief verwachten. Kwetsbare jongeren blijken in deze fase veel baat te hebben bij een sluitende en integrale ondersteuning van professionals en begeleiding op diverse leefdomeinen. Daarmee wordt escalatie van problematiek (o.a. schulden, verslaving) voorkomen. Gemeente Geertruidenberg wil aanvullend op of via het regionale Actieprogramma Zorg voor de Jeugd en het beleidsplan 3D, werken aan integrale ondersteuning van 16-27 jarigen. Het ontwikkelde plan van aanpak wordt meegenomen in het beleidsplan 3D.

Kwetsbare jongeren gaan op hun 18e van de 'beschermende' Jeugdwet over naar de Wmo en Participatiewet; wetten die meer eigen initiatief verwachten. Kwetsbare jongeren blijken in deze fase veel baat te hebben bij een sluitende en integrale ondersteuning van professionals en begeleiding op diverse leefdomeinen. In het lokaal uitvoeringsplan is een project/opgave opgenomen om de 16(+) doelgroep goed toegerust te laten zijn om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving, gericht op ondersteuning en begeleiding, maar ook op het gebied van werk en/of onderwijs en wonen.

Uitvoeringspraktijk participatie

Eind 2018 heeft Stimulansz zich een beeld gevormd van de uitvoeringspraktijk in de gemeente Geertruidenberg aan de hand van deskresearch, bestudering van uitvoeringsbesluiten, de cijfers uit de cockpit Participatie en WMO en gesprekken met participatiecoaches. Op basis van deze QuickScan heeft Stimulansz een aantal aanbevelingen geformuleerd, die in een aantal uitvoeringsacties zijn vertaald. De aanbeveling van Stimulansz om te kiezen voor specifieke doelgroepen en functionarissen te specialiseren naar doelgroepen is inmiddels deels gerealiseerd. De kandidaten uit het doelgroepenregister, oudkomers en statushouders worden begeleid door gespecialiseerde participatiecoaches. Een eventuele verdere specialisatie wordt desgewenst in het integrale beleidsplan voor het Sociaal Domein nader uitgewerkt.

De acties vanuit de rapportage van Stimulansz zijn in gang gezet en voor zover mogelijk gerealiseerd. Een aantal acties vereisen ICT-aanpassingen, die nog op de werkplanning staan. Naast het onderzoek van Stimulansz, is in 2020 door de Rekenkamer West-Brabant de uitvoering van de Participatiewet onderzocht. De rekenkamer concludeert dat de resultaten van de uitvoering van de Participatiewet in Geertruidenberg goed zijn, ook in vergelijking met regiogemeenten en vergelijkbare gemeenten in Nederland.

Doelgroepers

Via loonkostensubsidie gaan er steeds jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt bij diverse bedrijven aan de slag. De krapte op de arbeidsmarkt werkt hier positief in mee. Voor de gemeente betekent dit echter dat de uitgaven aan loonkostensubsidie toenemen. Het budget dient daardoor met € 200.000 te worden verhoogd.

Door de instroom van jongeren, die voorheen onder de Wajong vielen, stijgt landelijk en ook in Geertruidenberg het aantal doelgroepers. Het lukt goed om doelgroepers te plaatsen bij reguliere werkgevers. Soms blijkt het voor werkgevers niet haalbaar om de structurele ondersteuning, die deze medewerkers nodig hebben, langdurig te bieden. Als een jobcoach of andere instrumenten hierin geen oplossing kunnen bieden, vormt MidZuid voor deze doelgroepers een goede alternatieve werkplek. Door corona is de arbeidsmarkt in beweging. We wachten af welk effect dit heeft voor het plaatsen van doelgroepers; enerzijds zijn zij kwetsbaar op de arbeidsmarkt en anderzijds kan de periode na corona ook extra bedrijvigheid en lokale kansen opleveren.

Bijzondere bijstand

De uitgaven aan Bijzondere Bijstand zijn de afgelopen jaren opgelopen en leiden tot overschrijdingen. Op basis van de uitkomsten Evaluatie Kindregeling en Verkenning Schuldhulpverlening willen we maatregelen treffen die overschrijding in 2020 moet voorkomen. Het voornemen is de Kindregeling, via een app, gebruiksvriendelijker, efficiënter en doelmatiger te maken.

Er zijn signalen dat de stapeling van regelingen de uitstroom uit de uitkering, in bepaalde (gezins)situaties, niet stimuleert. Uitkeringsgerechtigden die gaan werken, er financieel slechts minimaal op vooruit gaan. In dit kader willen we de hoogte van de individuele inkomenstoelage aanpassen. De bijstand heeft tot doel dat mensen kunnen voorzien in de algemene kosten van hun bestaan. Als iemand drie jaar of langer een inkomen op bijstandsniveau heeft, ontvangt hij/zij een vergoeding. Nu bedraagt de vergoeding voor een alleenstaande € 439 voor een alleenstaande ouder € 512 en voor een echtpaar € 586 per jaar. De gemeente is vrij de hoogte en frequentie van de vergoeding vast te stellen. De bedragen in Geertruidenberg zijn relatief hoog. Er wordt voorgesteld deze bedragen te halveren. Mochten mensen door de verlaging van de vergoeding bepaalde noodzakelijke incidentele kosten niet meer kunnen betalen, dan bestaat hiervoor het vangnet van de bijzondere bijstand. Door halvering van de bedragen wordt op jaarbasis een besparing van € 42.000 gerealiseerd.

De individuele inkomenstoelage en de Kindregeling zijn in 2020, conform de kaders van de gemeenteraad, aangepast. Door corona en de lockdown is de implementatie van de betaal-app voor de Kindregeling vertraagd. Daarnaast geldt voor de Kindregeling een overgangsregeling, waardoor de financiële effecten niet direct volledig zichtbaar zijn. De uitgaven aan Bijzondere Bijstand kennen in 2020 een overschrijding, maar deze is kleiner dan in 2019.

Integrale aanpak schuldhulpverlening

De ontwikkeling van breder kijken in het sociaal domein heeft geresulteerd in nieuwe (landelijke) inzichten betreffende integrale aanpak van schuldhulpverlening. Hierin wordt met een breder ondersteuningsaanbod gewerkt. Er wordt explicieter dan voorheen rekening gehouden met factoren als stress door financiële problemen, capaciteiten van mensen en drempels in de hulpverlening. In 2020 wordt verkend of deze nieuwe inzichten meerwaarde hebben en passend zijn voor Geertruidenberg. Hiermee willen wij tevens de trend van stijgende kosten voor bewind voering (onderdeel budget Bijzondere bijstand) keren. In verband met de looptijd van toekenningen kunnen eventuele maatregelen enkel gefaseerd worden doorgevoerd. Hierdoor verwachten wij vanaf 2021 een bezuiniging te realiseren van ongeveer € 25.000.

In 2020 bleek dat gemeenten nauwelijks mogelijkheden hadden om de duur en zwaarte van bewind voering, die door rechters wordt ingesteld, te beïnvloeden. De nieuwe wetgeving, die per 1 januari 2021 is ingegaan, biedt gemeenten de mogelijkheid tot adviesrecht. Gemeente Geertruidenberg heeft zich hiervoor aangemeld bij de rechtbank. De praktijk zal uitwijzen of dit tot andere uitkomsten betreffende bewind voering leidt. Daarnaast heeft schuldhulpverlening zich op de overige nieuwe wetgeving voor het schuldendomein voorbereid.

Inburgering

Met ingang van 1 januari 2021 wordt de nieuwe wet Inburgering van kracht. Het nieuwe inburgeringsstelsel is meer gericht op het ontzorgen en activeren van vergunninghouders. Gemeenten krijgen een grotere rol in de inburgering. Vanaf het eerste moment worden taalonderwijs en participatie onderdeel van de inburgering. Vergunninghouders worden gedurende de inburgeringsperiode intensief begeleid om hen sneller en beter hun weg in de Nederlandse maatschappij te laten vinden en financieel zelfstandig. In 2020 bereiden we ons, in samenwerking met gemeenten Oosterhout, Altena en Drimmelen, voor op de nieuwe wetgeving. Het ministerie heeft aangekondigd dat gemeenten extra middelen ontvangen voor de voorbereiding. Het gaat hierbij om € 25.000 in 2019 en € 25.000 in 2020. Deze worden hiervoor benut.

De ingangsdatum van de nieuwe Wet inburgering is uitgesteld naar 1 januari 2022. De voorbereiding is, in samenwerking met gemeenten Oosterhout, Altena en Drimmelen opgepakt. In 2020 is de regionale pilot Ontzorgen gestart. De Dongemond gemeenten hebben hiervoor € 180.000 subsidie van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ontvangen. Door de pilot is er beter inzicht verkregen in de problemen die vergunninghouders tegenkomen bij de opstart van hun financiële administratie.

De instelling van een klankbordgroep met vergunninghouders wordt ervaren als een waardevol platform voor de beleidsontwikkeling.

In verband met Corona heeft het ministerie de pilot verlengd tot juli 2021.

Openbare begraafplaatsen

In juni 2019 is het visiedocument vastgesteld. Daarin is onder andere opgenomen om de oude begraafplaats Raamsdonk naar een gedenkpark om te vormen. Vanwege bezuiniging vindt deze omvorming vooralsnog niet plaats.

In 2020 was er geen budget beschikbaar om uitvoering te geven aan de omvorming van het gedenkpark.

Sociale werkplaatsen

In juni heeft de gemeenteraad een motie ingediend, waarin aan alle verbonden partijen is gevraagd:

- * een 'zero based' operatie op de begroting uit te voeren;
- * drie scenario's uit te werken, met wat het betekent voor de dienstverlening, wanneer de gemeentelijke bijdrage aan deze begroting met 5, 10 of 15 % wordt verlaagd.

De motie wordt meegenomen in het bedrijfsplan dat laatste kwartaal 2019 aan gemeenten wordt voorgelegd en waarop gemeenteraden via de zienswijzeprocedure invloed kunnen uitoefenen.

Deze begroting gaat ervan uit dat, via het bedrijfsplan, een bezuiniging van 5% op de gemeentelijke bijdrage wordt gerealiseerd.

In juni 2019 heeft de gemeenteraad een motie ingediend op de begroting van MidZuid. In februari 2020 heeft de raad, bij de behandeling van het bedrijfsplan, dezelfde zienswijze opnieuw ingediend. In 2020 heeft MidZuid de gevraagde 'zero based' budgetting operatie uitgevoerd. Dit heeft niet direct geleid tot financiële resultaten over 2020. De 'zero based' budgetting operatie resulteert wel in een besparing van ongeveer 10% op de gemeentelijke bijdrage vanaf 2022. In 2021 wordt de gemeentelijke bijdrage vanuit incidentele middelen met ongeveer 10% verlaagd. De drie gevraagde scenario's (verlaging gemeentelijke bijdrage met 5, 10 of 15%) zijn ook onderzocht. Dit heeft geleid tot de ambitie om meerjarig 10% te bezuinigen op de gemeentelijke bijdrage. Een ambitie die is verankerd in de meerjarige begroting van MidZuid. MidZuid concludeert dat een bezuiniging van 15% niet haalbaar is. Daarmee zou de dienstverlening dermate onder druk komen dat dit leidt tot afbraak van de bestaande infrastructuur.

Statushouders

De inzet van een participatiecoach specifiek voor de doelgroep statushouders past geheel in de visie van de nieuwe Wet inburgering en nog belangrijker het leidt tot positieve resultaten. Door persoonlijk contact en begeleiding stromen statushouders sneller door naar een baan. Met een gespecialiseerde participatiecoach hebben wij intern voldoende kennis opgebouwd om de maatschappelijke begeleiding van statushouders adequaat te organiseren. In het verlengde van deze ontwikkeling wordt de participatieverklaring met ingang van 2020 ondergebracht bij Vluchtelingenwerk, in plaats van MidZuid. Hiermee wordt een bedrag van € 20.000 per jaar bespaard.

De inzet van een participatiecoach, specifiek voor de doelgroep statushouders, werpt onverminderd zijn vruchten af. Door corona is de persoonlijke begeleiding lastiger, maar individueel wordt hier maatwerk geleverd. De participatiecoach participeert ook in de regionale projectorganisatie voor de nieuwe Wet inburgering en de regionale pilots.

Versterking burgerinitiatief en zelforganisatie

Om burgerinitiatief en eigenaarschap onder de inwoners te stimuleren kan ook in 2020 een projectsubsidie worden aangevraagd. De samenwerkende welzijnsorganisaties (Trema, Surplus en SWOG) dienen deze initiatieven te stimuleren. We houden structureel voortgangsgesprekken met deze organisaties.

Om de bekendheid van Right to Challenge te vergroten wordt ingezet op communicatie over de pilot.

In 2020 is tweemaal een burgerinitiatief ondersteund met projectsubsidie. Ook is Right to Challenge verder onder de aandacht gebracht.

Burgerinitiatieven hebben in coronatijd veelvuldig plaatsgevonden en zijn door ons gestimuleerd en waar nodig ondersteund, zoals het koffiemomentje waarbij ouderen op een veilige afstand samen koffie konden drinken, of het uitdelen van ijsjes en bloemen door buurtbewoners in de zomer.

Programma 5

Beleidsindicatoren									
Nr.	Taakveld	Prog.	Naam indicator	Gerealiseerd 2018	Gerealiseerd 2019	Begroot 2020	Eenheid	Bron	Opmerkingen
21.	6. Sociaal domein	5	Banen	812.2	811.2	811.2	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	Waar staat je gemeente	Cijfers CBS en Waar staat je gemeente zijn incidenteel afwijkend
22.	6. Sociaal domein	5	Jongeren met een delict voor de rechter	-	-	-	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	
23.	6. Sociaal domein	5	Kinderen in uitkeringsgezin	3.5	3.5	3.5	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	
24.	6. Sociaal domein	5	Netto arbeids-participatie	68.2	68.2	68.2	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	Waar staat je gemeente	
26.	6. Sociaal domein	5	Werkloze jongeren	0.57	0.57	0.57	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel Waar staat je gemeente	Cijfers CBS en Waar staat je gemeente zijn incidenteel afwijkend
27.	6. Sociaal domein	5	Personen met een bijstandsuitkering	237	194	194	Aantal per 10.000 inwoners	Waar staat je gemeente	Cijfers CBS en Waar staat je gemeente zijn incidenteel afwijkend
28.	6. Sociaal domein	5	Lopende re-integratievoorzieningen	2048	163	168	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	Waar staat je gemeente	Cijfers CBS en Waar staat je gemeente zijn incidenteel afwijkend
29.	6. Sociaal domein	5	Jongeren met jeugdhulp	12.5	10	10	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	
30.	6. Sociaal domein	5	Jongeren met jeugdbescherming	0.5	1	1	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	
31.	6. Sociaal domein	5	Jongeren met jeugdreclassering	0.4	0	0	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	
32.	6. Sociaal domein	5	Clënten met een maatwerkarrangement WMO	880	724	731	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil rekening/begroting 2020
--	-------------------	----------------	-----------------------------	-------------------	---------------------------------

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

Lasten	22.321	21.799	27.198	26.234	964
Baten	5.335	5.043	8.596	8.016	580
Saldo	16.986	16.756	18.602	18.218	384

Resultaat bestemming

Lasten	849	849	849	849	0
Baten	2.021	1.053	1.839	1.762	77
Saldo	-1.172	-204	-990	-913	-77

Gerealiseerd resultaat

Lasten	23.170	22.648	28.047	27.083	964
Baten	7.356	6.096	10.435	9.778	657
Saldo	15.814	16.552	17.612	17.305	307

*bedragen x1.000

Risico's in de begroting

Wmo

Het abonnementstarief wordt in 2020 definitief ingevoerd. Dit betekent dat we fors minder eigen bijdragen zullen ontvangen. Inmiddels is bekend dat we hiervoor slechts voor 50% door het Rijk gecompenseerd zullen worden. Afgezien hiervan zal naar verwachting de invoering van dit voordelige tarief ook een aanzuigende werking hebben op de aanvragen voor maatwerkvoorzieningen en dan met name die van de hulp bij het huishouden en de begeleiding.

Nog afgezien van aller autonome ontwikkelingen die de toename van aanspraak op deze begeleidingsvoorzieningen tot gevolg hebben, zoals toenemende vergrijzing en extra muralisering van zorg, ondervinden we ook steeds meer de gevolgen van de wijzigingen in de GGZ. Ook een dreigende beleidswijziging Beschermd Wonen van de huidige regiogemeente Breda kan tot een toename van kosten leiden.

Los van de eerdergenoemde meerkosten en het mogelijk toenemende beroep op Hulp bij het Huishouden door het abonnementstarief, zien we nog twee risico's:

“Eventuele tariefaanpassingen naar aanleiding van de nieuwe cao na 1 juli 2019 (de huidige cao heeft een looptijd tot en met 30 juni 2019). Om dit risico te beperken is in het tarief 2019 al een indexering meegenomen.

De mogelijkheid dat het ziekteverzuim en de inschaling meer dan de bandbreedte van 2.5% afwijken van het tarief 2020 na indexering. In dat geval moeten we het tarief daarnaar aanpassen.

In de turaps die in 2020 zijn verstrekt was al te zien dat de risico's juist waren ingeschat.

In 2020 hebben vooral de autonome ontwikkelingen geleid tot een sterke groei van het aantal cliënten (van 165 begin van het jaar naar 204 einde het jaar) van bijna 25%. Ook de kosten voor begeleiding zijn hierdoor gestegen. Bij Hulp bij het Huishouden is ook een sterke groei van het aantal cliënten te zien (bijna 20% van 504 naar 599) als gevolg van de invoering van het abonnementstarief.

In 2020 heeft een aanbesteding plaatsgevonden voor een nieuw contract per 1 januari 2021. Dit heeft geleid tot hogere tarieven maar dit zal pas zijn uitwerking in 2021 krijgen.

Zo hebben we in 2020 fors minder eigen bijdragen ontvangen. Naast de invoering van het abonnementstarief zijn hier ook de achterstanden bij het CAK en de bijdragevrijstelling over april en mei debet aan geweest.

Loket Werk, Inkomen en Zorg

Het Loket Werk, Inkomen en Zorg is op 11 maart 2019 gestart. In de 2e helft van 2019 vindt een evaluatie plaats waarbij tevens wordt gekeken of en in welke mate de beschikbare middelen toereikend zijn voor het bereiken van de gestelde doelen.

Risico's hebben zich niet voorgedaan.

Budget jeugdhulp

Vanuit het Rijk is de afgelopen jaren minder geld beschikbaar gesteld voor de jeugdhulp. Net als in andere jeugdhulpregio's in het land lopen de kosten voor jeugdhulp ook in de regio West Brabant Oost op. De stijging was al enigszins te zien in 2016, in 2017 en 2018 was de stijging substantieel. Hoewel er beheersmaatregelen zijn/worden ingevoerd is de verwachting dat met de beschikbare budgetten vanuit Jeugd de extra vraag niet opgevangen kan worden.

In 2020 is het Lokaal Uitvoeringsplan vastgesteld. In dit document staan de projecten vermeld om de verdere transformatie op lokaal niveau verder op te pakken en met aanvulling van projecten om de kosten jeugdhulp beheersbaar te maken.

Wijziging aantal deelnemende gemeenten in de regio WBO-jeugd

De gemeenten Baarle-Nassau en Alphen-Chaam stappen in 2020 uit de jeugdhulpregio WBO. Dit betekent dat het aandeel van de gemeente Geertruidenberg op het (macro)budget groter wordt, en kan dit leiden tot een toename van de kosten.

Per 1 januari 2020 zijn de gemeenten Baarle-Nassau en Alphen-Chaam uit de jeugdhulpregio gestapt. Het aandeel van de gemeente Geertruidenberg op het (macro)budget is daarmee groter geworden.

Risico's naar aanleiding van jaarrekening

Het rijk heeft een Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) in het leven geroepen. Vanuit het kabinet en de Tweede Kamer is opgeroepen de TONK ruimhartig toe te passen. Zij roepen op om huishoudens die als gevolg van Corona een grote terugval in inkomen hebben en daardoor hun woonlasten niet kunnen betalen, substantieel te ondersteunen in hun vaste lasten. De ter beschikking komende rijksmiddelen, naar verwachting € 108.000,- worden gebruikt voor de uitvoering van de TONK. Aangezien de TONK een open eind regeling betreft, loopt de gemeente hiervoor financieel risico. Minister Koolmees heeft per brief laten weten dat gemeenten zich geen zorgen moeten maken over de toereikendheid van het budget. Er worden in de brief echter geen harde toezeggingen gedaan. Daarom lijkt het een reële verwachting dat wij meer gaan uitgeven aan de TONK, dan tot nu toe is toegekend.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we ervoor gedaan?

75 jaar bevrijding

In de periode 2019-2020 viert Nederland 75 jaar bevrijding. Gemeente Geertruidenberg is in 2019 bevrijd. Dit wordt in 2019 herdacht. De landelijke bevrijding mag echter ook gevierd worden. Dit vindt plaats op 5 mei 2020. Met en voor inwoners wordt er een Bevrijdingsconcert georganiseerd.

Door corona kon het geplande Bevrijdingsconcert niet doorgaan. Ook de andere activiteiten, die voor de herdenking van 75 jaar bevrijding op de agenda stonden, zijn geannuleerd.

600 jaar Elisabethvloed

In 2021 is de herdenking van 600 jaar Elisabethvloed, wat voor het ontstaan van de Biesbosch heeft gezorgd. Om hier als gemeente aan deel te kunnen nemen is er in 2020 voorbereidingsbudget en in 2021 uitvoeringsbudget nodig. Voor het voorbereidingsbudget in 2020 wordt een uitgave verwacht van € 10.000 en voor het uitvoeringsbudget in 2021 wordt een uitgave verwacht van € 5.000.

Er is, zowel lokaal als in Biesboschverband, overleg geweest over de herdenking van 600 jaar Elisabethvloed en de activiteiten die in dit kader op de agenda staan. Er zijn echter nog geen concrete acties uitgezet, omdat er nog te veel onduidelijkheid is over de maatregelen vanwege corona. Het voorbereidingsbudget voor 2020 kon hierdoor niet worden ingezet. Het voorstel is om dit budget door te schuiven naar 2021, zodat dit ingezet kan worden zodra er meer zekerheid is.

Erfgoed

Verlaging van het nieuwe werkbudget erfgoed van € 25.000 naar € 10.000 dat was opgenomen in de kadernota 2020.

Er was in beginsel € 3.000 beschikbaar als erfgoedbudget. In de primitieve begroting 2020 is dit met € 10.000 verhoogd. Daarna is per amendement € 15.000 toegevoegd bij de vaststelling van de begroting 2020. In totaal dus € 28.000. Van het erfgoedbudget is € 21.990 besteed, grotendeels voor project klokkenstoel. Een deel van de acties vanwege de Erfgoednota en de Nota archeologie is uitgevoerd in 2020, een ander deel moet nog worden uitgevoerd.

Risico's in de begroting

Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan 2020-2029

In 2019 heeft er een actualisering plaatsgevonden van het Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gemeentelijke gebouwen. Het onderhoud dient gefinancierd te worden vanuit de voorziening gemeentelijke gebouwen. Vanwege het feit dat er een aantal panden zijn aangekocht de afgelopen twee jaar is de huidige storting in de voorziening ontoereikend. Om de hoogte van de extra storting te beperken is als uitgangspunt genomen dat de gemeentelijke eigendommen Markt 32-38 (voormalig pand WSG), Vismarktstraat 4 (Schattelij) en Haven 18 (Bakkerij) in 2020 zullen worden afgestoten. Hiervoor zal een business case worden opgesteld welke aan de raad zal worden voorgelegd. De Oude Wacht zal dan als wisselpand worden gebruikt voor de gebruikers van de Schattelij. Vervolgens is ook in het MJOP verwerkt dat de voormalige gemeentewerf aan de Statenlaan 3/5 voor een periode van minimaal vijf jaar beperkt wordt onderhouden, totdat bekend is wat de toekomstige bestemming zal gaan worden. De verkoop en de maatregel m.b.t. Statenlaan 3/5 resulteert dat de extra verhoging van de storting beperkt wordt tot € 160.000. Met betrekking tot Duurzaamheidsmaatregelen in het MJOP zal in 2020 van enkele gemeentelijke panden een Energieprestatie advies (Epa) worden opgesteld welke vervolgens worden verwerkt in een voorstel aan de raad. In dit voorstel wordt dan uitgewerkt op welke wijze de panden verder kunnen worden verduurzaamd en wat de financiële gevolgen hiervan zijn.

Programma 6

Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan 2020-2029

Voor de panden Vismarktstraat 4 en Haven 18 is geen sprake geweest van onderhoud. Met betrekking tot de panden Markt 32-34-36 is gebleken dat met name de gevels en daken achterstallig onderhoud hebben opgelopen, waarvan alleen onderdelen van de daken zijn hersteld.

Bij alle panden heeft het regulier onderhoud aan de installaties plaatsgevonden. Bijzondere aandacht hebben de brand- en inbraakbeveiligingsinstallaties gekregen. Naast vervanging van onderdelen bij meerdere panden, is het gemeentehuis nu uitgerust met toezichtcamera's op de binnenplaatsgevels en het platte dak.

Aan diverse panden in onze gemeente is bouwkundig noodzakelijk onderhoud uitgevoerd. Ook het geplande schilderwerk is tot uitvoering gebracht.

In het kader van Covid-19 zijn verder nog voorzieningen getroffen aan de gymzaal Hooipolder, de gymzaal Elisabethstraat, M.F.C. Lijsterbestraat en het gemeentehuis. Voor buurthuis de Schelf is een voorstel opgesteld.

In het kader van de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen is voor het buurthuis de Schelf het Epa geactualiseerd.

Voor wat betreft de gevelbeplating van Elisabethstraat 1-3-5 is de eerste fase afgerond en opgeleverd. De tweede fase is goedgekeurd door de gemeenteraad.

Ten aanzien van het groot onderhoud aan de Molen D'Onvermoeide is de eerste fase eveneens afgerond en opgeleverd. De tweede fase is gegund.

Op de scheidingsmuur tussen Markt 30 en 32 is asbest aangetroffen. Dit is verwijderd.

De werkzaamheden gericht op vervanging van het tegelwerk in de douches en kleedkamers van FC Right-oh zijn gegund.

De herstelwerkzaamheden aan de scheidingsmuren en het lijkenhuisje bij de hervormde kerk in Raamsdonk zijn gegund.

Sleutelbeheersysteem gemeentelijke gebouwen

In het kader van de AVG dienen sleutels van de gemeentelijke gebouwen beveiligd te zijn voor onbevoegden en dient geregistreerd te zijn waar de uitgeven sleutels zich bevinden. Om dit goed te kunnen beheren zullen wij een sleutelbeheersysteem ontwikkelen.

Inmiddels zijn een aantal kamers, waar veel privacygevoelige persoonsgegevens liggen, voorzien van een badgeslot.

Programma 6

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil rekening/ begroting 2020
--	----------------------	-------------------	--------------------------------	----------------------	-------------------------------------

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

Lasten	1.461	1.405	1.452	1.380	72
Baten	491	192	234	255	-21
Saldo	971	1.213	1.219	1.126	93

Resultaat bestemming

Lasten	0	0	198	198	0
Baten	311	170	24	24	0
Saldo	-311	-170	174	174	0

Gerealiseerd resultaat

Lasten	1.461	1.405	1.650	1.578	72
Baten	802	362	258	279	-21
Saldo	660	1.043	1.393	1.300	93

*bedragen x1.000

Risico's naar aanleiding van jaarrekening

Naar aanleiding van de jaarrekening zijn geen nieuwe risico's geconstateerd.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we ervoor gedaan?

Organisatieontwikkeling Geertruidenberg (OOG)

In 2019 hebben we een strategie voor de ontwikkeling van de organisatie in de komende jaren uitgewerkt. We hebben hierbij een plan van aanpak opgesteld voor 2020. We werken met dit plan van aanpak aan de ontwikkeling van de pijlers: opgavengericht werken en zelforganiserende teams. Om zo verder vorm te geven aan onze missie en visie. Jaarlijks stellen we een nieuw plan van aanpak op voor dat jaar, zodat we steeds aan kunnen sluiten bij nieuwe ontwikkelingen. Een nadere toelichting over deze ontwikkeling vindt u in de paragraaf bedrijfsvoering.

Door Corona en het vertrek van de clustermanager advies is het organisatie ontwikkeltraject minder ver gekomen dan we hadden gepland. Naast dat zaken niet door konden gaan heeft Corona ons echter ook dingen gebracht, zoals ervaringen op het gebied van tijd- en plaats onafhankelijk werken. Met de komst van de nieuwe clustermanager is dit traject weer opgepakt.

Eigentijdse dienstverlening

We betrekken de inwoners bij het realiseren van goede onlinedienstverlening. Op de nieuwe website (januari 2020) stellen wij komende jaren de digitale klantreis van onze gebruikers centraal. Hierbij ligt de focus op de top 20 van onze digitale producten. Op deze wijze zorgen we ervoor dat dit online kanaal aansluit bij de behoeften van onze gebruikers. We stellen ons als doel de aanvraag van digitale producten eenvoudiger en toegankelijk te maken.

In het nog op te stellen gemeentelijke plan digitale dienstverlening (dat aan u wordt aangeboden in december 2019) vindt een verdere concretisering plaats van onze digitale dienstverlening. De uitvoering van dit plan nemen wij in 2020 en verdere jaren ter hand.

In 2020 was een bezoek aan het gemeentehuis of thuis minder vanzelfsprekend door het coronavirus. Het aanbod van digitale producten op de website is vergroot. Daarnaast blijven we via (video)bellen in contact met onze inwoners. Ook het huidige aanbod op de website blijven we verbeteren. Dit jaar zijn we gestart met de verbetering van 5 digitale klantreizen. Begin 2021 worden de verbeteringen hiervan doorgevoerd.

Er is in 2020 gewerkt aan een dienstverleningsvisie op basis van een enquête onder onze inwoners. De dienstverleningsvisie zal samen met het gemeentelijk plan digitale dienstverlening in 2021 aangeboden worden.

Participatie

Steeds vaker betrekken we inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners bij de voorbereiding en uitvoering van beleid. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van het raadsprogramma 2018-2022 en zorgt ervoor dat ons beleid zo goed mogelijk afgestemd wordt op de wensen en behoeften van deze doelgroepen. In 2018/2019 hebben we met grotere projecten, zoals de pilot Dombosch (omgevingswet), Langer Thuis en nu de omgevingsvisie, al wat ervaring opgedaan met participatietrajecten. In 2020 rollen we deze aanpak breder uit in de organisatie en investeren we in het trainen van medewerkers en het delen van ervaring.

Steeds vaker worden inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van beleid. Dit sluit aan bij de uitgangspunten van het raadsprogramma 2018-2022 en zorgt ervoor dat ons beleid zo goed mogelijk afgestemd wordt op de wensen en behoeften van deze doelgroepen. In 2020 zijn twee groepen medewerkers getraind in de methode 'Relevant Gesprek'. Aan de hand van deze methode zijn gesprekken aangegaan met inwoners en ondernemers. Door corona hebben deze gesprekken veelal online plaatsgevonden, door middel van Webinars of online sessies via Teams.

Waarderen woning op gebruiksoppervlak

De Waarderingskamer heeft besloten dat het taxeren van woningen op gebruiksoppervlakte vanaf 1 januari 2022 verplicht is. Er is een overgangperiode ingesteld om te zorgen dat de WOZ-administratie tijdig beschikt over betrouwbare gebruiksoppervlakten voor alle relevante WOZ-deelobjecten bij woningen. In 2020 wordt hier verder uitvoering aan gegeven en wordt deze transitie afgerond.

De Waarderingskamer heeft besloten dat het taxeren van woningen op gebruiksoppervlakte vanaf 1 januari 2022 verplicht is. In 2019 en voor een deel ook in 2020 is onder regie van de gemeente voor alle woningen een gebruiksoppervlakte bepaald, waarbij veelal de bouwtekeningen zijn geraadpleegd. Op basis van deze geoptimaliseerde gebruiksoppervlakte voor de woningen zijn door Tog Nederland nieuwe modellen ingericht om de waarde te kunnen bepalen op basis van de gebruiksoppervlakte. Daarmee is de transitie van waarden op inhoud naar gebruiksoppervlakte in 2020 afgerond. De gevolgen van deze transitie op het aantal bezwaren tegen de WOZ-waarden voor belastingjaar 2021 is nog niet te overzien.

Programma 7

Identiteitsdocumenten

De dip in de identiteits- en rijbewijzen (verstrekking van 5 naar 10 jaar) is komende jaren van invloed op de inkomsten en daardoor ook op de afdrachten. De verwachting is dat komende vijf jaar (afdrachten meegerekend) de inkomsten zullen afnemen met € 40.000 in 2019 tot € 83.000 in 2023. De aantallen paspoorten en ID Kaarten lopen af van 1.795 documenten in 2019 naar 697 documenten in 2023. De capaciteit die hierdoor vrijkomt wordt ingezet op de landelijk en lokaal toenemende aandacht voor adres- en identiteitsfraude.

We zitten nog steeds in de periode dat er minder aanvragen voor een identiteits- en rijbewijs gedaan worden. De cijfers in de begroting zijn daarop afgestemd. De capaciteit die hierdoor over is, wordt ingezet op de landelijk en lokaal toenemende aandacht voor adres- en identiteitsfraude. Dit jaar is er ook extra ingezet op vragen over en het verplaatsen van huwelijken.

Privacy

Op 25 mei 2018 is de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Voor de gemeente betekent dit de toename van een aantal wettelijke taken. In 2018 is de gemeente begonnen met het project privacy en informatiebeveiliging. Dit project bevat 36 aandachtspunten die met het oog op gegevensbescherming en informatiebeveiliging geïmplementeerd zullen worden. Aankomend jaar gaan we door met implementeren van verschillende maatregelen. Beveiligd mailen en het automatisch anonimiseren van persoonsgegevens uit documenten zijn een aantal voorbeelden van punten waar de komende tijd aandacht aan wordt besteed. Daarnaast is het de bedoeling om privacy en informatiebeveiliging een vast onderdeel te maken van de PDCA-cyclus (plan do check act cyclus).

Afgelopen jaar heeft de gemeente Geertruidenberg belangrijke stappen gezet op het gebied van gegevensbescherming en informatiebeveiliging. 32 van de 36 aandachtspunten uit het meerjarige project privacy en informatiebeveiliging zijn reeds uitgevoerd. Zo is het afgelopen jaar organisatie breed beveiligd e-mail geïmplementeerd. Daarnaast zijn de autorisaties en authenticatie binnen het gemeentelijke registratie en zakensysteem (Liber/Corsa) opnieuw vastgesteld. Voorts is het afgelopen jaar een nieuwe Privacy Management Systeem (PMS) geïmplementeerd en in gebruik genomen.

Indexering onderhoudskosten software

Wij ramen een structureel bedrag van € 18.000 voor de prijsstijgingen van onderhoudscontracten voor de hard- en software en de hiervoor noodzakelijke verbindingen.

Met het in de begroting opgenomen bedrag van € 18.000, hebben wij de stijging van de onderhoudskosten binnen dit budget kunnen opvangen. De indexering van onderhoudskosten varieerde van 0% tot 3,8%.

Verkiezingen

In 2020 zijn geen regulieren verkiezingen gepland, in de afgelopen jaren hebben we in niet-verkiezingsjaren budget geraamd voor tussentijdse verkiezingen. We stellen voor om dit vanaf nu niet meer te doen en eventueel benodigd budget voor tussentijdse verkiezingen bij te ramen in een tussenrapportage als dit van toepassing is. Dit bedrag wordt voor daarom in 2020 afgeraamd met € 17.900.

Vanaf het vierde kwartaal in 2020 zijn de voorbereidingen gestart voor de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer in 2021.

De komende jaren zal ieder jaar een verkiezing georganiseerd moeten worden. Het volledige bedrag zal daarom begroot moeten worden.

Financiële verwerking budgetmutaties

Een gedeelte van de budgetten die betrekking hebben op dit programma dienen op basis van de BBV-voorschriften te worden toegerekend aan Overhead. Vandaar dat niet alle mutaties in dit programma volledig zijn opgenomen in de tabel financiële mutaties, maar ook gedeeltelijk in de tabel Overhead.

Ook in 2020 zijn mutaties uit programma 7 ondergebracht bij Overhead.

Programma 7

Kernbijeekkomsten

Uit de ervaring van het afgelopen jaar blijkt dat de kernbijeekkomsten tot nu toe nauwelijks budget hebben gevraagd. Daarom wordt voorgesteld dit budget van € 5.000 structureel af te ramen.

In 2020 hebben geen kernbijeekkomsten plaatsgevonden, met name ook vanwege de Corona. Het voornemen is om in 2021 een digitale variant te ontwikkelen.

Voorziening wachtgeldverplichtingen wethouders

Deze voorziening wordt opgeheven. Wachtgeldverplichtingen zijn vanaf nu in de begroting opgenomen als risico. Dit levert een structurele bezuiniging op van € 20.000 per jaar.

Vanwege de ontstane wachtgeld verplichting in 2020 voor een wethouder is de wachtgeld voorziening bij TURAP 3 weer ingesteld. Gelet op de uitkering in 2020 en de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 wordt een extra storting van € 35.500 noodzakelijk geacht.

CAO

Inmiddels zijn de nieuwe cao-afspraken vastgelegd. Vanaf 2020 geldt de CAO Gemeenten. De effecten van de loonsverhoging die deze met zich meebrengt zijn verwerkt in de totale salariskosten.

Door de invoering van de wet harmonisering arbeidsvoorwaarden ambtenaren (WNRA) is er vanaf 1-1-2020 sprake van een CAO Gemeenten. In deze CAO zijn de salarisstijgingen van 1 januari 2020 – 1 juli 2020 en 1 oktober 2020 opgenomen. De salarisverhogingen zijn verwerkt in de totale salariskosten.

Beleidsindicatoren									
Nr.	Taakveld	Prog.	Naam indicator	Gerealiseerd 2018	Gerealiseerd 2019	Begroet 2020	Eenheid	Bron	Opmerkingen
1.	0. Bestuur en ondersteuning	7	Formatie	6.83	7.00	6.86	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	
2.	0. Bestuur en ondersteuning	7	Bezetting	6.38	6.31	6.31	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	
3.	0. Bestuur en ondersteuning	7	Apparaatskosten	€ 524	€ 537	€ 534	Kosten per inwoner	Eigen begroting	
4.	0. Bestuur en ondersteuning	7	Externe inhuur	10%	7%	7.1%	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	
5.	0. Bestuur en ondersteuning	7	Overhead	9.7%	11.4%	11.0%	% van totale lasten	Eigen begroting	

Wat heeft het gekost?

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil rekening/ begroting 2020
--	----------------------	-------------------	--------------------------------	----------------------	-------------------------------------

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

Lasten	3.271	2.650	2.878	3.018	-140
Baten	302	213	223	221	2
Saldo	2.969	2.437	2.655	2.797	-142

Resultaat bestemming

Lasten	22	600	612	602	10
Baten	185	26	26	35	-8
Saldo	-162	574	586	568	18

Gerealiseerd resultaat

Lasten	3.293	3.250	3.490	3.620	-130
Baten	487	239	249	255	-6
Saldo	2.806	3.011	3.241	3.365	-124

*bedragen x1.000

Risico's in de begroting

Kwaliteit managementrapportages

Indien de managementrapportages van onvoldoende niveau zijn (als gevolg van onvoldoende kwaliteit van de basisgegevens), hebben we onvoldoende grip op onze bedrijfsvoering. Het monitoren en verbeteren van de kwaliteit van de gegevens om deze rapportages te maken heeft onze constante aandacht. In 2019 is er volop gewerkt aan de doorontwikkeling managementrapportages voor de jeugdzorg om hiermee betere sturingsinformatie te verkrijgen. Dit wordt gecontinueerd in 2020.

De managementrapportages worden verkregen via het systeem Qlicksense. In 2019 en in 2020 is het monitoren en de kwaliteit van de gegevens voor deze rapportages verbeterd. De doorontwikkeling van de managementrapportage wordt gecontinueerd. Per maart 2021 wordt dan gebruik gemaakt van PowerBI als tool voor managementinformatie en datavisualisatie.

Budgetbeheer

Door het niet goed beheersen van onze budgetten kunnen we niet tijdig problemen signaleren waardoor er niet bijgestuurd kan worden. Door het voeren van een verplichtingenadministratie hebben we meer grip op onze budgetten.

Het budgetbeheer is, mede als gevolg van het verder vormgeven van de verplichtingenadministratie (te betalen), verbeterd. Ook het gebruik van de rechtenadministratie (te ontvangen) werpt zijn vruchten af. Door regelmatig de financiële voortgang d.m.v. tussenrapportages te toetsen worden de budgetten beter beheerst. De zogenaamde open-eind regelingen (jeugd, Wmo, bijstand e.d.) blijven helaas een punt van zorg.

Tekort capaciteit en ervaring

De arbeidsmarkt is erg aan het aantrekken. We constateren dat het aanbod van kandidaten om een vacature in te vullen geringer wordt. Daar waar het bedrijf kritische processen betreft moet mogelijk een beroep worden gedaan op duurdere externe inhuur om aan de klantvraag te kunnen blijven voldoen.

Door verschillende oorzaken moet er een beroep worden gedaan op duurdere externe inhuur om aan de klantvraag te kunnen blijven voldoen. Redenen:

1. Er is sprake van een hoge uitstroom. Medewerkers vinden snel een andere baan. Gelijktijdig constateren we ook dat er sprake is van een schaarsere arbeidsmarkt. Het aanbod van geschikte kandidaten op vacatures is gering. Het betreft nagenoeg alle vakgebieden: financiën, ICT, openbare ruimte met name civiele techniek, ruimtelijke ordening/milieu (duurzaamheid) en sociaal domein. Door de krapte op de arbeidsmarkt worden nieuwe (jongere) medewerkers (high potentials) aangenomen die bij indiensttreding niet altijd over de vereiste competenties beschikken.
2. De hoge ervaren werkdruk.
3. Door uitval van zieke medewerkers moeten de bedrijf kritische processen ten alle tijden doorgang vinden.

Precariobelasting

Met betrekking tot de heffing van precario kan tegen de opgelegde aanslagen een fiscale procedure in gang gezet worden. Tegen de heffing van 2017 lopen inmiddels een aantal procedures. De verwachting is dat ook tegen de heffing 2018 procedures in gang worden gezet. Ten tijde van het opleggen van de aanslagen en bij de lopende procedures vindt juridische ondersteuning plaats.

Getracht wordt om met de netbeheerders minnelijke overeenstemming te bereiken waarmee deze slepende procedures worden beëindigd. De gemeente wordt hierbij juridisch ondersteund. De financiële gevolgen hiervan over de jaren 2018-2020, die nu bekend zijn, worden verrekend met de Vrije Algemene Reserve en worden in de jaarrekening 2020 verwerkt.

Ontwikkelingen Amercentrale

Door Essent/RWE is tegen de WOZ-waarde 2014 en 2015 beroep bij de Rechtbank en hoger beroep bij het Gerechtshof aangetekend. Op 7 februari 2019 heeft het Hof 's-Hertogenbosch uitspraak gedaan en deze uitspraak staat inmiddels vast. Tegen de WOZ-waarde van 2016 en 2017 is door RWE ook een bezwaarschrift ingediend. De uitspraak op het hoger beroep kan ook gevolgen hebben voor de belastingjaren 2016, 2017 en later. De afhandeling hiervan is opgepakt en is momenteel in de onderzoekende fase. Bij dit proces wordt de gemeente juridisch bijgestaan.

De WOZ-waarde is voor 2016 t/m 2019 middels een vaststellingsovereenkomst bepaald. Voor 2020 moet nog een vaststellingsovereenkomst worden opgesteld.

Programma 7

Documenten met vertrouwelijke informatie komen in handen van onbevoegden

De gemeente beschikt over veel (bijzondere) persoonsgegevens van haar burgers. Zorgvuldige omgang met deze gegevens is een wettelijke verplichting. Documenten met vertrouwelijke informatie horen niet in de handen van onbevoegden te komen. Overtreding van deze verplichting levert hoge boetes op van de privacy-toezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens. De hoogte van de boetes kunnen oplopen tot maximaal € 20.000.000. Daarnaast levert de overtreding van de wet reputatieschade op. Hierdoor neemt het vertrouwen van de burgers af. Zorgvuldig omgaan met de persoonsgegevens is dus noodzakelijk.

Ruim 3 jaar nadat de AVG in werking is getreden zijn de risico's op het gebied van gegevensbescherming beter in beeld.

Uit jurisprudentie is gebleken dat overheidsinstanties bij overtreding van de privacywetgeving boetes en dwangsommen opgelegd kunnen krijgen. Zo zijn de afgelopen jaren de belastingdienst, UWV, politie, het Haga ziekenhuis, maar ook twee gemeenten, beboet voor onzorgvuldig omgaan met vertrouwelijke persoonsgegevens.

Tegen de grootste privacy en informatiebeveiligingsrisico's zijn binnen de gemeente Geertruidenberg reeds maatregelen getroffen (zie programma 7 onder privacy).

Risico's naar aanleiding van jaarrekening

Naar aanleiding van de jaarrekening zijn geen nieuwe risico's geconstateerd.

Dit overzicht kent een vijftal onderdelen:

1. Lokale heffingen.
2. Uitkering gemeentefonds.
3. Treasury.
4. Post onvoorzien en overige algemene budgetten
5. Reserves.

In onderstaande tabel wordt in hoofdlijnen aangegeven welke lasten en baten afwijkend zijn ten opzichte van de begroting na wijziging.

	Begroot Saldo	Werkelijk Saldo	Verschil
Lokale heffingen	6.852.000 V	6.697.000 V	155.000 N
Uitkeringen gemeentefonds	31.657.000 V	31.670.000 V	13.000 V
Treasury	166.000 N	41.000 N	125.000 V
Onvoorzien en overige budgetten	9.000 V	16.000 N	25.000 N
Reserves	587.000 V	347.000 V	240.000 N

Ad 1. Lokale heffingen

De lokale heffingen zijn bedoeld om te dienen als algemeen dekkingsmiddel. Er zit, anders dan bij afvalstoffenheffing en rioolheffing, in principe geen bestemming aan de uitgaven die worden gerealiseerd met de inkomsten. Als algemeen dekkingsmiddel zijn de onderstaande belastingen de belangrijkste.

	Opbrengst 2020	Verschil	V/N
Onroerende zaakbelastingen	6.022.000	110.000	N
Hondenbelasting	89.000	0	-
Toeristenbelasting	14.000	11.000	N
Precariobelasting	572.000	34.000	N
Totaal	6.697.000	155.000	N

Een algemene toelichting over alle gemeentelijke belastingen en heffingen is opgenomen in paragraaf A "Lokale heffingen".

Ontwikkelingen Amercentrale

Ten aanzien van de opbrengst OZB Niet woningen is in de afgelopen jaren herhaaldelijk informatie verstrekt over de bezwaar- en beroepsprocedures inzake de waardering van de Amercentrale. Recent is duidelijkheid gekomen over de WOZ-waardebepaling 2016 tot en met 2019. Deze financiële afwikkeling van deze jaren is inmiddels verwerkt. Voor 2020 is nog geen duidelijkheid. Vooralsnog wordt voor 2020 de oorspronkelijke (en betwiste) waarde aangehouden. Als in 2021 tot een vergelijk wordt gekomen zullen de financiële consequenties hiervan worden verwerkt. In de risicoparagraaf behorende bij de jaarrekening is alleen het risico van 2020 nog opgenomen.

Ad 2. Uitkering gemeentefonds

De raming van de uitkeringen uit het Gemeentefonds bestaat uit ramingen van een algemene uitkering, integratie-uitkeringen en decentralisatie-uitkeringen.

De algemene uitkering van het gemeentefonds over 2020 is berekend op basis van de eenheden en maatstaven van de decembercirculaire 2020 (waarbij de betwiste waarde van de Amercentrale vooralsnog is gehandhaafd op de oorspronkelijke waarde) en bedraagt € 29.028.000. Daarnaast is rekening gehouden met een afwikkeling van voorgaande dienstjaren ten bedrage van € 8.000 en een uitkering van het deelfonds sociaal domein van € 2.634.000. In totaal derhalve € 31.670.000. Per saldo een voordeel ten opzichte van de begroting van € 13.000.

Ad 3. Treasury

Rentetoerekening

In de begroting is rekening gehouden met een rekenrente van 0,75% over de gerealiseerde en voorgenomen investeringen. Bij het berekenen van de rekenrente voor de jaarrekening bleek dat het percentage uitkwam op 1,06%. Omdat de toerekening niet meer dan 0,25% mag afwijken ten opzichte van de werkelijke rente is de doorrekening van rente 0,25% hoger dan begroot. Dit leidt tot een voordeel van € 112.000. Daarnaast was er een voordeel op betaalde rente op kortlopende geldleningen. De gemeente ontvangt hiervoor een rente in plaats van betalen. Voordeel € 13.000.

Overigens is dit een boekhoudkundig voordeel omdat er sprake is van communicerende vaten met de budgetten in de programma's. Binnen de programma's is de hogere doorbelaste rente een nadeel van dezelfde omvang.

Dividend

De dividenduitkering van de BNG Bank in het boekjaar 2020 is, ondanks Corona, vooralsnog gelijk aan het begrote bedrag. Er waren signalen (ECB) dat de dividenduitkering lager zou moeten worden, maar de BNG heeft aangegeven hier vooralsnog niet vanuit te gaan. Mogelijk kan in 2021 besloten worden dat de dividend toch neerwaarts wordt bijgesteld. Volledigheidshalve wordt vermeld dat wij ook aandelen hebben bij de N.V. Brabant Water. Hier is echter (tot op heden) geen sprake van enige winstuitkering over deze aandelen.

Ad 4. Post Onvoorzien en overige algemene budgetten

Onvoorzien

Van de post voor onvoorzien is in 2020 geen gebruik gemaakt voor de dekking van onvoorziene uitgaven. Vandaar dat het saldo op de post onvoorzien in de Tussenrapportage 2020-3 ingezet als algemeen dekkingsmiddel.

Overige algemene budgetten

Onder overige algemene budgetten vallen diverse budgetten die gezien de aard niet onder de programma's worden toegerekend. De diverse lasten en baten zijn veelal van administratieve aard. Op het moment dat duidelijk wordt dat een algemeen budget moet worden toegerekend aan een specifiek programma of taakveld, volgt een overheveling via een begrotingswijziging. De belangrijkste oorzaak van het verschil (€ 25.000) tussen begroot en werkelijk is de toevoeging aan de voorziening dubieuze debiteuren algemeen en belastingen voor een bedrag van € 24.000. Jaarlijks wordt berekend wat de hoogte van de voorziening dubieuze debiteuren moet zijn. Hiervoor zijn normen vastgesteld. Op basis van de actualisatie over 2020 moet de voorziening worden opgehoogd. Gezien de problematiek rondom Corona lag dit in de lijn van de verwachtingen.

Invoering vennootschapsbelasting (VPB)

Voor 2020 hebben we geen VPB-lasten opgenomen.

In paragraaf G Grondbeleid is de laatste informatie voor de grondexploitatie opgenomen. In het raadsvoorstel, voorgelegd in de raadsvergadering van 12 december jl., zijn tevens de geactualiseerde exploitatie- opzetten behandeld.

Ad 5. Reserves

De inzet van reserves wordt eveneens als een algemeen dekkingsmiddel gezien. In de begroting was berekend dat de reserves tot een bedrag van € 587.000 zouden worden ingezet ter dekking van de lasten. Naar thans blijkt is in de jaarrekening slechts een onttrekking noodzakelijk van € 347.000. Boekhoudkundig is dit een nadeel voor het exploitatiesaldo. Omdat echter de uitgaven in de diverse programma's ook lager bleken te zijn dan verwacht is hier feitelijk sprake van communicerende vaten en het effect voor het saldo neutraal. De lagere onttrekking heeft te maken met de reserve I&A (€ 63.000), de Vrije Algemene Reserve (€ 45.000) en het saldo van de Turap 2020-3 (€ 132.000)

Programma 8

Beleidsindicatoren									
Nr.	Taakveld	Prog.	Naam indicator	Gerealiseerd 2018	Gerealiseerd 2019	Begroot 2020	Eenheid	Bron	Opmerkingen
35.	8. Vhrosv	Ado	Gemiddelde WOZ-waarde	245	253	265	€ 1.000	CBS	
36.	8. Vhrosv	Ado	Nieuwgebouwde woningen	2.99	5.79	10.88	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	
37.	8. Vhrosv	Ado	Demografische druk	39.76	39.76	39.76	%	CBS	
38.	8. Vhrosv	Ado	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	667	658	668	In Euro's	COELO	
39.	8. Vhrosv	Ado	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	776	752	763	In Euro's	COELO	

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil rekening/begroting 2020
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten					
Lasten	255	134	531	450	82
Baten	36.347	37.152	38.747	38.623	124
Saldo	-36.092	-37.018	-38.216	-38.174	-42
Resultaat bestemming					
Lasten	4.256	228	242	1.650	-1.408
Baten	2.637	294	830	1.997	-1.167
Saldo	1.619	-66	-587	-347	-241
Gerealiseerd resultaat					
Lasten	4.511	362	773	2.100	-1.326
Baten	38.985	37.447	39.577	40.620	-1.043
Saldo	-34.474	-37.084	-38.803	-38.520	-283

*bedragen x1.000

Risico's naar aanleiding van jaarrekening

Tegen de precarioheffing lopen drie fiscale en twee civiele procedures met onze netbeheerders. Voor 2020 kunnen ook procedures opgesteld worden. Hier lopen we (afhankelijk van de uitslag) een financieel risico.

De kosten van overhead worden niet meer onder de afzonderlijke programma's verantwoord, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld: overhead, om meer inzicht te geven in en zeggenschap over de totale overheadkosten van onze organisatie. De berekening van de overhead in de jaarrekening is overeenkomstig de in de begroting gehanteerde methodiek.

Het BBV geeft de volgende definitie die gemeenten moeten hanteren: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*

Volgens deze definitie geven we eenduidig inzicht volgens onderstaande uitgangspunten:

- Directe kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden.
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren derhalve tot de overhead. Wanneer deze ondersteunende taken worden uitbesteed, behoren de uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot de overhead (bijvoorbeeld uitbesteding salarisadministratie).
- Sturende taken door hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead. De bijbehorende loonkosten behoren ondeelbaar tot de overhead.
- De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

De overhead valt in 2020 € 567.000 lager uit dan begroot. De afwijkingen ten opzichte van de begroting worden onderstaand op hoofdlijnen toegelicht. De uitgebreide toelichting op de afwijkingen >€ 10.000 is in de jaarrekening opgenomen.

Afwijkingen baten:		
Lagere storting in de voorziening wachtgeld voormalige werknemers	22.000	V
Bijdrage van het rijk in uitvoeringskosten TOZO	27.000	V
Mutaties diverse posten < € 10.000	3.000	N
Saldo afwijkingen baten	46.000	V
Afwijkingen lasten:		
Salarissen organisatie breed (vacatures gedurende het jaar)	1.207.000	V
Inhuur derden t.b.v. vacatures en vervanging bij ziekte	939.000	N
Uitvoeringskosten TOZO (uitkeringsregelingen a.g.v. Covid-19)	71.000	N
Overwerk binnen en buitendienst	34.000	V
Inkoopbureau (verdeeld over investeringen)	39.000	V
Vergoeding zwangerschappen	79.000	V
Inzet vrije algemene reserve voor incidentele uitgaven	40.000	V
Afschrijvingen overhead ICT	55.000	V
Mutaties diverse posten < € 10.000	78.000	V
Saldo afwijkingen lasten	521.000	V

Bovengenoemd saldo van lagere lasten is het saldo overeenkomstig de BBV voorschriften inzake Overhead. Voor een zuivere beoordeling moeten lasten die vallen onder overhead maar worden gedekt uit bijvoorbeeld de Vrije Algemene Reserve of lasten die overblijven omdat de uitgaven eerst het volgende dienstjaar worden gedaan, eveneens worden meegenomen in de analyse.

Binnen overhead is hiervan voor 3 posten sprake.

Afwijkingen lasten gecorrigeerd:		
Dekking uit VAR t.b.v. Formatie DIV uit kadernota 2020 (programma 1)	40.000	N
Dekking uit reserve I&A van afschrijvingen 1 jarige investeringen (programma 8)	55.000	N
Restant Inhuur derden t.b.v. Beleidsplan 3D's, mee te nemen naar 2021	27.000	N
Totaal	122.000	N
Gecorrigeerd saldo Overhead	399.000	V

Programma 9

Gedurende het begrotingsjaar 2020 is meermaals aangegeven dat terughoudend en behoedzaam zou worden omgegaan met de beschikbare budgetten. Dit mede vanwege de enorme bezuinigingsopgave waarvoor wij ons gesteld zagen en de vele onzekerheden als gevolg van de Covid 19 pandemie.

Eenzijds is de inzet zoveel mogelijk beperkt en anderzijds blijkt ook dat het nog steeds niet eenvoudig is om, in de huidige overspannen arbeidsmarkt, de juiste mensen te vinden. We kunnen concluderen dat de personeelsbudgetten zich binnen de beschikbare budgetten hebben ontwikkeld. Een gedetailleerde toelichting, per hoofdgroep, is opgenomen in het jaarrekeninggedeelte van deze jaarstukken.

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil rekening/ begroting 2020
--	----------------------	-------------------	--------------------------------	----------------------	-------------------------------------

Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten

Lasten	6.114	6.953	6.888	6.367	521
Baten	71	121	415	461	-46
Saldo	6.043	6.833	6.472	5.905	567

Resultaat bestemming

Lasten	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0

Gerealiseerd resultaat

Lasten	6.114	6.953	6.888	6.367	521
Baten	71	121	415	461	-46
Saldo	6.043	6.833	6.472	5.905	567

*bedragen x1.000

Risico's naar aanleiding van jaarrekening

Naar aanleiding van de jaarrekening zijn geen nieuwe risico's geconstateerd.

Paragraaf A - Lokale heffingen

In deze paragraaf geven we een specificatie van de lokale heffingen, uitgesplitst naar:

1. het beleid en hoofdlijnen ten aanzien van lokale heffingen;
2. een aanduiding van de lokale lastendruk;
3. de (geraamde) inkomsten;
4. kengetallen.

1.1 Beleid en hoofdlijnen

De heffingen die tot woonlasten leiden zijn:

- a. onroerende zaakbelastingen
 - voor eigenaren van woningen;
 - voor gebruikers en eigenaren van niet-woningen;
- b. afvalstoffenheffing;
- c. rioolheffing;

De overige heffingen betreffen:

- d. hondenbelasting;
- e. begraafrechten;
- f. leges omgevingsvergunning;
- g. secretarieleges;
- h. precariobelasting;
- i. havengelden/woonschepenrechten;
- j. marktgelden;
- k. (water)toeristenbelasting.

1.2 Wijzigingen Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Sinds enkele jaren zijn gemeenten verplicht om in de paragraaf lokale heffingen een overzicht van baten en lasten op te nemen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. Concreet is dit het geval bij de afvalstoffenheffing, de rioolheffing, de begraafrechten, de leges, de havengelden, de marktgelden en de woonschepenrechten. Overigens verstrekten wij daarvoor al een aantal jaren inzicht bij het vaststellen van de belastingverordeningen. Overhead mag niet meer worden verantwoord op de taakvelden, maar mag wel worden meegenomen in de tarieven en de onderbouwing daarvan. Overhead wordt toegerekend op basis van de directe uren die door de diverse medewerkers aan de taakvelden worden besteed. De totale overhead staat opgenomen in "Overzicht overhead" in het jaarverslag.

1.1.1 Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De onroerende zaakbelastingen worden geheven op onroerende zaken. De tarieven van de OZB hangen af van de waardeontwikkeling van die zaken en van de gewenste opbrengst. In 2019 heeft er een hertaxatie van de onroerende zaken plaatsgevonden. De zogenaamde WOZ waarde is bepaald naar de waarde peildatum 1 januari 2019. Deze waarde is gebruikt voor de heffing van de OZB in 2020.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen tarieven voor woningen en tarieven voor niet-woningen. Er is sprake van een woning als een onroerende zaak in hoofdzaak (= voor ten minste 70%) dient tot woning. Uitgangspunt is daarbij de waarde van de hele onroerende zaak.

Voor 2020 zijn de OZB-opbrengsten zijn met 1,5% inflatiecorrectie verhoogd conform besluitvorming voorgaande jaren. Daarnaast is er voor het jaar 2020 sprake van een extra verhoging van 1% van de opbrengst in verband met dekking van de investering van het Integraal Huisvestigingsplan Onderwijs. Voor niet woningen is dezelfde verhoging toegepast en daarnaast is sprake van het verhogen van het tarief naar het landelijk gemiddelde. Het gaat hierbij om een extra stijging van in totaal 10% in 2 jaar. Voor 2020 7,5%.

Paragraaf A- Lokale heffingen

Onroerende zaakbelasting	2018		2019		2020	
Tarieven						
Woningen						
- eigenarendeel	%	0,1191	%	0,1216	%	0,1163
Niet-woningen						
- eigenarendeel	%	0,2231	%	0,2394	%	0,2550
- gebruikersdeel	%	0,1775	%	0,1905	%	0,2029

Ontwikkelingen Amercentrale

Voor 2020 is nog geen overeenstemming bereikt over de WOZ waarde van de Amercentrale. Hier zullen nadere gesprekken over volgen. Vooralsnog is de opbrengst verwerkt conform de oorspronkelijk opgelegde aanslag.

De financiële consequenties van bovenstaande zijn in de onderstaande tabellen verwerkt.

Opbrengst ozb	Begroting	Werkelijk	Saldo
Onroerende zaak Woning eigendom	2.680.500	2.689.000	8.500 V
Onroerende zaak Niet-woning eigendom	1.989.000	1.961.000	28.000 N
Onroerende zaak Niet-woning gebruik	1.462.500	1.372.000	90.500 N
Totaal netto	6.132.000	6.022.000	110.000 N

Woz-waarden 2020 (x € 1.000)	Begroting	Jaarrekening
Woning eigendom	2.305.000	2.308.500
Niet-woning eigendom	780.000	777.000
Niet-woning gebruik	780.000	755.000

Woning

In de begroting 2020 en bij het vaststellen van de tarieven is uitgegaan van de op dat moment bekende WOZ-waarden van € 2.305.000.000. In de begroting is een opbrengst opgenomen van € 2.680.500 met een tarief van 0,1163%. Bij de jaarrekening 2020 wordt als totale WOZ waarde, de waarde aangehouden zoals deze ook in de algemene uitkering wordt aangehouden. Deze WOZ waarde viel € 3,5 miljoen hoger uit. Daarmee is ook verklaard dat de OZB opbrengst hoger uit is gevallen. De verschillen in de WOZ waarde en de OZB opbrengst zijn beperkt van omvang en sluiten aan bij de begrote cijfers.

Niet-woning

In de begroting 2020 en bij het vaststellen van de tarieven is uitgegaan van de op dat moment bekende WOZ-waarden van € 780.000.000. In de begroting is een opbrengst opgenomen van € 1.989.000 met een tarief van 0,2550% voor eigenaren van niet-woningen en een netto opbrengst van € 1.462.500 met een tarief van 0,2029% voor gebruikers.

Nu is er, gebaseerd op de WOZ waarde zoals deze ook in de algemene uitkering wordt aangehouden, sprake van een totale waarde van € 777.000.000. De opbrengst voor eigenaren bedraagt € 1.961.000 en bij de gebruikers is er sprake van een netto opbrengst van € 1.372.000. Dit geeft voor 2020 een lagere opbrengst onroerende zaakbelasting voor eigenaren van € 28.000 en voor gebruikers van € 90.500. De exacte oorzaak van de lagere opbrengst is momenteel onderwerp van nader onderzoek. Mogelijk is de oorzaak van de lagere opbrengst van de gebruikers niet-woningen Corona-gerelateerd. Duidelijk is dat de opbrengst bij met name gebruikers van niet-woningen lager is dan begroot. Mogelijk meer leegstand of faillissementen dan begroot.

1.1.2 Afvalstoffenheffing

Met de afvalstoffenheffing worden de huisvuil inzamelingskosten gedekt. De heffing mag, wettelijk gezien, alleen worden ingezet voor de dekking van de kosten van afvalinzameling en afvalverwerking. Er mag géén winst op worden gemaakt ('gesloten financiering'). In onderstaande tabel geven we een overzicht van de tarieven van de afvalstoffenheffing over de afgelopen jaren.

Paragraaf A- Lokale heffingen

Tarieven per jaar	2018	2019	2020
Afvalstoffenheffing			
- eenpersoonshuishouden	178,92	170,52	172,92
- tweepersoonshuishouden	231,24	220,56	223,92
- driepersoonshuishouden	253,44	241,80	245,16
- meerpersoonshuishouden	326,64	312,00	316,00
- extra container	156,00	156,00	156,00

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2020	
Kosten	Bedrag
Directe kosten taakveld	€ 2.943.000
Overhead	€ 126.000
Totale kosten	€ 3.069.000
Opbrengsten	Bedrag
Heffingen	€ 2.180.000
Overige opbrengsten	€ 623.000
Mutatie voorziening afvalstoffen	€ 266.000
Totaal Opbrengsten	€ 3.069.000
Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal kosten	€ 3.069.000
Totaal baten	€ 3.069.000
Kostendekkendheidspercentage	100%

1.1.3 Rioolheffing

De rioolheffing is ter dekking van de kosten voor maatregelen, die de gemeente noodzakelijk acht voor een doelmatig werkende riolering en overige maatregelen voor hemelwater en grondwater. De gemeente kan de kosten verhalen die worden gemaakt voor het nakomen van de zorgplichten uit de Wet verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken. Dit betekent dat de gemeente het individuele profijt van de heffing niet hoeft aan te tonen.

In 2017 is het nieuwe VGRP+ vastgesteld. De tarieven, die in 2020 in rekening zijn gebracht bij onze inwoners, zijn gebaseerd op de uitgangspunten van dit plan.

In onderstaande tabel geven we een overzicht van de tarieven van de rioolheffing over de afgelopen jaren.

Tarieven per jaar	2018	2019	2020
Rioolheffing gebruiker (woning)			
- eenpersoonshuishouden	44,64	41,28	41,76
- tweepersoonshuishouden	60,00	55,44	56,16
- driepersoonshuishouden	69,12	63,96	64,80
- meerpersoonshuishouden	95,04	87,96	89,04
Rioolheffing gebruiker (niet-woning)			
0 - 349 m3	95,04	87,96	89,04
350 m3 - 499 m3	242,64	224,64	228,00
500 m3 - 999 m3	429,12	397,20	402,96
1.000 m3 - 1.999 m3	736,08	681,48	691,68
2.000 m3 - 4.999 m3	1.432,32	1.326,12	1.345,92
5.000 m3 - 9.999 m3	2.453,28	2.271,60	2.305,44
10.000 m3 - 49.999 m3	7.367,04	6.821,04	6.923,28
50.000 m3 en meer	12.267,84	11.358,84	11.529,12
Rioolheffing eigenaar	186,96	173,04	175,44

Paragraaf A- Lokale heffingen

Kostendekkendheid rioolheffing 2020	
Kosten	Bedrag
Directe kosten taakveld	€ 1.891.000
Overhead	€ 263.000
Mutatie voorziening	€ 400.000
Totale kosten	€ 2.554.000
Opbrengsten	Bedrag
Heffingen	€ 2.547.000
Overige opbrengsten	€ 7.000
Totaal Opbrengsten	€ 2.554.000
Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal kosten	€ 2.554.000
Totaal baten	€ 2.554.000
Kostendekkendheidspercentage	100%

1.1.4 Overige rechten, heffingen en belastingen

De overige rechten, heffingen en belastingen betreffen:

- hondenbelasting
- begraafrechten
- leges omgevingsvergunning
- leges gebruiksvergunning
- secretarieleges (paspoorten, rijbewijzen etc.)
- precariobelasting
- havengelden/woonschepenrechten
- marktgelden
- (water)toeristenbelasting

1.1.5 Hondenbelasting

Iedereen die één of meer hond(en) in de gemeente Geertruidenberg houdt, is belastingplichtig voor de hondenbelasting.

Gelet op de budgettaire ontwikkelingen is besloten voor 2020 de tarieven van 2019 met 1,5% te verhogen. De opbrengst is begroot op € 89.000 en in werkelijkheid kwam deze uit op € 88.600.

1.1.6 Begraafrechten

Begraafrechten zijn rechten die in rekening worden gebracht voor het begraven van stoffelijke overschotten, het bijzetten van urnen en het onderhoud van graven op de gemeentelijke begraafplaatsen. Dit gebeurt volgens de Verordening lijkbezorgingrechten Geertruidenberg.

Voor 2020 zijn de tarieven met 1,5% verhoogd en daarbij afgerond op € 0,50.

Kostendekkendheid begraafrechten 2020	
Kosten	Bedrag
Directe kosten taakveld	€ 136.000
Overhead	€ 14.000
Totale kosten	€ 150.000
Opbrengsten	Bedrag
Rechten	€ 59.000
Totaal Opbrengsten	€ 59.000
Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal kosten	€ 150.000
Totaal baten	€ 59.000
Kostendekkendheidspercentage	39%

1.1.7 Leges omgevingsvergunning en secretarieleges

Voor 2019 zijn de tarieven van de leges trendmatig gestegen. Er is een afwijkend percentage gehanteerd als het, uit het oogpunt van kostendekkendheid of op grond van wettelijke voorschriften, niet mogelijk is. De tarieven voor de leges hebben we vastgesteld in de Legesverordening en Tarieventabel in Titel 1, Titel 2 en Titel 3.

1.1.8 Kostendekkendheid

Het werkelijke saldo van de totale lasten minus baten voor 2020 geven wij in de volgende tabellen weer, eerst per Titel, daarna als recapitulatie.

Titel 1 Algemene dienstverlening			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kosten-dekking
hoofdstuk	1	Burgerlijke Stand	€ 16.512	€ 8.698	€ 25.210	€ 24.576	97,49%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten	€ 43.981	€ 16.688	€ 60.669	€ 54.257	89,43%
hoofdstuk	3	Rijbewijzen	€ 65.779	€ 35.226	€ 101.005	€ 97.144	96,18%
hoofdstuk	4	Verstrekkings uit de basisregistratie personen	€ 4.174	€ 3.653	€ 7.827	€ 4.609	58,89%
hoofdstuk	5	Vervallen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Vastgoedinformatie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Overige publiekszaken	€ 4.834	€ 824	€ 5.658	€ 4.921	86,97%
hoofdstuk	9	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	10	Vervallen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	11	Kansspelen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	12	Leegstandwet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	13	Kabels en leidingen	€ 23.521	€ 4.828	€ 28.349	€ 15.353	54,16%
hoofdstuk	14	Verkeer en vervoer	€ 5.271	€ 3.035	€ 8.306	€ 6.605	79,52%
hoofdstuk	15	Diversen	€ 1.220	€ 1.067	€ 2.287	€ 1.995	87,23%
Kostendekking Titel 1			€ 165.292	€ 74.019	€ 239.311	€ 209.460	87,53%

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kosten-dekking
hoofdstuk	1	Begripsomschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	2	Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag	€ 8.247	€ 5.621	€ 13.868	€ 11.869	85,59%
hoofdstuk	3	Omgevingsvergunning	€ 281.291	€ 191.706	€ 472.997	€ 465.153	98,34%
hoofdstuk	4	Vermindering	€ 0	€ 0	€ 0	€ -3.320	0,00%
hoofdstuk	5	Teruggaaf	€ 0	€ 0	€ 0	€ -2.894	0,00%
hoofdstuk	6	Intrekking omgevingsvergunning	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	9	Slopmeldingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	10	In deze titel niet benoemde beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 2			€ 289.538	€ 197.327	€ 486.865	€ 470.808	96,70%

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kosten-dekking
hoofdstuk	1	Horeca	€ 8.058	€ 6.745	€ 14.803	€ 4.865	32,86%
hoofdstuk	2	Algemene Plaatselijke Verordening (evenementen)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	3	Brandbeveiligingsverordening	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	4	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 3			€ 8.058	€ 6.745	€ 14.803	€ 4.865	32,86%

Recapitulatie Titel 1, 2 en 3	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kosten-dekking
Kostendekking Titel 1	€ 165.292	€ 74.019	€ 239.311	€ 209.460	87,53%
Kostendekking Titel 2	€ 289.538	€ 197.327	€ 486.865	€ 470.808	96,70%
Kostendekking Titel 3	€ 8.058	€ 6.745	€ 14.803	€ 4.865	32,86%
Kostendekking Titel 3	€ 462.888	€ 278.091	€ 740.979	€ 685.133	92,46%

1.1.9 Precariobelasting

Voor de precariobelasting is voor 2020 een bedrag geraamd van € 600.000 op kabels en leidingen van de nutsbedrijven.

Voor overige precariorechten is geen opbrengst geraamd.

De opbrengst van de kabels en leidingen van de nutsbedrijven is berekend op € 590.000 en komt daarmee enigszins lager uit dan begroot. In 2020 is een uitspraak op een beroepsschrift verwerkt in de opbrengsten en de verrekening met de Vrije Algemene Reserve. Daarnaast is er een lagere opbrengst dan begroot te constateren (€ 17.000) vanwege de Coronamaatregelen (onder andere vrijstelling precariorechten voor terrassen).

1.1.10 Havengelden en woonschepenrechten

Voor het (tijdelijk) mogen gebruiken van de gemeentelijke (passanten)havens hebben we vergoedingen gevraagd/geïnd.

Momenteel kan de beroepsbinnenvaart gebruikmaken van twee ligplaatsvoorzieningen; te weten in de kern Geertruidenberg (Timmersteekade) en in de kern Raamsdonksveer (Reenweg). Ook kan men op een aantal andere plekken in de Donge aanleggen.

De tarieven voor de havengelden zijn opgenomen in de Verordening binnenhavengeld. Het havengeld berekenen we op basis van de grootte van het schip en de duur van het gebruik

Kostendekkendheid havengelden en binnenhavengelden 2020		
Kosten		Bedrag
Directe kosten taakveld	€	78.000
Overhead	€	11.000
Totale kosten	€	89.000
Opbrengsten		Bedrag
Pacht en recht van opstal	€	45.000
Totaal Opbrengsten	€	45.000
Totaaloverzicht		Bedrag
Totaal kosten	€	89.000
Totaal baten	€	45.000
Kostendekkendheidspercentage		50%

(Water)toeristenbelasting

Met ingang van 2019 kent de gemeente Geertruidenberg een (water)toeristenbelasting. De aanslagen voor 2020 moeten nog worden opgelegd. Uitgegaan wordt echter van de geraamde aantallen en opbrengst.

1.1.11 Marktgelden

De gemeente heeft drie weekmarkten op drie verschillende locaties: het Heereplein in Raamsdonksveer, de Markt in Geertruidenberg en de Oude Melkhaven in Raamsdonk. Voor het innemen van een standplaats op de aangewezen plaatsen heffen we marktgeld volgens de Verordening Marktgelden. De hoogte van de marktgelden is afhankelijk van de oppervlakte van een standplaats. Deze marktgelden gebruiken we voor het huren van marktkramen en voor het onderhoud/schoonmaken van de locaties.

Paragraaf A- Lokale heffingen

Kostendekkendheid marktgelden 2020		
Kosten		Bedrag
Directe kosten taakveld	€	30.000
Overhead	€	17.000
Totale kosten	€	47.000
Opbrengsten		Bedrag
Pacht en recht van opstal	€	8.000
Totaal Opbrengsten	€	8.000
Totaaloverzicht		Bedrag
Totaal kosten	€	47.000
Totaal baten	€	8.000
Kostendekkendheidspercentage		17%

1.1.12 Lokale lastendruk

Voor zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing worden gedifferentieerde tarieven gehanteerd. Het gaat te ver om voor iedere groep de gevolgen te schetsen. Bij de indicatie hieronder wordt als voorbeeld een gezin van 3 personen met een eigen woning (WOZ-waarden zie hieronder) genomen.

3-persoonshuishouden (eigenaar)	2018	2019	2020
Waarde woning	€ 224.000	€ 225.000	€ 239.000
OZB eigendom	€ 266,78	€ 273,60	€ 277,96
Rioolheffing gebruik	€ 69,12	€ 63,96	€ 64,80
Rioolheffing eigendom	€ 186,96	€ 173,04	€ 175,44
Afvalstoffenheffing	€ 253,44	€ 241,80	€ 245,16
	€ 776,30	€ 752,40	€ 763,36

Soort belasting of heffing	Begroting 2020 (in €)*	Verdeling (in %)	Opbrengst 2020 (in €)	Verdeling (in %)
Onroerende zaakbelasting gebruiker niet-woning	1.462.500		1.372.000	
Onroerende zaakbelasting eigenaar niet-woning	1.989.000		1.961.000	
Onroerende zaakbelasting eigenaar woning	2.680.500		2.689.000	
	6.132.000	50,15%	6.022.000	49,31%
Reinigingsheffing	2.170.000	17,75%	2.180.000	17,85%
Rioolheffing	2.530.000	20,69%	2.547.000	20,85%
Hondenbelasting	89.000	0,73%	89.000	0,73%
Begraafrechten alg. begraafplaats Raamsdonk	48.000		59.000	
	48.000	0,39%	59.000	0,48%
Bouwleges	366.000		468.000	
	366.000	2,99%	468.000	3,83%
Secretarieleges burgerlijke stand	31.000		25.000	
Secretarieleges bevolkingsregister	166.000		170.000	
Secretarieleges naturalisatie	15.000		26.000	
	212.000	1,73%	221.000	1,81%
(Water)toeristenbelasting	25.000	0,2%	14.000	0,11%
Precariobelasting	610.000	4,99%	573.000	4,69%
Subtotaal inkomsten- en vermogensoverdrachten, belastingen	12.182.000	99,62%	12.173.000	99,67%
A.P.V., Havengelden, marktgelden, kapvergunningen e.d.				
Opgenomen onder overige inkomsten	44.500	0,54%	40.000	0,33%
Totaal	12.226.500	100%	12.213.000	100%

1.1.13 Kwijtschelding

Als een belastingplichtige niet, of over te weinig, financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, wordt, onder bepaalde voorwaarden, aan deze belastingplichtige kwijtschelding verleend. Het gehanteerde kwijtscheldingspercentage bedraagt maximaal 100%. Dit betekent dat alle belastingplichtigen, die een inkomen hebben dat 100% van het minimuminkomen (volgens bijstandsnorm) of lager bedraagt, in aanmerking komen voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding.

Kwijtschelding kan alleen worden verleend als het een aanslag betreft voor onroerende zaakbelasting (gebruiker), afvalstoffenheffing en rioolheffing. De overige heffingen zijn in de betreffende belastingverordeningen uitgesloten voor kwijtschelding.

Voor het belastingjaar 2020 is sprake van kwijtscheldingen tot een totaalbedrag van € 85.465. De kwijtscheldingen zijn toe te rekenen aan Rioolheffingen voor een bedrag van € 17.822 (begroot € 15.000) en Afvalstoffenheffing voor € 67.642 (begroot € 80.000). Vanwege de Corona is de dwanginvordering van de belastingaanslagen over de jaargrens heen gegaan. Mogelijk worden er in 2021 nog bedragen kwijtgescholden die betrekking hebben op 2020.

Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de begroting van de gemeente Geertruidenberg is. Dit is van belang wanneer een financiële tegenvaller zich voordoet. Aandacht voor het weerstandsvermogen kan voorkomen dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigingen.

Deze paragraaf heeft zijn basis in artikel 11 van het BBV (Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten) en de daarop van toepassing zijnde toelichting.

Conform dit artikel moet deze paragraaf ten minste bevatten;

- het beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's (onderdeel 2);
- een inventarisatie van de risico's (onderdeel 3);
- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit (onderdeel 4);
- een berekening van het weerstandsvermogen en een oordeel hierover
- een kengetal voor de:
 - 1) a) Netto schuldquote;
 - b) Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
 2. Solvabiliteitsratio
 3. Grondexploitatie
 4. Structurele exploitatieruimte
 5. Belastingcapaciteit
 6. een beoordeling van de onderlinge verhoudingen tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Vervolgens wordt een berekening gemaakt van het weerstandsvermogen en oordeel gevormd over het weerstandsvermogen (onderdeel 5). Ter completering volgt een nieuw verplicht onderdeel van deze paragraaf. In deze paragraaf worden de kengetallen opgenomen met een toelichting hierop (onderdeel 6).

De Gemeente Geertruidenberg vindt een goed risicomanagement belangrijk en acht het wenselijk risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering en ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen beheersbaar te maken. Alleen wanneer we een zo volledig mogelijk inzicht in de potentiële risico's en hun gevolgen hebben, kunnen we een uitspraak doen over het wel of niet aanvaarden van het risico en over voor het wel of niet nemen van eventuele aanvullende maatregelen. Hierdoor kunnen op verantwoorde wijze besluiten worden genomen en worden risico's tot een gewenst niveau beperkt.

Corona

Het corona-virus is een groot risico dat zich heeft voorgedaan en nog steeds voordoet. De maatregelen ter bestrijding van deze pandemie zullen wellicht grote (meerjarige) financiële gevolgen hebben voor de gemeente Geertruidenberg. Zoals betaling door debiteuren, faillissementen, toename aanvragen bijstandsuitkeringen, verminderde legesopbrengsten. Op dit moment is de inschatting hiervan nog lastig te maken. Door de organisatie is een impactanalyse opgesteld waarin diverse scenario's per beleidsveld worden geïnventariseerd en de maatschappelijke, economische, financiële en juridische effecten in beeld worden gebracht.

1. Risicomanagementbeleid

In januari 2016 is het geactualiseerde risicomanagementbeleid vastgesteld. Hierin worden kaders gesteld ten aanzien van de reikwijdte en toepassing van risicomanagement.

Risicomanagement is gemeentebreed doorgevoerd. Het risicoprofiel is uitgewerkt voor de reguliere bedrijfsprocessen én de projecten, zodat de hierbij behorende weerstandscapaciteit van Gemeente Geertruidenberg kan worden berekend. Verdere verfijning en doorontwikkeling van risicomanagement vindt doorlopend plaats.

2. Risico's

Een risico is de kans op een gebeurtenis met effect op het behalen van de door de organisatie gestelde doelstellingen.

Door de huidige Corona maatregelen voorzien we het ontstaan van nieuwe risico's en grotere kans op bestaande risico's. Waarbij het belangrijkste risico is dat we gezien de huidige onzekerheid nog beperkt inschattingen kunnen maken van de uiteindelijke impact. Voor nu voorzien we als belangrijkste punten:

Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

- Onduidelijkheid over de sociaal maatschappelijke en economische effecten van deze crisis voor de langere termijn.
- We zullen op onderdelen een nieuwe planning moeten maken of ambities moeten bijstellen omdat we in deze tijd van crisis prioriteiten moeten stellen en invulling moeten geven aan diverse richtlijnen en maatregelen vanuit het rijk. Dit vraagt op onderdelen tijdelijk extra capaciteit.
- Tot slot is ook het risico op een zeer sterk stijgend ziekteverzuimpercentage aanwezig, omdat onze medewerkers risico lopen op besmetting. Hiervoor is een continuïteitsplan voor de organisatie opgesteld.

Risicoprofiel

De onderstaande tabel geeft de resultaten weer van de risico-inventarisatie voor gemeente Geertruidenberg. Om de risico's van onze gemeente systematisch in kaart te brengen en te beoordelen is een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is een dynamisch geheel: als er aanleiding toe is, worden risico's toegevoegd, gewijzigd en/of verwijderd. Hierbij is gebruik gemaakt van NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem).

Ten behoeve van de jaarrekening 2020 zijn de risico's beoordeeld door de clusters. In totaal zijn 127 risico's in beeld gebracht, hierbij is ten opzichte van de begroting 2020 is één risico toegevoegd en een aantal risico's samengevoegd (begroting 2020: 152, jaarverslag 2019: 152). De tabel geeft een inschatting van de kans dat een risico zich voordoet, afgezet tegen het financiële gevolg:

Aantal risico's (geldgevolg tegen kans uitgezet)					
x > € 200.000			1	2	2
€ 100.000 < x < € 200.000	2			2	4
€ 40.000 < x < € 100.000	2	2	3	6	2
€ 10.000 < x < € 40.000	5	1	7	7	2
x < € 10.000	12	12	15	12	12
Geen geldgevolgen	5	4	2	2	1
	Kans 1	Kans 2	Kans 3	Kans 4	Kans 5

Classificering kans

1. < of 1 keer per 10 jaar (10%)
2. 1 keer per 5-10 jaar (30%)
3. 1 keer per 2-5 jaar (50%)
4. 1 keer per 1-2 jaar (70%)
5. 1 keer per jaar of vaker (90%)

In het volgende overzicht worden de tien risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben geleverd aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Hierbij geeft het invloed percentage de invloed van een risico op het totale risicoprofiel weer.

Risico's

				Begroting 2020		
Jrr 2020	Jrr 2019	Begr 2020		Kans	Invloed	Prog.
1	1	1	Precariobelasting niet kunnen innen (590)	90%	46,48%	AD
2	-	-	Onvoldoende rijksmiddelen voor (TONK) regeling tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (605)	90%	6,52%	5
3			Hoge nazorgkosten oude stortplaatsen (511)	50%	4,29%	1
4	2	5	Toepassing Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren, vrijwillige brandweer (596)	50%	3,81%	7
5	8		Achterstallig onderhoud gemeentelijke gebouwen als gevolg van beperkte budgetten (535)	70%	3,79%	6
6			Beperkt budget voor participatie (599)	90%	3,26%	5
7	3	2	Achterstallig onderhoud wegen, infrastructurele kunstwerken (128)	70%	2,52%	1
8	7		Een stijging van aantal bijstandsgerechtigden of toename aantal aanvragen bijzondere bijstand (49/565)	50%	2,45%	5
9			Onvoldoende rijksmiddelen om de beoogde transformatie binnen de jeugdhulp vorm te geven (530)	90%	2,17%	5
10			Schadeclaim Attero (560)	90%	2,03%	1
		3	Bedrijfswaarde wordt maatstaf bij waardering WOZ-waarde (554)	70%		AD
		4	Gemeente wordt eigenaar sporthal Dongemond (597)	50%		3

Risico's

				Begroting 2020		
Jrr 2020	Jrr 2019	Begr 2020		Kans	Invloed	Prog.
		6	Onvoldoende kunnen terugvorderen van BTW (over bepaalde dienstverlening) (569)	70%		3
		7	Onvoldoende gelden bij verenigingen om nieuwbouw van sportcomplex te realiseren (568)	70%		3
	9	8	School kan bouwplan niet tijdig realiseren ondanks de van de gemeente ontvangen beschikbare middelen (570)	70%		4
	4	9	Algemene uitkering gemeentefonds valt lager uit dan begroot (528)	90%		AD
	6	10	Geen volledige compensatie loon- en prijsstijgingen via de algemene uitkering (580)	70%		AD
	5		Continuïteit Jeugdzorgaanbieder	90%		5
	10		Onvoldoende rijksmiddelen voor WMO	70%		5

	Begroting 2020	Jaarverslag 2019	Jaarverslag 2020
Totaal grote risico's	€ 4.950.000	€ 3.740.000	€ 5.210.000
Overige risico's	€ 2.781.505	€ 2.866.505	€ 2.834.504
Totaal alle risico's	€ 7.731.505	€ 6.606.505	€ 8.044.504

Uit de tabel blijkt dat de mutatie van het maximale risico ten opzichte van de begroting 2020 € 313.000 hoger is. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door nieuwe risico, wijziging in risicobedragen en verwijderde (samengevoegde) risico's. De risico's met de meeste impact zijn:

- Precariobelasting (560.000)
- Nazorgkosten oude stortplaatsen (455.000)
- Onvoldoende middelen (TONK) regeling tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (400.000)
- Achterstallig onderhoud gemeentelijke gebouwen (250.000)
- Budget Participatie tekort middelen re-integratie (200.000)
- School kan bouwplan niet realiseren (-200.000)
- Gemeente wordt eigenaar Sporthal (-300.000)
- Geen volledig loon/prijs compensatie algemene uitkering (-200.000)
- Achterstallig onderhoud wegen, infrastructurele kunstwerken (-400.000)
- Bedrijfswaarde wordt maatstaf bij WOZ-waarde (-600.000)

Voor de toelichting op de risico's en beheersmaatregelen verwijzen we naar de toelichting in de programma's (zie vorige tabel).

Weerstandscapaciteit

De **weerstandscapaciteit** bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente Geertruidenberg beschikt om niet-begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken.

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
5%	€ 1.335.700
10%	€ 1.519.396
15%	€ 1.674.615
20%	€ 1.823.615
25%	€ 1.970.630
30%	€ 2.124.491

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast, omdat het reserveren van het maximale bedrag ongewenst is € 8.044.504 (zie voorgaande tabel). De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. De resultaten van de risicosimulatie staan hiernaast weergegeven.

Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

35%	€ 2.278.738
40%	€ 2.434.769
45%	€ 2.593.881
50%	€ 2.752.422
55%	€ 2.907.788
60%	€ 3.067.315
65%	€ 3.226.014
70%	€ 3.386.200
75%	€ 3.544.636
80%	€ 3.704.495
85%	€ 3.867.008
90%	€ 4.041.362
95%	€ 4.262.439

De benodigde weerstandscapaciteit is ten opzichte van de begroting 2020 € 652.389 hoger. Naast hogere risico-inschatting ivm gevolgen Corona wordt dit hoofdzakelijk veroorzaakt door:

- Benodigde weerstandscapaciteit m.b.t. nazorgkosten oude stortplaatsen (+)
- Benodigde weerstandscapaciteit m.b.t. TONK (+)
- Benodigde weerstandscapaciteit m.b.t. achterstallig onderhoud gemeentelijke gebouwen (+)

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Beschikbare weerstandscapaciteit Weerstand (in €)	Jaarrekening 31-12-2019	Begroting 01-01-2020	Jaarrekening 31-12-2020
Incidentele weerstandscapaciteit (in vermogen)	7.378.361	5.468.944	6.838.634
Vrij aanwendbare algemene reserve	6.843.686	4.959.973	6.229.721
Vrije algemene reserve	3.841.964	1.571.000	2.188.359
Weerstandreserve	3.001.722	3.388.973	4.041.362
Vrij aanwendbare bestemmingsreserve	534.675	508.971	608.913
Gerealiseerde resultaat (programmabegroting)			
Structurele weerstandscapaciteit (in exploitatie)	0	953.275	0
Onvoorzien	0	45.000	0
Onbenutte belastingcapaciteit OZB	0	908.275	0
Onbenutte capaciteit afvalstoffenheffingen	-	0	-
Totale weerstandscapaciteit	7.378.361	6.422.219	6.838.634

Vrij aanwendbare algemene reserve

Het huidige beleidskader met betrekking tot reserves en voorzieningen is neergelegd in de Financiële Verordening 2017. Om te voorkomen dat bij een calamiteit direct het bestaande beleid moet worden bijgesteld, is gekozen voor het vormen van een afzonderlijk weerstandsdeel in de algemene reserve. Deze reserve mag ook slechts in dit kader worden aangewend.

Vrij aanwendbare bestemmingsreserve

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven. De bestemmingsreserves kunnen, zolang de raad de bestemming kan wijzigen, tot de weerstandscapaciteit worden gerekend. Voor sommige bestemmingsreserves zal een aanwending als weerstandscapaciteit echter aanzienlijke negatieve consequenties voor bestaande voorzieningen met zich meebrengen. Dit geldt voor reserves die zijn gevormd om de afschrijvingslasten of

Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

kapitaalslasten van diverse voorzieningen te dekken zoals fort Lunet, gemeentehuis, containermanagement, vervangingen sporthal Dongemond en Informatisering en Automatisering.

Tevens geldt dit voor de in het verleden gevormde reserves voor diverse risico's zoals grondexploitatie, Pilot Bouwen Binnen Strakke Contouren en decentralisaties. Daarom worden bovengenoemde bestemmingsreserves niet meegerekend in de beschikbare weerstandscapaciteit.

Voor de overige bestemmingsreserves geldt dat eventuele aanwending als weerstandscapaciteit geen of geringe negatieve consequenties voor bestaande voorzieningen met zich meebrengen. Een groot deel betreft restanten van in het verleden gevormde reserves.

Gerealiseerd resultaat volgend uit de programmabegroting

Het BBV geeft aan dat het gerealiseerde resultaat volgend uit de programmabegroting ook tot het eigen vermogen behoort. Afhankelijk van de bestemming zal daarom ook dit resultaat kunnen worden meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen. Bij de jaarrekening wordt het begrote resultaat alleen bij negatief resultaat meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen.

Onvoorzien

De post onvoorzien wordt bij de begroting opgenomen om onvoorziene ontwikkelingen te kunnen afdekken. De budgettaire opgenomen ruimte is € 45.000. In 2020 is deze post begroot na wijziging afgenomen tot € 0,00. Op de post onvoorzien vinden geen boekingen plaats en wordt in de jaarrekening niet meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen.

Onbenutte inkomstenbronnen

De mate waarin van de onbenutte belastingcapaciteit gebruik wordt gemaakt, verschilt van gemeente tot gemeente en is mede afhankelijk van de politieke relevantie van de hoogte van het OZB-tarief. Als zich tegenvallers voordoen, zal de onbenutte belastingcapaciteit niet zonder slag of stoot worden ingezet, maar dit is wel één van de mogelijkheden. Bij de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit wordt aangesloten bij de drie belangrijkste inkomsten van de gemeente te weten: OZB, afvalstoffenheffing en rioolafvoerrecht, voor zover deze laatste twee niet maximaal mogelijk en/of kostendekkend blijken te zijn. Deze posten worden niet meegenomen bij de berekening van het weerstandsvermogen bij de jaarrekening.

In de opsomming van posten voor de beschikbare weerstandscapaciteit zijn de voorzieningen niet genoemd. Voorzieningen vallen niet onder de weerstandscapaciteit, omdat deze zijn gevormd voor het afdekken van voorzienbare lasten in verband met verplichtingen en risico's waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker is. Deze lasten hangen samen met de periode voorafgaand aan die datum.

2. Weerstandsvermogen

Op basis van de huidige gegevens in het risicomanagementsysteem berekenen we het weerstandsvermogen.

Het **weerstandsvermogen** is te definiëren als 'het vermogen van de gemeente Geertruidenberg om niet-structurele financiële risico's te kunnen opvangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten'.

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten geven we in onderstaande figuur weer.

Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risico's

- Bedrijfsproces
- Financieel
- Imago / politiek
- Informatie / strategie
- Juridisch / aansprakelijkheid
- Letsel / veiligheid
- Materieel
- Milieu
- Personeel / Arbo
- Product

Weerstandscapaciteit

- Vrij aanwendbare algemene reserve
- Vrij aanwendbare bestemmingsreserve gerealiseerde resultaat (programmabegroting)
- Onvoorzien
- Onbenutte belastingcapaciteit OZB
- Onbenutte capaciteit afvalstoffenheffingen

Weerstandsvermogen

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kunnen we afzetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen. Voor 2019 is dit:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 6.838.634}}{\text{€ 4.041.362}} = 1,69$$

(Jaarverslag 2019: 2,46; Begroting 2020: 1,90)

De daling van de ratio weerstandsvermogen ten opzichte van de begroting wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- De stijging van de benodigde weerstandscapaciteit als gevolg van een gewijzigd risicoprofiel ten opzichte van het begroting 2020;
- De stijging van de vrije algemene reserve door achterblijvende uitgaven ten laste van de algemene reserve.

Gebaseerd op de hierna opgenomen tabel valt het weerstandsvermogen in klasse B. Dit duidt op een weerstandsvermogen dat voldoet aan de in het risicomanagementbeleid vastgestelde norm (waarderingscijfer B, ratio weerstandsvermogen tussen de 1,4 en 2,0).

Weerstand velden		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	Uitstekend
B	1.4-2.0	Ruim voldoende
C	1.0-1.4	Voldoende
D	0.8-1.0	Matig
E	0.6-0.8	Onvoldoende
F	<0.6	Ruim onvoldoende

3. Kengetallen

Om de inzichtelijkheid in de financiële positie van de gemeente te vergemakkelijken voegen we aan deze paragraaf in de begroting en in het jaarverslag kengetallen toe.

Kengetallen	Jaarverslag 2019	Begroting 2020	Jaarverslag 2020
Netto schuldquote	44,57%	41,08%	51,80%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	40,79%	36,32%	47,88%
Solvabiliteitsratio	21,46%	13,43%	19,63%
Structurele exploitatieruimte	-0,07%	0,85%	-0,31%
Grondexploitatie	-0,92%	-1,51%	-2,32%
Belastingcapaciteit	104%	103%	103%

¹ De normtabel is ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de Universiteit Twente. Deze tabel biedt een waardering van de berekende ratio.

² Gecorrigeerd cijfers obv begroting 2020

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een schuld lager is dan het begrotingstotaal (<100%) dit als voldoende kan worden beschouwd en boven de 130% als onvoldoende. De netto schuldquote van de gemeente Geertruidenberg is voldoende en maar geeft een stijgend verloop ten opzichte van de jaarrekening 2019. Dit is neutraal.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote weergegeven (netto schuld gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier brengen we in beeld wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De netto schuldquote van de gemeente Geertruidenberg is voldoende en maar geeft een stijgend verloop ten opzichte van de jaarrekening 2019. Dit is neutraal.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat van baten en lasten. In de VNG-publicatie 'Houdbare gemeentefinanciën' is aangegeven dat wanneer een solvabiliteitsratio hoger is dan 30% dit als voldoende kan worden bestempeld en lager dan 20% als onvoldoende. De ratio is net onvoldoende en geeft een dalend verloop ten opzichte van de jaarrekening 2019. Dit is negatief.

Kengetal grondexploitatie

Grondexploitaties kunnen een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de grond is van belang, omdat deze terugverdiend moet worden bij de verkoop. Boekwaarden worden afgezet tegen de totale baten. Er is geen norm voor deze ratio. Het kengetal voor de grondexploitatie van de gemeente Geertruidenberg is gedaald ten opzichte van de jaarrekening 2019. De totale boekwaarde van de grondexploitatie wordt overschreden door de baten en is negatiever geworden. Dit is positief.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het evenwicht van de begroting wordt er ook gekeken naar de structurele en incidentele lasten en baten. Voorbeeld van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Een begroting waarvan de structurele baten dan ook hoger zijn dan de structurele lasten is dan ook meer flexibel dan een begroting, waarbij de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Er is geen norm voor deze ratio. De structurele exploitatieruimte van de gemeente Geertruidenberg is voor de jaarrekening 2020 negatief, het geen betekent dat er geen "vrije" ruimte aanwezig is. Dit is een verslechtering ten opzichte van de jaarrekening 2019. Dit is negatief.

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Centrum voor Onderzoek voor de lagere overheden (Coelo) publiceert deze lasten jaarlijks. Bij de berekening van het kengetal worden de gemeentelijke woonlasten afgezet tegen het landelijk gemiddelde. Er is geen norm voor deze ratio. De totale woonlasten van de gemeente Geertruidenberg zijn iets hoger dan het landelijk gemiddelde en geven een dalend verloop ten opzichte van de jaarrekening 2019. Dit is positief.

Samenhang

De kengetallen moeten in samenhang worden gezien. De kengetallen schuldquote liggen binnen de norm van de VNG maar stijgen na jaren van daling. Het kengetal van de solvabiliteit zit net onder de norm van de VNG en heeft een dalend verloop. De beoordeling van de structurele exploitatieruimte heeft vooral waarde in meerjarig vooruitblikkend perspectief. Hier is zichtbaar dat dit percentage is verslechterd. Het kengetal grondexploitatie is negatief maar dit is een positieve ontwikkeling. Op basis van de huidige cijfers kan geconcludeerd worden dat de positieve trend van 3 van de 6 kengetallen gekanteld is naar negatief ten opzichte van de jaarrekening 2019. Het kengetal grondexploitatie en belastingcapaciteit wijken hier in positieve zin vanaf. Het monitoren van de ontwikkeling van de kengetallen naar de toekomst blijft van belang.

Paragraaf B - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Zie ook de hierna volgende figuur
(bron: Ministerie van Binnenlandse zaken en
koninkrijk relaties)

Paragraaf C - Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf lichten wij de consequenties toe van het gekozen kwaliteitsniveau voor kapitaalgoederen binnen het beleidskader.

Algemene uitgangspunten

De gemeente beheert ongeveer 310 hectare aan openbare ruimte. Onder deze openbare ruimte vallen: wegen, riolering, waterpartijen en openbaar groen. Verder rekenen wij alle virtuele objecten (niet zichtbaar zoals kadastrale grenzen) en reële objecten (zichtbaar, zoals een bouwwerk) onder, op en boven de grond als taak toe aan de openbare ruimte. Gebouwen behoren niet tot de openbare ruimte, maar worden wel als kapitaalgoed meegenomen. Hieronder geven we voor deze kapitaalgoederen een nadere beschrijving van de wijze van beheer en onderhoud. Het beleid voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in het overzicht kader stellende beleidsnota's en beheerplannen.

Beheerplannen

Wij werken zoveel mogelijk met beheerplannen. Deze plannen geven over meerdere jaren inzicht in onderhoudsmaatregelen en benodigde financiële middelen, om de functie van de beheerobjecten te kunnen waarborgen. De basis voor een beheerplan is o.a. het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau. Het beheerplan en onderhoudsniveau van de beheerobjecten (kapitaalgoederen) is maatgevend voor de uitvoering van de werkzaamheden in het betreffende jaar. En uiteraard voor de (jaarlijkse) onderhoudslasten.

In december 2017 is de Notitie Materiële vaste activa gepubliceerd. Vanaf het begrotingsjaar 2019 is de gehele notitie van kracht. De notitie behandelt de wijze van activeren, waarderen en afschrijven van activa en het onderhoud van kapitaalgoederen. Ook zijn aandachtspunten voor de financiële verordening opgenomen.

Het BBV schrijft recente beheerplannen voor. Onder een recent beheerplan wordt verstaan: maximaal vijf jaar oud. Voor het verslagleggingsjaar 2020 mag het beheerplan derhalve niet ouder zijn dan 2015. Van deze vijf jaar kan door de raad alleen gemotiveerd afgeweken worden;

Beleidsplan	1e jaar
Wegbeheer	2015
Infrastructurele kunstwerken	2019
Openbare Verlichting	2015
Riolering	2017
Binnenhavens / Baggeren	2019
Gebouwen - Onderwijs gebouwen	2019

Het beheerplan wegen 2021-2025 en meerjarenprogramma wegenbeheer 2021-2022 zijn opgesteld.

Het beheerplan en meerjarenprogramma wegenbeheer spelen in op de aangepaste regels van Provincie en worden begin 2021 ter besluitvorming aangeboden.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2021 verzoeken wij u daarom de looptijd en werkingsduur van het bestaande meerjaren onderhoudsplan wegen 2015 - 2019 te verlengen tot en met 1-3-2021.

Bij het vaststellen van de begroting 2020 is besloten om de voorziening voor vervanging en onderhoud openbare verlichting op te heffen en het saldo over te hevelen naar de Vrije Algemene Reserve. De door de raad vastgestelde kwaliteitsniveaus worden geborgd binnen de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde exploitatie budgetten.

Beleids- en beheerkaders

De landelijk geformuleerde normen en richtlijnen vormen het uitgangspunt voor de beleids- en beheerkaders. Deze wijze van werken geeft richting aan kwaliteitsniveaus en beheermethodieken en dient als referentie en toetssteen voor onze gemeentelijke normen en aanpak.

De door de raad vastgestelde onderhoudsniveaus voor wegen, groen en onkruid op verharding:

Paragraaf C - Onderhoud kapitaalgoederen

Onderdeel	Vastgesteld Onderhoudsniveau
Wegen	C
Groen	(Geen onderhoudsniveau's)
Onkruid op verharding	
- centrumgebied	A
- woon- en buitengebied	B

Om beter in te kunnen spelen op de beleving en de wensen van de gebruiker van de openbare ruimte wordt momenteel gewerkt in wijkteams.

De planningen zijn en worden gericht op het voorkomen van achterstallig onderhoud en schadeclaims.

De door de raad vastgestelde kwaliteitsniveaus worden geborgd binnen de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde budgetten.

Planningen

De planningen zoals deze voortkomen uit de beheerplannen, zijn conceptplanningen. We beoordelen vooraf aan de uitvoering of de aanpak noodzakelijk is. De planningen zijn in die zin dan ook dynamische documenten. Ook speelt de integrale aanpak, participatie en vraaggericht werken een bepalende rol voor de jaarlijkse planning. Groenrenovaties en werken aan de openbare verlichting volgen meestal de straatwerkzaamheden. Deze volgen op hun beurt veelal de rioolwerkzaamheden. Ook om deze redenen kunnen we afwijken van de jaarschijfopgave uit de beheerplannen.

Integrale werkzaamheden

Voor de uitvoering van beleids- en beheertaken geldt dat deze zoveel mogelijk integraal tot stand komen. Op deze wijze nemen we bij de aanpak van een weg zo nodig ook de riolering, de openbare verlichting, het groen en verkeersmaatregelen mee.

Belangrijkste uitgevoerde integrale beheer- en additionele werken in 2020 bestaan uit:

- Wingerstraat

Wegbeheer

Het "wegenbeheerplan 2015-2019" dateert van 2014. In 2021 bieden we een geactualiseerd beheerplan 2021-2025 aan bij de raad, met een financiële doorkijk tot en met 2031.

De door de raad vastgestelde kwaliteitsniveaus worden geborgd binnen de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde budgetten.

Infrastructurele kunstwerken

In het kunstwerkenbeheerplan 2014-2018 hebben we de benodigde middelen voor 2019 aangegeven die in een voorziening zijn opgenomen. In 2019 is het beheerplan geactualiseerd voor de periode 2020-2024 met een financiële doorkijk t/m 2028.

De door de raad vastgestelde kwaliteitsniveaus worden geborgd binnen de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde budgetten.

Openbare Verlichting

Het beheerplan openbare verlichting 2016-2020 dateert van 2015. In dit plan staat naast regulier onderhoud ook de vervanging. De vervangingsplannen worden jaarlijks op basis van inspecties van de technische staat uitgevoerd.

Bij het vaststellen van de begroting 2020 is besloten om de voorziening voor vervanging en onderhoud openbare verlichting op te heffen en het saldo over te hevelen naar de Vrije Algemene Reserve. De door de raad vastgestelde kwaliteitsniveaus worden geborgd binnen de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde exploitatie budgetten.

Paragraaf C - Onderhoud kapitaalgoederen

Riolering

Het beheerplan riolering maakt onderdeel uit van het VGRP+ 2017-2022. In dit plan staat de meerjarenplanning voor zowel de exploitatie als de vervangingen en verbeteringen. Het beheerplan geeft een financiële doorkijk tot en met 2076.

De door de raad vastgestelde kwaliteitsniveaus worden geborgd binnen de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde budgetten.

Water

Hieronder vallen watergangen, vestinggrachten en binnenhavens. Het Waterschap beheert en onderhoudt een gedeelte van de watergangen. Als gemeente beheren wij onze eigen wateren. Het beheer en onderhoud binnenhavens is ondergebracht bij infrastructurele kunstwerken, waarvan de baggerwerkzaamheden ten laste komen van de voorziening baggerwerkzaamheden.

Het actuele baggerplan beslaat de periode 2019-2028. De door de raad vastgestelde kwaliteitsniveaus worden geborgd binnen de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde budgetten.

Openbaar groen

Er is geen actueel beheerplan beschikbaar. Wij werken met in bestekken vastgelegde jaarlijkse onderhoudswerkzaamheden aan bomen, plantsoenen, gazons en dergelijke. De raad stelde hiervoor de kwaliteitsniveaus vast.

De door de raad vastgestelde kwaliteitsniveaus worden geborgd binnen de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde budgetten.

Gebouwenbeheer

In 2019 stelde de raad het meerjarenonderhoudsplan 2020-2029 voor gemeentelijke gebouwen vast. Het plan beschrijft per gebouw het gewenste onderhoudsniveau vermeld. Een onderdeel van het vastgestelde plan betreft de verkoop van een aantal gemeentelijke panden.

Financieel kader

In de onderstaande tabel treft u de jaarmutaties van de voorzieningen aan.

Nr	RSV Omschrijving	Stand 1-1-2020	Toevoeging	Ottrek- king	Vermin- dering	31-12-2020
501	Voorziening geprogrammerd onderhoud wegen	838.393,40	-393.393,00	0	253.403,89	191.596,51
503	Voorziening achterstallig onderhoud wegen	0	838.393,00	0	0	838.393,00
504	Voorziening vervanging en onderhoud Openbare Verlichting	0	0	0	0	0
508	Voorziening infrastructurele werken	278.594,65	100.000,00	0	97.955,00	280.639,65
509	Voorziening onderhoud gem.eigendommen	757.522,89	360.556,90	0	185.327,09	932.752,70
529	Voorziening onderhoud onderwijs gebouwen	0	0	0	0	0
533	Voorziening baggeren	272.864,48	0	0	7.500,00	265.364,48
544	Voorziening riolering	4.151.528,07	399.821,17	0	0	4.551.349,24
545	Voorziening afvalstoffenheffing	623.960,48	0	266.133,48	0	357.827,00
		6.922.863,97	1.305.378,07	266.133,48	544.186,98	7.417.922,58

1. Inleiding

In deze paragraaf maken we de financieringsfunctie transparant. We leggen de basis voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. Het treasurystatuut (maart 2016) geeft de infrastructuur voor de inrichting van de financieringsfunctie, terwijl de uitwerking zijn weerslag vindt in de paragraaf financiering in de begroting. In de paragraaf bij de jaarstukken verstrekken we de verantwoordingsinformatie.

De doelstellingen van de treasuryfunctie van de gemeente Geertruidenberg zijn:

1. Het verzekeren van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities, zodat te allen tijde in de behoefte aan financiële middelen kan worden voorzien teneinde de door de raad vastgestelde programma's te kunnen uitvoeren;
2. Het beschermen van de gemeentelijke vermogenswaarden en de resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's;
3. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (fido) respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut;
4. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Met het opstellen van deze paragraaf zijn tevens die onderdelen benoemd die in de verordening ex. 212 GW en de artikelen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn opgenomen.

Indeling:

1. Inleiding.
2. Risicobeheer.
3. Gemeentefinanciering.
4. Kasbeheer.
5. Administratieve organisatie.
6. Informatievoorziening.

2. Risicobeheer

a. Renterisicobeheer

Berekening van de kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het begrotingsjaar. De gemiddelde netto-vlokkende schuld mag deze limiet niet overschrijden. Dit betekent dat voor dit bedrag geen langlopende geldlening hoeft te worden aangetrokken.

Kasgeldlimiet:

Toegestane kasgeldlimiet:	(Bedragen x € 1.000)
Omvang begroting per 1 januari 2020	€ 52.783
Kasgeldlimiet in % van de grondslag	8,5%
Kasgeldlimiet in bedrag	€ 4.486

Bij drie achtereenvolgende overschrijdingen moeten wij de toezichthouder inlichten en aangeven hoe aan de kasgeldlimiet te zullen voldoen. In 2020 heeft geen overschrijding van de kasgeldlimiet plaatsgevonden.

Realisatie 2019 (x € 1.000)					
	Kwartaal				
	1: jan-mrt	2: apr-jun	3: jul-sep	4: okt-dec	Gem/Jaar
Gemiddelde vlokkende schuld	3.937	3.556	1.037	3.071	2.900
Gemiddelde vlokkende middelen	1.088	5.053	2.173	2.901	2.804
Toets kasgeldlimiet					
Gemiddeld saldo	-2.849	1.497	1.136	-170	-97
Toegestane kasgeldlimiet	5.223	5.223	5.223	5.223	5.223
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	2.374	6.720	6.359	5.053	5.127

Berekening van de renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal (totale lasten van de begroting) bij aanvang van het dienstjaar. Tegen dit bedrag zetten we het bedrag dat in het lopende jaar aan aflossingen moet worden betaald af, vermeerderd met het bedrag van de geldleningen waarvan de rente herzien mag/kan worden. Ook deze norm mag niet worden overschreden.

Renterisiconorm en renterisico's van de vaste schuld per 01-01-2017 (x € 1.000)		2020
Renterisico op vaste schuld		Begroting
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g		0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g		0
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a – 1b)		0
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld (o/g)		4.000
3b. Nieuw verstrekte lange leningen (u/g)		0
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a – 3b)		4.000
5. Betaalde aflossingen		3.196
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)		3.196
7. Renterisico op vaste schuld (2 + 6)		3.196
Renterisiconorm		
8. Stand begrotingstotaal per 1 januari		52.783
9. Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage		20%
10. Renterisiconorm		10.556
Toets renterisiconorm		
10. Renterisiconorm		10.556
7. Renterisico op vaste schuld		3.196
11. Ruimte(+) / Overschrijding(-) (10 – 7)		7.360

b. Debiteurenrisicobeheer

De openstaande vorderingen worden periodiek belicht. Zodra daartoe aanleiding is brengen wij de dubieuze posten ten laste van de voorziening dubieuze debiteuren.

Op 31 december 2020 bedraagt de voorziening dubieuze debiteuren algemene dienst en belastingen € 96.975. In 2020 is € 23.875 in de voorziening dubieuze debiteuren gestort en € 3.168 uit deze voorziening vrijgevallen.

Per 31 december 2020 bedraagt de voorziening dubieuze debiteuren uitkeringen sociale zaken € 749.840. In 2020 is voor dubieuze debiteuren van sociale zaken een bedrag van € 36.002 ten laste gebracht van deze voorziening en is € 244.653 gedoteerd aan de voorziening. De voorziening bedraagt daarmee 49% (2019 46%) van de vorderingen. De voorziening saneringskredieten is conform raadsbesluit maart 2020 opgeheven.

De vorderingen als gevolg van Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ) bedragen € 300.087. Hiervoor bestaat een terugbetalingsverplichting aan het Rijk van 75% en is de overige 25% als vooruit ontvangen gepresenteerd. Deze posten zijn dus per saldo opgenomen voor nihil.

Voorziening dubieuze debiteuren uitkeringen (x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2020
Debiteuren uitkeringen	1.060	1.526
Vorderingen BBZ	124	300
Totaal vorderingen soza	1.184	1.826
Waardering vorderingen	-518	-776
Waardering vorderingen BBZ	-124	-300
Voorziening dubieuze debiteuren	542	750

c. Kredietrisicobeheer

De kredietrisico's worden beperkt door uitsluitend gelden uit te zetten bij kredietwaardige partijen. Op basis van het treasury-statuut zijn dit Nederlandse overheden en kredietwaardige partijen met minimaal A-rating van minstens 2 erkende ratingbureaus.

d. Intern liquiditeitsbeheer

Periodiek wordt de liquiditeitsbegroting bijgesteld ten behoeve van het inzicht in het beheer van de dagelijkse saldi en het financieren c.q. uitzetten van middelen tot een periode van één jaar. Eventuele overschotten worden zo efficiënt mogelijk beheerd conform de regels van het treasurystatuut. Op deze manier wordt getracht de financieringskosten zo laag mogelijk te houden. Vanaf eind 2013 moeten overtollige middelen bij de schatkist worden belegd. De rentevergoeding is gebaseerd op het Eonia³ percentage (-/- 0,454% d.d. 4 januari 2020).

Het totaalbedrag aan liquide middelen op 31 december 2020 bedraagt € 3.696.638 debet/negatief.

3. Gemeentefinanciering

a. Financiering

Financiering omvat het aantrekken van de benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen als vreemd vermogen.

Per 31 december 2020 is de - financieringsstructuur en –verhouding van de gemeente Geertruidenberg:

(x € 1.000)	Primitieve begroting 01-01-2020		Jaarrekening 2020 31-12-2020		Jaarrekening 2019 31-12-2019	
	Debet	Credit	Debet	Credit	Debet	Credit
Vaste activa	47.670		53.687		46.520	
Voorraad grond	301		163		979	
	47.971		53.850		47.499	
Gefinancierd met:						
Eigen vermogen		10.104		11.961		12.369
Vreemd vermogen:						
Voorzieningen		7.314		7.641		7.035
Voorzieningen tegen CW		1.913		2.461		2.334
Langlopende schuld		20.028		25.041		24.038
Saldo jaarrekening				792		121
Vaste financieringsmiddelen		39.359		47.896		45.897
Financieringstekort/-overschot		4.942		5.954		1.602

In de geprognosticeerde balans bij de begroting wordt inzicht gegeven in de financieringsbehoefte voor de periode van de meerjarenbegroting. Bij de diverse tussenrapportages 2020 is op investeringsniveau toelichting gegeven op de realisatie. De financiële gevolgen voor wat betreft de kapitaallasten zijn daarbij verwerkt.

Vaste activa

Bij het vaststellen van het financieringssaldo wordt de investeringsbehoefte meegenomen, doordat de deze achterblijft is het bedrag dat wordt meegenomen aanzienlijk hoger dan verwacht en beïnvloed het financieringssaldo. Eind 2020 bedragen de restant kredieten € 6.449.229, hiervan is € 3.576.548 uit voorgaande jaren.

Reserves en voorzieningen

De financiering geschiedt zoveel mogelijk met eigen financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen). Hierbij worden de richtlijnen en limieten (artikel 3) uit het treasurystatuut gehanteerd.

Sinds 2018 wordt geen bespaarde rente meer berekend over de reserves en voorzieningen. Over de voorziening pensioenverplichtingen wethouders wordt aangesloten bij landelijk voorgeschreven rentepercentages.

Geldleningen

Het totaal van de opgenomen vaste geldleningen bedraagt per 31 december 2020 € 25.027.989 (inclusief waarborgsommen van € 2.850 bedraagt de langlopende schuld € 25.040.839).

3 Eonia staat voor Euro OverNight Index Average. Eonia is het overnight (1 daags) rentetarief waartegen een groot aantal Europese banken elkaar leningen in euro's verstrekken. Eonia is het Europese interbancaire rentetarief met de kortste looptijd

Paragraaf D - Financiering

In totalen betreft het voor het jaar 2020 (x € 1.000)	
Saldo begin 2020	€ 24.027
Opgenomen	€ 4.000
Aflossingen	€ 2.989
Saldo ultimo 2019	€ 25.038

De totale werkelijke rentelasten in 2020 bedragen € 522.976 (geraamd was € 523.000). Het, met de rekening-courantrente, gesaldeerde rentevoordeel op Treasury bedraagt € 31.000.

In december 2020 is een nieuwe vaste geldleningen afgesloten van € 4.000.000 tegen een rentepercentage van 0,49% voor 20 jaar vast.

Saldo jaarrekening

Het werkelijke saldo van de jaarrekening 2020 wordt in dit overzicht als financieringsmiddel gepresenteerd.

Schema rentetoerekening 2020		Begroting (na wijz.)	Jaar- rekening	Saldo
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	476	513	-37
	Rente fin tekort (a 0,3%)	60	-6	66
b.	De externe rentebaten (idem)	0	0	0
	Saldo rentelasten en rentebaten	536	507	29
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-48	-25	-23
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (bv riolering)	0	0	0
c3	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aange-trokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend			0
	Aan taakvelden toe te rekenen rente	488	482	6
d1	Rente over eigen vermogen	0	0	0
d2	Rente over voorzieningen	0	0	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	488	482	6
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-482	-506	25
f	Rente resultaat op het taakveld treasury	6	-24	31

b. Uitzetting

- Berekend percentage renteomslag voor de begroting 2020 is 0,75% (2019 1,25%), na herrekening bij de jaarrekening heeft een aanpassing in de renteomslag plaatsgevonden. Conform de BBV voorschriften is een herrekening uitgevoerd, omdat de afwijking hoger dan 0,25% is. De berekende omslagrente is 1%;
- De rente voor de grondexploitatie bedraagt 1,83%;
- Over de voorziening pensioenverplichting wethouders wordt 0,29% berekend.

In de staat van activa is een aantal uitgegeven geldleningen geactiveerd. Het betreft geldleningen aan:

- Stimuleringsfonds Volkshuisvesting.
- Slotuitkering liquidatie HNG, deze is in 2020 afgewaardeerd.
- Deelnemingen (BNG, Rewin, Waterleidingmij).

In totalen betreft het voor het jaar 2020 (x € 1.000)	
Saldo begin van het jaar	€ 2.562
Vermeerderingen	€ 216
Afwaarderingen	€ 73
Aflossingen/verminderingen	
Saldo 31-12	€ 2.705

Aan het stimuleringsfonds VHV is € 216.000 toegevoegd voor de duurzaamheidsontwikkeling. De couponlening van de BNG is in 2020 opgeheven.

c. Relatiebeheer

De gemeente heeft met de NV BNG Bank te Den Haag de meeste contacten omdat bij deze bank de meeste en grootste mutaties plaatsvinden. Met deze bank wordt periodiek overleg gevoerd.

Bij de Rabobank wordt eveneens een rekening-courantverhouding aangehouden. Met deze bank wordt op incidentele basis contact onderhouden.

4. Kasbeheer

a. Geldstromenbeheer

Het geldstromenbeheer wordt zo efficiënt mogelijk beheerd door zo min mogelijk rekening-courantverhoudingen bij de banken aan te houden.

b. Saldo en liquiditeitsbeheer

Periodiek wordt de liquiditeitspositie geprognosticeerd om een goede inschatting te maken voor het beheren van de overtollige middelen. Deze wordt periodiek op hoofdlijnen bijgesteld en de saldi worden, indien nodig, afgeroomd en bij de huisbankier (BNG Bank) gestort.

Schatkistbankieren

In het kader van schatkistbankieren moeten overtollige middelen bij het Rijk worden belegd. Hiervoor is een aparte bankrekening geopend (bij de huisbankier) die bij het ministerie is geregistreerd. Het meerdere boven het drempelbedrag wordt overgeboekt naar de "schatkist". Vanaf het begrotingsjaar 2014 geldt een rapportageverplichting als onderdeel bij de toelichting op de balans van de jaarrekening.

Toets limiet schatkistbankieren	Kwartaal			
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Rabobank rekeningen	10.552	14.468	26.779	14.426
Toegestane limiet schatkistbankieren	460.853	460.853	460.853	460.853
Ruimte (+) Overschrijding (-)	450.301	446.385	434.074	446.427

5. Administratieve organisatie

De administratieve organisatie wordt uitgevoerd conform de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het vastgestelde treasurystatuut.

6. Informatievoorziening

De beleidsmatige informatieverstrekking vindt zijn basis in het treasurystatuut. Met de treasuryparagraaf bij de begroting en jaarrekening wordt periodiek verslag gedaan, terwijl met de tussenrapportage relevante zaken worden gemeld.

Ook wordt periodiek informatie verstrekt aan het CBS en de Provincie. Met de invoering van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de informatie voor het CBS (Iv3= Informatie voor derden) nog belangrijker geworden.

Wet Hof/EMU saldo

De Wet Hof moet er voor zorgen dat het Nederlandse begrotingstekort (EMU-saldo) beperkt wordt tot 3%. Het EMU-saldo is een macro-economisch begrip en kan worden omschreven als het verschil tussen de inkomsten en uitgaven van de collectieve sector (Rijk, andere overheden en sociale fondsen). Naast alle 'gewone' inkomsten en uitgaven zitten hierbij ook inkomsten en uitgaven met een kapitaalkarakter, zoals aan- en verkopen grond, investeringen en investeringsbijdragen.

De door de gemeenten aangeleverde informatie vormt de basis voor het berekenen van het EMU-saldo.

Op 18 januari 2013 is een akkoord afgesloten waarbij onderscheid is gemaakt tussen een genormeerd saldo pad en een saldo-ambitie. Als de ambitie niet wordt gerealiseerd leidt dit echter niet direct tot maatregelen, terwijl daarnaast is afgesproken dat geen sanctie voor de gemeenten volgt als ook geen sanctie uit Europa volgt.

In het Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen van mei 2018 is gesproken over de EMU-norm voor de decentrale overheden. Het Rijk en de decentrale overheden hebben elkaar gevonden in een macro EMU-norm van 0,4 procent per jaar (waarvan 0,27% voor de gemeenten) voor de jaren tot en met 2022.

Nieuwe kengetallen

Op basis van de nieuwe richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het opnemen van een aantal (nieuwe) kengetallen verplicht gesteld.

Dit betreft voor de treasury:

- Netto schuldquote
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio.

Het solvabiliteitsratio is al meerdere jaren opgenomen in de (toelichting) van de balans.

Hoewel de berekening van deze ratio's is gekoppeld aan de informatie op de balans moeten deze, op basis van de richtlijnen (BBV) voor de vergelijkbaarheid, worden gepresenteerd in de paragraaf weerstandsvermogen. Korthedshalve verwijzen wij naar deze paragraaf.

Paragraaf E - Bedrijfsvoering

In deze paragraaf worden de belangrijkste ontwikkelingen en de stand van zaken binnen de gemeentelijke bedrijfsvoering beschreven.

Bijzonder jaar

Net als voor iedereen was het voor de gemeente Geertruidenberg een bijzonder jaar. Corona had ons in de greep en we stonden voor een enorme uitdaging als werkgever. In slechts twee dagen schakelde de ambtelijke organisatie om naar digitaal werken en was het werken op afstand het nieuwe normaal.

Door de effecten van Corona op de samenleving zijn er door de gemeente Geertruidenberg strategische uitgangspunten geformuleerd op basis van het huidige beleid en het nieuwe normaal. Vervolgens zijn kritische bedrijfsprocessen gedefinieerd en is prioriteit gegeven aan diverse nieuwe regelingen die werden ingevoerd in het kader van Corona.

Organisatieontwikkeling

De gemeente Geertruidenberg is een betrouwbare en verbindende partner met als visie dat we een wendbare organisatie zijn die optimaal schakelt op veranderingen. In 2020 kwam dit ook nadrukkelijk tot uiting en hebben we met trots kunnen constateren dat de omschakeling als organisatie tot weinig problemen heeft geleid en heel veel bestuurlijke thema's toch doorgang hebben kunnen vinden.

Daarnaast hebben we ook moeten constateren dat door het thuiswerken en het feit dat we naast ons dagelijks werk ook een crisis moesten bestrijden, de ontwikkeling van de organisatie heeft stilgestaan. Het door ontwikkelen van het opgevoerd werken en zelforganiserende teams heeft mede hierdoor ook weinig vervolg gekregen. In 2021 wordt deze ontwikkeling verder voortgezet.

Aantrekkelijk werkgever

Naast Corona zien we in het afgelopen jaar ook dat de druk op de arbeidsmarkt toeneemt. Goed personeel is lastig te vinden en de vraag naar personeel is groot. Het zijn en blijven van een aantrekkelijk werkgever blijft hiermee een grote uitdaging. Deze uitdaging speelt niet alleen in de gemeente Geertruidenberg maar uit zich bij alle organisaties.

Klachten

Onder klachten wordt verstaan: klachten ontvangen op grond van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). De klachten zijn gericht tegen gedragingen van (leden van) bestuursorganen en medewerkers.

Ontvangen in 2020	Ingetrokken in 2020	Afgehandeld in 2020	Besluit in 2020	Nog in behandeling in 2021
26	2	12	9	3

12 klachten zijn in behandeling genomen en naar tevredenheid van de klager opgelost door de klachtbehandelaar, waardoor de klachten kunnen worden beschouwd als afgehandeld. Er zijn 9 besluiten genomen op de klachten: 4 maal is besloten de klachten gegrond te verklaren en 5 maal is besloten de klachten ongegrond te verklaren. Geen enkele klacht is – voor zover nu bekend, want men heeft hiervoor één jaar de tijd – in tweede instantie bij de Nationale Ombudsman terecht gekomen.

Ter vergelijking, cijfers over 2016-2019:

2019	2018	2017	2016
17	14	26	15

Bezwaarschriften (Sociale kamer en Algemene kamer)

Bezwaarschriften worden voor advies voorgelegd aan de "Vaste commissie van advies voor bezwaarschriften". Uitzonderingen vormen bezwaarschriften op het gebied van belastingen en personele zaken.

Jaar:	Totaal aantal bezwaarschriften:	Sociale kamer: Werk, Inkomen en Zorg (WIZ):	Algemene kamer:	Ingetrokken
2017	84	27	57*	22
2018	87	53	34	37
2019	83	41	42	24
2020	101	68	33	37 (27 WIZ en (10 Awb)

* Tegen vier besluiten zijn meerdere bezwaarschriften ingediend (in één geval 15 bezwaarschriften). Deze zijn gevoegd behandeld.

Uit de cijfers blijkt een toename van het aantal bezwaarschriften in 2020, minder adviezen van de bezwaarschriftencommissie en meer bezwaarschriften die aan het einde van het jaar nog niet behandeld zijn en dus nog behandeld moeten worden in het jaar erna.

In 2020 is er een toename van het aantal bezwaarschriften geweest, met name op het gebied van Werk, Inkomen en Zorg. Door het toepassen van mediationvaardigheden en extra uitleg van het besluit, naast het op voorhand nog eens kijken naar het genomen besluit, kon ongeveer één derde van de bezwaarschriften worden ingetrokken en zijn onnodige of langlopende juridische trajecten vermeden.

De toename op het gebied van WIZ is grotendeels het gevolg van een team fraudebestrijding dat op sterkte is. Het merendeel van de bezwaarschriften is gericht tegen het opschorten, (gedeeltelijk) intrekken, of terugvorderen van een recht op bijstand, in de meeste gevallen wegens niet nakomen van de inlichtingenplicht, ook niet na een of meer hersteltermijnen. Er is over dit onderwerp landelijk een maatschappelijke discussie ontstaan, maar de wetgeving biedt de gemeenten geen ruimte voor proportionaliteit wanneer het recht op bijstand niet kan worden vastgesteld. Dit neemt niet weg dat al het mogelijke wordt gedaan om het recht op bijstand te kunnen vaststellen.

Door de getroffen maatregelen in verband met corona heeft de Vaste commissie van advies voor bezwaarschriften een aantal maanden niet fysiek vergaderd. De behandeling van bezwaarschriften is opgeschort, een enkele bezwaarmaker koos voor schriftelijk horen. Hierdoor is er een achterstand opgelopen. Van juni 2020 tot en met september 2020 konden fysieke hoorzittingen weer plaatsvinden met inachtneming van de coronaregels, sinds oktober 2020 vergadert de commissie telefonisch of via MS Teams. Met extra hoorzittingen en het volplannen van de hoorzittingen wordt getracht de opgelopen achterstand in de behandeling van bezwaarschriften in te lopen.

Personeel en organisatie (P&O)

De ontwikkelingen in de samenleving vragen om een andere rol van de gemeente en een andere manier van werken van haar medewerkers. Het goed ondersteunen en faciliteren van deze veranderende rol is belangrijk. Dat gebeurt onder andere door in te zetten op het zijn van een wendbare organisatie door middel van opgavegericht werken en zelforganiserende teams. Het HR-beleid draagt bij aan het realiseren van de strategie en visie van onze organisatie en het geven van handen en voeten aan de benoemde kernwaarden. De resultaten uit het medewerkersonderzoek zijn daar ondersteunend aan. Daarbij is het strategisch ontwikkelen van personeel én organisatie naast duurzame inzetbaarheid en vitaliteit een voorwaarde. Binnen de afdeling P&O wordt gewerkt aan een verdere professionalisering door het lean inrichten van onze processen waardoor onze diensten nog beter aansluiten bij het realiseren van het zijn van een wendbare organisatie. Door de Coronacrisis heeft de focus van het team onder andere gelegen op het Arbobeleidsplan, het direct ontwikkelen van het beleid in het kader van plaats- en tijdonafhankelijk werken en het implementeren van een nieuw functiewaarderings-systeem.

Eigentijdse dienstverlening i.p.v. digitale dienstverlening

We betrekken de inwoners bij het realiseren van goede online dienstverlening. Op de nieuwe website (januari 2020) stellen wij komende jaren de digitale klantreis van onze gebruikers centraal. Hierbij ligt de focus op de top 20 van onze digitale producten. Op deze wijze zorgen we ervoor dat dit online kanaal aansluit bij de behoeften van onze gebruikers. We stellen ons als doel de aanvraag van digitale producten eenvoudiger en toegankelijk te maken. In het gemeentelijke plan digitale dienstverlening (dat binnenkort aan u wordt aangeboden) vindt een verdere concretisering plaats van onze digitale dienstverlening. De uitvoering van dit plan nemen wij in 2020 en verdere jaren ter hand.

In 2020 was een bezoek aan het gemeentehuis of thuis minder vanzelfsprekend door het coronavirus. Het aanbod van digitale producten op de website is vergroot. Daarnaast blijven we via (video)bellen in contact met onze inwoners. Ook het huidige aanbod op de website blijven we verbeteren. Dit jaar zijn we gestart met de verbetering van 5 digitale klantreizen. Begin 2021 worden de verbeteringen hiervan doorgevoerd.

Er is in 2020 gewerkt aan een dienstverleningsvisie op basis van een enquête onder onze inwoners. De dienstverleningsvisie zal samen met het gemeentelijk plan digitale dienstverlening in 2021 aangeboden worden.

Planning en control

De planning en control cyclus (P&C-cyclus) voorziet het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie van actuele en volledige financiële informatie. Dit maakt het mogelijk om het gemeentelijke beleid op een optimale manier te ontwikkelen en uit te voeren. De gemeente Geertruidenberg wil een financieel gezonde gemeente zijn met een transparante en betrouwbare bedrijfsvoering. Onze P&C producten zijn hiervan een goed voorbeeld. In de begroting formuleren we onze doelen zo helder mogelijk en geven we aan wat we gaan doen om deze doelen te bereiken. Wij constateren dat zowel de ambtelijke als bestuurlijke organisatie steeds beter omgaat met budgetbeheersing. Uitzonderlijke incidentele afwijkingen zijn niet altijd voorspelbaar. Het financiële effect van Corona is op dit moment zeer moeilijk in te schatten. Alle geledingen van de maatschappij zijn financieel getroffen. Ook de gemeente ontkomt er niet aan. Door financiën zijn extra coderingen aangebracht op basis waarvan een indicatie kan worden verkregen welke uitgaven c.q. inkomsten aan Corona gerelateerd kunnen worden zodat er achteraf meer inzicht is in de effecten van de Corona crisis. In 2020 is € 355.000 opgenomen met een specifieke Coronacodering. Hiervan is € 140.000 inbegrepen voor Midzuid (waarvoor een specifieke uitkering is ontvangen). Resteert € 210.000 met een Coronacodering.

Aan dit bedrag kan slechts een indicatieve waarde worden toegekend. Aangenomen mag worden, hoewel dit niet met harde cijfers kan worden aangetoond, dat de Coronalasten aanzienlijk hoger zijn. Immers, inkomsten die de gemeente niet ontvangt (zoals minder vergunningen, precario, toeristenbelasting, kwijtscheldingen) worden niet geregistreerd, maar zijn wel degelijk van grote invloed op de financiële huishouding van de gemeente. Ook uitgaven die hoger uitvallen binnen bestaande regelingen (zoals uitkeringen aan zelfstandigen of hogere subsidies) worden niet specifiek met een Coronacodering geboekt.

In 2020 zijn de jaarrekening 2019 en de begroting 2021-2024 tijdig door de gemeenteraad vastgesteld. Alle begrotingswijzigingen, die het gevolg zijn van raadsbesluiten, zijn eveneens verwerkt in de primitieve begroting zodat de cijfers "begroting na wijziging" een juiste weergave geven van de begrotingsruimte.

Regionale samenwerking

Op diverse beleidsterreinen en binnen verschillende beleidsterreinen vindt samenwerking plaats met (buur)gemeenten. Op het gebied van de decentralisaties werken we (beleidsvoorbereidend) samen met de Dongemond gemeenten (Oosterhout, Drimmelen en Altena). Ook met de Amerstreekgemeenten (Oosterhout en Drimmelen) werken we samen. Op West-Brabant niveau werken we samen in RWB-verband, bijvoorbeeld op het gebied van mobiliteit, economische zaken, arbeidsmarkt-beleid en ruimtelijke ontwikkeling. Op een aantal terreinen is die samenwerking niet beperkt tot West-Brabant, maar is ook contact met Midden-Brabant (bijvoorbeeld de Veiligheidsregio en de OMWB).

De huidige situatie rondom Corona is nog steeds buitengewoon. Nederland heeft ingrijpende maatregelen genomen om de ziekte te beheersen. De crisis is in volle omvang gekomen in het boekjaar 2020 en de voortekenen zijn zodanig dat ook na afsluiten van 2020, de maatregelen zullen voortduren.

Voor onze organisatie is de impact van deze crisis nog steeds lastig in te schatten.

Wat de uiteindelijke impact van deze crisis wordt op onze organisatie en onze gemeente is nog onmogelijk te overzien. Wij blijven de raad gedurende de crisis periodiek informeren via nota's RIB's of via de P&C instrumenten.

Paragraaf F - Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij, door het hebben van vertegenwoordiging binnen het bestuur of door het hebben van stemrecht. Een financieel belang betekent dat de gemeente niet verhaalbare middelen ter beschikking heeft gesteld en dat de gemeente aansprakelijk is als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Concreet betreft het voor de gemeente Geertruidenberg Gemeenschappelijke Regelingen en deelnemingen.

De gemeente Geertruidenberg neemt deel aan de volgende gemeenschappelijke regelingen:

1. Regio West-Brabant, gevestigd te Etten-Leur (RWB)
2. Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, gevestigd te Tilburg (VRMWB)
3. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord, gevestigd te Den Bosch (RAV)
4. Openbare Gezondheidszorg West-Brabant, gevestigd te Breda (GGD)
5. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, gevestigd te Tilburg (OMWB)
6. Nazorg gesloten stortplaatsen Bavel-Dorst en Zevenbergen, gevestigd te Breda (Nazorg)
7. Sociale Werkvoorziening WAVA/GO!, gevestigd te Oosterhout (MidZuid)
8. Uitvoering van de administratieve en inhoudelijke taken betreffende het voorkomen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten, gevestigd te Breda (Leerplicht)
9. De bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) CJG Drimmelen en Geertruidenberg, gevestigd in ??

In deze paragraaf zijn verder de volgende deelnemingen verwerkt:

1. Deelneming in N.V. Brabant Water, gevestigd te Den Bosch
2. Deelneming kapitaal B.N.G., gevestigd te Den Haag
3. Inkoopbureau West-Brabant, gevestigd te Etten-Leur

Gemeenschappelijke regelingen

In een afzonderlijk raadsvoorstel geven wij u een overzicht van de uitgangspunten van de verbonden partijen en de door hen behaalde resultaten, inclusief een nadere onderbouwing van hun jaarrekening 2020. Tevens geven wij in dit afzonderlijke raadsvoorstel inzicht in de begroting 2022 van deze verbonden partijen. In het kader van de verantwoording van de verbonden partijen ten behoeve van onze eigen jaarrekening, volstaan wij hier met het weergeven van een financieel overzicht, conform de bepalingen van het Besluit begroting en Verantwoording (BBV).

Financieel overzicht middelen verbonden partijen									
	RWB	Veiligheidsregio	RAV	GGD	OMWB	Nazorg gesloten stortplaatsen	Mid-Zuid	Regionaal bureau leerplicht	BVO Centrum Jeugd en Gezin
Begroting 2019	672.047	1.258.271	0	767.972	339.469	30.965	303.071	74.942	868.150
Jaarrekening 2019	645.466	1.238.960	0	770.406	410.906	30.965	288.693	91.285	878.144
Saldo	26.581	19.311	0	-2.434	-71.437	0	14.378	-16.343	-9.994
Eigen vermogen 1-1-2019	1.236.000	15.581.883	14.074.000	3.976.000	3.568.000	1.219.339	1.998.000	11.190	0
Eigen vermogen 31-12-2019	1.110.000	19.530.796	13.670.000	4.712.000	2.609.000	1.226.511	1.665.000	-42.774	0
Vreemd vermogen 1-1-2019	4.614.000	11.493.223	25.747.000	11.131.000	3.915.000	25.655.437	8.692.000	1.291.435	0
Vreemd vermogen 31-12-2019	5.212.000	15.028.709	25.506.000	10.978.000	3.880.000	25.888.108	7.763.000	1.347.543	0

1. Deelneming in Brabant Water N.V.

Doel

We nemen deel in het aandelenkapitaal van Brabant Water N.V. om een zo hoog mogelijk voorzieningenniveau voor de individuele gebruiker te bewerkstelligen.

Ontwikkelingen 2020 Financieel belang <i>bedragen in euro's</i>			
Programma	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Vershil
Brabant Water N.V.			
- Waarde deelneming (balans)	93.000	93.000	0
- Dividend (exploitatie)	geen	geen	0

2. Deelneming kapitaal BNG Bank

Doel

De BNG Bank, onze huisbankier, is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De BNG Bank is een betrouwbare en eigentijdse bank en expert in het financieren van publieke voorzieningen. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG Bank bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank belangrijk voor de publieke taak.

Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, evenals het beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening zeer beperkt is. De bank heeft daarmee een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen. Dit leidt uiteindelijk tot lagere kosten voor de burger voor tal van voorzieningen.

Ontwikkelingen 2020 Financieel belang <i>bedragen in euro's</i>			
Programma	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Vershil
BNG Bank			
- Waarde deelneming (balans)	303.000	303.000	0
- Dividend (exploitatie)	170.000	170.000	0

3. Deelname in Inkoopbureau West-Brabant (SIW)

Doel

Het Inkoopbureau West-Brabant heeft als doel het bieden (tegen lage kosten) van de beste toegevoegde waarde in inkoopoplossingen voor deelnemende gemeenten, door het ontwikkelen en implementeren van 'Best in Class' inkoopbeleid, processen, methodieken, systemen en training.

De SIW draagt bij aan een continue verbetering van het inkoop- en aanbestedingsbeleid, van de implementatie van dit beleid in de praktijk binnen de aan de SIW deelnemende gemeenten en aan borging van inkoop binnen het werkproces. De dienstverlening vanuit de Stichting Inkoopbureau West-Brabant is gericht op de professionalisering van het inkoop en aanbestedingsbeleid van elke deelnemende gemeente.

De kernactiviteiten zijn:

- het begeleiden en uitvoeren van zowel individuele als gezamenlijke inkoop- en aanbestedingstrajecten;
- het opstellen van inkoopplannen;
- het uitvoeren van inkoopscans en –evaluaties;
- het mede helpen opstellen van het inkoop- en aanbestedingsbeleid;
- het fungeren als vraagbaak/helpdesk op het gebied van inkoop en aanbesteding binnen een gemeente.

Ontwikkelingen 2020

Geen bijzondere ontwikkelingen.

Ontwikkelingen 2020 Financieel belang <i>bedragen in euro's</i>			
Programma	Begroting 2020	Jaarrekening 2020	Vershil
Inkoopbureau West Brabant			
- Waarde deelneming (balans)	n.v.t.	n.v.t.	0
- Dividend (exploitatie)	135.000	129.000	6.000

Paragraaf G - Grondbeleid

In deze paragraaf lichten wij het grondbeleid van de Gemeente Geertruidenberg toe. We belichten in elk geval de volgende punten:

- onze visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een aanduiding van de wijze waarop de provincie en de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten over de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

Algemeen

In de Nota Grondbeleid omschrijven we doelstellingen en wijze waarop we deze doelstellingen realiseren. Onder grondbeleid verstaan we de ruimtelijke visie en de hieruit voortvloeiende positie die de gemeente in wil nemen (actief, passief) voor de realisatie van de plannen voor woningbouw, bedrijventerreinen en overige doeleinden.

Wet Ruimtelijke Ordening (WRO) / Grondexploitatiewet

De gemeente is bij ruimtelijke besluiten, die voorzien in nieuwbouw of belangrijke en omvangrijke verbouwplannen met functiewijziging, verplicht om over te gaan tot kostenverhaal. Dit is vastgelegd in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Als de kosten niet op een andere wijze verzekerd zijn (kostenverhaal via overeenkomst of doorberekening in de gronduitgifte) heeft dit tot gevolg dat de gemeente verplicht is een exploitatieplan op te stellen. Dit exploitatieplan biedt de grondslag voor publiekelijk kostenverhaal en moet gelijktijdig met het bestemmingsplan worden vastgesteld.

Er zijn echter een aantal wettelijke uitzonderingen op de verplichting tot het opstellen van een exploitatieplan, zoals het totaal te verhalen bedrag minder dan € 10.000 bedraagt, of er geen verhaalbare kosten zijn, zoals bedoeld in artikel 6.2.4 onderdelen b tot en met f.

De invoering van de Omgevingswet in 2021 zal ook ingrijpende gevolgen hebben voor de grondexploitatiewet. De opgenomen verplichting voor het opstellen van een exploitatieplan vervalt dan.

Uitgangspunten

Meerdere woningbouwlocaties binnen de gemeentelijke grenzen (Wim Boonsstraat, Brahmsstraat Peuzelaar en Donge-oevers) komen de komende jaren tot ontwikkeling.

Bij het ontwikkelen van locaties hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- De gemeente beperkt haar risico's zoveel mogelijk.
- In geval van passief grondbeleid is de gemeente bepalend op de volgende punten:
 - o toetsing aan de door gemeente vastgestelde woonvisie;
 - o aantal uit te geven bouwkavels;
 - o stedenbouwkundige randvoorwaarden en beeldkwaliteit;
 - o infrastructuur;
 - o prijspeil;
 - o bovenwijkse voorzieningen;
 - o duurzaam bouwen, waarbij de nadruk op energieneutraal ligt.

Wij zijn voor de uitvoering van de gemeentelijke plannen voorstander van actief grondbeleid. Aan de ene kant kan de gemeente hiermee optimaal haar doelstellingen bereiken, zonder gehinderd te worden door belangen van derden. Aan de andere kant kunnen we de doorrekening van het kostenverhaal in de grondexploitatie volledig benutten. De insteek voor een actief grondbeleid blijft ook voor de komende jaren van toepassing. Recente voorbeelden hiervan zijn de planontwikkeling aan de W. Boonsstraat in Raamsdonk, de Brahmsstraat te Raamsdonksveer, de Cpo ontwikkeling aan de Peuzelaar te Geertruidenberg en het op het programma staande ontwikkeling Donge-oevers.

Overige ontwikkelingen

In 2020 is het project Donge-oevers opgestart dat uit een drietal exploitatiegebieden bestaat, te weten Oude Haven (Jeroen Bosch/Pieter Breughelstraat/Haven), Rivierkade (voormalige Ashland Südchemie terrein, de watersportverenigingen en gemeentewerf) en Achter de Hoeve. Voorts is de herinrichting van de steigers aan de Timmersteekade afgerond. Voor 2021 wordt voorzien in de ontwikkeling van de Parkzicht locatie. Sloop van de bestaande sporthal met nieuwbouw van

een basisschool ten behoeve van de huisvesting van de Wilsdonck en de Vonder, aangevuld met de bouw van een nieuwe sporthal.

Stand van zaken

1. Woningbouw

In 2020 zijn onderstaande woningbouwplannen in uitvoering of uitgevoerd: In het overzicht staat binnen welke termijn dat de plannen uitgevoerd worden.

Kern	Project	Aantal woningen	Looptijd tot
Geertruidenberg	Vesting (Koninginnebastion)	65	Ca. 2021
	Riethorst	29	Afgr. 2020
	Peuzelaar	14-20	Ca. 2021
Raamsdonksveer	Heereland	68	Afgr. 2020
	Brahmsstraat	6	2021
	Oude haven	Onbekend	Ca. 2022
Raamsdonk	Wim Boonsstraat	6	Ca. 2021

Bedrijventerreinen

Kern	Project	Positie
Geertruidenberg	Rivierkade	Niet beschikbaar*

*Bestemmingsplanmatig is de bedrijfsbestemming op het voormalige Ahsland Südchemie terrein nog aanwezig. De locatie is echter betrokken in de planontwikkeling Dongeoevers, waarbij de transformatie van industrieterrein naar een bredere omgevingsvisie het uitgangspunt is.

Het terrein aan de Rivierkade (Ashland Südchemie) is als strategische grondvoorraad verantwoord op de balans. Bestemmingsplanmatig was het terrein in het verleden bestemd voor bedrijfsdoeleinden en is in dat kader ook nog steeds uitgeefbaar. Het gebied is betrokken bij de ontwikkeling van het projectplan Donge-oeveren en krijgt een nieuwe gemêleerde bestemming.

Gezien de mogelijke herbestemming van de aan de Rivierkade gelegen industriegronden blijft de gemeente, passend binnen een regionaal afsprakenkader, op zoek naar nieuwe uitbreidingsmogelijkheden van bestaande locaties om voldoende vestigingsmogelijkheden voor de toekomst te creëren voor het bedrijfsleven. Herschikking van de bestaande industrieterreinen Dombosch I en II zijn hierbij reële opties.

Ook de aanleg van een nieuw bedrijventerrein dient in nauwe samenwerking met de provincie en het Regionaal Ruimtelijke Overleg (RRO) plaats te vinden. Het beoogde ruimtebeslag dient zich te verhouden tot de gemaakte afspraken in het RRO en tot de beschikbare harde plancapaciteit voor bedrijventerreinen. In dit kader is het goed te weten dat het terrein aan de Heulweg door de provincie is aangemerkt als bestaand stedelijk gebied en een harde plancapaciteit heeft van 5 hectare.

Prioriteiten 2020

In 2020 hadden de volgende zaken de aandacht :

- Het bouw- en woonrijp maken van de Wim Boonstraat. Dit plan is gedeeltelijk woonrijp gemaakt; afronden van het woonrijp zal in 2021 plaatsvinden na oplevering van laatste in aanbouw zijnde blok van zes woningen.
- De realisatie van het Koninginnebastion. De locatie Hoge Veer is opgeleverd en in gebruik genomen, de oplevering van de woning zal begin 2021 plaatsvinden
- De realisatie van woningbouw op de Praxislocatie en de bouw /verplaatsing van de supermarkt locatie Boterpolderlaan. De supermarkt is verplaatst en op de overige bouwlocaties zijn de meeste woningen al opgeleverd;
- Zowel de Riethorst als de woningen zijn opgeleverd het openbaar gebied zal begin 2021 aan de gemeente worden overgedragen;
- De woningen aan de Brahmsstraat zijn grotendeels gerealiseerd en opgeleverd. De twee groenstroken en trottoirs worden in 2021 heringericht.
- De herontwikkeling van de Peuzelaar. Het terrein is bouwrijp gemaakt. 2021 wordt met de bouw van de woningen gestart.

Financiële positie en verwachte resultaten

Voor het grondbeleid hebben we op dit moment twee reserves beschikbaar; de algemene reserve grondexploitatie en de reserve uitvoeringskosten pilot BBSC. In de paragraaf weerstandsvermogen zoomen we in op de mogelijke nadelige gevolgen van bij de grondexploitaties betrokken woningbouwprojecten.

Algemene reserve grondexploitatie

De algemene reserve grondexploitatie is bestemd om risico's binnen de grondexploitatie op te vangen. Het vastgestelde weerstandsvermogen dat in deze reserve aanwezig dient te zijn bedraagt € 500.000. Resultaten van de (toekomstig af te sluiten) grondexploitaties voegen we toe of onttrekken wij aan de algemene reserve.

Reserve uitvoeringskosten pilot "Bouwen Binnen Strakke Contouren" (BBSC)

De reserve heeft een egaliserend karakter. Met het afsluiten van de grondexploitatie voor de Brahmsstraat eind 2020 wordt deze reserve op nul gebracht. Het meerdere wordt gestort in de algemene reserve.

Grondexploitaties

Projecten

In 2018 is gestart met het bouwrijp en woonrijp maken van de grondexploitatie aan de Wim Boonsstraat. Ook de bouwactiviteiten voor het Koninginnebastion zijn gestart met oplevering van de Hoge veer ontwikkeling als resultaat. Het plangebied de Riethorst is in aanbouw en heeft de aanbesteding van het woonrijp maken achter de rug. 2020 zal het gebied woonrijp worden opgeleverd. De ontwikkeling van de supermarktlocatie in deelgebied Heereland is opgesplitst in drie deelprojecten te weten Praxis, supermarkt en overig woongebied. De bouw van de nieuwe supermarkt is afgerond terwijl in de overige projectdelen de woningen in aanbouw zijn.

Vennootschapsbelasting-strategische voorraden

Met ingang van 2016 moet de gemeente vennootschapsbelasting betalen voor die werkzaamheden waarvan gesteld kan worden dat ze als ondernemer worden uitgevoerd. De per 1 januari 2016 nog niet in exploitatie genomen grondexploitaties zijn destijds overgeheveld naar de balanspost strategische voorraad. Pas op het moment dat wij deze gronden daadwerkelijk exploiteren (door de raad vastgestelde planontwikkeling), worden zij weer in de grondexploitatie betrokken. Zoals bij de actualisatie van de grondexploitaties gemeld, hebben wij geopteerd voor de Vpb plicht omdat de eerste jaren 2106/2018 nog verliezen worden verwacht die verrekend mogen worden met toekomstige winsten. In de aangifte voor 2018 is een verlies van € 33.000 voor de grondexploitaties aangegeven.

Winst- en verliesneming

Een eventueel batig saldo van de grondexploitatie voegen wij bij afsluiting aan algemene reserve toe. Bij voorzienbare tekorten wordt ten laste van de reserve grondexploitatie een voorziening getroffen. In principe wordt de gehele winst van een grondexploitatie genomen bij afsluiting van de grondexploitatie, tenzij het mogelijk is om op verantwoorde wijze al vooruitlopend op de afsluiting een deel van de winst te nemen. Er moet dan wel sprake zijn van gerealiseerde winsten in de grondexploitatie én dat die uit oogpunt van verantwoorde bedrijfsvoering (rekening houdend met nog te realiseren kosten en opbrengsten) ook kunnen worden genomen. Er dient sprake te zijn van feitelijk gerealiseerde winst, zonder dat toekomstige ontwikkelingen (voor zover in te schatten) deze winst nog teniet kunnen doen. Dit om te voorkomen dat de gemeente middelen besteedt, die achteraf niet besteed hadden kunnen worden, waardoor in de toekomst financiële problemen kunnen ontstaan. Ook hier gaat het feitelijk om risicobeheersing.

Bij grote projecten, die meerdere jaren duren, is het denkbaar om tussentijds winst te nemen. Het is dan echter wenselijk dat het project is onderverdeeld in duidelijk herkenbare delen. Tussentijdse winstneming is mogelijk als een deelproject is afgesloten, de winst op het deelproject is gerealiseerd en er geen verlies wordt verwacht op andere deelprojecten, tenzij daarvoor voldoende voorzieningen zijn getroffen.

Ons uitgangspunt is winst nemen volgens de percentage of completion methode.

Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds, naar rato van de voortgang van de grondexploitatie, winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Dit is mogelijk wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen, die aan het project zijn verbonden, naar de gemeente zullen toevloeien. Als aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

- Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
- De grond (of een deel van de percelen) moet zijn verkocht.

- De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Volgens het realisatiebeginsel dient in die gevallen (cf BBV) de winst ook te worden genomen.

Als de gerealiseerde opbrengsten de gerealiseerde en geraamde kosten overtreffen kan er tussentijds winst genomen worden. De tussentijdse winst is het verschil tussen de gerealiseerde opbrengsten en de gerealiseerde en geraamde kosten.

Deze situatie kan zich voordoen bij locaties met een relatief grote winstgevendheid. In 2020 hebben wij tussentijds winst genomen in de grondexploitaties Wim Boonsstraat en Peuzelaar.

Wim Boonsstraat

Voor de uitvoering van de pilot Raamsdonk is gezocht naar een alternatieve locatie voor de woningbouwplannen achter de Cornelis Oomestraat. Bijna als vanzelfsprekend leidde dit tot het gebied achter/naast de Bavo kerk. Na overleg met de provincie, om het gebied voor de woningbouw te mogen gebruiken, kocht de gemeente het circa 5 hectare grote terrein. Een startnotitie diende als onderligger voor de opgestelde stedenbouwkundige visie. De gemeenteraad stelde de stedenbouwkundige visie en de exploitatieopzet in 2013 vast. Na vaststelling van het bestemmingsplan is in 2018 gestart met het bouwrijp maken van het gebied. Inmiddels is het plangebied grotendeels bebouwd en voor een gedeelte woonrijpgemaakt. Naar verwachting zal medio 2021 het laatste gedeelte het plangebied woonrijp gemaakt kunnen worden.

Risico's Wim Boonstraat

Bij de exploitatieopzet (actualisatie januari 2018) is een bijlage gevoegd met een beschrijving van de risico's en gevoeligheden voor deze ontwikkeling. Bij het opstellen van de exploitatieopzet is uitgegaan van de volgende parameters: rente 1,95%, kosten 2% en opbrengstenstijging 1%. De renteparameter werd bepaald aan de hand van het vastgestelde beleid, in overeenstemming met de richtlijnen van het BBV voor rentetoerekening aan grondexploitaties. De parameter voor opbrengstenstijging was 1%. We koppelen deze meestal aan de kostenparameter (inflatie). In dit geval is uitgegaan van een opbrengstenstijging lager (1 %) dan de kostenstijging. Deze keuze is gemaakt omdat wij een terughoudend beleid voeren voor de grondprijsontwikkeling (voorzichtigheidsprincipe).

Binnen het plangebied worden geen grote risico's meer gelopen alle bouwkvavels zijn uitgegeven en medio 2021 wordt verwacht dat het woonrijpmaken kan worden afgerond.

Brahmsstraat

In 2010 is het bestemmingsplan Ontwikkellocaties Raamsdonksveer Zuid vastgesteld. Eén van de ontwikkellocaties die in dit bestemmingsplan is opgenomen is de locatie Brahmsstraat (Brahmsstraat, Mozartlaan, Bartoklaan, Haydnstraat) in Raamsdonksveer. Het bestemmingsplan maakte de bouw van zeven vrijstaande woningen mogelijk. In verband met het besluit van de gemeenteraad, om in de directe nabijheid van elke basisschool een mogelijkheid tot bewegingsonderwijs te hebben, is de beoogde verkaveling aangepast. De nieuwe verkaveling voorziet in de uitgifte van een zestal vrije kavels. De kavels zijn, gezien de grote belangstelling middels inschrijving en loting toegewezen. Alle kavels moeten minimaal voldoen aan de eis van energieneutraal (EPC=0). Dit heeft ertoe geleid dat de meeste kopers bereid zijn een energieopwekkende woning te bouwen. Het bestemmingsplan is aangepast waardoor een aantal praktische zaken met betrekking tot bijvoorbeeld goothoogte in overeenstemming zijn gebracht met de benodigde hoogtes om een energie opwekkende woning te kunnen realiseren. Gezien de geringe aanpassingen, die aan de bestaande infrastructuur, plaatsvinden wordt een positief resultaat van ca. € 470.000 verwacht. Dit resultaat is exclusief verschuldigde Vennootschapsbelasting.

Peuzelaar

Aan het Schuttersveld in Geertruidenberg ligt het terrein van de voormalige basisschool de Peuzelaar. In mei 2017 heeft de gemeenteraad de startnotitie voor de herontwikkeling van deze locatie vastgesteld. De beoogde ontwikkeling bestaat uit 12 tot 24 woningen. Bij voorkeur wordt het terrein in de vorm van collectief opdrachtgeverschap (CPO) ontwikkeld. Om woningbouw op deze locatie mogelijk te maken is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk.

De procedure voor het aanpassen van het bestemmingsplan is onherroepelijk, waarna met de bouwrijpmaak werkzaamheden voor het plan gestart is. Middels een Rib hebben wij de gemeenteraad reeds op de hoogte gesteld dat met name extra kosten worden gemaakt met betrekking tot de asbestsanering, welke in eerste instantie berekend was op € 5.000. Nader onderzoek bracht aan het licht dat de gebuikte kit bij de bouw van de school ook asbesthoudende deeltje bevatte. Gevolg hiervan is dat deze kit in containers moet worden verwijderd. Hiermee is een bedrag van € 50.000 mee gemoeid. Bij de actualisatie hielden wij nog rekening met een positief saldo. Inmiddels is bekend dat bij het bouwrijpmaken meerwerk is opgetreden. Dit in combinatie met mogelijke nog wat andere tegenvallers leidt ertoe dat wij er nu van uitgaan dat de exploitatie kostendekkend zal verlopen.

In zijn algemeenheid kan nog worden opgemerkt dat bij de nieuw op te stellen grondexploitaties de inbrengwaarde van (eigen) grond een andere rol gaat spelen. Daar voorheen de boekwaarde van de grond als inbrengwaarde werd opgenomen, wordt bij de nieuw vast te stellen grondexploitaties een economische waarde aan de grond toegekend, die als inbrengwaarde wordt opgenomen. Deze inbrengwaarde komt onder aftrek van de boekwaarde van eventueel aanwezige boekwaarde als incidentele baat ten gunste van de lopende begroting (jaar van inbreng in de grondexploitatie).

Donge-oevers

April dit jaar heeft de gemeenteraad ingestemd met de gepresenteerde exploitatieopzetten voor de ontwikkeling van de drie deelgebieden, Oude haven, Rivierkade en Achter de Hoeven. De ontwikkelingen voorzien in woningbouw in de deelgebieden Oude Haven en Achter de Hoeven, waarbij met name natuurcompensatie plaats moet vinden hetgeen ontwikkeld wordt in Achter de Hoeven.

Plangebied Rivierkade voorziet meer in een revitalisering van het bestaande gebied met betrekking tot bedrijvigheid en de aanwezige jachthavens. Diverse bedrijven grenzend aan het braakliggende terrein krijgen de mogelijkheid uit te breiden in verband met hun huidige bedrijfsvoering. Een gedeelte van het terrein wordt aan deze bedrijven uitgegeven. Ook wordt er voorzien in een ontsluitingsweg naar deze percelen, ten zuiden van de nieuwe brandweerkazerne. Daarnaast zal er ruimte zijn voor toeristisch-recreatieve functies in de zuidelijke zone van dit noordelijke gebied. Daarmee wordt een overgang tussen het bedrijventerrein en het recreatieve gebied gerealiseerd. Tevens wordt ruimte gecreëerd voor de zeeverkenner van Mafeking. De voormalige brandweerkazerne wordt behouden, zodat onder andere Mafeking zich hier kan vestigen. Daartoe is rekening gehouden met het intern en extern opknappen van het gebouw. Door het pand niet te slopen, worden die kosten bespaard en eveneens is hiermee een geschikt onderkomen voor Mafeking gevonden op een geschikte locatie voor deze vereniging: dicht bij de kernen van Geertruidenberg en Raamsdonksveer en aan het water. Naast Mafeking is er nog ruimte voor andere functies in het gebouw, welke functies dat zullen worden, moet nog uitgewerkt worden.

Plangebied Achter de Hoeven

In de programma-exploitatie wordt uitgegaan van woningbouw op deze locatie. Ruimtelijk en functioneel gezien is dat een passende invulling op deze locatie. Dat blijkt ook uit het feit dat de locatie daar in het verleden ook al voor bestemd is geweest.

Het programma Donge Oevers heeft daarnaast een ontwikkelingslocatie nodig waar opbrengsten gegenereerd worden om de kosten voor de ontwikkelingen op de andere locaties te kunnen dragen.

De locatie Achter de Hoeven is circa 10 ha groot. Om de programma-exploitatie in te kunnen vullen en alles door te kunnen rekenen, moet daarin een aantal woningen staan. In de programma-exploitatie zijn 185 woningen opgenomen. De eerstvolgende stap is het opstellen van een startnotitie met een stedenbouwkundig plan, die ter besluitvorming aan uw raad wordt voorgelegd. Daarin worden woningbouwaantallen, woningbouwtypen, stedenbouwkundige structuur en dergelijke vastgelegd. Bij de uitvoering van de plannen wordt rekening gehouden met de uitdrukkelijke wens van de gemeenteraad om natuur dat die verloren gaat door woningbouw te compenseren.

Plangebied Oude Haven

In dit plangebied wordt voorzien in twee uitgeefbare delen ten behoeve van woningbouw te weten in het noordelijke plandeel en daar waar het dorps huis gesitueerd was. Voorts vindt Herinrichting van de rijloper van het Heereplein plaats de huidige bestrating blijkt niet geschikt genoeg voor te veel en te zware verkeersbewegingen. Beheer en onderhoud is vaak nodig, wat voor onnodig hoge kosten zorgt. Dit maakt dat het wenselijk is deze bestrating te vervangen. Doordat het centrale plandeel heringericht wordt, is er de mogelijkheid om zaken te combineren. De bestrating uit de rijloper van het Heereplein wordt hergebruikt in het centrale plandeel, ten behoeve van de parkeerplaatsen in dat gedeelte. Dit zorgt niet alleen voor een beperking van de te maken kosten voor deze maatregel, maar zorgt ook voor een eenduidige vormgeving van de bestrating door overeenkomsten in het materiaalgebruik.

Tot slot is er voor gekozen de bestaande jachthaven niet uit te breiden maar een speelse watervoorziening in het noordelijk deel te realiseren waardoor een mooie verbinding gemaakt met de gemeentelijke jachthaven. Daarnaast zorgt deze invulling voor een goede zichtlijn en een kwalitatief hoogwaardige verbindings-as tussen Raamsdonksveer en Geertruidenberg.

De ontwikkeling Dongeoevers is gericht op verbetering van zowel het toeristisch-recreatieve verblijfsklimaat als de realisatie van een aantrekkelijk leef- en werkklimaat in gemeente Geertruidenberg. Investerings die structuurversterkend zijn, te doen in de projecten Oude Haven, Timmersteekade, Rivierkade, Achter de Hoeven en de Slikpolder, die samen met Fort Lunet het programma Donge Oevers vormen. Hierdoor ontstaat een duurzame lokale (en regionale) ontwikkeling.

Grondexploitaties niet in exploitatie

Het volgende complex nemen we nog niet in exploitatie (nog geen planontwikkeling voor vastgesteld). Dit complex staat op de balanspost strategische grondvoorraad. Dit is een direct uitvloeisel van de aanpassingen in het BBV naar aanleiding van de invoering van de vennootschapsbelastingplicht.

Heulweg:

De gronden aan de Heulweg kocht de gemeente uit strategische overwegingen aan.

De provincie Noord-Brabant merkte de gronden aan de Heulweg aan als bestaand stedelijk gebied, waardoor transformatie van het gebied onder voorwaarde naar industriële doeleinden tot de mogelijkheden behoort. Ook de inzet voor de realisatie van zogenaamde zonnevelden behoort tot de mogelijkheden;

Paragraaf H - Rechtmatigheid

In deze onverplichte, extra paragraaf wordt het aspect rechtmatigheid met betrekking tot de gemeentelijke jaarstukken nader toegelicht.

Analyse voor begrotingsrechtmatigheid

In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen negen rechtmatigheidscriteria worden onderkend: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium, het misbruik en oneigenlijk gebruikscriterium, het calculatiecriterium, het valuteringscriterium, het adresseringscriterium, het volledigheidscriterium, het aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium.

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer zal extra aandacht besteed moeten worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

1. Het begrotingscriterium.
2. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium).
3. Het voorwaardencriterium.

Ad 1 Begrotingscriterium

Op 6 juli 2017 heeft de gemeenteraad de "Financiële verordening gemeente Geertruidenberg 2017" (ex. artikel 212 gemeentewet) vastgesteld. In de verordening zijn kader stellende regels opgenomen met betrekking tot de begroting en verantwoording.

Uitgangspunt bij het begrotingscriterium is dat afwijkingen in de jaarrekening ten opzichte van de begroting (na wijziging) goed herkenbaar dienen te worden opgenomen en toegelicht.

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) schrijft voor dat de jaarrekening een analyse bevat van de verschillen tussen begroting na wijziging en de programmarekening. Als blijkt dat de gerealiseerde lasten, zoals weergegeven in de jaarrekening, hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging is, voor zover het de begrotingsoverschrijdingen betreft, mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van de gemeenteraad zoals geregeld in de Gemeentewet. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere baten. Het bepalen óf, respectievelijk welke, begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan de raad.

De Commissie BBV heeft in de Kadernota Rechtmatigheid 2018 de volgende tabel opgesteld:

Bij de toetsing van de begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, telt mee voor het oordeel
Budgetoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingswijziging heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep, c.q. de activiteiten, zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, subsidieverordening) was gedefinieerd.		X
Budgetoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend. Dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
Budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
Budgetoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
Budgetoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X

Budgetoverschrijdingen inzake activiteiten, welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd, omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar.		
- geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar		X
- geconstateerd na verantwoordingsjaar	X	
Budgetoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijving- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.		
- Jaar van investeren		X
- Afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	

Aanvullende toetsingscriteria

Naast de toetsingscriteria voor begrotingsoverschrijdingen, zoals die door de Commissie BBV zijn opgesteld en die in het Controleprotocol 2020 in de raadsvergadering van 11 februari 2021 zijn bekrachtigd, heeft de raad verder ingestemd met het volgende onderstaande kader:

1. Per programma staat ter beoordeling het saldo van baten en lasten en niet de lasten sec.
2. Van programmasaldi tot € 200.000 dienen begrotingsoverschrijdingen van € 10.000 of meer door de raad voor het einde van het jaar middels begrotingswijziging te worden goedgekeurd.
3. Van programmasaldi van meer dan € 200.000 dienen begrotingsoverschrijdingen van 5% of meer door de raad voor het einde van het jaar middels begrotingswijziging te worden goedgekeurd.
4. Overschrijdingen waarvoor het volgens punt 2 en 3 niet nodig is om een begrotingswijziging te maken, zullen door de raad middels het vaststellen van de rekening impliciet worden goedgekeurd.
5. Overschrijdingen, waarvoor volgens punt 2 en 3 wel nodig is een begrotingswijziging te maken maar waarvoor dat niet is gebeurd, worden gemeld en toegelicht in de jaarrekening en zullen door de raad middels het vaststellen van de rekening impliciet worden goedgekeurd.

De raad kan dus door het vaststellen van de jaarrekening deze begrotingsafwijkingen alsnog bekrachtigen. Komt de raad echter tot het oordeel dat uitgaven in de begroting niet rechtmatig zijn gedaan, dan kan de raad een zgn. indemniteitsprocedure starten. Deze indemniteitsprocedure geeft de gelegenheid om deze posten uit het geheel van de jaarrekening te lichten en via een aparte procedure te behandelen.

Ter bevordering van de leesbaarheid en transparantie hebben wij gemeend er goed aan te doen om de benodigde onttrekkingen uit de Vrije Algemene Reserve, voor zover die betrekking hebben op de dekking van incidentele uitgaven, over te hevelen naar de relevante programma's waarin deze incidentele uitgaven zijn opgenomen. Voor een onderbouwing van deze mutatie verwijzen wij u naar het Overzicht Incidentele baten en lasten zoals dat is opgenomen in deze jaarrekening.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de werkelijke saldi van de programma's ten opzichte van de ramingen (na wijziging) uit de begroting 2020. De vetgedrukte/gearceerde bedragen geven de overschrijdingen weer die door vaststellen van de jaarrekening impliciet worden goedgekeurd.

SALDO Programma (in €)	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil	N=nadeel V=voordeel
1. Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	6.371.963	6.317.548	54.415	V
2. Economie, recreatie en toerisme	938.631	828.774	109.857	V
3. Sportvoorzieningen	1.147.987	995.668	152.319	V
4. Onderwijs	1.626.954	1.711.425	-84.471	N
5. Mens, Zorg en Inkomen	17.611.953	17.305.115	306.838	V
6. Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	1.392.556	1.299.535	93.021	V
7. Dienstverlening en Bedrijfsvoering	3.240.935	3.364.975	-124.040	N

Paragraaf H - Rechtmatigheid

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	-38.803.410	-38.520.357	-283.053	N
Overzicht Overhead	6.472.431	5.905.474	566.957	V
Totaal	0	-791.843	791.843	

Rekening houdend met bovenstaande criteria die zijn vastgesteld voor de begrotingsrechtmatigheid geven wij in onderstaande tabel de begrotingsoverschrijding weer ten opzichte van de begroting per "soort" begrotingsafwijking.

Programma	Overschrijding * € 1.000	Percentage/ afwijking	Rechtmatigheid (aanvullend)			
			2	3	4	5
1. Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid						
2. Economie, recreatie en toerisme						
3. Sportvoorzieningen						
4. Onderwijs	-84	5,19%		X		X
5. Mens, Zorg en Inkomen						
6. Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur						
7. Dienstverlening en Bedrijfsvoering					X	
Algemene dekkingsmiddelen					X	
Overhead						

Toelichting op overschrijdingen op programmaniveau (op hoofdlijnen)

Programma 4 Onderwijs

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten op programma 4 is (afgerond) € 84.000 nadeel.

Belangrijkste afwijkingen op dit programma:

• Openbaar basisonderwijs	€ 20.000	voordeel
• Onderwijshuisvesting	€ 35.000	nadeel
• Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	€ 60.000	nadeel

Totaal voor bestemming **€ 75.000 nadeel**

Het bestemmingsresultaat laat ten opzichte van de raming in de begroting een nadeel zien van € 9.000.

Belangrijkste afwijkingen in bestemmingen op dit programma:

• Onttrekking Alg. Reserve t.b.v. nieuwbouw Wisdonck	€ 9.000	nadeel
--	---------	--------

Totaal bestemming **€ 9.000 nadeel**

Voor een gedetailleerde toelichting van de financiële verschillen op programma 4 verwijzen we u naar de toelichtingen zoals opgenomen in de jaarrekening.

Inleiding

Sinds eind februari 2020 houdt het coronavirus Nederland in zijn greep. Het virus verspreidde zich snel en is voor sommige doelgroepen extra gevaarlijk. Hierdoor kwam en komt opnieuw de zorgcapaciteit in het gedrang; zo moest en moet de IC-capaciteit worden uitgebreid. De overheid heeft op verschillende bestuurlijke niveaus en momenten behoorlijk ingrijpende maatregelen genomen om de verspreiding van het virus in te perken. Deze maatregelen hadden en hebben nog steeds grote gevolgen voor de samenleving.

Algemeen

In deze afzonderlijke paragraaf trachten we een samenvatting weer te geven wat voor invloed de corona-pandemie heeft gehad op het reilen en zeilen van de gemeente Geertruidenberg. Wat zijn de gevolgen geweest zijn voor de inzet van ons personeel. Welke maatregelen zijn genomen en welke invloeden zijn er geweest op de korte termijn en welke verwachten we nog voor de lange termijn voor de verschillende programma's. Daarnaast trachten we een inschatting te maken van de corona gerelateerde kosten en gemiste opbrengsten in 2020. Ten slotte nog een globale doorkijk naar 2021.

Inzet ambtelijke organisatie

Algemeen

Van de ambtelijke organisatie werd, waar mogelijk, verwacht dat zij per direct overstapten op thuiswerken. Dit betekende dat ervoor gezorgd moest worden dat dit ook digitaal mogelijk was. Ook had het in 2020 zijn effect op de onderlinge samenwerking, afstemming en de samenwerking en afstemming met inwoners, ondernemers en organisaties. Het vertalen van (corona) rijksregels naar de lokale situatie is inmiddels ook een reguliere taak, dit geldt eigenlijk voor alle beleidsterreinen, maar met name voor de sectoren die hard zijn geraakt door de coronacrisis (sport, cultuur, toerisme, horeca, etc).

Openbare orde en veiligheid (OOV)

De coronacrisis zorgde voor extra werkzaamheden in het kader van de bestrijding van het virus en de gevolgen daarvan (crisisbeheersing, jeugdoverlast, toezicht en handhaving etc.). Daarnaast zijn reguliere werkzaamheden op een andere manier of juist niet uitgevoerd. Onderstaand een opsomming van extra werkzaamheden van het team OOV (2,5 fte) in relatie tot de coronacrisis in 2020:

- Districtelijke en regionale aanpak / afstemming:
- Gemeentelijk Beleidsteam / Kernteam: Het team OOV gaf gevraagd en ongevraagd advies aan de burgemeester, het college en de directie.
- Continuïteitsplan reguliere organisatie: Het team OOV stelde het continuïteitsplan voor de reguliere organisatie op met medewerking van vakinhoudelijke collega's en het managementteam.
- Handhaving en toezicht: Het team OOV stelde de bestuurlijke uitgangspunten voor handhaving en toezicht op. De teamleden hebben ook bijgedragen aan het feitelijke toezicht op straat en rondom de door de maatregelen getroffen sectoren (zoals supermarkten, horeca, scholen, sportverenigingen, zorginstellingen etc.).
- Projectleiderschap Impactanalyse:

Het doel van het project is om inzichtelijk te maken welke keuzes het bestuur kan en wil maken in verband met de impact van de coronacrisis op de lokale samenleving, economie en maatschappelijke partners.

Conform het opgestelde plan van aanpak en bijbehorende planning is de impactanalyse begin juli 2020 vastgesteld door de gemeenteraad.

Handhaving en toezicht

Er werd een groot beroep gedaan op de samenleving en tegelijk op de wendbaarheid van de BOA's die, balancerend tussen verbinding en handhaving, zorgde voor rust en stabiliteit.

Dit resulteerde erin dat de BOA's en diverse collega's vanaf het begin van de coronamaatregelen de straat op gingen, terwijl iedereen juist binnen moest blijven. Hierdoor stonden zij, in de frontlinie m.b.t. het handhaven van de COVID-19 maatregelen. BOA's worden gezien als een vitaal en essentieel beroep en hebben veel contacten met andere mensen waardoor zij extra risico liepen op besmetting met het COVID-19 virus. Dit had een behoorlijke impact, ook op het privé leven temeer omdat de lat hoog lag en er vele extra avonddiensten werden gedraaid. Gezien de grote diversiteit aan taken en de daarbij behorende (fysieke) contacten werd een grote mate van zelfdiscipline gevraagd. Bij uitval van 1 van de 2 BOA's betekent dit immers een capaciteitsvermindering van 50%, uit het oogpunt van veiligheid is het niet aan te raden de werkzaamheden alleen uit te voeren.

Het aantal meldingen van overlast door incidenten met jeugd, burengerucht, corona gerelateerd, tot zelfs verwarde personen steeg. De inwoners waren meer thuis, zagen meer van elkaar, accepteerden minder en de bereidheid om te melden nam toe. Alle prioriteit lag bij handhaven op COVID-19 maatregelen omdat het over volksgezondheid en veiligheid ging, hierdoor is het beoogde contact met de jeugd niet uit de verf gekomen en merken we nu dat het contact leggen met de jeugd lastigere is geworden. De BOA's investeren nu samen met jongerenwerk en politie in het verbeteren van de contacten.

Wonen

Sommige huurders hebben het vanwege de corona-crisis financieel moeilijk. In samenwerking met Thuisvester en de Huurdersvereniging Geertruidenberg worden regelmatig peilingen gemaakt en vindt monitoring plaats.

We zijn samen met Thuisvester en de Huurdersvereniging scherp op signalen van mensen die sinds de coronacrisis huurachterstanden oplopen.

Onderwijs

De beleidsmedewerker onderwijs had een regiefunctie voor het organiseren van de noodopvang. Tevens zijn er extra werkzaamheden verricht rondom het bewegingsonderwijs, sluiten/openen gymzalen en het op peil brengen van de benodigde ventilatie van de gymzalen.

Jeugd en Jongerenwerk

Er is ambtelijke capaciteit gestoken in het stimuleren en adviseren van jongerenwerk om activiteiten op een andere manier in te richten en zicht te houden op de doelgroep.

Cultuur

De rijksregeling voor de steun aan de lokale culturele infrastructuur werd uitgewerkt.

WMO

Veel tijd ging zitten in de onderstaande zaken

- Het contractmanagement Wmo.
- Het informeren en waar nodig faciliteren van onze zorgaanbieders.
- Het uitbrengen van nieuwsbrieven en bijhouden van een Q&A lijst.
- Het organiseren van andere financiering, bijvoorbeeld de 80% regeling bij Huishoudelijke Ondersteuning en het collectief vervoer (deeltaxi). Voor het laatste vond regionaal veel overleg plaats.
- Er werd een extra tweewekelijks Coronaoverleg ingesteld.
- Met name in de beginperiode waren er erg veel adhoc vragen/situaties over al dan niet continuering van zorg, door uitval van zorgmedewerkers maar ook van 'zorgweigeraars'.
- Met name in de eerste helft van 2020 werd veel energie gestoken in het activeren en motiveren van onze welzijnsorganisaties om een alternatief aanbod voor kwetsbare burgers te organiseren en dit duidelijk kenbaar te maken.

Economie

- Bedrijvenloket: beantwoorden vragen, helpen bij aanvragen regelingen, informatie geven over de coronamaatregelen, informatie actief verstrekken aan doelgroep.
- Het invoeren van de regeling tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) voor levensonderhoud en bedrijfskapitaal. In 2020 hebben we Tozo 1, 2 en 3 uitgevoerd. Vooruitlopend op Tozo 1 is een noodregeling ingevoerd. Een soort van voorschotregeling vooruitlopend op de Tozo
- Ondernemerscorona-overleggen voor Horeca en Retail (periodiek) in samenwerking met VOG.
- Afwikkelingen noodvragen ondernemers, 19 casussen
- Ruimte voor uitbreiding terrassen in openbare ruimte
- Website up-to-date houden voor het onderdeel corona
- Impactanalyse

Buurtssportcoaches (BSC)

Door een flexibele inzet van de BSC is de jeugd blijvend gestimuleerd om te sporten en zijn scholen ondersteund bij de organisatie van de noodopvang.

Tot de 1e lockdown in maart 2020 heeft de BSC beweegpunten georganiseerd. Vanaf maart 2020 zijn er geen fysieke activiteiten meer georganiseerd voor de senioren. De BSC heeft wel met regelmaat het contact onderhouden met de doelgroep d.m.v. een belletje en andere activiteiten.

De BSC heeft in 2020 de beleidsmedewerker sport ondersteund bij de informatievoorziening m.b.t. corona-maatregelen richting de lokale sportorganisaties. Sportbeleid en BSC hebben samen een loket gevormd om alle vragen rondom sport en Corona zo goed en snel mogelijk te beantwoorden.

Sport

- Veelvoudig contact met GGD over allerlei kwesties, bijv. gebruik van airco in verpleeghuizen;
- Binnen één week mogelijk maken van het openstellen van het zwembad vorig jaar juni;
- Verschillende compensatieregelingen opzetten vanwege corona voor sportverenigingen;
- Opstart pakketten voor sportverenigingen in mei vorig jaar;
- Meermaals online sessies met sportverenigingen georganiseerd om informatie te delen en elkaar te helpen;
- Contact met ondernemers om te kijken wat er wel mogelijk is (qua tenten buiten etc.);
- Nu bezig met de GGD om te kijken naar een impactanalyse 2.0 (voor na de coronatijd).

Bijstand

Door het rijk zijn tegemoetkomingsregelingen opgesteld die door gemeente moesten worden uitgevoerd: Tozo 1, 2 en 3. Hierbij is naast inhuur ook een fors beroep gedaan op de ambtelijke capaciteit.

Vergunningverlening

Er is extra inzet gepleegd op de communicatie met ondernemers, horeca en organisatoren van evenementen.

Burgerzaken

Er is veel tijd besteed aan het voorbereiden van de Tweede Kamer verkiezingen die vanwege Corona op een geheel andere wijze dan gebruikelijk moesten plaatsvinden.

ICT/applicatiebeheer

Er is een behoorlijke inzet geweest om de capaciteit en faciliteiten voor het thuiswerken aan te bieden en te vergroten. Daarbij is de nodige ondersteuning gegeven bij de problemen met het thuiswerken. De inrichting van de administratie voor de TOZO regeling heeft de nodige ambtelijke capaciteit gekost. Ondersteuning bij het op afstand vergaderen door de gemeenteraad

Facilitair/Gebouwenbeheer

Aanschaf van corona gerelateerde gebruiksmiddelen en apparaten, vervanging van handdoekautomaten en kranen en andere inzet van schoonmaakdienst heeft extra capaciteit gekost. Tevens is allerlei communicatiemateriaal en bewegwijzering aangebracht.

Secretariaat

Verslaglegging GBT-overleggen en omschakeling naar van fysieke afspraken naar digitale afspraken heeft de nodige capaciteit gekost.

Genomen maatregelen

- Door betaling diverse dienstverlening externe leveranciers obv 80% omzet 2019 o.a. WMO, leerlingenvervoer.
- Het op verzoek opschorten van betaling van huur voor de gemeentelijke accommodaties
- Het op verzoek treffen van betalingsregelingen voor verschillende heffingen, leges etc.
- Precarioheffing voor gebruik gemeentegrond bij horecaterrassen worden niet geheven over de jaren 2020 en 2021 (toepassing hardheidsclausule)
- Invordering van verschillende leges tijdelijk opgeschort
- Dwanginvordering op gemeentelijke inkomsten is uitgesteld
- Mogelijkheden geboden om tijdelijk het oppervlak van de horecaterrassen uit te breiden
- Aflossing voor de reguliere BBZ (Besluit bijstandsverlening zelfstandigen) kredieten 6 maanden op te schorten
- Bij subsidieafrekeningen over 2020 enige coulance bieden voor wat betreft tijdelijk niet uitgevoerde activiteiten, mits gebleken is dat de middelen zo doelmatig mogelijk zijn ingezet.
- Ventilatiesystemen in gemeentelijke gymzalen zijn waar nodig aangepast
- We sluiten aan bij de lobby van de VNG om de extra uitgaven voor de GGD en Veiligheidsregio die zijn gedaan in het kader van de coronacrisis volledig en rechtstreeks vergoed te krijgen.;
- De organisatie van de landelijke verkiezingen zijn gestart rekening houdend met de coronamaatregelen zoals de 1,5 meter afstand.

- In het kader van de bedrijfsvoering hebben we onze gebouwen en voertuigen aangepast zodat deze voldoen aan de coronamaatregelen.
- Omschakeling naar plaats en tijd onafhankelijk werken
- Bestuurlijk vergaderen op afstand

Korte termijneffecten

Programma 1

- Voorbereiding rioleringswerkzaamheden zijn uitgesteld ivm corona, het houden van bewonersbijeenkomsten was niet mogelijk.
- Er is/wordt meer thuis gewerkt wat tot een grotere aanlevering van huishoudelijk afval heeft geleid en daarnaast is er ook meer afval aangeleverd op de milieustraat.
- Activiteiten in het kader van Wijk en buurtbeheer zijn geannuleerd.
- Aantal meldingen misdaad anoniem is gestegen vermoedelijk doordat mensen meer thuis zijn en daardoor verdachten zaken vaker waarnemen.
- Opleiding en training in verband met crisisbeheersing heeft stilgelegen.
- Er zijn gezamenlijke handhavingsacties uitgevoerd oa op naleving coronaregels bij Horeca.

Programma 2

- Uitvoeringsprogramma toerisme kon niet volgens planning worden uitgevoerd.
- Stadsbeheerder heeft vanwege wegvallen van evenementen (oa rondje den Berg) andere activiteiten uitgevoerd op gebied van ondersteuning van horeca/retail, online marketing en feelgood-acties
- Acties op beleidsveld economie zijn verplaatst naar rol van bedrijfscontactfunctionaris, te woord staan van ondernemers en informeren ondernemers over financiële steunmaatregelen zoals oa TOZO-regeling
- In de Schattelijn zijn geen activiteiten geweest.

Programma 3

- De exploitatie van zwembaden door sportfondsen heeft vanwege beperkte gebruiksmogelijkheden een behoorlijk klap gehad. Afhankelijk van aanspraak op rijksregeling zullen de consequenties in 2021 duidelijk worden.
- In de gymzalen Hooipolder en Elisabethstraat is de luchtbehandeling aangepakt.

Programma 4

- Leerlingenvervoer heeft tijdens 1e lockdown stilgelegen en is nadien met tijdelijke extra capaciteit vanwege beperkende maatregelen opgestart.

Programma 5

- Fraudepreventiewerkzaamheden (oa huiscontroles) waren niet of minder goed uit te voeren of zijn uitgesteld.
- Opstellen beleidsplan sociaal domein heeft vertraging opgelopen.
- Incidentele waarderingssubsidies zijn minder aangevraagd.
- GGD heeft veel extra werkzaamheden moeten verrichten vanwege het coronavirus. De kosten hiervoor zijn door het rijk gecompenseerd.
- Het programma Langer Thuis heeft vertraging opgelopen, fysieke bijeenkomsten waren niet mogelijk.
- Surplus heeft activiteiten uitgevoerd om jonge mantelzorgers te ondersteunen, vanwege toename zorglast door corona.
- Fysieke activiteiten met betrekking tot dementievriendelijke gemeente zijn niet doorgegaan.
- Er zijn minder activiteiten uitgevoerd in het kader van verslavingsbeleid.
- Invoering betaal –app voor de kindregeling is vertraagd.
- De pilot ontzorgen (Inburgering) heeft vertraging opgelopen.
- De persoonlijk begeleiding Statushouders is beperkter geweest.

Programma 6

- Het Bevrijdingsconcert en andere activiteiten ikv 75 jaar bevrijding zijn geannuleerd.
- Voorbereidingswerkzaamheden voor herdenking 600 jaar Elisabethvloed zijn vertraagd.
- Project Kasteelmuur is tijdelijk uitgesteld.

Programma 7

- De organisatie is minder ver dan gepland met de organisatieontwikkeling, wel zijn er ervaring opgedaan met tijd- en plaats-onafhankelijk werken.
- Er zijn geen kernbijeenkomsten gehouden.

Programma 8

- De dividenduitkering in boekjaar 2020 heeft vanwege restricties van DNB maar gedeeltelijk plaatsgevonden.

Paragraaf Lokale Heffing

- Doordat we de mogelijkheid hebben geboden om op verzoek het innen van toeristenbelasting op te schorten en gelet op de beperkte mogelijkheden om te recreëren, verwachten we een lagere opbrengst.

Paragraaf Bedrijfsvoering

- Thuiswerken en op afstand werken is het normaal geworden.
- Bezwaarcommissie heeft te maken met achterstanden, een aantal maanden zijn geen fysieke bijeenkomsten geweest. Inmiddels wordt ook hierbij digitaal gewerkt en worden de achterstanden ingelopen.
- De werkzaamheden van P&O zijn meer komen te liggen op het arbobeleidsplan en ontwikkeling van beleid voor plaats- en tijdsonafhankelijk werken.

Lange termijneffecten

- Gelet op de forse toename van instroom bij UWV van inwoners uit onze gemeente is de verwachting dat er ook een forse stijging aantal uitkeringsgerechtigden zal plaatsvinden.
- Ondanks de steunmaatregelen is de verwachting dat er een toename van faillissementen plaats gaat vinden.
- Ontwikkeling van tijd en plaats-onafhankelijk werken.

Financiële effecten

In bijgaande tabel is een (indicatief) overzicht gemaakt van de Corona gerelateerde kosten en vergoedingen/compensaties. Deze opsomming geeft een indicatie en geeft zeker niet de volledigheid weer. Van sommige kosten is de corona-relatie niet duidelijk vastgelegd in de administratie, daarnaast zijn de misgelopen inkomsten vanwege corona niet altijd goed te kwantificeren. De TOZO regeling kosten en vergoeding is buiten deze opzet gelaten.

Omschrijving	Bedrag
gebruiksmiddelen	15.240,40
communicatie	11.907,85
restitutie huur/ eigen bijdrage/ entree/marktgeld ed	27.790,48
inhuur personeel	40.280,12
ICT	19.028,30
middelen thuiswerken	11.773,48
bijdrage gemeente	13.580,00
schoonmaak	1.053,91
bouwkundige aanpassingen	31.405,53
luchtbehandeling	14.035,19
compensatie SW bedrijven	139.190,00
meerkosten en inhaal zorg jeugd	pm
meerkosten en inhaal zorg WMO	pm
verkiezingen	6.069,45
kwijtschelding precario	5.828,35
corona regeling jeugd	19.370,00
Totaal uitgaven/minder inkomsten	€ 356.553,06
vergoeding GGD	-2.832,50
vergoeding rijk binnensport verhuur	-19.543,94
decentralisatie uitkering voorschoolse voorziening (covid)	-9.000,00
decentralisatie uitkering parkeer en toeristenbelasting	-7.000,00
decentralisatie uitkering precario en evenementenleges	-15.230,00
decentralisatie uitkering Verkiezingen Covid	-30.828,00

Paragraaf I - Corona

decentralisatie uitkering eigenbijdrage WMO	-11.763,00
decentralisatie uitkering Noodopvang kinderen	-33.774,00
algemene uitkering Lokale culturele voorzieningen	-65.000,00
algemene uitkering meerkosten en inhaalzorg Jeudgwet (voorschot)	-36.000,00
algemene uitkering meerkosten en inhaalzorg WMO (voorschot)	-15.000,00
algemene uitkering SW bedrijven	-139.190,00
Totaal extra Algemene uitkering en vergoedingen	-385.161,44

Risico's

Naar aanleiding van corona is in de jaarrekening 2020 één nieuw risico benoemd:

- onvoldoende middelen voor uitvoering TONK.

Daarnaast zijn de risico-inschattingen voor bepaalde risico's verhoogd vanwege corona. Zoals hoger risico in verband met:

- toename aanvragen bijstand
- toename faillissementen oninbaarheid debiteuren,
- toename fraude

Doorkijk 2021

Omdat de impact van Corona niet begrensd wordt door de einddatum van een boekjaar zullen we ook in 2021 nog de nodige effecten merken. Zo zijn in 2021 de maatregelen extra aangescherpt en zijn steunmaatregelen gecontinueerd.

Van de gemeente zal hierbij ook in 2021 de nodige inzet worden gevraagd. Gelet op de onvoorspelbare ontwikkeling van de coronacrisis en de daarmee samenhangende gevolgen voor onze inwoners en ondernemers heeft het college aangegeven nadere lokale steunmaatregelen niet uit te sluiten.

Deel B Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording voor gemeenten (BBV) daarvoor geeft en de Financiële verordening gemeente Geertruidenberg ex artikel 212 Gemeentewet die de gemeenteraad op 6 juli 2017 heeft vastgesteld. De Financiële verordening is in werking getreden per 1 januari 2017.

Stelselwijzigingen

- Notitie geprognosticeerde balans en berekenen EMU saldo(nov 2018)

De notitie is van toepassing m.i.v. het opstellen van de begroting 2020.

Met het opstellen van de begroting 2020 is het verplicht een geprognosticeerde balans op te stellen. Dit was in onze gemeente al gebruikelijk maar m.i.v. 2020 is het model enigszins aangepast aan het format van de notitie.

- Notitie structurele en incidentele baten en lasten (aug 2018).

Deze notitie is van toepassing m.i.v. het begrotingsjaar 2019.

- Gebeurtenissen na balansdatum (maart 2018)

Met het opstellen van de jaarrekening 2018 is rekening gehouden met deze notitie.

- Nadere uitleg tussentijds winstnemen (maart 2018)

Met raadsbesluit van 12 december 2019 (Actualisatie grondexploitaties) is besloten om gedeeltelijk winst te nemen op de exploitatie van Wim Boonstraat.

- Erfpacht gronden (mei 2017)

Er zijn gronden in erfpacht uitgegeven aan de parochie Heilige Bavo, TV Raamsdonksveer en PV Gevleugelde Vrienden

- Notitie Materiële Vaste activa (jan 2020)

Om uitvoering te geven aan het gewijzigde BBV worden, naast investeringen met een economisch nut, ook investeringen met een maatschappelijk nut die na 1 januari 2017 zijn gedaan als activa op de balans opgenomen. De ondergrens voor het opnemen van een investering, een keuzevrijheid in het BBV, is vastgesteld op € 10.000.

De beheerplannen zijn geactualiseerd en voldoen aan de richtlijnen van de BBV maximale looptijd 5 jaar. Op verzoek van de provincie is aandacht besteed aan achterstallig onderhoud, hierdoor is voor het wegenbeheerplan 2020 een overgangsjaar gehanteerd. Het beheerplan wegen 2021-2025 en meerjarenprogramma wegenbeheer 2021-2022 zijn geformaliseerd en waar mogelijk toegepast in de jaarrekening 2020.

Software wordt als afzonderlijk actief verwerkt; de gebruiksrechten op software voor bepaalde tijd worden verantwoord onder de vooruitbetaalde bedragen. Voor het overige wordt uitvoering gegeven aan de notitie Materiele vaste activa.

- Notitie rente (juli 2016)

Met ingang van 2018 wordt volledig uitvoering gegeven aan de notitie en wordt ook de systematiek van bespaarde rente en uitzonderingsrente niet meer toegepast.

- Notitie Overhead

Conform het gewijzigde BBV worden de baten en lasten van overhead centraal onder een afzonderlijk taakveld inzichtelijk gemaakt. In de afzonderlijke beleidsprogramma's worden alleen de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Zie verderop in dit hoofdstuk bij de desbetreffende balansonderdelen voor de verdere uitwerking van bovenstaande stelselwijzigingen.

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het besluit tot beschikbaarstelling is genomen.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak luidt dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling en dat doorgaans deze accresmededeling opgenomen is in de septembercirculaire. De decembercirculaire 2020 is in deze jaarrekening 2020 verwerkt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar.

Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden. Uitzondering hierop zijn de pensioenverplichtingen van reeds gepensioneerde wethouders.

Door het CAK worden in verband met privacy bepalingen géén gegevens op persoonsniveau verstrekt aan gemeenten waardoor het slechts beperkt mogelijk is om de juistheid en volledigheid vast te stellen van de door het CAK vastgestelde eigen bijdrage over 2020 ad €45.000 (2019: € 98.000) van zorgontvangers en de tijdigheid van doorbetaling ervan aan gemeenten.

Op grond van artikel 63 van het BBV worden activa en passiva, in principe gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op basis van de gebruiksduur wordt in beginsel jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur.

De verkrijgingsprijs waartegen een actief wordt gewaardeerd omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten.

De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het kapitaal dat nodig is voor de financiering gedurende het tijdvak dat met de vervaardiging van het actief is gemoeid.

1.1.1 Vaste activa

1.1.1.1 Immateriële vaste activa

- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio worden niet geactiveerd. Deze kosten worden direct ten laste van de exploitatie gebracht;
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden geactiveerd en in 5 jaar lineair afgeschreven als aan de eisen uit artikel 60 BBV is voldaan. Onder andere voorbereidingskosten voor mogelijke toekomstige grondexploitaties voldoen aan deze eisen, waarmee het mogelijk is deze te activeren. Bij die posten vindt echter geen afschrijving plaats; de volledige boekwaarde dient binnen 5 jaar in een feitelijke grondexploitatie te worden opgenomen. Indien dit na 5 jaar niet gebeurt, vindt afboeking ten laste van de exploitatie plaats.
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, tenzij de raad hiertoe in een specifieke situatie besluit en indien dat volgens het BBV mogelijk is. De criteria van artikel 61 BBV zijn dan van toepassing.

1.1.1.2 Materiële vaste activa

- Investerings met een economisch nut

Onder economisch nut wordt verstaan dat het actief de mogelijkheid heeft om middelen te verwerven en/of verhandelbaar is. Investerings met een economisch nut (met uitzondering van kunstvoorwerpen van cultuurhistorische waarde anders dan voor de verkoop) worden, onder aftrek van bijdragen van derden die in een directe relatie hiertoe staan geactiveerd en afgeschreven. Zie verderop voor de waarderings- en afschrijvingsmethodiek.

1.1.1.3 Balanscorrectie

Op basis van het raadsbesluit tot vaststelling van het openbare verlichtingsplan zijn de investeringen voor de openbare verlichting aangemerkt als economisch nut; op basis van huidige interpretatie van de BBV wordt labeling als maatschappelijk nut juist geacht.

- *Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.*

In overeenstemming met het BBV is in de balans een uitsplitsing gemaakt van de investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven. Dit zijn bijvoorbeeld de investeringen voor riolering, afvalstoffenheffing en begraafplaatsen. Zie verderop voor de waarderings- en afschrijvingsmethodiek.

- *Investerings met een maatschappelijk nut*

Daarnaast zijn er investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk, maar geen economisch nut. Te denken valt hierbij aan wegen en pleinen. Deze zijn niet vrij verhandelbaar en kunnen niet gebruikt worden bij het verwerven van middelen. Met ingang van 2017 is de systematiek van activering en afschrijving gelijk getrokken voor alle investeringen. Dit betekent dat investeringen met een maatschappelijk nut niet langer ten laste van de exploitatie worden gebracht, maar worden geactiveerd. Over de verwachte levensduur wordt afgeschreven. Zie verderop voor waarderings- en afschrijvingsmethodiek. De nieuwe regelgeving is alleen van toepassing op nieuwe investeringen die na 1 januari 2017 zijn gedaan. Op investeringen die vóór 1 januari 2017 reeds in uitvoering waren en rechtstreeks gedekt zouden worden uit de reserves, zal ook worden afgeschreven. De afschrijvingen hierop worden onttrokken uit de daartoe (tijdelijk) gevormde reserve "afschrijvingen investeringen maatschappelijk nut". De beschikbaar gestelde (begrote) investeringsbedragen zijn in deze reserve ondergebracht.

- In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven gronden zijn gewaardeerd tegen de 1e uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij 1e uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Gronden waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een registratiewaarde opgenomen.

1.1.2 Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering plaats.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

1.1.3 Waarderings- en afschrijvingssystematiek vaste activa

Drempelbedrag activeren investeringen

Investerings met een verkrijgingsprijs c.q. vervaardigingsprijs van minder dan € 10.000 (exclusief kostprijsverhogende btw) worden niet geactiveerd. Een uitzondering hierop zijn gronden en terreinen die altijd worden geactiveerd.

Rente toerekening

Aan alle geactiveerde investeringen wordt rente toegerekend. De rentekosten worden jaarlijks bepaald op basis van het rente-omslag percentage vastgesteld bij de begroting, berekend over de boekwaarde van de investering per 1 januari van het betreffende boekjaar. In 2020 is de rente-omslag herberekend en doorgevoerd, conform de richtlijnen BBV. De rente wordt samen met de afschrijving in de vorm van kapitaallasten direct c.q. indirect ten laste van de verschillende programma's of producten gebracht. Er worden geen rentekosten geactiveerd. Over vermeerderingen en verminderingen gedurende het boekjaar wordt geen rente toegerekend.

Uitzondering betreft de grondexploitatie; hierbij wordt de rente geactiveerd tegen een, conform de notitie rente berekend, rentepercentage.

Afschrijvingssystematiek

De lineaire afschrijvingsmethodiek wordt gehanteerd. De afschrijving wordt berekend op basis van de afschrijvingstermijn zoals opgenomen in de afschrijvingstabel in de Financiële Verordening. De termijnen zijn afgestemd op de verwachte toekomstige levensduur. Bij bepaling van de hoogte van de afschrijving wordt geen rekening gehouden met een restwaarde. Het moment van afschrijven vangt aan in het jaar volgend op het jaar waarin de investering gereed komt/wordt verworven/gedaan.

Bij raadsbesluit kan worden afgeweken van de afschrijvingsmethode, afschrijvingsduur en hoogte van de afschrijving indien rekening wordt gehouden met een restwaarde.

Afschrijvingen worden niet resultaatafhankelijk gedaan. Slechts om gegronde redenen zullen afschrijvingen op andere grondslagen geschieden dan die welke in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast, welke in de toelichting op de jaarrekening uiteen worden gezet.

Conform het BBV vindt geen herwaardering plaats. Enkel in het geval van verwachte duurzame waardevermindering vindt herwaardering plaats. Daarnaast vindt (versnelde) afwaardering plaats indien een actief vroegtijdig buiten werking wordt gesteld en de restwaarde lager is dan de boekwaarde.

Investerings uit het verleden die met een annuïteitsgewijze afschrijvingsmethode zijn geactiveerd zijn per 2018 omgezet naar een lineaire afschrijvingsmethode. Dit conform de Notitie rente op basis van de wijzigingen van de BBV.

Verkopen c.q. afstoten activa (kapitaalgoed)

Bij verkoop wordt het verschil tussen de verkoopopbrengst en boekwaarde ten gunste/laste van het resultaat gebracht. De boekwinst die wordt gerealiseerd bij het afstoten van een kapitaalgoed moet als incidentele bate in de jaarrekening worden verwerkt. De opbrengst mag niet met de boekwaarde van het eventuele vervangingsobject worden verrekend.

Tabel afschrijvingstermijnen activa

In de kolom 'huidig' is de termijn opgenomen die maximaal geldt bij vaststelling van de Financiële Verordening (6 juli 2017). De kolom 'maximaal' betreft de termijn die maximaal gehanteerd kan worden gedurende de looptijd van de verordening.

Activa met economisch nut	Huidig	Maximaal	Activa met maatschappelijk nut	Huidig	Maximaal
Riolering	vGRP	vGRP	Wegen, pleinen, fietspaden, voetpaden en rotondes	-	40 jaar
Nieuwbouw woonruimten	40 jaar	50 jaar	Tunnels, viaducten en bruggen		
Kantoren			Waterwegen en waterbouwkundige werken		
Bedrijfsgebouwen			Openbare verlichting	-	50 jaar
Schoolgebouwen			Masten 50 jaar		
Renovatie, restauratie en aankoop woonruimten, kantoren, bedrijfsgebouwen en schoolgebouwen	40 jaar	40 jaar	Armaturen 25 jaar		
Technische installaties in bedrijfsgebouwen	25 jaar	20 jaar	Straatmeubilair	-	10 jaar
Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen	40 jaar	15 jaar	Verkeersregelininstallaties		
Telefooninstallaties					
Aanleg tijdelijke terreinwerken					
Nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen					
Kantoor- en schoolmeubilair	15 jaar	15 jaar			
Kantoormeubilair					
Schoolmeubilair					
Vervoermiddelen	15 jaar	10 jaar			
Vrachtwagens					
Tractor					
Zware transportmiddelen zoals rioolmachine, bladruimmachines					
Werkbussen					
Aanhangers					
Veegwagens					
Lichte motorvoertuigen					
Zoutstrooiers					
Sneeuwploegen					
Automatiseringsapparatuur	5 jaar	5 jaar			

Vlottende Activa

Op de vlottende activa wordt niet afgeschreven. Deze vallen als zodanig buiten het waarderings- en afschrijvingsbeleid. Bijzondere aandachtspunten binnen de vlottende activa zijn:

- *Bouwgronden (grondexploitatie)*

Bij bouwgronden in exploitatie is sprake van een vervaardigingsproces. Dit wordt als zodanig opgenomen bij onderhanden werk, waardoor activering tegen vervaardigingsprijs in aanmerking komt. Hierdoor kan ook een redelijk deel van de indirecte kosten en rente worden geactiveerd. Overigens geldt ook dan altijd dat slechts kosten mogen worden geactiveerd tot maximaal de marktwaarde. Vervaardigingskosten die niet (meer) terugverdiend kunnen worden in reëel te verwachten verkoopopbrengsten, behoren ten laste van de exploitatie te worden gebracht. Winstneming vindt plaats op het moment dat de exploitatie van een complex wordt beëindigd of wanneer tussentijds met redelijke zekerheid vast te stellen is, dat er winst gerealiseerd wordt (Percentage Of Completion-methode, POC). Daalt onverhoopt de marktwaarde, dan dient zo nodig een afwaardering van reeds eerder geactiveerde vervaardigingskosten plaats te vinden.

Met raadsbesluit van 17 december 2020 (Actualisatie grondexploitaties) is besloten om gedeeltelijk winst te nemen op de exploitatie van Wim Boonstraat en exploitatie Peuzelaer.

1.1.4 Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

1.1.5 Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

1.1.5.1. Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is tegen de contante waarde van de (al opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De berekeningen vinden plaats op actuariële basis waarbij de marktrente op balansdatum wordt gehanteerd.

De egalisatievoorzieningen voor onderhoud zijn gebaseerd op de meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarbij rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die in het onderhoudsplan geformuleerd zijn. In paragraaf C Onderhoud kapitaalgoederen is het betreffende beleid nader uiteengezet, zie het jaarverslag.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Met ingang van de wijziging van het BBV van november 2014 (notitie riolering) vallen hieronder ook de afvalstoffenheffing en de rioolrechten.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar is als niet uit de balans blijken de verplichting opgenomen.

ACTIVA		31/12/2020	31/12/2019
VASTE ACTIVA			
IMMATERIËLE VASTE ACTIVA		333	224
	Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen		
	Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	333	224
	Bijdragen aan activa in eigendom van derden		
MATERIËLE VASTE ACTIVA		50.623	43.707
	Investerings met een economisch nut	39.571	32.523
	Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	8.206	8.489
	Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	2.846	2.695
FINANCIËLE VASTE ACTIVA		2.731	2.589
	Kapitaalverstrekingen		
	- deelnemingen	401	401
	- gemeenschappelijke regelingen		
	- overige verbonden partijen		
	Leningen		
	- openbare lichamen wet Fido		
	- woningbouwcorporaties		
	- deelnemingen		
	- overige verbonden partijen		
	Overige langlopende leningen	2.318	2.176
	Uitzettingen in Rijks schatkist > 1 jaar		
	Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier >1 jaar		
	Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	12	12
Totaal vaste activa		53.687	46.520
VLOTTENDE ACTIVA			
VOORRADEN		163	979
	Grond- en hulpstoffen		
	- niet in exploitatie genomen bouwgronden		
	- overige grond- en hulpstoffen		
	Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-1370	-531
	Gereed product en handelsgoederen	*1533	1.510
	Vooruitbetalingen		
UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR		3.055	3.242
	Vorderingen op openbare lichamen	221	97
	Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen		
	Overige verstrekte kasgeldleningen		
	Uitzettingen in Rijks schatkist <1 jaar		
	Rekening courant met het Rijk		
	Rekening courantverhoudingen met niet financiële instellingen		
	Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier < 1 jaar		
	Overige vorderingen	** 2.834	3.145
	Overige uitzettingen		
LIQUIDE MIDDELEN		17	12
	Kassaldi	2	2
	Banksaldi	15	10
OVERLOPENDE ACTIVA		8.794	7.445
	Van Eur. en Ned. overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen		0
	Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	8.794	7.445
Totaal vlottende activa		12.029	11.678
TOTAAL ACTIVA		65.716	58.198
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969		322	289

* de voorziening gereed product € 985 is in mindering gebracht op de gereed product € 985

** de voorziening dubieuze debiteuren zijn in mindering gebracht op de vorderingen € 847

PASSIVA		31/12/2020	31/12/2019
VASTE PASSIVA			
EIGEN VERMOGEN		12.753	12.490
	Reserves		
	Algemene reserves	2.189	3.842
	Weerstandsreserve	4.041	3.002
	Bestemmingsreserves	5.731	5.767
	Gerealiseerd resultaat	792	-121
VOORZIENINGEN		10.102	9.369
	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.670	2.433
	Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.509	2.147
	Door derden bekleemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	4.923	4.789
VASTE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD VAN ÉÉN JAAR OF LANGER		25.041	24.038
	Obligatieleningen		
	Onderhandse leningen		
	- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen		
	- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	25.038	24.028
	- binnenlandse bedrijven		
	- openbare lichamen wet Fido		
	- overige binnenlandse sectoren		
	- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren		
	Door derden belegde gelden		
	Waarborgsommen	3	10
	Vooruitontvangen bedragen met een rentetypische looptijd van >1 jaar		
Totaal vaste passiva		47.896	45.897
PASSIVA		31/12/2020	31/12/2019
VLOTTENDE PASSIVA			
NETTO VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN ÉÉN JAAR		11.364	6.851
	Kasgeldleningen wet Fido	4.000	
	Overige kasgeldleningen		
	Banksaldi	3.697	2.856
	Overige schulden	3.667	3.995
OVERLOPENDE PASSIVA		6.457	5.450
	Verplichtingen/ nog te betalen bedragen	4.096	4.739
	Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	574	226
	Overige vooruit ontvangen bedragen	1.787	485
Totaal vlottende passiva		17.821	12.301
TOTAAL PASSIVA		65.716	58.198
Gewaarborgde geldleningen		90.161	92.463
Solvabiliteitspercentage (=verhouding eigen vermogen/totaal vermogen)		19,41%	21,46%

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa (bedragen x € 1.000)

SPECIFICATIE JAARSTUKKEN (bedragen x € 1.000)	31-12-2020	31-12-2019
Kosten verbonden aan sluiten geldlening en saldo agio/disagio		
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	333	224
Bijdrage aan activa in eigendom van derden		
	333	224

	Boekwaarde 31-12-2019	Investe- ringen	Afschrij- vingen	Desinveste- ringen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2020
Kosten verbonden aan sluiten geldlening en saldo agio/disagio						
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	224	137	28			333
Bijdrage aan activa in eigendom van derden						
	224	137	28			333

Kosten verbonden aan sluiten geldlening en saldo agio/disagio

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Geen mutaties			

Kostenonderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Herontwikkeling Schonkplein	25	3	24
Ontwikkelingen OMC Raamsdonk businesscase	325	18	92
19 Gemeentelijk digitaal plan	170	35	28
Vorbereidingskrediet Oude Haven t.b.v. nieuwe grondexploitatie	104	81	81
	624	137	225

Toelichting:

Gemeentelijk digitaal plan: betreft 4-jarig realisatie plan waarvan de uitvoering loopt tot en met 2023. Binnen dit plan worden alle kosten geactiveerd ook die betrekking hebben op opleiding en advies maar worden direct afgeschreven. De kapitaallasten worden gedekt uit de reserve I en A.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Geen mutaties			

Materiële vaste activa (bedragen x € 1.000)

SPECIFICATIE JAARSTUKKEN (bedragen x € 1.000)	31-12-2020	31-12-2019
Investerings met een economisch nut	39.571	32.523
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	8.206	8.489
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	2.846	2.695
	50.623	43.707

Er wordt lineair afgeschreven op basis van het gemeentelijke beleid.

In het verleden (vóór 2010) zijn ook investeringen met een afwijkende afschrijvingsmethode geactiveerd (annuitair).

Deze investeringen zijn per 2018 omgezet naar een lineaire afschrijvingsmethode. Dit conform de Notitie rente op basis van de wijzigingen van de BBV.

Investerings met een economisch nut

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde na overheveling	Boek- waarde 31-12-2019
Gronden en terreinen	6.070		6.070
Woonruimten			
Bedrijfsgebouwen	22.091		19.040
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.992		3.405
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken met heffing	8.054		8.262
Vervoermiddelen	741		477
Machines, apparaten en installaties	691		722
Machines, apparaten en installaties, met heffing	15		30
Overige materiële vaste activa	5.985		2.809
Overige materiële vaste activa, met heffing	138		197
	47.777		41.012

	Boekwaarde 31-12-2019	Investe- ringen	Afschrij- vingen	Balans- correctie	Desinves- tering	Boek- waarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	6.070					6.070
Woonruimten						
Bedrijfsgebouwen	19.040	3.841	790			22.091
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.405	756	169			3.992
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken met heffing	8.262	340	548			8.054
Vervoermiddelen	477	339	75			741
Machines, apparaten en installaties	722	34	65			691
Machines, apparaten en installaties, met heffing	30		15			15
Overige materiële vaste activa	2.809	3.542	366			5.985
Overige materiële vaste activa, met heffing	197		60			137
	41.012	8.852	2.088			47.776

Gronden en terreinen

	Beschik- baar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumula- tief be- steed t.l.v. krediet
N.v.t.			

Bedrijfsgebouwen

	Beschik- baar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumula- tief be- steed t.l.v. krediet
Nieuwbouw kleedkamers RFC	1.804	949	1.165
Nieuwbouw kleedkamers RFC: bijdrage clubs	-500		
19 Wilsdonck investering derden (trema en ttv Samsh			
19 Herstel constructiefout Vuurvlinder	88	27	27
19 Herstel constructiefout De Biekerf	88	102	102
Vervanging De Wilsdonck 2016-2019 Parklaan	2.988	22	257
Verv. nieuwbouw brugklas Dongemond RBS 22-2-18	3.386	2.771	2.891
Renovatie dak vv Raamsdonk	225	-30	200
	8.079	3.841	4.642

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Timmersteekade steigers	706	301	921
Uitbreiding half kunstgrasveld DDHC	1.000	-80	712
Kunstgrasveld Right Oh	510	440	440
Scheurvorming Goodfloring HMC	91	95	95
Uitbreiding haven rivierkade	500		
	2.807	756	2.168

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken met heffing

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Vervanging riolering centrumplan fase 4 Haven	185		18
Klimaatmaatregelen Ravelijn 1e fase	1.078	29	180
Klimaatmaatregelen Ottergeerde	108		24
Vervanging riolering Wingerdstraat e.o.	522	177	211
Afkoppelen riolering Schonkplein	139		7
Mech.electri.inst.Pont Keizersveer, Werfk.weg	52	45	56
19 Regenstenstraat vorsterstraat	311	35	35
19 Zandheuvel klimaat	37		
19 Diverse klimaatmaatregelen 2019	90	16	32
20 Oude stadsweg rioolprojecten 2020	26	6	6
20 Vervanging mechanisch 2020	48	10	10
20 Touwslager verzamelriool drainage 2020	53	3	3
20 IBA's vervanging 2020	18	11	11
20 Riolering Schuttersveld (plangebied Peuzelaer)	250	8	8
	2.917	340	601

Vervoermiddelen

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Tractie schoon onkruidbestrijding	457	289	437
20 Tractor		50	50
	457	339	487

Machines, apparaten en installaties

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Plaats en tijdonafhankelijk werken	60	9	60
mobile devices 2020	60	25	25
	120	34	85

Machines, apparaten en installaties met heffingen

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Geen mutaties			

Overige materiële vaste activa

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Vervanging telefooncentrale	200	4	144
Renovatie zwembad De Schans	2.168	1.393	1.642
Renovatie zwembad De Ganzewiel	2.168	1.819	2.125
Gymlokaal Elisabeth str G.berg. verv inventaris 2018	18	-1	17
Gymlokaal Hooipolder . verv inventaris 2018	14		13
Aanleg glasvezelkabel gemeentewerf	14	2	15
19 Gem. digitaal plan 5 jr	166	65	150
Aanschaf ICT t.b.v. omgevingswet	80	5	16
19 Geluidsinstallatie	70	70	72
19 RBS 27-5-19 Aanschaf 3 haakarmcontainers		39	39
20 Vervanging VDI hosts	96	97	97
20 Inventaris zwembad De Schans 2017-2019	30	25	25
20 Inventaris zwembad Ganzewiel	30	24	24
	5.054	3.542	4.379

Overige materiële vaste activa met heffingen

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Geen mutaties			

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

	31-12-2020	Boekwaarde na overheveling	31-12-2019
Gronden en terreinen			
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.816	2.883	2.665
Machines, apparaten en installaties	29		30
Overige			
	2.845	2.883	2.695

	Boek- waarde 31-12-2019	Investe- ringen	Afschrij- vingen	Balans- correctie	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen						
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.665	231	80			2.816
Machines, apparaten en installaties	30		1			29
Overige investeringen						
	2.695	231	81			2.845

Gronden en terreinen

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Geen mutaties			

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken maatschappelijk nut	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Vervanging masten openbare verlichting 2019	151	9	49
Vervanging armaturen openbare verlichting 2019	61	46	61
Leefbaar maken kasteelmuur rbs 26-9-19	130	-32	-32
19 Sport en bewegen Raamsdonk	30	30	30
20 Integr aanpak Wingerdstr, Laurierstr, Klimopstr	102	28	28
20 OV: armaturen 2020	117	127	127
20 OV: lichtmasten 2020	11	12	12
19 Sport en bewegen Emmaweg G.berg	15	12	12
	617	231	287

Toelichting:

Algemeen: Op investering met maatschappelijk nut moet als gevolg van wijzigingen van de BBV m.i.v. 2017 worden afgeschreven (na ingebruikname). Voor bovengenoemde investeringen is voor de dekking van de afschrijvingen een reserve gevormd. In de toekomst worden de investeringen met maatschappelijk nut identiek behandeld als die met economisch nut en zullen de kapitaallasten ook structureel worden verwerkt in de meerjarenbegroting. (zie ook de toelichting bij de bestemmingsreserve)

Machines, apparaten en installaties maatschappelijk nut	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Geen mutaties			

Overige investeringen maatschappelijk nut	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in boekjaar	Cumulatief besteed t.l.v. krediet
Geen mutaties			

Financiële vaste activa (bedragen x € 1.000)

	31-12-2020	31-12-2019
Kapitaalverstrekkingen aan		
- deelnemingen	401	401
- gemeenschappelijke regelingen		
- overige verbonden partijen		
Leningen aan		
- woningbouwcorporaties		
- deelnemingen		
- overige verbonden partijen		
Overige langlopende leningen	2.318	2.176
Uitzettingen in Rijks schatkist		
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier >1 jaar		
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	12	12
	2.731	2.589

Onderstaande overzichten geven het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa weer:

	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Desinves- teringen	Afschrijving en aflossing	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekking deelnemingen						
Aandelen N.V. Waterleidingmaatschappij	93					93
Deelname RWI	5					5
Aandelen BNG	303					303
	401					401

	Boekwaarde 31-12-2019	Investerings	Desinves- teringen	Afschrijving en aflossing	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Overige langlopende leningen						
Stimuleringsfonds VHV	2.088	216				2.304
Zero coupon lening BNG/HNG	74	-74				
CJG /Amerweg 15 waarborgsom	14					14
	2.176	142		3		2.318

Toelichting

Voor CJG/Amerweg 15 is in 2019 een waarborgsom van € 14.000 gestort.

Overige uitzettingen > 1 jaar						
Beleggingen: Legaat Van Cooth	12					12
	12					12

Vorraden (bedragen x € 1.000)

	31-12-2020	31-12-2019
Grond- en hulpstoffen		
Onderhanden werk		
- bouwgronden in exploitatie	-1.370	-531
- overige onderhanden projecten		
	-1.370	-531
Gereed product en handelsgoederen	1.533	1.510
Vooruitbetalingen		
	163	979

Onderhanden werk

Bouwgronden in exploitatie

	Boekwaarde 31-12-2019	Investe- ringen	Opbreng- sten	Overheveling/ Winstneming	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31-12-2020
BIE Bavo kerk/W.Boonstraat	-626	-125			-751		-751
BIE Brahmstraat	-301	82			-219		-219
BIE Peuzelaar	396	-796			-400		-400
	-531	-839			-1.370		-1.370
Nog te maken kosten							1.116
Nog te verwachten opbrengsten							26
Verwacht exploitatieresultaat (-/- =voordelig)							-280

Toelichting:

De rentetoerekening vindt plaats tegen een renteparameter van 1,88 %.

Dit percentage wordt conform de wijzigingen in de BBV bepaald door het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen, indien geen sprake is van projectfinanciering;

Met raadsbesluit van 17 december 2020 zijn de actualisaties van de grondexploitatie vastgesteld.

Gereed product en handelsgoederen

	Boekwaarde 31-12-2019	Investe- ringen	Opbreng- sten	Afschrijving	Voorziening verlies	Balanswaarde 31-12-2020
Aankoop diverse objecten	2494	23			985	1.532
Vorraden Schattelijk	1					1
	2.495	23			985	1.533

Uitzettingen rentetypische looptijd < 1jr (bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening dubieuze debiteuren	Balanswaarde 31-12-2020	Balanswaarde 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	221		221	97
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen				
Overige verstrekte kasgeldleningen				
Uitzettingen in Rijks schatkist < 1jr				
Rekening courant met het Rijk				
Rekening courant met niet financiële instellingen				
Nederlands schuld papier <1jr				
Overige vorderingen	3.680	-847	2.834	3.145
Overige uitzettingen				
	3.901	-847	3.055	3.242

De voorzieningen dubieuze debiteuren worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de overige vorderingen.
Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel debiteurenrisicobeheer in de treasury paragraaf.

Liquide middelen (bedragen x € 1.000)

	31-12-2020	31-12-2019
Kassaldi	2	2
Banksaldi	15	10
	17	12

Banksaldi

	31-12-2020	31-12-2019
Deposito		
Bank Nederlandse Gemeenten (belastingen)		
Bank Nederlandse Gemeenten (hoofdrekening)	2	1
Rabobank (publiekszaken)	6	6
Rabobank	7	3
Rabobank (soza)		
	15	10

Toelichting schatkistbankieren:

Het drempelbedrag voor het schatkistbankieren bedraagt 0,75% van € 52.783.335,- (begrotingstotaal 2020) is € 395.875.

Toets limiet schatkistbankieren	Kwartaal			
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
Rabobank rekeningen	10	15	27	15
Toegestane limiet schatkistbankieren	396	396	396	396
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	386	381	369	381

Overlopende activa

	31-12-2020	31-12-2019
Van Europese en Nederlandse Overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen		
Vooruitbetaalde bedragen	785	358
Nog te ontvangen bedragen	8.008	7.086
	8.794	7.445

Van Eur. en Ned. Overheidslichamen n.t.o. voorschotbedragen

	Stand 31-12-2019	Vermeerderingen	Verminderingsen	Stand 31-12-2020
Europese overheidslichamen				
Het Rijk				
Overige Nederlandse overheidslichamen				
	0	0	0	0

Vooruitbetaalde bedragen

	31-12-2020	31-12-2019
VGZ januari 2020		36
VNG contributie 2020		34
Main Energy BV jan tm maart 2020		23
Vicrea Solutions onderhoud 2020 onderhoud Neuron stroomlijn etc		21
DHS Informatisering microsoft license 1 jaar		19
DHS Informatisering production support Vmware		18
Vicrea Solutions BV 2020 onderhoud Neuron Bag etc		15
Zivver 2019-2020		11
Diversen 2018 (53 stuks, specificatie op administratie)		123
Centric Oracle licentie, hardware	13	25
SLTN IT products BV DELL emc san onderhoud	6	9
Commit IT BV license Nolevel UsrcAL 2020		4
Commit IT BV license Nolevel UsrcAL 2021	4	4
DHS Informatisering NVIDIA 2020		7
DHS Informatisering NVIDIA 2021	7	7
DHS Informatisering 180 teradici desktop access 2020		2
BVO CJG VS 1e halfjr 2021	465	
VNG contributie 2021	35	
DHS Informatisering 200 microsoft windows 2021	19	
SIM groep contract prolongatie 2021	18	
DHS informatisering basic support 17-12-2020/16-12-2021	17	
Ibabs tm 31-12-2021	15	
Main Energie jan mrt 2021	15	
Zivver 2021	11	
Diversen	160	
	785	358

Nog te ontvangen bedragen	Stand 31-12-2019	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Stand 31-12-2020
BCF 2019 opdracht	2.870		2.870	
Min Biza gemeentefonds correctie ivm RWE	329		329	
Min Biza gemeentefonds 2019	176		176	
div	82		82	
St afval Nedvang 4e kw 2019	60		60	
WMO HHT 2019	36		36	
Scholen bijdrage 2019 buurtsportcoach	20		20	
Veiligheidsregio MW Brabant kosten 2019	20		20	
Gemeente Breda acjg	17		17	
st Uniek energiekosten gymzaal 2019	17		17	
Thuisvester planontwikkeling Riethorst	16		16	
Zon MW subsidie	16		16	
Ruijtenberg milieudwangsom	15		15	
Kosten en investeringen amer 15	14		14	
Min BUZA verrekening 2018	13		13	
VV Raamsdonk renovatie dak bijdrage	13		13	
Corr belast 2018 RWE	-208	208		
Corr belast 2019 RWE	-224	224		
Nog te ontvangen belastingen 2019	1.453		855	598
Belastingen 2018 (karin)	1.270		1.270	
Hermenzeil 2018 Prov Nrd Brabant	611			611
Prov NB Hermenzeil 2019	153			153
Prov NB Hermenzeil 2017	134			134
Prov NB Hermenzeil	71			71
Hermenzeil 2017 Prov Nrd Brabant	61			61
Prov NB Hermenzeil cfm overeenkomst	25			25
Belastingen 2017	19		19	
Hermenzeil 2018 Prov Nrd Brabant	5			5
BCF 2020		2.836		2.836
verkoopopbrengst de Peuzelaer		1.124		1.124
RWE OZB 2020		778		778
op te leggen precario 2020		590		590
afrek 2018 2019 2017 alg uitk		257		257
BTW suppletie 3e kw 2020		181		181
OHW Gem Breda 4e kw 2020		91		91
Min BZK gem fonds verr 2020		77		77
Nedvang 4e kw 2020		65		65
PGB budgetten 2020		58		58
Prov NB		39		39
PGB budgetten 2020		38		38
Aanvullend Kohier 2020		36		36
buurtsportcoach		28		28
Prov NB verkoop Hermenzeil 2020		23		23
nto jeugd 2020		18		18
Min BZK gem fonds verr 2018		17		17
Prov nb kosten Hermenzeil 2020		17		17
Veiligheidsregio kosten nutsvoorz.		15		15
PGB budgetten 2020		14		14
Belastingdienst BTW 2015-2018		11		11
Diversen		38		38
	7.084	6.783	5.858	8.009

Passiva

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Op basis van de nieuwe financiële verordening wordt er terughoudend omgegaan met het vormen van reserves en voorzieningen. Deze worden alleen ingesteld als ze leiden tot het beter realiseren van beleidsdoelen dan via een reguliere begrotingspost; instellen kan alleen door middel van een raadsbesluit.

Per reserve wordt onderstaand het verloop gedurende het jaar in een overzicht weergegeven.

Een toelichting op de mutaties is onder de desbetreffende programma's opgenomen.

SPECIFICATIE TBV JAARSTUKKEN (in €1.000)

	31-12-2020	31-12-2019
Algemene reserve	6.230	6.844
Bestemmingsreserves:		
- voor egalisatie van tarieven		
- overige bestemmingsreserves	5.731	5.767
Reserves	11.961	12.611
Gerealiseerde resultaat	792	-121

Algemene reserve

Verloopoverzicht 2019	Stand 31-12-2019	Correctie beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-2020
Vrije algemene reserve	3.842		1.847	3.500	2.189
Weerstandsreserves	3.002		1.368	329	4.041
	6.844		3.215	3.829	6.230

Verloopoverzicht voorgaand boekjaar	Stand 31-12-18	Correctie beginbalans	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-2019
Vrije algemene reserve	3.040		4.216	3.414	3.842
Weerstandsreserves	2.397		1.693	1.088	3.002
	5.437		5.909	4.502	6.844

Vrije algemene reserve

Deze reserve is vrij aan te wenden.

Mutaties		Toevoeging	Onttrekking
Incidentele baten			
VAR18 - WWB bestaand beleid	943		
VAR18 - precario kabels/leidingen	562		
Diverse mutaties conform begroting	342		
		1847	

Mutaties		Toevoeging	Onttrekking
Incidentele lasten			
VAR18 - afschr. Camera's	6		
VAR18 - Invoering Omgevingswet	54		
VAR18 - Nieuwbouw Brugklas Dongemond	350		
VAR18 - Tijdelijke huisvesting Wilsdonck	6		
VAR18 - WWB bestaand beleid	943		
VAR19 - bestemmingsplannen	6		
VAR19 - bestemmingsplannen	42		
VAR19 - bijdrage OMC	170		
VAR19 - uitrol uniformering tarieven sport	24		
VAR19- fysieke plekken jongeren	5		
VAR19- ruimen graven	21		
VAR19-uitwerking locatieconcepten Donge- Oevers	22		
VAR20 - Incidentele formatie DIV uit Kadernota	22		
weerstandreserve obv risico begroting 2021	1.146		
conform begroting	95		
onttrekking tbv reserve decentralisaties	73		
overige mutaties VAR	515		
			3.500
		1.847	3.500

Weerstandsreserves:

Verloopoverzicht 2019

	Stand 31-12-2019	Correctie beginsaldo	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-2020
Algemene weerstandsreserve	3.141		1.146	329	3.958
Algemene uitkering					
Exploitatietekort sporthal Dongemondcollege	48		35		83
Reserve BBSC	-187		187		
Totaal	3.002		1.368	329	4.041

Verloopoverzicht voorgaand boekjaar

	Stand 31-12-18	Correctie beginsaldo	Toevoeging	Onttrekking	Stand 31-12-2019
Algemene weerstandsreserve	2.335		1.307	501	3.141
Algemene uitkering	315			315	
Exploitatietekort sporthal Dongemondcollege	24		24		48
Reserve BBSC	-277		362	272	-187
Totaal	2.397		1.693	1.088	3.002

Algemene weerstandsreserve

Algemeen weerstandsvermogen en buffer voor rekening tekorten.

Op basis van de berekende weerstandscapaciteit uit de paragraaf weerstandsvermogen wordt een bedrag verrekend met de vrije algemene reserve. Voor de toelichting wordt verwezen naar deze paragraaf.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting op basis van berekende weerstandscapaciteit begroting 2020	1.146	
Onttrekking op basis van berekende weerstandscapaciteit jaarrekening		129
Onttrekking		200
	1.146	329

Weerstandsreserve algemene uitkering

Met de vaststelling van de begroting 2020, rbs 7-11-2019, is besloten deze reserve op te heffen en het saldo over te hevelen naar de vrije algemene reserve.

Weerstandsreserve exploitatietekort sporthal Dongemondcollege

Met raadsbesluit van 22 februari 2017 (BGW 17) is een risicoreserve "exploitatietekort sporthal Dongemond" ingesteld ten behoeve van mogelijke exploitatietekorten of mogelijke negatieve vermogenssaldi bij ontbinding van de stichting.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting structureel vanuit exploitatie	35	
Onttrekking		
	35	

Bestemmingsreserves

Op basis van de nieuwe financiële verordening wordt er terughoudend omgegaan met het vormen van reserves en voorzieningen. Deze worden alleen ingesteld als ze leiden tot het beter realiseren van beleidsdoelen dan via een reguliere begrotingspost; instellen kan alleen door middel van een raadsbesluit.

Verloopoverzicht 2020 bestemmingsreserves <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Saldo 31-12-2019	Verminderings ivm afschrijvingen	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2020
Afschrijving Fort Lunet	262			17	245
Afschrijving Fort Lunet/Mafeking	160			6	154
Monumenten	48				48
Beeldende kunst	22		24	15	31
WVG	8				8
Stimuleringsfonds aanpassing eigen woningen	50				50
Bouw gemeentehuis 1994	703			50	653
Dualisme Raad	50				50
Informatievoorziening en automatisering	344		175	140	379
Peuterspeelzaal 't Duikelaartje	5			5	
Reserve centrum Raamsdonk	450		198	24	624
Decentralisaties	624			550	74
Doorontwikkeling reorganisatie	96				96
Grondexploitatie	360		124		484
Bomenfonds	59		24		83
Herstel vestingwallen	28				28
Afschrijving investeringen met maatschappelijk nut	2.498	71			2.427
Klimaatmiddelen			237		237
Afschrijvingen IHP			60		60
Totaal	5.767	71	842	807	5.731

Verloopoverzicht voorgaand boekjaar (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2018	Verminderings ivm afschrijvingen	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2019
Uitvoering Duurzaam Dombosch	51			51	
Afschrijving Fort Lunet	279	17			262
Afschrijving Fort Lunet/Mafeking	160				160
Monumenten	48				48
Beeldende kunst	11		11		22
WVG	11			3	8
Stimuleringsfonds aanpassing eigen woningen	50				50
Hoogwater vrijmaken Dongemondgebied	100			100	
Bouw gemeentehuis 1994	754			51	703
Parkeerplaatsen					
Dualisme Raad	50				50
Informatievoorziening en automatisering	437	268	175		344
Jongerenwerk					
Opvang 0 tot 12 jarigen	50			50	
Peuterspeelzaal 't Duikelaartje	10	5			5
Centrumontwikkeling Raamsdonksveer	741			741	
Centrum Raamsdonk			450		450
Huishoudelijke Hulp Toelage	170			170	
Containermanagement					
Decentralisaties	1.262			638	624
Doorontwikkeling reorganisatie	96				96
Grondexploitatie	364			4	360
Bodemsanering	182			182	
Bomenfonds	10		90	41	59
Herstel vestingwallen	328			300	28
Afschrijving investeringen met maatschappelijk nut	2.561			63	2.498
Totaal	7.725	290	726	2.394	5.767

Overige bestemmingsreserves:

Reserve afschrijving Fort Lunet

De reserve wordt gebruikt voor het dekken van de afschrijvingslasten van de restauratiekosten Fort Lunet na aftrek van de subsidie.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting		
Onttrekking afschrijving		17
		17

Reserve afschrijving Fort Lunet/ Mafeking

De reserve wordt gebruikt voor het dekken van de afschrijvingslasten van de restauratiekosten Fort Lunet/Mafeking.

Investering is nog niet afgerond.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting		
Onttrekking afschrijving		6
		6

Reserve Monumenten

Deze reserve wordt ingezet voor het dekken van kosten in het kader van restauratiesubsidies en overige kosten voor monumenten en cultureel erfgoed. (rbs 30-6-2016)

Geen mutaties

Reserve beeldende kunst

Aankopen, opdrachten of andere activiteiten in het kader van de beeldende kunst.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting	24	
Onttrekking afschrijving		15
	24	15

Reserve WVG

Het aanpassen van openbare gebouwen ten behoeve van de doelgroep gehandicapten..

Geen mutaties

Stimuleringsfonds aanpassing eigen woning

Met raadsbesluit van 10 november 2016 tot het vaststellen van de begroting 2017 BGW 9/2017) is tot de vorming van dit fonds besloten met als doel eigenaar-bewoners te stimuleren vroegtijdig woningaanpassingen te doen om langer zelfstandig te blijven wonen. De voeding geschiedt eenmalig uit de reserve WVG voor een bedrag van € 50.000.

Geen mutaties

Reserve bouw gemeentehuis 1994

Het egaliseren van de kapitaallasten van het gemeentehuis. Deze onttrekking is structureel.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting		
Onttrekking afschrijving		50
		50

Reserve parkeerplaatsen

Dekking van de kosten van de door de gemeente aan te leggen parkeerplaatsen.

Geen mutaties

Reserve dualisme raad

Beschikbaar stellen van een budget ad € 50.000 (incl. BTW) aan de gemeenteraad voor het houden van hoorzittingen, onderzoek etc..

Geen mutaties

Reserve Informatievoorziening en automatisering

De reserve dient ter egalisatie van de lasten Informatievoorziening en Automatisering.

De storting en de onttrekking zijn beide structureel.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Reguliere storting conform de begroting	175	
Onttrekking ten behoeve van projecten I en A afschrijvingen en rente		15
	175	15

Reserve Peuterspeelzaal Het Duikelaartje

De reserve wordt gebruikt voor het dekken van de afschrijvingslasten van Peuterspeelzaal 't Duikelaartje.

In 2020 voor het laatst.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting		
Onttrekking afschrijving		5
		5

Reserve Centrum Raamsdonksveer

Met de actualisaties van de grondexploitatie, rbs 12-12-2019, is besloten deze reserve in te stellen ten behoeve van ontwikkelingen die bijdragen aan de leefbaarheid van het centrum van het dorp Raamsdonk.

De reserve wordt gevoed door een tussentijdse winstneming uit de exploitatie Wim Boonstraat.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting	198	
Onttrekking afschrijving		24
	198	24

Reserve containermanagement

Dekking afschrijvingslasten investering Container Management (nieuwe afvalcontainers).

Geen mutaties

Egalisatiereserve decentralisaties

Met het vaststellen van de jaarrekening 2013 is besloten om deze reserve te vormen met als doel een financiële buffer aan te leggen om de vertaling van transitie naar transformatie (vertaling naar lokaal beleid) op een zorgvuldige manier vorm te geven.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting		
Onttrekking afschrijving		550
		550

Egalisatiereserve doorontwikkeling organisatie

Met het vaststellen van de jaarrekening 2013 is besloten om deze reserve te vormen t.b.v. flankerende maatregelen rond de reorganisatie en zodoende de doorontwikkeling een impuls te geven.

Geen mutaties

Reserve grondexploitatie

Het beschikken over een afzonderlijke buffer om onvoorziene risico's (m.n. die samenhangen met conjuncturele ontwikkelingen) met betrekking tot de grondexploitatie op te vangen.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting	124	
Onttrekking afschrijving		
	124	

Reserve bomenfonds

Met raadsbesluit van 30 maart 2017/nr. 8 is het "Bomenbeleidsplan Niet kappen maar koesteren" vastgesteld en een bomenvoorziening ingesteld. De besteding van de middelen uit de bomenvoorziening komen ten goede aan de kwaliteit en de verduurzaming van zowel het gemeentelijke als particuliere bomenbestand van de gemeente. De voeding geschiedt structureel met € 5.000 ten laste van de exploitatie.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting structureel vanuit exploitatie	24	
Storting incidenteel vanuit grondexploitatie		
Onttrekking		
	24	

Reserve herstel vestingwallen

Met het vaststellen van de begroting 2017 is een reserve ingesteld voor het herstel van de vestingwallen. Stapsgewijs wordt gespaard voor de herstelwerkzaamheden. Dit herstel levert een positieve bijdrage aan de uitstraling van de historische kern van Geertruidenberg.

Geen mutaties

Reserve afschrijving investeringen maatschappelijk nut

Deze reserve is ingesteld om te voldoen aan de regels van het (nieuwe) BBV en onze financiële verordening waarbij is bepaald dat ook op investeringen met maatschappelijk nut moet worden afgeschreven. De reserve is gevoed door overheveling vanuit een aantal reserves die dienden als eenmalige dekking van de investering. De reserve wordt nu belast voor de structurele afschrijvingen nadat de investering is afgerond. De looptijd bedraagt 40 jaar (2057).

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting		
Onttrekking afschrijving		71
		71

Reserve Klimaatmiddelen

Deze reserve is gevormd na de besluitenlijst van de jaarrekening 2019, waarin gevraagd is in te stemmen met de resultaatbestemmingen van de bedragen die in de algemene uitkering specifiek zijn opgenomen voor Klimaatmiddelen Transitievisie warmte, Klimaatmiddelen Energieloketten en Klimaatmiddelen Wijkaanpak.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting	237	
Onttrekking		
	237	

Reserve afschrijving investering IHP

Bij het vaststellen van het IHP is besloten een reserve afschrijving investering IHP te vormen. Deze reserve is gevormd om de toekomstige kapitaallasten van de onderwijshuisvesting te kunnen bekostigen. Jaarlijks zal een storting in deze reserve vinden.

Mutaties	Toevoeging	Onttrekking
Storting	60	
Onttrekking kapitaallasten		
	60	

RESERVE SALDO JAARREKENING

Hier vindt de technische verwerking plaats van batige saldi van de jaarrekeningen van de gemeente.

Resultaat

Het boekjaar 2020 sluit met een positief resultaat van € 792

In overeenstemming met artikel 42, lid 2 van het Besluit Begroting en Verantwoording wordt dit saldo afzonderlijk in de balans opgenomen.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen

	Toevoeging	Onttrekking
Algemene reserves		
Geen mutaties		

Subtotaal algemene reserves

N.v.t.

Subtotaal weerstandsreserves

N.v.t.

Bestemmingsreserves

Mutaties		
Reserve afschrijving Fort Lunet: egalisatie kapitaallasten		17
Reserve afschrijving Fort Lunet/Mafeking: egalisatie kapitaallasten		6
Reserve bouw gemeentehuis 1994: egalisatie kapitaallasten		51
Reserve Informatievoorziening en automatisering: egalisatie (kapitaal-)lasten	175	268
Reserve bomenfonds	5	
Reserve afschrijving investeringen maatschappelijk nut	1	1
Reserve afschrijving investeringen IHP	60	
Subtotaal bestemmingsreserves	181	343
Totaal	181	343

Voorzieningen

Op basis van de nieuwe financiële verordening wordt er terughoudend omgegaan met het vormen van reserves en voorzieningen. Deze worden alleen ingesteld als ze leiden tot het beter realiseren van beleidsdoelen dan via een reguliere begrotingspost; instellen kan alleen door middel van een raadsbesluit.

Per voorziening wordt onderstaand het verloop gedurende het jaar in een overzicht weergegeven.

Een toelichting op de mutaties is onder de desbetreffende programma's opgenomen.

De voorzieningen "dubieuze debiteuren algemeen", "dubieuze debiteuren soza" en "dubieuze debiteuren saneringskredieten" worden in de balans en toelichting in mindering gebracht op de desbetreffende debiteuren/vorderingen.

SPECIFICATIE TBV JAARSTUKKEN *(bedragen x € 1.000)*

Overzicht voorzieningen	31-12-2020	31-12-2019
Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	2.670	2.433
Onderhouds egalisatievoorzieningen	2.509	2.147
Van derden verkregen middelen- specifieke besteding	4.923	4.789
	10.102	9.369

Voorzieningen <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Saldo 31-12-2019	Toevoeging t.l.v. exploitatie	Aanwending	Saldo 31-12-2020
Voorziening wachtgeld voormalige werknemers	99	124	186	37
Pensioenverplichtingen wethouders	2.334	203	76	2.461
Wachtgeldverplichtingen gewezen wethouders		208	36	172
Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	2.433	535	298	2.670

Geprogrammeerd onderhoud wegen	837	-393	253	191
Achterstallig onderhoud wegen		838		838
Infrastructuurele werken	279	100	98	281
Onderhoud gemeente-eigendommen	759	361	185	935
Baggeren	272		8	264
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.147	906	544	2.509

Spaarrekening Oome	1			1
Steunfonds medische zorgvoorzieningen	13			13
Voorziening riolering	4.151	400		4.551
Voorziening afvalstoffenheffing	624		266	358
Van derden verkregen middelen specifieke besteding	4.789	400	266	4.923

Totaal voorzieningen	9.369	1.841	1.108	10.102
-----------------------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Voorziening wachtgeld voormalige werknemers

Met het vaststellen van de Kadernota 2012 is besloten een voorziening voor de wachtgeldten van voormalige werknemers in te stellen.

Mutaties	Toevoeging t.l.v. exploitatie	Aanwending
Storting op basis van herberekening	124	
Onttrekking		22
Aanwendingen		165
	124	187

Mutaties voorziening pensioenverplichtingen (gewezen) wethouders

Dekking pensioenlasten wethouders.

Bij de bepaling van de hoogte van de voorziening is door de actuaire (RAET) voor de huidige en toekomstige pensioenontvangers gerekend met een rekenrente van 0,29%.

Mutaties	Toevoeging t.l.v. exploitatie	Aanwending
Extra storting op basis van actualisatie	203	
Aanwending		76
	203	76

Mutaties voorziening wachtgeldverplichtingen (gewezen) wethouders

Deze voorziening dient ter dekking van de wachtgeldverplichtingen wethouders.

Mutaties	Toevoeging t.l.v. exploitatie	Aanwending
Storting	207	
Vrijval t.g.v. exploitatie		36
	207	36

Toelichting:

De voorziening is heropend vanwege tussentijds vertrek wethouder.

Voorziening geprogrammeerd onderhoud wegen

Deze voorziening dient ter dekking van de lasten van het geprogrammeerd onderhoud van wegen.

Mutaties	Toevoeging t.l.v. exploitatie	Aanwending
Reguliere storting	-393	
Diverse uitgaven		253
	-393	253

Voorziening geprogrammeerd achterstallig onderhoud wegen

Deze voorziening dient ter dekking van de lasten van het achterstallig onderhoud van wegen.

Mutaties	Toevoeging t.l.v. exploitatie	Aanwending
Reguliere storting	838	
Diverse uitgaven		
	838	

Voorziening Infrastructurele werken

Deze voorziening dient ter dekking van de lasten van het groot onderhoud aan kunstwerken en ligplaatsen.

Mutaties	Toevoeging t.l.v. exploitatie	Aanwending
Storting conform begroting	100	
Diverse uitgaven		98
	100	98

Voorziening Onderhoud gemeente-eigendommen

Dekken lasten groot onderhoud gemeentelijke eigendommen.

Mutaties	Toevoeging t.l.v. exploitatie	Aanwending
Storting conform begroting	361	
Onderhoud gebouwen en terreinen		185
	361	185

Voorziening Baggeren

Deze voorziening dient ter dekking van de lasten van het baggeren van de waterlopen en vijverpartijen, jachthavens en de rivier De Donge.

Mutaties	Toevoeging t.l.v. exploitatie	Aanwending
Storting conform begroting		
Onttrekkingen		8
		8

Voorziening riolering

Egalisatie van exploitatieoverschotten en exploitatietekorten

Mutaties	Toevoeging t.l.v. exploitatie	Aanwending
Storting	400	
Onttrekkingen		
	400	

Voorziening afvalstoffenheffing

Egalisatie van exploitatieoverschotten en exploitatietekorten

Mutaties	Toevoeging t.l.v. exploitatie	Aanwending
Storting exploitatieoverschot		
Onttrekking		266
		266

Voorziening spaarrekening Oome

Inzetten rente ten behoeve van plaatselijke jeugdverenigingen die in behoeftige omstandigheden verkeren.

Geen mutaties

Voorziening steunfonds medische en zorgvoorziening

Aanwenden ten behoeve van inwoners van de gemeente Geertruidenberg die op geen enkele wijze vergoeding kunnen krijgen voor bepaalde medische voorzieningen dan wel zorgvoorzieningen.

Geen mutaties

Langlopende schulden

(bedragen x € 1.000)	Balanswaarde 1-1-2020	Vermeerderingen	Aflossingen/ overdracht	Balanswaarde 31-12-2020
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen				
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	24.028	4.000	2.990	25.038
Waarborgsommen	9		6	3
	24.038	4.000	2.996	25.041

De rentelasten over 2020 bedragen

€ 513

Voor 2021 bedragen de aflossingen op de geldleningen

€ 3.196

De waarborgsommen bestaat uit diverse posten, de waarborgsom voor Fort Lunet is teruggestort.

Vlottende passiva

(in € 1.000)	31-12-2020	31-12-2019
Schulden < 1 jaar	11.364	6.851
Overlopende passiva	6.457	5.450
	17.821	12.301

Netto vlottende schuld korter dan 1 jaar

	31-12-2020	31-12-2019
Kasgeldleningwet Fido	4.000	
Overige kasgeldleningen		
Banksaldi	3.697	2.856
Crediteuren	3.679	3.993
Overige schulden	-12	3
	11.364	6.851

Toelichting banksaldi:

De rekening-courant faciliteit met de BNG Bank bedraagt € 4,1 miljoen.

Overlopende passiva

	31-12-2020	31-12-2019
Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen	574	226
Overige vooruitontvangen bedragen	1.787	485
Verplichtingen/ nog te betalen bedragen	4.096	4.739
	6.457	5.450

Van Eur. en Ned. overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen

	Stand 31-12-2019	Ontvangen bedragen	Vrijgeval- len bedragen / terugbetalingen	Stand 31-12-2020
Europese overheidslichamen				
N.v.t.				
Rijk				
Rijksgelden OAB	102	350	384	67
Rijksgelden LMC/RMC	74	48	50	75
Rijksgelden ISV budget geluidsschermen	31			32
St.Afvalfonds bijdrage t.b.v. zwerfafval	19		15	4
Overige Nederlandse overheidslichamen		501	150	350
Vooruitontv. "Regeling gedupeerden Toeslagen"		9		9
Vooruitontv. Bedragen sportakkoord		35		35
Voorschot regelingreductie energieverbruik		1		1
	226	944	599	573

Overige vooruitontvangen bedragen

	31-12-2020	31-12-2019
BBZ 2019		22
Gemeente Drimmelen voorschot CJG		434
Provincie N-Br subsidie maaionderhoud		25
TOZO 2020	1.760	
vooruit ontv BBZ BOB tm 2020	26	
Overige	1	4
	1.787	485

Verplichtingen/ nog te betalen bedragen

	31-12-2020	31-12-2019
Aankoop jachthaven Hermenzeil	1.650	1.650
Belastindienst loonheffing 2019		609
RWE correcte belast oude jaren		413
Min VWS spuk bijdrage 2019		365
Nog te betalen transitorische rente geldlening		179
Riethorst Wabo 2018		174
Min bzk verr 2019 gemeentefonds		140
OMD afrek 2019		138
ABP dec 2019		136
Belastingdienst loonheffing 2019		117
terugbet verplichting BBZ BOB tm 2020		102
Belastingdienst btw 2019		99
Gem Breda kosten jeugdzorg 2015 2017		96
Hevo wabo 2018		85
Gem Drimmelen doorberekening 2019		60
Drimmelen Wouters 2019		40
Afrek BBZ 2019		33
af te rek SVB 2019 PGB		27
Diversen activiteitsubsidie 2019		25
Div scholen concierge regeling		23
Gem Breda kunstof okt 2019		22
Gem Breda kunststof dec 2019		21
Hoge Waai subsidie 2019 PSZ		18
Diverse personen salaris 13e mnd		17
Gem. Breda		17
Sim Groep eformulieren		15
Vodafone glasvezel GT vast		14
Gem Breda DHW poule 2019		13
VVV STRG afrek 2019 75 jr bevrijding		11
LH periode 12-13 2020	629	
afw voorg jaren alg uitk	265	
BTW 4e kw 2020 AD	206	
rente vaste geldlening 2020	172	
rwe afwikkeling	144	
ABP december 2020	143	
Spuk 2020 obv werkelijkheid	113	
Nog te betalen jeugd 2020	95	
Hevo Wabo 20180190	85	
terugbet verpl BBZ/BOB tm 2020	78	
af te dragen LH december	71	
Juzt afrek business case 2020	66	
ntb WMO SVB nagekomen afrekening	52	
Suppletie BTW 2018	33	
af te rekenen PGB BG 2020	25	
Juzt proj kosten en overige 2020	22	
Suppletie BTW 2019	20	
Gem Breda extra declaraties corona jeudhulp	19	
ntb wmo sbv nagekom afrek	19	
salarissen 13 e maand 2020	16	
BDO interimcontrole 2020	16	
DVEP OV 2020	16	
Suppletie BTW 2016	14	
betalingen BG 2020 in 2021	12	
Gem Breda Zorglokaal 2020	12	
Zorgned kosten 2020	12	
Level consul T Heimans wk 47 tm 51 2020	11	
Diverse posten	82	81
	4.096	4.739

1.1.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting

Als verliescompensatie is voor de aangifte 2016, 2017, 2018 € 322.048 opgenomen.

Verplichtingen: a. lease-contracten:

Voor de kopieerapparaten lopen per 31 december 2020 nog contracten voor een totale waarde van € 13.626 per jaar t/m 2021. Voor de grootformaatprinter en vouwer loopt nog een contract voor een bedrag van € 3.513 tot en met 2021. Voor de koffieautomaten lopen nog contracten voor een bedrag van € 2.468 per jaar t/m 2020.

b. personeelsaangelegenheden;

Het totale bedrag van nog niet opgenomen verlofuren per 31-12-2020 bedraagt € 365.575

c. europese aanbestedingen:

Wederpartij	Inhoud:	Start-datum contract:	Eind-datum contract:	Termijn:	Bedrag per termijn:	Totaal opdracht-waarde
Attero Zuid BV	Verwerking huishoudelijk afval, Samenwerkings-overeenkomst Baroniegemeenten	01-01-2017	31-12-2022	Maandelijks	30.000	360.000
Aebi Schmidt Nederland BV	Onderhoud straatveeg machine	01-01-2020	31-12-2023	jaarlijks	13.645	40.935
Bwaste International B.V.	Overeenkomst levering en onderhoud (incl. reiniging) ondergrondse restafvalcontainers	01-04-2014	31-12-2022	Jaarlijks	30.000	120.000
Bwaste International B.V.	Overeenkomst levering en onderhoud ondergrondse containers (glas, textiel, kunststof)	01-04-2012	01-04-2022	Jaarlijks	5.000	16.250
KPN BV	Telefonie	01-01-2016	01-01-2023	maandelijks	5.000	120.000
Driessen BV	Inhuur extern personeel	03-03-2017	31-12-2022	Maandelijks	10.750	258.000
gemeente Breda	overslag, sortering en vermarkten verpakkingsafval	01-01-2019	31-12-2022	2 maandelijks	23.000	276.000
gemeente Breda	dienstverleningsovereenkomst oa inkoop Jeugdzorg	01-01-2015	onbepaald	maandelijks	350.000	4.200.000
Brouwers Groenaannemers BV	maaaien gazons	01-04-2019	31-03-2021	maandelijks	13.000	39.000
Gebr. Van der Steen	onderhoud openbare verlichting	01-07-2020	30-06-2021	jaarlijks	100.000	50.000
Van den Noort	verwerking restafval	01-02-2019	31-01-2021		142.000	11.833
Octopus	Overeenkomst / bestek beheer en exploitatie milieustraat	01-07-2006	01-07-2021	Maandelijks	28.500	171.000
Raetsheren van Orden	Polis brandverzekering eigendommen en scholen	01-01-2019	01-01-2022	Jaarlijks	131.000	131.000
De vier gewesten BV	Overeenkomst Leerlingenvervoer Perceel 1 en 3	01-08-2015	31-07-2021	jaarlijks	218.000	127.167
Kanters BV	preventief en correctief onderhoud gemalen	01-03-2020	28-02-2022	jaarlijks	78.000	91.000
DVEP BV	Leveringsovereenkomst electra	01-01-2017	31-12-2021	Jaarlijks	204.000	204.000
Pius Floris Boomverzorging	onderhoud bomen	01-05-2018	31-12-2021	jaarlijks	75.000	75.000
Touringcarbedrijf E.D.A.D. B.V.	Overeenkomst Leerlingenvervoer Perceel 2	01-08-2015	31-07-2020	Jaarlijks	112.000	65.333
BDO Audit & Assurance B.V.	Accountantscontrole	01-09-2020	30-09-2023	jaarlijks	65.000	169.000
ADP Nederland B.V.	Ondertekende overeenkomst personeelsinformatie systeem	01-01-2016	31-12-2021	Maandelijks	1.350	16.200
Jansen Rioolreiniging	kolkenreiniging	01-03-2019	28-02-2021	jaarlijks	84.000	14.000
MAIN Energie B.V.	Ondertekend contract / overeenkomst voor levering van gas	01-01-2017	01-01-2022	Jaarlijks	58.400	175.200
Peute papierrecycling BV	papierinzameling	01-01-2019	31-12-2021	jaarlijks	110.000	110.000
SUEZ riol Services BV	reiniging en inspectie riolen	01-08-2020	31-07-2022	jaarlijks	20.000	31.667
Kone Deursystemen B.V.	Onderhoud automatische deurinstallatie Vrijheidstraat 2	01-11-2015	31-12-2099	Jaarlijks	260	1.040
Handicare Stairlifts	Raamovereenkomst	01-07-2020	30-06-2024	Kwartaal	8.800	123.200
Medipoint	Overeenkomst WMO Hulpmiddelen	01-07-2020	30-06-2024	Maandelijks	40.000	1.680.000
Renewi Nederland B.V.	Overeenkomst glasinzameling en verwerking	01-03-2018	28-02-2023	Maandelijks	3.361	87.380
TOG Nederland Zuid BV	uitvoeringstaken WOZ en BAG	01-01-2021	31-12-2023	Jaarlijks	85.000	255.000
Vodafone Libertel BV	Overeenkomst Gemeentelijke Telecommunicatie Mobiele communicatie	31-10-2016	01-01-2022	Jaarlijks	48.500	48.500
Koninklijke van der Most BV	Raamovereenkomst drukwerk	01-01-2021	31-12-2023	Jaarlijks	4.000	12.000
totaal opdrachtwaarde					2.053.921	8.678.770

Balans

Claims

Er lopen procedures waaruit mogelijk een claim kan voortvloeien. De claims bedragen ca. € 83.000.

Rechten:

Borg- en garantiestellingen

Specificatie *(bedragen x € 1.000)*

Aard garantie	% garantie	Oorspron- kelijk bedrag	Restant begin 2020	Borgstelling gemeente begin 2020	In 2020 waarborgen/ gewaARBorgd	Gewone en buitengewo- ne aflossing	Restant eind 2020	Borgstelling gemeente eind 2020
Woningbouw-corporaties	WSW 50%	289.121	183.586	91.793		5.440	178.146	89.073
Woningbouw-corporaties	100%							
Kredietbank	100%		74	74	47	55	66	66
Stichting Riethorst	100%	681	136	136		23	113	113
Sportverenigingen	100%	500			500		500	500
Particulieren	50%	3.581	920			103	817	409
Totaal gewaARBorgde geldleningen		293.883	184.716	92.003	547	5.621	179.642	90.161

1.1.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Onzekerheden:

1. Tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn de gevolgen van de Corona-crisis pas echt doorgedrongen. Inschatting van de financiële gevolgen zijn nog niet concreet te maken. Duidelijk is wel dat deze crisis nu al een enorme impact heeft. Zowel menselijkerwijs als bedrijfsmatig. In de jaarstukken is over de impact van het Coronavirus op verschillende plaatsen een toelichting opgenomen.
2. Aankondiging van het Rijk dat er vanaf 2022 een herverdeeleffect van de algemene uitkering mogelijk is van € 25 per inwoner. Dit betekent dat er mogelijk meerdere jaren een cumulatieve korting op de algemene uitkering wordt doorgevoerd van ruim € 500.000 per jaar waardoor veel ambities van de gemeente niet meer uitgevoerd kunnen worden of bijgesteld moeten worden. In de berekening van de algemene uitkering 2022 e.v. is overigens reeds rekening gehouden met mogelijke herverdeeleffecten die vanaf 2022 zijn aangekondigd. Naar verwachting valt de herverdeling van het gemeentefonds voor de kleine gemeenten in Nederland nadelig uit. De exacte gevolgen zijn nog niet bekend. Uitgaande van een ingroeimodel houden wij rekening met € 375.000 in 2022 en € 500.000 vanaf 2023.

Financiële positie

Het voordelig saldo van de baten en lasten bedraagt over 2020 € 791.843 (2019: € 121.000 nadelig).

Op de bepaling van vermeld resultaat is een aantal bijzondere posten van invloed geweest zoals stortingen/onttrekkingen in/aan reserves evenals zogenaamde bijzondere baten en lasten.

Eén van de primaire doelstellingen van verslaggeving is het verschaffen van een juist inzicht in het vermogen en het resultaat van een organisatie. Daarom is door de Provincie Noord-Brabant een standaardmodel aangereikt om het rekeningsaldo te presenteren. De doelstelling is een goed inzicht te verschaffen in de (ontwikkeling van de) financiële positie van de gemeente en een verbetering van de interne en externe vergelijkbaarheid van het resultaat. In het model wordt een zogenaamd gezuiverd rekeningresultaat gepresenteerd oftewel het resultaat uit normale bedrijfsvoering. Uitgangspunt voor de bepaling van het gezuiverd resultaat is het saldo als hiervoor vermeld na eliminatie van de stortingen in / onttrekkingen aan reserves en bijzondere baten en lasten.

Rekening van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	Begroting 2019	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Baten	63.486	64.674	75.653	63.522
Lasten	63.486	64.795	75.653	62.730
	0	-121	0	792
Verwerkte stortingen in reserves	4.492	6.383	4.007	4.600
Verwerkte onttrekkingen aan reserves	-6.331	-7.173	3.299	3.977
Sub totaal mutatie reserves	-1.839	-790	708	623
Resultaat exclusief stortingen in en onttrekkingen aan reserves	-1.839	-911	-708	169
Bijzondere/incidentele baten	0	1.202	0	796
Bijzondere/incidentele lasten	0	1.465	0	622
Gezuiverd resultaat (= resultaat uit de normale baten en lasten)	0	648 N	0	5 N

Bovenstaande geeft een indruk van het "gezuiverd resultaat", het resultaat uit de normale baten en lasten. Met de correctie van de bijzondere posten zijn de incidentele invloeden op het saldo geëlimineerd. Daarnaast komt met de correctie van de reserves het structurele karakter tot uiting van de uitgaven die hiermee in de loop van het jaar 2020 zijn gedekt.

Bijzondere baten en lasten

Onder bijzondere baten en lasten moet worden verstaan de baten en lasten die niet voortvloeien uit de normale bedrijfsvoering zoals o.a. boekwinsten, lasten voortvloeiende uit reorganisaties, stelselwijzigingen afschrijvingsmethodiek, resultaten op grondexploitatie, aanpassing gebruiksduur c.q. afschrijvingstermijn vaste activa en belangrijke afwikkelingsverschillen over voorgaande jaren.

Onder de bijzondere baten en lasten werden de volgende posten opgenomen:

Overzicht bijzondere baten en lasten	
Lasten	Mutatie 2020
Voorziening pensioenen wethouders, wet APPA	106.000
Onroerende zaakbelasting Niet Woningen	102.000
Voorziening dubieuze debiteuren Soza	220.000
WMO, diverse onderdelen	194.000
	622.000
Baten	Mutatie 2020
Overhead	339.000
Bijdrage Provincie A27	150.000
Uitkeringen WWB	167.000
Re-integratie, arrest Hoge Raad 10-7-2019, recht op btw-compensatie	75.000
Omgevingsvergunningen	65.000
	796.000

1.1.7.1 INVESTERINGEN

Per ultimo 2020 was er een bedrag van € 53,7 miljoen in vaste activa geïnvesteerd oftewel € 2.464 per inwoner (21.792 inwoners per 31 december 2020, bron CBS Statline). In 2020 is er voor een bedrag van € 7.167 miljoen geïnvesteerd in vaste activa.(nb; inclusief grond-exploitaties). In de toelichting op de balans is op de desbetreffende onderdelen extra toelichting op deze mutaties opgenomen.

1.1.7.2 RESERVES EN VOORZIENINGEN

Op 6 juli 2017 heeft de gemeenteraad de nieuwe financiële verordening Geertruidenberg 2017 vastgesteld met daarin opgenomen de nota reserves en voorzieningen. De omvang van de reserves en voorzieningen bepalen in belangrijke mate de financiële positie van de gemeente.

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	31-12-2020	31-12-2019
EIGEN VERMOGEN (bedragen x € 1.000)	12.753	12.490
Reserves		
Algemene reserves	2.189	3.842
Weerstandsreserve	4.041	3.002
Bestemmingsreserves	5.731	5.767
Gerealiseerd resultaat	792	-121

In de toelichting op de balans is op deze onderdelen extra toelichting opgenomen.

Voorzieningen

	31-12-2020	31-12-2019
VOORZIENINGEN (bedragen x € 1.000)	11.087	9.369
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.655	2.433
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.509	2.147
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	4.923	4.789

Met betrekking tot de hoogte en het tijdstip van uitnutting bestaat er geen keuzevrijheid. De aanwending en besteding liggen vast en zijn als volgt te rubriceren:

- voorzieningen voor verplichtingen en verliezen
- voorzieningen voor risico's
- voorzieningen ter egalisatie van kosten
- van derden verkregen middelen - specifiek te besteden middelen

Door de Raad is een aantal beheersplannen vastgesteld. De omvang van de daarvan afgeleide voorzieningen, met inachtneming van de voorgenomen jaarlijkse stortingen, wordt toereikend geacht. Met de vaststelling van de financiële verordening Geertruidenberg 2017 (inclusief de nota reserves en voorzieningen) is het beleidskader aangepast aan de wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

In het kader van het BBV dient voor niet bestede bijdragen van derden, waarvan de aanwending is gebonden, een voorziening te worden gevormd. Niet bestede gelden dienen te worden gerestitueerd. Zoals in de waarderingsgrondslagen op de balans is gemeld zijn de bijdragen voor zover ze van Europese of Nederlandse overheidslichamen zijn ontvangen, met ingang 1 januari 2008 in de balans opgenomen onder de overlopende passiva.

In de toelichting op de balans is op de desbetreffende onderdelen extra toelichting op deze mutaties opgenomen.

1.1.7.3 FINANCIERING

De stand van de lening portefeuille bedraagt per 31 december 2020 € 25.038.000. Een uitgebreide toelichting betreffende de treasury functie (en financiering) is in het programmaverslag opgenomen onder paragraaf D Financiering.

Overzicht baten en lasten 2020

Omschrijving programma / product	Primitieve begroting 2020			Begroting na wijziging 2020			Jaarrekening 2020			Begroting +/- Jaarrekening 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Mutaties Exploitatie												
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	13.841	7.295	6.546	28.614	22.651	5.963	16.700	10.568	6.132	11.914	-12.083	-169
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	994	121	874	1.045	106	939	898	69	829	147	-37	110
Programma 3 Sportvoorzieningen	1.228	202	1.025	1.333	196	1.137	1.183	199	985	150	2	152
Programma 4 Onderwijs	2.069	499	1.570	2.414	477	1.937	2.523	511	2.013	-109	34	-75
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	21.799	5.043	16.756	27.198	8.596	18.602	26.234	8.016	18.218	964	-580	384
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	1.405	192	1.213	1.452	234	1.219	1.380	255	1.126	72	21	93
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	2.650	213	2.437	2.878	223	2.655	3.018	221	2.797	-140	-2	-142
Algemene Dekkingsmiddelen	134	37.152	-37.018	531	38.747	-38.216	450	38.623	-38.174	82	-124	-42
Overhead	6.953	121	6.833	6.888	415	6.472	6.367	461	5.905	521	46	567
SUBTOTAAL MUTATIES EXPLOITATIE PROGRAMMA'S	51.073	50.838	236	72.354	71.646	708	58.754	58.922	-169	13.600	-12.723	877
Mutaties reserves												
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	33	402	-369	1.302	894	408	582	397	185	720	-497	223
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 3 Sportvoorzieningen	0	0	0	35	24	11	35	24	11	0	0	0
Programma 4 Onderwijs	0	0	0	60	370	-310	60	361	-301	0	-9	-9
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	849	1.053	-204	849	1.839	-990	849	1.762	-913	0	-77	-77
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	0	170	-170	198	24	174	198	24	174	0	0	0
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	600	26	574	612	26	586	602	35	568	10	8	18
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	228	294	-66	242	830	-587	1.650	1.997	-347	-1.408	1.167	-241
Overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES PROGRAMMA'S	1.710	1.946	-236	3.299	4.007	-708	3.977	4.600	-623	-678	592	-85
TOTAAL BATEN EN LASTEN	52.783	52.784	0	75.653	75.653	0	62.731	63.522	-792	12.922	-12.131	792

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Toelichting op het overzicht lasten

Programma 1 - Leefbaarheid, wonen en duurzaamheid

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	249	224	25
1.1	Crisbeheersing en brandweer	1.810	1.808	2
1.2	Openbare orde en veiligheid	667	650	17
2.1	Verkeer en vervoer	2.411	2.365	46
2.2	Parkeren	10	3	7
2.4	Economische havens en waterwegen	197	136	61
5.5	Cultureel erfgoed	28	24	4
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.532	1.520	12
7.2	Riolering	1.986	2.062	-76
7.3	Afval	2.382	2.510	-128
7.4	Milieubeheer	980	787	193
8.1	Ruimtelijke ordening	1.257	992	265
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	14.124	2.703	11.421
8.3	Wonen en bouwen	913	916	-3
0.10	Mutaties reserves	1.302	582	720
Totaal lasten programma 1		29.848	17.282	12.566

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

€ 25.000 (V)

16.000 (V)	Grondexploitatie algemene dienst: Abusievelijk is in Turap 3 de raming met € 5.000 verhoogd. Los hiervan is met Turap 2 een bedrag van € 9.000 opgevoerd ten behoeve van de realisatie van het nieuwe scouting onderkomen. De kosten hiervoor zijn verantwoord onder de post bestemmingsplannen.
------------	--

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 9.000.

1.1 Crisbeheersing en brandweer

€ 2.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 2.000.

1.2 Openbare orde en veiligheid

€ 17.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 17.000.

2.1 Wegen, straten en pleinen

€ 46.000 (V)

11.000 (V)	Wegen, straten en pleinen: Voor een aanpassing aan de wegversmalling in de Boterpolderlaan t.b.v. een inritconstructie nieuwbouw woning project Heereland, zijn de werkzaamheden in 2020 niet uitgevoerd. Realisatie en aanpassing van de wegversmalling wordt in januari 2021 uitgevoerd. Voorgesteld wordt om van het voordeel een bedrag van € 10.000 mee te nemen naar 2021.
58.000 (V)	Wegen, straten en pleinen: De verwachte extra capaciteit voor de ontwikkelingen van knooppunt Hooipolder is niet nodig geweest. Verwachting is dat in 2021 deze capaciteit wel wordt ingezet. Alsdan zal een nieuw verzoek tot inzet van de VAR worden gedaan.
11.000 (V)	Maaien bermen: Om de biodiversiteit te verbeteren hebben we vooral ingezet om het maaibeheer aan te passen voor 2021 en minder ingezet op kleine aanpassingen in het groen.
10.000 (V)	Bruggen en duikers: Voor bruggen en duikers is een budget gereserveerd voor een 3 jaarlijkse instandhoudingsinspectie van kunstwerken. Deze inspectieronden is niet uitgevoerd en staat voor 2021 op de planning.
11.000 (V)	Straatreiniging: De gemeente Geertruidenberg is in 2020 gestart met het in eigen beheer uitvoeren van veegwerkzaamheden met behulp van een veegwagen. De hoeveelheid veegvuil wisselt nog wel eens van jaar tot jaar. Er is in 2020 minder veegvuil gestort dan begroot.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

43.000 (N)	Straatreiniging: I.v.m. eindafrekening van de bijdrageregeling zwerfafval 2013-2017 ontstaat een negatief saldo. Het toegekende voorschot dat niet is besteed is nu terugbetaald. In 2018 was er een positief saldo overgeboekt omdat het voorschot niet besteed was. Dit is nu verrekend met elkaar. Restant budget is ingezet op de aandachtsgebieden bewustwording, informatievoorziening en zap vrijwilligers.
12.000 (V)	Straatreiniging: Het verbruik van gas is t.b.v. de onkruidbeheersing afhankelijk van een nieuwe manier van werken die in januari 2020 is gestart. Vooraf is de hoeveelheid moeilijk in te schatten. Er is in 2020 minder gas verbruikt dan begroot.
15.000 (V)	Openbare verlichting: De gemeente Geertruidenberg is m.b.t. de stroomvoorziening van grootverbruik naar kleinverbruik overgegaan in juli 2020. Dit betekent dat elke schakelruimte van Enexis een slimme meter heeft welke door DVEP (energieleverancier) op afstand wordt uitgelezen. De energieleverancier heeft nog geen eindafrekening gestuurd over het 4e kwartaal 2020. In 2021 zal het eventuele verschil worden verrekend.
15.000 (V)	Duurzaam veilig: De inkomsten uit provinciale subsidies en de uitgaven liepen niet synchroon met het boekjaar. De subsidie was direct uitgekeerd terwijl het project vertraging had opgelopen waarbij de kosten niet meer in het boekjaar terecht kwamen.
24.000 (N)	Verkeerszaken: Er zijn meer voorbereidende werkzaamheden verricht ter onderbouwing van de projectovereenkomst. In de projectovereenkomst is overeengekomen dat deze (extra) voorbereidende kosten bij de uitvoering in 2021 door RWS vergoed worden.

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 30.000.

2.2 Parkeren

€ 7.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 7.000.

2.4 Economische havens en waterwegen

€ 61.000 (V)

20.000 (V)	Historische schepen en woonboten: De planning, dat de steigers weer in gebruik genomen zouden worden, was begin 2020. Door corona en een steigerbouwer die failliet is gegaan is dit niet gelukt en zijn de steigers pas in september 2020 in gebruik genomen. Daarom ook in 2020 beperkte afschrijvingslasten
25.000 (V)	Sloten / waterlossingen: Er is in 2020 minder slootafval van het waterschap naar de gemeente afgevoerd, maar gedeponeed op grond van de agrariërs.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 16.000.

5.5 Cultureel erfgoed

€ 4.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 4.000.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

€ 12.000 (V)

17.000 (N)	Plantsoenen en parken: Aan belastingen en heffingen (aanslag ongebouwd / wegen) is aanzienlijk meer betaald dan de afgelopen jaren. Momenteel wordt bij de belastingsamenwerking West Brabant nader onderzoek gedaan naar de oorzaak. De uitkomst is nog niet bekend.
17.000 (V)	Plantsoenen en parken: Er is in 2020 minder groenafval gestort. Dit komt met name door de manier van werken. De storkosten van groenafval zijn jaarlijks verschillend. Mogelijk kan het groenafval in 2021 weer toenemen door een veranderende werkwijze.
15.000 (V)	Plantsoenen en parken: Het verwijderen van de wortels en de herplant van (nood)gekapte bomen aan het Werflaantje is eind 2020 niet meer uitgevoerd en wordt in 2021 gerealiseerd.

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 3.000.

7.2 Riolering

€ 76.000 (N)

30.000 (V)	Afvalwater en hemelwater: Deze kosten van onderhoud en beheer zijn jaarlijks variabel. Door coronacrisis beoordeling inspectie en bijbehorende reparaties niet uit kunnen voeren. Vandaar dat in 2020 een deel van het budget is overgebleven.
------------	--

Toelichting op het overzicht baten en lasten

38.000 (N)	Stedelijk water: In 2019 heeft het waterschap een blauwalgonderzoek in de Veste uitgevoerd. De factuur is in 2020 betaald.
19.000 (V)	Riolering algemeen: Door de coronacrisis is er minder werkplekbegeleiding geweest m.b.t. verwerken en beoordeling rioolinspecties.
107.000 (N)	Riolering algemeen: Het exploitatieresultaat op het product riolering is € 107.000 hoger dan begroot. Vanwege de gesloten financierings-systeem van rioolheffing wordt dit voordeel gestort in de egalisatievoorziening. De storting in de voorziening is voor de exploitatie een (administratief) nadeel. De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks beoordeeld bij de bepaling van de toekomstige tarieven.
21.000 (N)	Riolering algemeen: De rekenrente is in de jaarrekening 2020 vastgesteld op 1% i.p.v. 0,75%. Omdat voor rioleringen een relatief hoge boek-waarde aanwezig is (investerings kennen een lange afschrijvingstermijn) is het effect van een rentemutatie hoger dan € 10.000. De rentelast wordt overigens ruimschoots opgevangen binnen de voorziening.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 41.000.

7.3 Afval

€ 128.000 (N)

118.000 (N)	Afvalverwijdering huisvuil: Er is meer afval ingezameld door Corona wat resulteert in hogere verwerkingskosten bij Attero.
38.000 (V)	Afvalverwijdering huisvuil: In 2020 werd er gemeld dat er meer onderhoud en reiniging plaats moest vinden om de levensduur van de containers zo veel mogelijk te verlengen. Echter gaan deze kosten toch pas in 2021 gemaakt worden.
18.000 (N)	Afvalverwijdering huisvuil: Door het raadsbesluit van 6 juli 2020 moeten er meerdere projecten gestart worden waar extra ambtelijke capaciteit voor nodig is. Om deze reden is het bureau De Afvalspiegel ingehuurd om hierin te ondersteunen.
11.000 (N)	Afvalverwijdering huisvuil: Op grond van gewijzigde BTW wetgeving moesten diverse verrekeningen plaatsvinden over reeds afgesloten boekjaren. De afwijking wordt veroorzaakt door de verrekening van BTW over de jaren 2015-2019 met het Afvalfonds.
12.000 (V)	Afvalverwijdering huisvuil: De kwijschelding van afvalstoffenheffing valt in 2020 lager uit dan verwacht.
11.000 (N)	Afvalverwijdering milieustraat: Er is nu een nadeel opgetreden vanwege de toegenomen ingezamelde afvalstromen door Corona.
13.000 (N)	Afvalverwijdering milieustraat: Dit betreft de kosten die verband houden met het inhuren van het inkoopbureau ter ondersteuning van het aanbestedings-traject voor de milieustraat.

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 7.000.

7.4 Milieubeheer

€ 193.000 (V)

14.000 (V)	VTH taken: Naar aanleiding van meldingen van onze inwoners, wettelijk taken of naar aanleiding van bijvoorbeeld raadsragen kan milieuonderzoek naar trillingen, geluid of straling nodig blijken te zijn. Dit is specialistisch onderzoek dat wij niet zelf kunnen uitvoeren. Het is moeilijk om vooraf in te schatten hoeveel milieuonderzoek nodig is. In 2020 is slechts beperkt onderzoek noodzakelijk geweest.
19.000 (V)	VTH taken: Het overschot op de post Omgevingsdienst wordt veroorzaakt door een tweetal afrekeningen. Over 2019 definitief € 5.000 en over 2020 voorlopig van € 15.000. Voor 2020 ligt het in de lijn der verwachting dat Corona hiervan de grootste oorzaak is.
43.000 (V)	Algemeen milieu: In de begroting 2018 is per amendement incidenteel budget beschikbaar gesteld voor duurzaamheid. In 2020 is deze post niet gebruikt. Voorgesteld wordt om dit in 2021 uit te voeren. In 2021 wordt het duurzaamheidsprogramma nieuw leven ingeblazen. De raming wordt thans opgevoerd. Voorgesteld wordt om dit in 2021 te dekken door onttrekking uit de Vrije Algemene Reserve voor hetzelfde bedrag.
100.000 (V)	Algemeen milieu: De gemeenteraad maakte budgetten vrij voor de uitvoering van het duurzaamheids-programma. Voor de komende jaren worden de uitvoeringsbudgetten op duurzaamheid gekort. In 2021 wordt het duurzaamheidsprogramma nieuw leven ingeblazen. Binnen deze kaders wordt voorgesteld het reeds beschikbare en overgebleven budget voor de uitvoering van het duurzaamheidsprogramma in 2020 over te hevelen naar 2021.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 17.000.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

8.1 Ruimtelijke Ordening

€ 265.000 (V)

73.000 (V)	Bestemmingsplannen: Ter voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de wetgever bepaald dat bestemmingsplannen niet meer geactualiseerd hoeven te worden. De benodigde uren en budgetten kunnen ingezet worden voor de (voorbereidende) werkzaamheden om tot een Omgevingsplan te komen. Het in 2018 beschikbaar gestelde budget wordt overgeheveld om in 2021 gebruikt te worden voor het opstellen van het omgevingsplan wat in essentie het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen voor de woongebieden vervangt.
56.000 (V)	Bestemmingsplannen: Het budget is beoogd voor lopende ruimtelijke trajecten, onder andere het bestemmingsplan verbreding A27 en de verkabeling van de 150 kV. Daarnaast worden al eerder geplande ruimtelijke trajecten, die nog niet opgestart zijn, uit dit budget (gedeeltelijk) bekostigd, zoals de visie Grote Kerkstraat, inrichtingsplan Nionplas en het inrichtingsplan amoveringslocaties 150 kV. Voorgesteld wordt het restantbedrag als VAR mee te nemen naar 2021.
18.000 (V)	Bestemmingsplannen pilots en projecten: Voor Dongeoevers was een raming opgenomen voor het opstellen van de bestemmingsplannen voor de afzonderlijke deelgebieden. Deze zijn gedeeltelijk (Timmersteekade en Fort lunet) uitgevoerd. In de loop van 2020 is een exploitatie-opzet opgesteld voor Dongeoevers waarin een raming is opgenomen voor het opstellen c.q. actualiseren van het bestemmingsplan voor de nog resterende deelgebieden. Voorgesteld wordt het restantbedrag als VAR mee te nemen naar 2021.
116.000 (V)	Bestemmingsplannen pilots en projecten: Alle kosten die verband houden met het project Riethorst en Koninginnebastion worden doorbelast aan Thuisvester. Omdat het project in 2021 wordt afgerond moeten we nog kosten maken. Het verschil tussen de begroting en de werkelijke uitgaven komt in 2021 met de afronding van het project tot uiting. Het begrote bedrag omvat het totaal van voor dit project geraamde uitgaven. Voorgesteld wordt het overschot mee te nemen naar 2021.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 2.000.

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

€ 11.421.000 (V)

76.000 (N)	Grondexploitatie W. Boonstraat (Bavokerk): Voor een algemene toelichting op de voortgang van het project wordt verwezen naar Paragraaf G. Verschillen ten opzichte van begroot lopen over in het nieuwe jaar.
67.000 (V)	Grondexploitatie Peuzelaar: Voor een algemene toelichting op de voortgang van het project wordt verwezen naar Paragraaf G. Verschillen ten opzichte van begroot lopen over in het nieuwe jaar.
101.000 (V)	Grondexploitatie Brahmstraat: Voor een algemene toelichting op de voortgang van het project wordt verwezen naar Paragraaf G. Verschillen ten opzichte van begroot lopen over in het nieuwe jaar.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 11.329.000.

Deze afwijking vergt vanwege de hoogte van de afwijking een afzonderlijke toelichting.

Eind 2020 heeft de raad besluiten genomen over diverse grondexploitatieprojecten. Hiervan is een begrotingswijziging opgesteld met een omvang van grofweg € 11,3 miljoen. Omdat in 2020 nauwelijks uitgaven zijn geweest voor de grexen blijven de geraamde bedragen over. In 2021 zullen deze wederom opgevoerd worden als de actualisatie van de cijfers en jaarschijven door de gemeenteraad zijn vastgesteld.

0	Diverse grexen : Achter de Hoeven, Rivierkade, Oude Haven deel A en deel B Actualisatie van de exploitatie Donge oevers heeft februari 2021 plaatsgevonden. In algemeenheid kan worden gesteld dat de uitvoering van het project opgeschoven is naar 2021. De gevolgen hiervan worden/zijn in 2021 verwerkt. Grondexploitaties verlopen budgetneutraal en sluiten af met een resultaat. Het doorschuiven van de uitvoering heeft geen gevolgen voor het berekende eindresultaat.
---	---

8.3 Wonen en bouwen

€ 3.000 (N)

14.000 (N)	Omgevingsrecht: Er is meer advieswerk gevraagd aan de OMWB dan was geraamd. Dit is ontstaan omdat er meer aanvragen zijn ontvangen. Daarnaast zijn er enkele plannen geweest die meer advieswerk met zich meebrachten dan voorzien.
12.000 (V)	Omgevingswet: Totaal resteert een budget van circa € 12.000. Voorgesteld wordt dit over te hevelen naar 2022 zodat diverse werkzaamheden, zoals de pilot Dombosch en dienstverlening/ werkprocessen, in 2021 verder opgepakt kunnen worden.

Deze afwijkingen geven een nadelig verschil van € 1.000.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

0.10 Mutaties reserves

€ 720.000 (V)

19.000 (N)	Reserve bomenfonds: In 2020 is binnen de omgevingsvergunningen een vergoeding ontvangen voor het verwijderen van bomen. Op basis van het bomenbeleidsplan is de opbrengst gebruikt om in de toekomst bomen te herplanten. Om dit veilig te stellen wordt het ontvangen bedrag in de reserve gestort zodat dit in de toekomst kan worden aangewend voor bomenverbetering of nieuwe aanplant.
15.000 (V)	Reserve beeldende kunst: De storting in de reserve is afhankelijk van de resultaten op grondexploitatie. De resultaten voor 2020 leiden ertoe dat de storting in de reserve lager is dan begroot. De lagere onttrekking is administratief een nadeel voor de exploitatie.
90.000 (N)	Reserve grondexploitatie: Op basis van de resultaten van de grondexploitatie valt de storting in de reserve grondexploitatie hoger uit. Met name vanwege tussentijdse winstnemingen.
815.000 (V)	Reserve grondexploitatie: De vertraging op het project Dongeoevers leidt ertoe dat er in 2020 geen storting in de reserve zal plaatsvinden. De mutatie moet tevens bezien worden in relatie met de aanzienlijke (administratieve) afwijking bij taakveld 8.2. Naar de toelichting wordt kortheidshalve verwezen.

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 1.000.

Toelichting op het overzicht baten

Programma 1 - Leefbaarheid, wonen en duurzaamheid

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	243	253	-10
1.1	Crisbeheersing en brandweer	18	2	16
1.2	Openbare orde en veiligheid	70	65	5
2.1	Verkeer en vervoer	315	626	-311
2.2	Parkeren	9	5	4
2.4	Economische havens en waterwegen	48	31	17
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	15	14	1
7.2	Riolering	2.551	2.554	-3
7.3	Afval	2.951	3.069	-118
7.4	Milieubeheer	128	125	3
8.1	Ruimtelijke ordening	510	436	74
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	15.358	2.917	12.441
8.3	Wonen en bouwen	365	471	-106
0.10	Mutaties reserves	894	397	497
Totaal baten programma 1		23.475	10.965	12.510

0.3 Beheer overige gebouwen

€ 10.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 10.000.

1.1 Crisbeheersing en brandweer

€ 16.000 (N)

16.000 (N)	Brandweergarages en blusmiddelen: Een deel van de kosten van de Brandweergarages en blusmiddelen kan worden gedeclareerd bij de Veiligheidsregio. Omdat de declaratie over 2019 lager uitviel dan verwacht, is de bijdrage per saldo in 2020 lager.
------------	---

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

1.2 Openbare orde en veiligheid

€ 5.000 (N)

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 5.000.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

2.1 Verkeer en vervoer

€ 311.000 (V)

39.000 (V)	Maaien bermen: Voorgesteld wordt de ontvangen subsidie voor het bijvriendelijk maaibeheer van € 25.000 mee te nemen naar 2021. Vanaf 2021 worden alle bermen bijvriendelijk gemaaid. Daarnaast hebben we eind 2020 € 39.000 terugontvangen van de Provincie van de afgelopen STIKA regeling. Het college heeft besloten weer deel te nemen met de huidige regeling en het terug gestorte bedrag terug in te zetten. Voorgesteld wordt een bedrag van € 64.000 mee te nemen naar 2021.
15.000 (V)	Straatreiniging: De gemeente ontvangt een subsidie vanuit Nederland schoon/Nedvang voor het terugdringen van de hoeveelheid zwerfafval. In 2020 is vooral ingezet op de bewustwording van het zwerfafval in de buurten en wijken. Daarnaast is gestart met de werving en begeleiding van zap vrijwilligers. Dit met een resultaat van 75 aanmeldingen in het eerste jaar.
150.000 (V)	A27 maatregelen / Omgevingsvisie Hooipolder: Van de provincie wordt een bijdrage ontvangen voor de A27. Aan deze bijdrage kunnen kosten worden toegerekend die gemaakt worden door de gemeente. Ook lasten die al in onze begroting zitten en waarvoor dus feitelijk achteraf een vergoeding wordt ontvangen. In 2020 wordt een deel van de kosten van 2019 (alsnog) en 2020 aan de provinciale bijdrage toegerekend.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 107.000.

Deze afwijking ontstaat m.n. door de baten die de gemeente ontvangt in het kader van het verhalen van schades en vernielingen. In beginsel een voordeel van administratieve aard omdat de herstellkosten van de schades en vernielingen over verschillende uitgaveposten binnen de jaarrekening zijn opgenomen.

2.2 Parkeren

€ 4.000 (N)

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 4.000.

2.4 Economische havens en waterwegen

€ 17.000 (N)

15.000 (N)	Historische schepen en woonboten: De Steigers van de historische schepen zijn vernieuwd. Dit heeft veel langer geduurd dan de bedoeling was. Daardoor heeft dit een groot gat geslagen in de inkomsten van deze schepen. De tijd dat ze er niet hebben gelegen is er uiteraard ook geen liggeld betaald.
------------	--

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 2.000.

5.5 Cultureel erfgoed

€ 0,00

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

€ 1.000 (N)

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 1.000.

7.2 Riolering

€ 3.000 (V)

24.000 (V)	Rioolheffing: De opbrengst rioolrechten is per saldo 0,7% hoger dan begroot. De hogere opbrengst wordt meegenomen in de saldering van de gesloten financiering via de egalisatievoorziening.
------------	--

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 21.000.

7.3 Afval

€ 118.000 (V)

31.000 (V)	Afvalverwijdering huisvuil: De opbrengsten van de papierverwijdering zijn achteraf bezien te voorzichtig ingeschat; de papiermarkt stabiliseerde op een nog redelijk goede prijs. Door de toename in ingezameld afval door corona gecombineerd met deze gestabiliseerde prijs vallen de baten hoger uit.
170.000 (V)	Afvalverwijdering huisvuil: De hogere opbrengsten worden veroorzaakt door afrekeningen van de vergoeding voor ingezameld kunststof over eerdere jaren (2017 t/m 2019).
85.000 (N)	Afvalverwijdering huisvuil: Het exploitatiesaldo van de afvalverwijdering valt € 85.000 gunstiger uit dan begroot. Uit de voorziening wordt derhalve minder onttrokken. Administratief is een lagere onttrekking een nadeel voor de exploitatie.
10.000 (V)	Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten: De opbrengst afvalstoffenheffing is 0,5% hoger dan begroot. De meeropbrengst wordt meegenomen in de bepaling van de onttrekking uit de voorziening afval.

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 8.000.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

7.4 Milieubeheer

€ 3.000 (N)

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 3.000.

8.1 Ruimtelijke Ordening

€ 74.000 (N)

73.000 (N)	Bestemmingsplannen pilots en projecten: Alle kosten die verband houden met het project Riethorst en Koninginnebastion worden doorbelast aan Thuisvester. Omdat het project in 2021 wordt afgerond moeten we nog inkomsten genereren. Het berekende nadeel 2020 betreft de inkomsten die in 2020 niet zijn ontvangen (omdat de kosten ook nog niet gemaakt zijn) maar wel in 2021 ontvangen zullen worden.
------------	---

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 1.000

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen

€ 12.441.000 (N)

76.000 (V)	Grondexploitatie W. Boonstraat (Bavokerk): Voor een algemene toelichting op de voortgang van het project wordt verwezen naar Paragraaf G. Verschillen ten opzichte van begroot lopen over in het nieuwe jaar.
49.000 (N)	Grondexploitatie Peuzelaar: Voor een algemene toelichting op de voortgang van het project wordt verwezen naar Paragraaf G. Verschillen ten opzichte van begroot lopen over in het nieuwe jaar.
102.000 (N)	Grondexploitatie Brahmstraat: Voor een algemene toelichting op de voortgang van het project wordt verwezen naar Paragraaf G. Verschillen ten opzichte van begroot lopen over in het nieuwe jaar.

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 12.366.000.

0	Diverse grexen: Achter de Hoeven, Rivierkade, Oude Haven deel A en deel B Actualisatie van de exploitatie Donge oevers heeft februari 2021 plaatsgevonden. In algemeenheid kan worden gesteld dat de uitvoering van het project opgeschoven is naar 2021. De gevolgen hiervan worden/zijn in 2021 verwerkt. Grondexploitatie verlopen budgetneutraal en sluiten af met een resultaat. Het doorschuiven van de uitvoering heeft geen gevolgen voor het berekende eindresultaat.
---	---

8.3 Wonen en bouwen

€ 106.000 (V)

108.000 (V)	Omgevingsvergunning: In 2020 zijn ca 20% meer aanvragen ontvangen dan was voorzien in de planning. Dit geldt ook voor de inkomsten leges welke hoger zijn uitgevallen dan was begroot. Het grote aantal binnengekomen aanvragen in 2020 betekent dat er ook meer aanvragen doorlopen in 2021 hetgeen beslag legt op capaciteit en extra advieskosten. Om de aanvragen binnen de gestelde termijnen te kunnen afhandelen wordt geadviseerd om € 35.000 over te hevelen naar 2021 voor extra capaciteit en advieskosten derden.
-------------	---

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 2.000.

0.10 Mutaties reserves

€ 497.000 (V)

56.000 (N)	VAR: Bestemmingsplannen Budget is in de begroting 2019 beschikbaar gesteld uit de Vrije Algemene Reserve ter dekking van de kosten voor het specifieke product. Hiervan is niet volledig gebruik gemaakt. Voorgesteld wordt om het restant mee te nemen naar 2021.
58.000 (N)	VAR: Ontwikkelingen hooipolder Budget is in de begroting 2019 beschikbaar gesteld. Thans blijkt dat het budget niet noodzakelijk is geweest en naar verwachting ook niet noodzakelijk zal zijn. Het budget kan derhalve vrijvallen in de Vrije Algemene Reserve en in de toekomst voor andere doeleinden worden ingezet.
18.000 (N)	VAR: Locatieconcepten Budget is in de begroting 2019 beschikbaar gesteld uit de Vrije Algemene Reserve ter dekking van de kosten voor het specifieke product. Hiervan is niet volledig gebruik gemaakt. Voorgesteld wordt om het restant mee te nemen naar 2021.
43.000 (N)	VAR: Amendement extra budget duurzaamheid Budget is in de begroting 2018 beschikbaar gesteld uit de Vrije Algemene Reserve ter dekking van de kosten voor het specifieke product. Hiervan is niet volledig gebruik gemaakt. Voorgesteld wordt om het restant mee te nemen naar 2021.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

73.000 (N)	VAR: Bestemmingsplan wonen Budget is in de begroting 2020 beschikbaar gesteld. Thans blijkt dat het budget niet noodzakelijk is geweest en naar verwachting ook niet noodzakelijk zal zijn. Het budget kan derhalve vrijvallen in de Vrije Algemene Reserve en in de toekomst voor andere doeleinden worden ingezet.
116.000 (N)	VAR: Advies en onderhoud sportvelden Budget is in de begroting 2018 beschikbaar gesteld uit de Vrije Algemene Reserve ter dekking van de kosten voor het specifieke product. Voorgesteld wordt om het restant mee te nemen naar 2021.
40.000 (N)	VAR: Incidentele formatie DIV Budget is in de begroting 2020 beschikbaar gesteld uit de Vrije Algemene Reserve ter dekking van de kosten voor het specifieke product. Hiervan is niet volledig gebruik gemaakt. Voorgesteld wordt om het restant mee te nemen naar 2021.
73.000 (N)	VAR: Verkeer (knelpuntennota) Budget is in de begroting 2020 beschikbaar gesteld. Thans blijkt dat het budget niet noodzakelijk is geweest en naar verwachting ook niet noodzakelijk zal zijn. Het budget kan derhalve vrijvallen in de Vrije Algemene Reserve en in de toekomst voor andere doeleinden worden ingezet.

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 20.000.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Programma 1		Lasten				Baten			
Nr.	Taakvelden		Incidenteel	Structureel		Incidenteel	Structureel		
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden								
	Grondexploitatie Algemene Dienst	V	16.000						
	Algemeen	V	9.000			V	10.000		
1.1	Crisbeheersing en brandweer								
	Brandweergarages en blusmiddelen					N	16.000		
	Algemeen	V	2.000						
1.2	Openbare orde en veiligheid								
	Algemeen	V	17.000			N	5.000		
2.1	Verkeer en vervoer								
	Wegen straten en pleinen	V	69.000						
	Maaien bermen			V	11.000	V	39.000		
	Bruggen en duikers	V	10.000						
	Straatreiniging	N	20.000			V	15.000		
	A27 maatregelen / Omgevingsvisie Hooipolder					V	150.000		
	Openbare verlichting			V	15.000				
	Duurzaam Veilig	V	15.000						
	Verkeerszaken	N	24.000						
	Algemeen	N	30.000			V	107.000		
2.2	Parkeren								
	Algemeen	V	7.000			N	4.000		
2.4	Economische havens en waterwegen								
	Historische schepen en woonboten	V	20.000			N	15.000		
	Sloten / waterlossingen			V	25.000				
	Algemeen	V	16.000			N	2.000		
5.5	Cultureel erfgoed								
	Algemeen	V	4.000						
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie								
	Parken en plantsoenen	V	15.000						
	Algemeen	N	3.000			N	1.000		
7.2	Riolering								
	Afvalwater en hemelwater	V	30.000						
	Stedelijk water	N	38.000						
	Riolering algemeen	N	109.000						
	Rioolheffing					V	24.000		
	Algemeen	V	41.000			N	21.000		
7.3	Afval								
	Afvalverwijdering huisvuil	N	97.000			V	116.000		
	Afvalverwijdering milieustraat	N	24.000						
	Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten					V	10.000		
	Algemeen	N	7.000			N	8.000		
7.4	Milieubeheer								
	VTH taken	V	33.000						
	Algemeen milieu	V	143.000						
	Algemeen	V	17.000			N	3.000		
8.1	Ruimtelijke ordening								
	Bestemmingsplannen	V	129.000						
	Bestemmingsplannen pilots en projecten	V	134.000			N	73.000		
	Algemeen	V	2.000			N	1.000		

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Programma 1		Lasten				Baten			
Nr.	Taakvelden	Incidenteel		Structureel		Incidenteel		Structureel	
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)								
	Grondexploitatie W. Boonstraat	N	76.000			V	76.000		
	Grondexploitatie Peuzelaar	V	67.000			N	49.000		
	Grondexploitatie Brahmstraat	V	101.000			N	102.000		
	Algemeen	V	11.329.000			N	12.366.000		
8.3	Wonen en bouwen								
	Omgevingsrecht			N	14.000				
	Omgevingswet	V	12.000						
	Omgevingsvergunning					V	108.000		
	Algemeen	N	1.000			N	2.000		
0.10	Mutaties reserves								
	Reserve Bomenfonds	N	19.000						
	Reserve Beeldende Kunst	V	15.000						
	Reserve Grondexploitatie	V	725.000						
	VAR Bestemmingsplannen					N	56.000		
	VAR ontwikkelingen hooipolder					N	58.000		
	VAR Locatieconcepten					N	18.000		
	VAR Amendement duurzaamheid					N	43.000		
	VAR Bestemmingsplan wonen					N	73.000		
	VAR Sportvelden					N	116.000		
	VAR Incidentele formatie					N	40.000		
	VAR Verkeer					N	73.000		
	Algemeen	N	1.000			N	20.000		
Totalen		V	12.529.000	V	37.000	N	12.510.000	-	0

Toelichting op het overzicht baten en lasten

In onderstaande tabel treft u de kredieten van Programma 1 aan.

Pr.	Jaar	Restant Krediet	Mutatie-Bedrag	Project afgerond	Krediet	Beslispunt
1	2018	4.523	4.523	Nee	18 Verkoop proces Hermenzeil	Krediet € 4.5223 naar 2021, onderschrijding door verschuiving van werkzaamheden naar 2021. Bijdrage Provincie is als een NTO (Nog Te Ontvangen) opgenomen.
1	2019	19.665	19.665	Ja	19 Tractie schoon- en onkruidvrijh. Verharding	Krediet afsluiten en verlagen met € 19.665 en mutatie verwerken in de kapitaalslasten
1	2020	74.419	74.419	Nee	20 Integr aanpak Wingerdstr, Klimopstr, Laurierstr	Krediet naar 2021 overnemen. Werkzaamheden worden nu uitgevoerd en zijn half 2021 gereed.
1	2020	30.000	30.000	Nee	Nieuw bestratingsmat Regentenstr en Vorsterstr.	Krediet naar 2021 overnemen. Door de coronacrisis heeft het project vertraging opgelopen. Uitvoering staat voor Q2 2021 gepland.
1	2019	102.412	102.412	Nee	19 Vervanging masten openbare verlichting	Krediet naar 2021. Dit krediet zou in 2020 worden ingezet voor vervanging masten Stationsweg, dit wordt 2021. Aanbesteding april, uitvoering juni/juli 2021
1	2019	0	0	Ja	19 Vervanging armaturen openbare verlichting	Krediet afsluiten en verhogen en met € 0,06 verwerken in de kapitaalslasten
1	2020	124.000	124.000	Nee	RBS 04-07-2019 Krediet 60K passende voorz. GFT	Krediet naar 2021 overnemen. Vanwege bestuurlijke besluitvorming is het project voor een gft-voorziening verplaatst.
1	2020	750.000	750.000	Nee	Aanschaff. uitvoering afvalbeleid oa containers	Krediet naar 2021 overnemen. Vanwege bestuurlijke besluitvorming is het project voor de ondergronde containers verplaatst.
1	2020	80.000	80.000	Nee	Uitvoering afvalbeleid: oranjekeppen	Krediet naar 2021 overnemen. Vanwege bestuurlijke besluitvorming is het project voor de oranje deksels verplaatst.
1	2017	167.193	167.193	Nee	Vervanging riolering centrumplan fase 4 Haven	Krediet naar 2021 overnemen. Is nu onderdeel geworden van Dongeoevers. Werkzaamheden staan voor 2021 gepland.
1	2017	1.049.971	1.049.971	Nee	Klimaatmaatregelen Ravelijn 1e fase	Krediet naar 2021 overnemen. Door de coronacrisis en onenigheid met het waterschap heeft het project vertraging opgelopen. Werkzaamheden staan vanaf Q2-2021 gepland.
1	2017	107.840	107.840	Nee	Klimaatmaatregelen Ottergeerde	Krediet naar 2021 overnemen. Door vertraging bij het Waterschap is het project vertraagd. Voorbereiding loopt nu en wordt Q2-3 2021 uitgevoerd.
1	2018	310.725	310.725	Nee	Vervanging riolering Wingerdstraat eo	Krediet naar 2021 overnemen. Werkzaamheden worden nu uitgevoerd en zijn half 2021 gereed.
1	2018	132.142	132.142	Nee	Afkoppeling riolering schoncklein	Krediet naar 2021 overnemen. Is gekoppeld aan klimaatmaatregelen Ravelijn 1e fase.
1	2019	275.631	275.631	Nee	Regentenstraat Vorsterstraat	Krediet naar 2021 overnemen.. Door de coronacrisis heeft het project vertraging opgelopen. Uitvoering staat voor Q2 2021 gepland.
1	2019	36.955	36.955	Nee	Zandheuvel Klimaat	Krediet naar 2021. Voorbereiding van het project is eind 2020 gestart en loopt door tot Q2. In Q3 staat de uitvoering gepland.
1	2019	-17	-17	Ja	Mech.electr.inst Pont Keizersv.Werfk.weg.	Krediet afsluiten, werk is gereed en verhogen en met € 16,51 verwerken in de kapitaalslasten
1	2019	58.172	58.172	Nee	Div klimaatmaatregelen 2019	Krediet naar 2021. Uitgestelde investeringen in het kader van DPRA worden dit jaar tijdens het 1e en 2e kwartaal uitgevoerd. De subsidie regeling (afkoppeling en groene daken) loopt door tot eind 2021.
1	2016	1.330	1.330	Nee	Herontwikkeling Schoncklein	Krediet naar 2021 overnemen. De herstelwerkzaamheden worden in 2021 afgerond.
1	2020	22.618	22.618	Ja	Voorbereidingskrediet plangebied Oude haven	Krediet afsluiten en verlagen met 22.618 en verwerken in de kapitaalslasten. NU overgegaan in dongeoevers grondexploitaties. Daar is totaal bedrag voor alles verder opgenomen.
1	2020	-9.704	-9.704	Ja	20 OV: armaturen 2020	Krediet afsluiten en verhogen met € 9.704,09 en verwerken in de kapitaalslasten. Overschrijding i.v.m. vervangen armaturen na renovatie wingerdstraat en meerwerk vervangen SOX armaturen voor LED. Project is afgerond en opgeleverd.
1	2020	-1.036	-1.036	Ja	20 OV: lichtmasten 2020	Krediet afsluiten, werk is gereed en verhogen en met € 1.035,55 en verwerken in de kapitaalslasten. Overschrijding komt door extra lichtmasten t.b.v. project Wingerdstraat
1	2020	741.000	741.000	Nee	20 Centrumontwikkeling Raamsdonksveer	Krediet € 741.000 naar 2021 overnemen.
1	2020	76.000	76.000	Nee	20 Timmersteekade walstroominstallatie	Krediet naar 2021.
1	2020	500.000	500.000	Nee	20 Uitbreiding haven Rivierkade	Krediet naar 2021.
1	2020	239.000	239.000	Nee	20 Realisatie drijvend onderkomen scouting	Krediet naar 2021.
1	2020	37.725	37.725	Nee	20 Vervang. doorspuit-apparaat riolering	Krediet € 41.386 naar 2021 overnemen. Onderdeel onderhoudsplan Riolering
1	2020	19.747	19.747	Nee	20 Oude Stadsweg Rioolprojecten 2020	Krediet naar 2021. Eerste onderzoeken zijn uitgezet, maar door de ligging in particulier terrein dient er nog nader onderzoek te worden verricht.
1	2020	37.725	37.725	Nee	20 Vervanging mechanisch 2020	Krediet naar 2021. uitvoering werkzaamheden 1e kwartaal 2021.
1	2020	50.000	50.000	Nee	20 Touwslager verzamelriool en drainage Rioolproj	Krediet naar 2021. Werkzaamheden afhankelijk vergunning waterschap
1	2020	7.260	7.260	Nee	20 IBA's Rioolproj 2020	Krediet naar 2021. Nog steeds geen duidelijkheid rijksvastgoedbedrijf i.v.m. aanpassen laatste IBA
1	2020	242.290	242.290	Nee	20 Riolering Schuttersveld (plangebied Peuzelaer)	Krediet naar 2021. Onderdeel grexexploitatie actualisatie 17 december 2020, BGW 115.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Toelichting op het overzicht lasten

Programma 2 – Economie, Recreatie en Toerisme

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
0.5	Treasury	1	1	0
2.3	Recreatieve havens	21	17	4
3.1	Economische ontwikkeling	256	242	14
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	28	30	-2
3.4	Economische promotie	188	169	19
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	428	320	108
5.6	Media	13	13	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	98	95	3
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	13	9	4
Totaal lasten programma 2		1.046	896	150

0.5 Treasury

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

2.3 Recreatieve havens

€ 4.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 4.000.

3.1 Economische ontwikkeling

€ 14.000 (V)

10.000 (V)	Stadspromotie: Door de coronacrisis zijn de evenementen die door de stadspromotor georganiseerd zouden worden geannuleerd waardoor er minder budget is besteed.
------------	---

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 4.000.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregeling

€ 2.000 (N)

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 2.000.

3.4 Economische promotie

€ 19.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 19.000.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

€ 108.000 (V)

71.000 (V)	Cultureel Centrum De Schattelijn: Besparing op personeel van derden door perioden van lockdown Schattelijn.
12.000 (V)	Cultureel Centrum De Schattelijn: Besparing op overige leveringen en diensten door perioden van lockdown Schattelijn, maar ook door herziene afspraken met leveranciers.
15.000 (V)	Culturele activiteiten: Rondje den Berg mocht vanwege de coronamaatregelen in 2020 niet plaatsvinden. Daarom is dit bedrag niet besteed en blijft over.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 10.000.

5.6 Media

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

€ 3.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 3.000.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

€ 4.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 4.000.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Toelichting op het overzicht baten

Programma 2 – Economie, Recreatie en Toerisme

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
0.5	Treasury	0	0	0
2.3	Recreatieve havens	14	19	5
3.1	Economische ontwikkeling	2	2	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	10	8	-2
3.4	Economische promotie	0	0	0
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	81	40	-41
5.6	Media	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0
Totaal baten programma 2		107	69	38

0.5 Treasury

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

2.3 Recreatieve havens

€ 5.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 5.000.

3.1 Economische ontwikkeling

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregeling

€ 2.000 (N)

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 2.000.

3.4 Economische promotie

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

€ 41.000 (N)

29.000 (N)	Cultureel Centrum De Schattelij: Minder verhuur door enerzijds perioden van lockdown Schattelij en anderzijds door de voorgenomen verkoop van de Schattelij, geen nieuwe aanwas vaste huurders, wel vertrekkende huurders.
24.000 (N)	Cultureel Centrum De Schattelij: Minder opbrengsten van horeca, theatervoorstellingen en filmavonden door perioden van lockdown Schattelij.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 12.000.

5.6 Media

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Programma 2		Lasten			Baten		
Nr.	Taakvelden	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel
0.5	Treasury						
	Algemeen		0			0	
2.3	Recreatieve havens						
	Algemeen	V	4.000		V	5.000	
3.1	Economische ontwikkeling						
	Stads promotie	V	10.000				
	Algemeen	V	4.000			0	
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen						
	Algemeen	N	2.000		N	2.000	
3.4	Economische promotie						
	Algemeen	V	19.000			0	
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie						
	Schattelijk	V	83.000		N	53.000	
	Culturele activiteiten	V	15.000				
	Algemeen	V	10.000		V	12.000	
5.6	Media						
	Algemeen		0			0	
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie						
	Algemeen	V	3.000			0	
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie						
	Algemeen	V	4.000			0	
Totalen		V	150.000	0	N	38.000	0

In onderstaande tabel treft u de kredieten van Programma 2 aan

Pr.	Jaar	Restant Krediet	Mutatie-Bedrag	Project afgerond	Krediet	Beslispunt
2	2014	-215.026	-215.026	Nee	Timmersteekade steigers	Krediet naar 2021 overnemen. Afhankelijk van de definitieve BTW labeling is het bedrag van de overschrijding tussen € -56.010,04 euro en € -215.025,62. BTW component is € 159.015,58. Het tekort voor de Timmersteekade is veroorzaakt door meerwerk wat tijdens de uitvoering onvermijdelijk was. Er zijn enkele tegenvallers mbt de uitvoering. voorbeelden hiervan zijn een onjuiste inschatting van de hoogst mogelijke waterstand, niet geleverde essentiële onderdelen, en enkele aanpassingen die gedaan moesten worden aan bijvoorbeeld de walstroominstallatie.

Toelichting op het overzicht lasten

Programma 3 - Sportvoorzieningen

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Verschil
5.1	Sportbeleid en activering	542	396	146
5.2	Sportaccommodaties	792	787	5
0.10	Mutaties reserves	35	35	0
Totaal lasten programma 3		1.369	1.218	151

5.1 Sportbeleid en activering € 146.000 (V)

117.000 (V)	Sportbeleid: Dit bedrag is gereserveerd voor het project nieuwbouw RFC en zal, overeenkomstig het raadsbesluit, worden ingebracht als dekking van de investering na afronding van het project. De afronding zal medio 2021 plaatsvinden. Vanwege afronding in 2021 wordt voorgesteld het bedrag over te hevelen.
14.000 (V)	Sportbeleid: Er is in 2020 geen gebruik gemaakt van de sportformateur. Het restant budget is ingezet voor de ontwikkeling van de herijking van de sportaccommodaties. Hiervoor is in 2021 een budget van € 9.000 noodzakelijk. Voorgesteld wordt dit mee te nemen.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 15.000.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

5.2 Sportaccommodaties

€ 5.000 (V)

26.000 (V)	Zwembaden: De afrekening van de subsidie met het Zwembad over het boekjaar 2019 was positief en aan de gemeente terugbetaald.
13.000 (N)	Sporthallen en sportlokalen: In verband met preventieve Coronamaatregelen is aan een tweetal sportzalen onvoorzien onderhoud gepleegd

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 8.000.

0.10 Mutaties reserves

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

Toelichting op het overzicht baten

Programma 3 - Sportvoorzieningen

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
5.1	Sportbeleid en activering	88	82	6
5.2	Sportaccommodaties	108	116	-8
0.10	Mutaties reserves	24	24	0
Totaal baten programma 3		220	222	-2

5.1 Sportbeleid en activering

€ 6.000 (N)

13.000 (N)	Sportbeleid: De financiële bijdrage van de scholen voor de gymlessen die door de buurtsportcoaches gegeven worden, dient nog afgehandeld te worden door de scholen. De bijdrage wordt in het eerste kwartaal van 2021 nog verwacht. Op basis van een reële inschatting valt de bijdrage lager uit dan begroot.
------------	--

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 7.000.

5.2 Sportaccommodaties

€ 8.000 (V)

28.000 (N)	Sportterreinen voor voetbal: Bij het onderdeel Sport is er sinds 2 jaar sprake van een separate declaratiemethodiek van verschuldigde BTW. Via een declaratie kan (een deel van) de BTW worden teruggevraagd. Indien landelijk meer BTW wordt gedeclareerd wordt de aanspraak procentueel verlaagd. Vooralsnog wordt voor 2020 een nadeel ingeschat.
------------	---

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 36.000.

0.10 Mutaties reserves

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

Programma 3		Lasten				Baten			
Nr.	Taakvelden	Incidenteel		Structureel		Incidenteel		Structureel	
5.1	Sportbeleid en activering								
	Sportbeleid	V	131.000			N	13.000		
	Algemeen	V	15.000			V	7.000		
5.2	Sportaccommodaties								
	Zwembaden	V	25.000						
	Sporthallen en sportlokalen	N	13.000						
	Sportterreinen voor voetbal					N	28.000		
	Algemeen	N	8.000			V	36.000		
0.10	Mutaties reserves								
	Algemeen		0				0		
Totalen		V	151.000	-	0	V	2.000	-	0

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Pr.	Jaar	Restant Krediet	Mutatie-Bedrag	Project afgerond	Krediet	Beslispunt
3	2016	300.098	300.098	Nee	Renovatie zwembad De Schans 2017-2019	Krediet € 300.098 naar 2021 overnemen. Deze 2 regels vormen samen het krediet € 3.840.000 voor de renovatie van beide zwembaden. Saldo van krediet voor beide zwembaden is €180.737.
3	2020	458	458	Ja	20 Inventaris zwembad De Schans	Krediet afsluiten en verlagen met € 458 en verwerken in de kapitaalslasten.
3	2016	-119.361	-119.361	Nee	Renovatie zwembad De Ganzewiel 2017-2019	Krediet € -119.361 naar 2021 overnemen. Deze 2 regels vormen samen het krediet € 3.840.000 voor de renovatie van beide zwembaden. Saldo van krediet voor beide zwembaden is €180.737.
3	2020	926	926	Ja	20 Inventaris zwembad De Ganzewiel	Krediet afsluiten en verlagen met € 926,09 en verwerken in de kapitaalslasten.
3	2019	1.963	1.963	Ja	19 Sport en bewegen Raamsdonk	Krediet afsluiten en verlagen met € 1.963 verwerken in de kapitaalslasten
3	2019	3.324	3.324	Ja	19 Sport en bewegen Emmaweg G.berg	Krediet afsluiten en verlagen met € 3.324 verwerken in de kapitaalslasten
3	2018	114.378	114.378	Nee	18 Uitbreiding half kunstgrasveld DDHC 2016	Krediet naar 2021 overnemen. Restant budget nodig voor problemen met afwatering. Hiervoor loopt momenteel opdracht en na gunning volgen de werkzaamheden.
3	2018	376.817	376.817	Nee	18 Nieuwbouw kleedaccommodatie RFC(BGW19/2017)	Krediet € 376.817 naar 2021 overnemen.
3	2018	0	0	Ja	18 Renovatie dak vv Raamsdonk	Krediet kan worden afgesloten laatste boekingen zijn gedaan.
3	2018	-3.524	-3.524	Ja	Scheurvorming Goodfloring -HMC	Krediet afsluiten en verhogen met € 3.523,98 en mutatie verwerken in de kapitaalslasten.
3	2020	-14.746	-14.746	Ja	20 Kunstgrasveld Right Oh	Krediet verhogen met met 14.764 ophogen en verwerken in de kapitaalslasten.

Toelichting op het overzicht lasten

Programma 4 - Onderwijs

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
4.1	Openbaar basisonderwijs	91	72	19
4.2	Onderwijshuisvesting	1.356	1.384	-28
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	967	1.068	-101
0.10	Mutaties reserves	60	60	0
Totaal lasten programma 4		2.474	2.584	-110

4.1 Openbaar basisonderwijs

€ 19.000 (V)

22.000 (V)	Basisonderwijs: De conciërge-regeling wordt afgebouwd. 2021 is het laatste jaar waarin 25% van de loonkosten worden vergoed. Dit zal uitkomen op een totaalbedrag van ca. € 27.000. In 2020 was dit nog 50% met een totaalbedrag van ca. € 45.500
------------	--

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 3.000.

4.2 Onderwijshuisvesting

€ 28.000 (N)

25.000 (N)	Huisvesting voortgezet onderwijs: Bij het opstellen van de jaarrekening bleek dat de rekenrente uitkwam op 1,06%. Deze mag maximaal 0,25% afwijken van de begrote rekenrente. De rekenrente is derhalve aangepast naar 1%. De doorrekening van het hogere rentepercentage leidt tot een (administratieve) mutatie.
------------	---

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 3.000.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

€ 101.000 (N)

42.000 (N)	Onderwijsachterstandenbestrijding: De nieuwe systematiek sinds 2019 zorgt voor grote herverdeellecten tussen gemeenten. Om die reden geldt een overgangsregeling van vier jaar. In de periode van 2019 t/m 2022 worden de restantbedragen jaarlijks doorgeschoven. Eind 2022 vindt de finale afrekening met de Rijksoverheid plaats. Overigens is hier sprake van een meeneemregeling die er voor zorgt dat er een voordeel is van ongeveer gelijke omvang (zie baten)
------------	---

Toelichting op het overzicht baten en lasten

13.000 (N)	Regionale Meld- en Coördinatiepunten: In 2020 zijn twee opleidingstrajecten aan het ROC gefinancierd vanuit de reservegelden RMC. Deze kosten waren onvoorzien en daardoor niet in de begroting 2020 meegenomen.
53.000 (N)	Leerlingenvervoer: In 2020 was er opnieuw een toename in het aantal leerlingen dat naar het speciaal (basis) onderwijs gaat en een beroep doet op leerlingenvervoer. De kosten kwamen daardoor neer op bijna € 400.000, terwijl primair € 320.000 begroot was. Tijdens de lockdown in 2020 vond nauwelijks leerlingenvervoer plaats in de periode dat de scholen gesloten waren. Er is voor deze periode een voorschotregeling van 80% aan de vervoersbedrijven doorbetaald. Er moet nog vastgesteld worden of er (deels) nog terugbetaling van dit voorschot moet plaatsvinden. Daarnaast is er vanwege corona in 2020 tijdelijk een extra touringcar ingezet waarvan de kosten ongeveer € 12.000 bedragen.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 7.000.

0.10 Mutaties reserves

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

Toelichting op het overzicht baten

Programma 4 - Onderwijs

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	58	51	7
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	419	460	-41
0.10	Mutaties reserves	370	361	9
Totaal baten programma 4		847	872	-25

4.1 Openbaar basisonderwijs

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

4.2 Onderwijshuisvesting

€ 7.000 (N)

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 7.000.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

€ 41.000 (V)

49.000 (V)	Onderwijsachterstandenbestrijding: De nieuwe systematiek sinds 2019 zorgt voor grote herverdeellecten tussen gemeenten en daarom geldt een overgangsregeling van vier jaar. In de periode van 2019 t/m 2022 worden de restantbedragen jaarlijks doorgeschoven. Eind 2022 vindt de finale afrekening met de Rijksoverheid plaats.
------------	--

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 8.000.

0.10 Mutaties reserves

€ 9.000 (N)

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 9.000.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Programma 4		Lasten				Baten			
Nr.	Taakvelden	Incidenteel		Structureel		Incidenteel		Structureel	
4.1	Openbaar basisonderwijs								
	Basisonderwijs	V	22.000						
	Algemeen	N	3.000				0		
4.2	Onderwijshuisvesting								
	Huisvesting voortgezet onderwijs	N	25.000						
	Algemeen	N	3.000			N	7.000		
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken								
	Onderwijsachterstandenbestrijding	N	42.000			V	49.000		
	Regionale meld en coördinatiepunten	N	13.000						
	Leerlingenvervoer	N	53.000						
	Algemeen	V	7.000			N	8.000		
0.10	Mutaties reserves								
	Algemeen		0			N	9.000		
Totalen		N	110.000	-	0	V	25.000	-	0

In onderstaande tabel treft u de kredieten van Programma 4 aan.

Pr.	Jaar	Restant Krediet	Mutatie-Bedrag	Project afgerond	Krediet	Beslispunt
4	2019	60.498	60.498	Nee	19 Herstel constructiefout De Vuurvlinder	Krediet overnemen naar 2021. Dit betreft krediet voor werkzaamheden bij twee scholen met een totaal restant van € 46.384. De herstelwerkzaamheden van de Vuurvlinder en de Biekorf worden in 2021 afgerond.
4	2019	-14.115	-14.115	Nee	19 Herstel constructiefout De Biekorf	Krediet overnemen naar 2021. Dit betreft krediet voor werkzaamheden bij twee scholen met een totaal restant van € 46.384. De herstelwerkzaamheden van de Vuurvlinder en de Biekorf worden in 2021 afgerond.
4	2016	-17.042	-17.042	Ja	Nieuwbouw De Wilsdonk 2016-2019 Parklaan	Planning van de Wilsdonk is gewijzigd. Kosten van 2020 komen nog tlv het bruto krediet van € 3.227.500 waardoor netto € 2.970.957 resteert. De nagekomen kosten van 2020 van € 17.042,12 verminderen van het restant krediet.
4	2018	144.962	144.962	Nee	Verv. nieuwbouw brugklas Dongemond RBS 22-2-2018	Krediet naar 2021 overnemen, zodat de laatste termijn betaald kan worden en de nieuwbouw afgerond.

Toelichting op het overzicht lasten

Programma 5 – Mens, Zorg en Inkomen

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.204	1.909	295
6.2	Wijkteams	1.368	1.178	190
6.3	Inkomensregelingen	9.250	8.516	734
6.4	Begeleide participatie	2.396	2.359	37
6.5	Arbeidsparticipatie	758	792	-34
6.6	Maatwerk voorzieningen (WMO)	1.470	1.475	-5
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	4.090	4.281	-191
6.72	Maatwerk dienstverlening 18-	3.839	3.535	304
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	35	35	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	846	1.279	-433
7.1	Volksgezondheid	805	786	19
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	136	90	46
0.10	Mutaties en reserves	849	849	0
Totaal lasten programma 5		28.046	27.084	962

Toelichting op het overzicht baten en lasten

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

€ 295.000 (V)

30.000 (V)	Jeugd- en Jongerenwerk: Dit budget is gereserveerd voor de realisatie van jongerenontmoetingsplekken. In 2021 wordt de Multifunctionele OntmoetingsPlek (MOP) gerealiseerd. Dekking is voorzien uit de VAR.
11.000 (V)	Kinderopvang: Jaarlijks wordt een bedrag begroot voor de GGD-inspectiekosten. Afhankelijk van de werkelijke inspecties kan dit bedrag hoger of lager uitvallen. Vanwege de corona-situatie en sluitingen, hebben er minder fysieke inspecties plaatsgevonden.
9.000 (V)	Kinderopvang: Er is extra budget beschikbaar omdat de Rijksoverheid het toezicht op de gastouderopvang wil intensiveren. Deze compensatie is nog te verdelen als alle corona-maatregelen bekend zijn. Voorgesteld wordt het overschot mee te nemen naar 2021.
20.000 (V)	Algemene voorzieningen jeugd: Dit budget is bestemd voor de financiering van de pilot POH-jeugd. Deze middelen heeft de gemeente ontvangen uit het transformatiefonds en is bestemd voor dit project. Voor de voortzetting van deze pilot in 2021 wordt voorgesteld het overschot over te hevelen naar 2021.
12.000 (N)	Algemene voorzieningen jeugd: Deze kosten hebben betrekking op de overheveling van de zorgadministratie van ZorgLokaal naar de gemeente Breda (ZorgNed). Betreft de projectkosten voor het implementatieproces van dit project. Tijdens het implementatieproces is besloten om een koppeling te realiseren tussen ZorgNed en de BRP. De kosten hiervan waren niet meegenomen in de begroting.
88.000 (N)	Algemene voorzieningen jeugd: Deze kosten hebben betrekking op de afrekening van de projectkosten die in 2019 en 2020 zijn gemaakt voor het dossier Juzt. Anderzijds is dit het aandeel van de kosten, op basis van de huidige stand van zaken, in het kader van de business case Juzt.
11.000 (V)	Algemene voorzieningen Wmo: In verband met Corona hebben er in 2020 minder activiteiten kunnen plaatsvinden dan was voorzien.
10.000 (V)	Inburgering: De kosten voor de lopende Duale trajecten worden uit deze middelen betaald. Voorgesteld wordt deze middelen mee te nemen naar 2021 om de periode tot aan de nieuwe wet te overbruggen.
153.000 (V)	Inburgering: De pilot Ontzorgen heeft door corona vertraging opgelopen en loopt door in 2021. Daarnaast is de wet uitgesteld naar 1 januari 2022. De pilot is gestart, maar door de uitgestelde start worden de meeste kosten in 2021 gemaakt. Voorgesteld wordt de pilotgelden over te hevelen naar 2021.
25.000 (V)	Subsidie Sociaal Domein: In 2019 is dit bedrag opgenomen ter dekking van afrekeningen/claims van subsidies die mogelijk aan 2019 toegerekend moesten worden. Deze claims zijn in 2020 zeer beperkt gebleven waardoor het gereserveerde bedrag niet opgegaan is en vrijvalt.
21.000 (V)	Programma Langer Thuis: Opplusproject Door de coronacrisis konden er in het kader van het project 'Ons huis, Ons thuis' geen thuisscans plaatsvinden. Ook heeft hierdoor de ondersteuning van Zlimthuis geen doorgang gevonden. Hierdoor zijn uiteindelijk de hiervoor gereserveerde budgetten niet volledig benut.
56.000 (V)	Programma Langer Thuis: Door de coronacrisis konden er in het kader van het project 'Ons huis, Ons thuis' geen thuisscans plaatsvinden. Ook heeft hierdoor de ondersteuning van Zlimthuis geen doorgang gevonden. Hierdoor zijn uiteindelijk de hiervoor gereserveerde budgetten niet volledig benut. Voorgesteld wordt het overschot mee te nemen naar 2021.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 49.000.

6.2 Wijkteams

€ 190.000 (V)

10.000 (V)	Eerstelijnsloket Wmo: Het overschot op deze post komt voort uit een niet geheel benutte subsidie in 2019 voor MEE plus en ondersteuning. De verrekening van deze subsidie heeft in 2020 plaatsgevonden.
------------	---

Toelichting op het overzicht baten en lasten

55.000 (V)	Eerstelijnsloket Jeugd: Het overschot op deze post komt voort uit een eenmalige betaling uit de decentralisatie-uitkering vrouwenopvang en huiselijk geweld (DUVO) door centrumgemeente Breda. De DUVO is in 2020 een structureel verhoogd. In 2020 was er voor deze extra middelen geen bestedingsplan opgesteld en zijn de extra middelen van het jaar 2020 eenmalig aan de regiogemeenten terug gegeven.
15.000 (N)	CJG, maatwerkdeel: Het tekort op deze post komt voort uit een terugbetaling naar aanleiding van de afwikkeling van een urenverantwoording inzet personeel CJG 2019.
30.000 (V)	CJG, maatwerkdeel: Het overschot komt doordat de afwikkeling van de nog te verwachten kosten 2019 met de gemeente Drimmelen, achteraf gezien, is meegevallen.
45.000 (V)	Centrum Jeugd en Gezin: De huisvesting van het CJG was nog niet helemaal afgerond in 2019. Inmiddels is de huisvesting afgerond en zijn alle kosten in rekening gebracht. Het restant bedrag van deze post wordt overgeheveld naar 2021 voor de dekking van de kosten voortkomend uit uitvoering van het Lokaal Uitvoeringsplan
28.000 (V)	Centrum Jeugd en Gezin: In de laatste tussenrapportage werd, achteraf gezien, een te hoog bedrag opgevoerd. Er volgt nog wel een definitieve afrekening.
13.000 (V)	Sociaal Wijk Team: Door corona is er in 2020 nauwelijks gebruik gemaakt van de vergaderfaciliteiten aan de Amerweg voor het SWT.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 24.000.

6.3 Inkomensregelingen

€ 734.000 (V)

14.000 (V)	PW Inkomen: Door corona zijn de onderzoeken door de Sociale Recherche Breda uitgesteld en is het budget niet geheel gebruikt. Wanneer de corona achter de rug is, zullen deze naar verwachting worden ingelopen.
175.000 (N)	PW Inkomen: Door corona zijn de onderzoeken door de Sociale Recherche Breda uitgesteld en is het budget niet geheel gebruikt. Wanneer de corona achter de rug is, zullen deze naar verwachting worden ingelopen.
220.000 (N)	PW Inkomen: In 2020 zijn er bij meerdere uitkeringen bedragen aan teveel verstrekte WWB-uitkering teruggevorderd. Gezien de hoogte van deze vorderingen dient 80% als dubieus te worden aangemerkt. De berekening van de hoogte vindt plaats op basis van een objectieve matrix.
25.000 (V)	Inkomensvoorzieningen (IOAW/IOAZ): Het aantal verstrekte uitkeringen op grond van de IOAW/IOAZ is lager geweest dan in eerste instantie werd begroot. Oorzaak is een daling van dit bestand in de tweede helft van 2020.
36.000 (V)	Bijstand binnenvaart: Dit bedrag heeft te maken met de administratieve verwerking van een oude voorlopige vordering.
27.000 (N)	Besluit bijstandverlening Zelfstandigen: Voor de uitvoering van de zelfstandigenregelingen was het noodzakelijk om het Instituut Midden- en Kleinbedrijf extra in te huren. De kosten van het IMK worden opgevangen binnen de vergoeding die voor de uitvoering van de TOZO wordt ontvangen.
18.000 (V)	Besluit bijstandverlening Zelfstandigen: Er is in 2020 minder beroep gedaan op de Bbz door gevestigde zelfstandigen.
13.000 (N)	Besluit bijstandverlening Zelfstandigen: Er zijn in 2020 (ondanks de Corona) meer startende zelfstandigen geweest dan verwacht.
1.142.000 (V)	Tozo regeling: Via een begrotingswijziging is herhaald een bedrag in de begroting opgenomen voor de Tozo regelingen. Het blijkt nu dat dit bedrag te hoog is geweest, de feitelijke uitgaven liggen lager dan begroot. Hier is weinig invloed op uit te oefenen. We zijn hierbij afhankelijk van het aantal ondernemers dat een aanvraag indient. Overigens is dit voordeel een administratief voordeel omdat de teveel ontvangen bedragen aan het rijk terugbetaald moeten worden. Vandaar ook bij de baten een nadeel van gelijke omvang.
27.000 (N)	Tozo regeling: Voor de uitvoering van de TOZO wordt door de gemeente een bedrag ontvangen per genomen besluit. Met deze vergoeding dient de gemeente de uitvoeringskosten te dekken. Het aantal genomen besluiten ligt iets hoger dan begroot, vandaar dat er een hoger bedrag kan worden doorberekend naar de post overhead. (feitelijk budgettair neutraal).

Toelichting op het overzicht baten en lasten

15.000 (V)	Bijzondere bijstand: In 2020 is het beroep op de collectieve zorgverzekering afgenomen, mogelijk kiezen mensen vaker voor een basispakket. Hierin wordt in de collectieve zorgverzekering niet voorzien.
39.000 (N)	Bijzondere bijstand: We hebben de afgelopen jaren al een stijging gezien in de kosten bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten. Zeker ook door corona zien we steeds vaker dat mensen in een schuldenpositie terecht komen, waardoor ook vaker een bewindvoerder ingeschakeld moet worden om de financiën weer op de rit te krijgen. De kosten hiervan kunnen op de bijzondere bijstand verhaald worden.
23.000 (N)	Armoedebestrijding: Aangezien het budget van € 80.000 structureel een overschrijding kent, is bij de tussenrapportage € 33.000 voor de kindregeling bijgeraamd. Dit bedrag blijkt onvoldoende om de groei van het gebruik op te vangen. Per 1 januari 2021 zijn nieuwe beleidsregels van kracht geworden, waarmee de uitgaven vanaf 2022 bij een gelijk blijvend aantal gebruikers binnen het budget moeten blijven. Voor 2021 kan een overschrijding niet geheel worden uitgesloten als gevolg van het overgangsrecht voor lopende beschikkingen.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 8.000.

6.4 Begeleide participatie

€ 37.000 (V)

27.000 (V)	Sociale werkplaatsen: Het verschil wordt veroorzaakt door de afrekening 2019 van de gemeentelijke bijdrage en resultaatbestemming, die in 2020 is ontvangen.
------------	--

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 10.000.

6.5 Arbeidsparticipatie

€ 34.000 (N)

17.000 (V)	Participatiebudget: In 2020 waren de mogelijkheden om klanten actief te bemiddelen sterk beperkt als gevolg van corona. Hierdoor zijn er ook minder opleidingen ingekocht om klanten beter bemiddelbaar te maken.
61.000 (N)	Participatiebudget: In 2020 is het instrument structurele loonkostensubsidie vaker ingezet. De uitvoeringskosten zijn direct met de inzet van deze loonkostensubsidie verbonden en vallen daardoor ook hoger uit dan in het begin van het jaar begroot.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 10.000.

6.6 Maatwerk voorzieningen (WMO)

€ 5.000 (N)

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 5.000.

6.71 Maatwerk dienstverlening 18+

€ 191.000 (N)

11.000 (V)	Wmo, huishoudelijke verzorging: Van de HHT regeling wordt altijd al beperkt gebruik gemaakt. Dit was ook in 2020 weer het geval.
147.000 (N)	Wmo, huishoudelijke verzorging: De verklaring voor deze overschrijding is enerzijds de groei van het aantal voorzieningen in 2020, een groei van bijna 20% (van 504 naar 599). Deze groei is te danken aan de invoering van het abonnementstarief. Anderzijds is gebleken dat er bij de opstelling van de laatste tussenrapportage nog een aantal facturen in omloop waren, waarmee op dat moment geen rekening was gehouden.
13.000 (N)	Wmo Begeleiding: Ondanks de coronacrisis is het aantal aanvragen voor begeleiding (zowel voor groep als individueel) toch flink gestegen. Het aantal voorzieningen groeide uiteindelijk met bijna 15% (van 255 naar 294).
51.000 (N)	Wmo Begeleiding: Ondanks de coronacrisis is het aantal aanvragen voor begeleiding (zowel voor groep als individueel) toch flink gestegen. Het aantal voorzieningen groeide uiteindelijk met bijna 15% (van 255 naar 294).
32.000 (N)	Wmo Begeleiding: In de laatste tussenrapportage werd -achteraf gezien- een te hoog bedrag afgeraamd. Op dat moment werd geen rekening gehouden met nog een verschuldigde afrekening met de Sociale Verzekeringsbank.
35.000 (V)	Schuldhulpverlening: In 2020 zijn er als gevolg van Covid-19 minder schuldhulpverleningstrajecten aangevraagd. Voor 2021 wordt een forse toename verwacht.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 6.000.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

6.72 Maatwerk dienstverlening 18-

€ 304.000 (V)

11.000 (V)	PGB Jeugd: De bevoorschotting is lager dan geraamd. Er volgt nog een afrekening van de Sociale Verzekeringsbank.
292.000 (V)	Individuele voorzieningen Natura Jeugd: In de loop van 2020 is er sprake geweest van een herverdeling van budgetten waardoor de zorgvormen specifieker worden begroot om hiermee de budgetbewaking te verbeteren. Door de inzet van de extra middelen in de turap zijn we voor de uitvoeringskosten niet vrij toegankelijke zorg binnen het budget gebleven. Nu blijkt dat de kosten in totaal € 321.000 voordeel opleveren. Dit voordeel moet wel worden gezien in de combinatie met de overschrijding van de post Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 1.000.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

€ 433.000 (N)

25.000 (V)	Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd: Dit budget is o.m. bestemd voor instemmingsverklaringen gesloten jeugdzorg. Er zijn maar een beperkt aantal instemmingsverklaringen afgegeven. Tevens is dit budget bestemd voor voorzieningen waarvoor geen contract is op WBO niveau. Hiervan is beperkt gebruik gemaakt.
458.000 (N)	Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd: In de loop van 2020 is er sprake geweest van een herverdeling van budgetten niet vrij toegankelijke zorg waardoor de zorgvormen specifiek worden begroot om hiermee de budgetbewaking te verbeteren. Nu blijkt dat de kosten in totaal € 390.000 nadeel opleveren. Dit nadeel moet wel worden gezien in de combinatie met het overschot op de post Individuele voorzieningen natura jeugd. Verder bleek de ondersteuning van niet gecontracteerde aanbieders lager dan verwacht.

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

7.1 Volksgezondheid

€ 19.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 19.000.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

€ 46.000 (V)

17.000 (V)	Algemene begraafplaatsen Vanwege problemen bij de leverancier is het herdenkingsmonument in Geertruidenberg nog niet geplaatst. De uitvoering is in 2021 voorzien.
8.000 (V)	Algemene begraafplaatsen De inmeting kaartmateriaal is nog niet afgerond in 2020. Daarom kan de koppeling met key2begraven pas in 2021 plaatsvinden. Voorgesteld wordt het restant mee te nemen naar 2021.
18.000 (V)	Algemene begraafplaatsen De realisatie van de noodzakelijke bomenkap op de begraafplaats is niet in 2020 gedaan, maar staat voor 2021 op de planning. Voorgesteld wordt het restant mee te nemen naar 2021.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 3.000.

0.10 Mutaties reserves

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

Toelichting op het overzicht baten

Programma 5 – Mens, Zorg en Inkomen

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	196	235	-39
6.2	Wijkteams	0	2	-2
6.3	Inkomensregelingen	8.298	7.432	866
6.4	Begeleide participatie	0	0	0
6.5	Arbeidsparticipatie	0	112	-112
6.6	Maatwerk voorzieningen (WMO)	6	7	-1
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	48	45	3
6.72	Maatwerk dienstverlening 18-	0	124	-124
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	0	0	0
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	48	59	-11
0.10	Mutaties en reserves	1.839	1.762	77
Totaal baten programma 5		10.435	9.778	657

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

€ 39.000 (V)

39.000 (V)	Algemene voorzieningen jeugd: Deze middelen heeft de gemeente ontvangen uit het transformatiefonds van het Rijk voor de financiering van de pilot POH-jeugd. Voor de voortzetting van deze pilot in 2021 wordt voorgesteld het overschot over te hevelen naar 2021.
------------	---

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

6.2 Wijkteams

€ 2.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 2.000.

6.3 Inkomensregelingen

€ 866.000 (N)

20.000 (V)	PW Inkomen: Het teruggevorderde bedrag van uitkeringen valt hoger uit dan aan het begin van het jaar werd begroot, omdat er in de loop van 2020 enkele forse terugvorderingen van ten onrechte verstrekte uitkering hebben plaatsgevonden.
342.000 (V)	PW Inkomen: Dit betreft de uitkering BUIG die vanuit het Rijk wordt ontvangen voor de te verstrekken WWB-uitkeringen. Bedrag wordt gebaseerd op de omvang van het bestand van 2 jaar eerder. Hierdoor is er, in combinatie met de daadwerkelijk uitgegeven bedragen aan WWB-uitkering, een positief verschil.
11.000 (V)	Bijstand Binnenvaart: Dit bedrag heeft te maken met een administratieve verwerking van een oude voorlopige vordering.
50.000 (N)	Bijstand binnenvaart: Er zijn verder geen verhaalbare uitkeringen aan binnenschippers verstrekt.
18.000 (N)	Besluit bijstandverlening Zelfstandigen: De invordering van leningen aan zelfstandigen is lager uitgevallen dan begroot.
25.000 (N)	Besluit bijstandverlening Zelfstandigen: Met ingang van 2020 is de gemeente verantwoordelijk voor de uitkeringen op grond van de Bbz, deze uitkeringen waren niet begroot. De verstrekte uitkeringen Bbz worden in eerste instantie als lening opgevoerd, totdat de jaarrekening over het betreffende jaar is ontvangen. Van de opgevoerde leningen moet 50% als dubieus worden aangemerkt. De berekening van de hoogte vindt plaats op basis van een objectieve matrix.
1.115.000 (N)	Tozoregeling: Het voorschot dat vanuit het Rijk wordt ontvangen voor de uitvoering van deze regeling is hoger dan in eerste instantie aangenomen. Op basis van de laatste berichten in november 2020 was het toegekende voorschot € 1.115.000 te hoog en moet worden terugbetaald. (zie ook toelichting lasten) .

Toelichting op het overzicht baten en lasten

21.000 (N)	Bijzondere bijstand: Aan het begin van het jaar wordt een schatting gemaakt van het in te vorderen bedrag. Nu blijkt dat dit bedrag lager uitvalt dan begroot. Het gebrek aan inkomen door corona heeft ook invloed op de mogelijkheden voor de in te vorderen bedragen.
------------	--

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 10.000.

6.4 Begeleide participatie € 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

6.5 Arbeidsparticipatie € 112.000 (V)

110.000 (V)	Participatiebudget: In 2020 heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden om alsnog over de afgelopen 5 jaar een BTW compensatie te ontvangen over uitgaven die in het kader van Participatie zijn gemaakt. Uit dit onderzoek (uitgevoerd door externe specialisten) bleek dat ruim € 100.000 aan BTW teruggevorderd kan worden bij de belastingdienst. Gelet op deze positieve ontwikkeling wordt voorgesteld om een bedrag van € 35.000 mee te nemen naar 2021 om met dit budget ook specifieke BTW onderzoeken op andere terreinen te dekken.
-------------	--

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 2.000.

6.6 Maatwerk voorzieningen (WMO) € 1.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 1.000.

6.71 Maatwerk dienstverlening 18+ € 3.000 (N)

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 3.000.

6.72 Maatwerk dienstverlening 18- € 124.000 (V)

124.000 (V)	Individuele voorzieningen Natura Jeugd: De batenkant levert een voordeel op van € 124.000 door ontvangen gelden naar aanleiding van kwaliteitsonderzoeken en onderhanden werk 2019.
-------------	---

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+ € 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

6.82 Geëscaleerde zorg 18- € 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

7.1 Volksgezondheid € 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

7.5 Begraafplaatsen en crematoria € 11.000 (V)

11.000 (V)	Lijkbezorgingsrechten: In 2020 is actief ingezet op het aanschrijven van verlopen grafrechten. Door de verlengingen is een extra inkomst gerealiseerd.
------------	--

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

0.10 Mutaties reserves € 77.000 (N)

30.000 (N)	VAR: Fysieke plekken jongeren Budget is in de begroting 2019 beschikbaar gesteld uit de Vrije Algemene Reserve ter dekking van de kosten voor het specifieke product. Hiervan is niet volledig gebruik gemaakt. Voorgesteld wordt om het restant mee te nemen naar 2021.
17.000 (N)	VAR: Ruimen graven Budget is in de begroting 2019 beschikbaar gesteld uit de Vrije Algemene Reserve ter dekking van de kosten voor het specifieke product. Hiervan is niet volledig gebruik gemaakt. Voorgesteld wordt om het restant mee te nemen naar 2021.
30.000 (N)	Reserve monumenten: Vanwege de vertraging in de realisatie van de kasteelmuur vindt in 2020 eveneens geen onttrekking uit de reserve plaats.

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Programma 5		Lasten				Baten			
Nr.	Taakvelden	Incidenteel		Structureel		Incidenteel		Structureel	
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie								
	Jeugd en jongerenwerk	V	30.000						
	Kinderopvang	V	20.000						
	Algemene voorzieningen jeugd	N	80.000			V	39.000		
	Algemene voorzieningen WMO	V	11.000						
	Inburgering	V	163.000						
	Subsidie Sociaal Domein	V	25.000						
	Programma Langer Thuis	V	77.000						
	Algemeen	V	49.000						
6.2	Wijkteams								
	Eerstelijnsloket WMO	V	10.000						
	Eerstelijnsloket Jeugd	V	55.000						
	CJG Maatwerkdeel	V	15.000						
	Centrum Jeugd en Gezin	V	73.000						
	Sociaal Wijkteam	V	13.000						
	Algemeen	V	24.000			V	2.000		
6.3	Inkomensregelingen								
	PW Inkomen	N	206.000	N	175.000	V	20.000	V	342.000
	Inkomensvoorzieningen			V	25.000				
	Bijstand Binnenvaart	V	36.000			N	39.000		
	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen	N	22.000			N	43.000		
	TOZO regelingen	V	1.115.000			N	1.115.000		
	Bijzondere bijstand	V	15.000	N	39.000	N	21.000		
	Armoedebestrijding			N	23.000				
	Algemeen	V	8.000			N	10.000		
6.4	Begeleide participatie								
	Sociale werkplaatsen	V	27.000						
	Algemeen	V	10.000				0		
6.5	Arbeidsparticipatie								
	Participatiebudget	V	17.000	N	61.000	V	110.000		
	Algemeen	V	10.000			V	2.000		
6.6	Maatwerk voorzieningen (WMO)								
	Algemeen	N	5.000			V	1.000		
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+								
	WMO Huishoudelijke verzorging	V	11.000	N					
	WMO begeleiding	N	32.000	N	64.000				
	Schuldhelpverlening	V	35.000						
	Algemeen	V	6.000			N	3.000		
6.72	Maatwerk dienstverlening 18-								
	PGB Jeugd	V	11.000						
	Individuele voorzieningen natura jeugd	V	292.000			V	124.000		
	Algemeen	V	1.000						
6.81	Geëscaleerde zorg 18+								
	Algemeen		0				0		
6.82	Geëscaleerde zorg 18-								
	Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd	N	433.000				0		
7.1	Volksgezondheid								
	Algemeen	V	19.000				0		
7.5	Begraafplaatsen en crematoria								
	Algemene begraafplaatsen	V	43.000			V	11.000		
	Algemeen	V	3.000						
7.1	Volksgezondheid								
	VAR 19 fysieke plekken jongeren					N	30.000		
	VAR 19 ruimen graven					N	17.000		
	Reserve monumenten					N	30.000		
	Totalen	V	1.446.000	N	484.000	N	999.000	V	342.000

Onder Programma 5 vallen geen kredieten.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Toelichting op het overzicht lasten

Programma 6 – Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	276	203	73
5.4	Musea	29	30	-1
5.5	Cultureel erfgoed	252	255	-3
5.6	Media	592	586	6
8.3	Wonen en bouwen	303	308	-5
0.10	Mutaties reserves	198	198	0
Totaal lasten programma 6		1.650	1.580	70

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie € 73.000 (V)

30.000 (V)	Oudheidkunde: Het terugbrengen van de contouren van het voormalige kasteel aan de Stationsweg was gepland in 2020. Dit is onder andere door corona uitgesteld tot 2021. Dit bedrag wordt meegenomen naar 2021.
15.000 (V)	Volksfeesten: Veel van de activiteiten die in 2020 in het kader van 75 jaar bevrijding gepland stonden konden niet doorgaan door de coronamaatregelen. De landelijke organisatie heeft besloten het herdenkingsjaar definitief te sluiten op 5 mei 2021. Het is vanwege de huidige coronamaatregelen niet mogelijk om voor die datum alle activiteiten nog uit te voeren. Wel wordt de herdenking nog officieel (coronaproef) afgesloten. In 2021 is hiervoor nog € 5.000 noodzakelijk.
10.000 (V)	Volksfeesten: De herdenking van 600 jaar Elisabethsvloed is door de landelijke organisatie uitgesteld. Dit vindt nu plaats tussen mei 2021 en september 2022. Het budget kon daardoor in 2020 nog niet worden besteed en voorgesteld wordt om € 10.000 mee te nemen naar 2021.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 18.000.

5.4 Musea € 1.000 (N)

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 1.000.

5.5 Cultureel erfgoed € 3.000 (N)

6.000 (V)	Historische gebouwen (inclusief vishal): Het beschikbare budget 2020 is niet helemaal besteed voor erfgoeddoelen in brede zin, vooral omdat de opdracht (van circa € 4.500) voor de restauratie van een muur pas in 2021 bleek te kunnen worden uitgevoerd. Omdat het erfgoedbudget beperkt is en verwacht wordt dat er meer geld nodig is voor erfgoeddoelen, zoals mogelijk voor een plan van de Stichting Spoorbrug Geertruidenberg voor een stationsplein en perron met bouwwerk aan de Stationsweg, wordt verzocht om het restant van het erfgoedbudget van 2020, zijnde € 6.000, over te hevelen naar 2021.
16.000 (V)	Fort Lunet: In 2020 was renovatie schilderwerk gepland. In afwachting van de uitspraak over nog lopende aansprakelijkheid worden deze werkzaamheden doorgeschoven naar 2021. Voorgesteld wordt het overschot mee te nemen naar 2021.

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 25.000.

5.6 Media € 6.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 6.000.

8.3 Wonen en bouwen € 5.000 (N)

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 5.000.

0.10 Mutaties reserves € 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Toelichting op het overzicht baten

Programma 6 – Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	0	0
5.4	Musea	0	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	46	53	-7
5.6	Media	0	0	0
8.3	Wonen en bouwen	178	191	-13
0.10	Mutaties reserves	24	24	0
Totaal baten programma 6		248	268	-20

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie € 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

5.4 Musea € 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

5.5 Cultureel erfgoed € 7.000 (V)

18.000 (N)	Fort Lunet: Als gevolg van de mogelijke verhuizing van de scouting kan een hogere huuropbrengst gerealiseerd worden. Vanwege vertraging van de uitvoering hiervan is deze hogere huur in 2020 nog niet gerealiseerd.
------------	--

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 25.000.

5.6 Media € 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

8.3 Wonen en bouwen € 13.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 13.000.

0.10 Mutaties reserves € 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

Programma 6		Lasten				Baten			
Nr.	Taakvelden	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie								
	Oudheidkunde	V	30.000						
	Volksfeesten	V	25.000						
	Algemeen	V	18.000			0			
5.4	Musea								
	Algemeen	N	1.000			0			
5.5	Cultureel erfgoed								
	Historische gebouwen	V	6.000						
	Fort Lunet	V	16.000			N	18.000		
	Algemeen	N	25.000			V	25.000		
5.6	Media								
	Algemeen	V	6.000			0			
8.3	Wonen en bouwen								
	Algemeen	N	5.000			V	13.000		
0.10	Mutaties en reserves								
	Algemeen		0			0			
Totalen		V	70.000	-	0	V	20.000	-	0

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Pr.	Jaar	Restant Krediet	Mutatie-Bedrag	Project afgerond	Krediet	Beslispunt
6	2020	49.808	49.808	Nee	Leefbaar maken kasteel muur rbs 20-9-19	Het restant van het werkkrediet overhevelen naar 2021. De bouw van de kasteelmuur is namelijk vertraagd en zal voorjaar 2021 worden afgerond.
6	2020	232.238	232.238	Nee	Ontwikkelingen OMC Raamsdonk	Krediet naar 2021 overnemen.
6	2020	50.000	1	Nee	20 Promotie schippers-verleden G'berg	Krediet naar 2021 overnemen. Dit betreft de ontwikkeling van het paviljoen aan de Timmersteekade. Dit paviljoen wordt mede gefinancierd vanuit de provinciale subsidie voor de Zuiderwater Linie. De 50.000 in het betreffende krediet zal worden gebruikt om de historische haven aan te haken bij de toeristische ontwikkeling.

Toelichting op het overzicht lasten

Programma 7 – Dienstverlening en Bedrijfsvoering

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Verschil
0.1	Bestuur	1.527	1.655	-128
0.2	Burgerzaken	745	719	26
0.61	OZB woningen	439	476	-37
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	1	1	0
8.3	Wonen en bouwen	166	166	0
0.10	Mutaties reserves	612	602	10
Totaal lasten programma 7		3.490	3.619	-129

0.1 Bestuur

€ 128.000 (N)

71.000 (N)	College B&W: Er is meer uitgegeven dan begroot omdat er sprake is van een hogere storting in het pensioenvoorziening door de lagere rekenrente en de levensverwachting.
35.000 (N)	College B&W: Er is meer uitgegeven dan begroot omdat de uitgaven al gedaan zijn voor zittende en toekomstige wethouders er rekening is gehouden met de toekomstige wachtgelden .i.v.m. de toekomstige gemeenteraadsverkiezing.

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 22.000.

0.2 Burgerzaken

€ 26.000 (V)

11.000 (V)	Bevolkingsregister: We hebben minder aanvragen van paspoorten, ID's en rijbewijzen gehad in 2020 vanwege uitstel door corona. Deze komen in 2021. Als gevolg daarvan zijn de afdrachten van rijksleges ook lager uitgevallen. Overigens is dit budgettair neutraal omdat de inkomsten rijksleges ook lager zijn uitgevallen (zie baten).
------------	--

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 15.000.

0.61 OZB woningen

€ 37.000 (N)

29.000 (N)	Uitvoering Wet Waardering Onroerende zaken: Voor de uitvoering van de Wet WOZ was het noodzakelijk derden in te huren. De kosten van deze inhuur zijn hoger uitgevallen dan begroot.
------------	--

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 8.000.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en participatie

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

8.3 Wonen en bouwen

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

0.10 Mutaties reserves

€ 10.000 (V)

10.000 (V)	VAR: Precariobelasting De opbrengst precario wordt evenals vorig € 10.000 lager ingeschat dan begroot. Daarmee is de storting in de VAR ook lager. Een lagere storting is een administratief voordeel voor de exploitatie.
------------	--

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Toelichting op het overzicht baten

Programma 7 – Dienstverlening en Bedrijfsvoering

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
0.1	Bestuur	0	0	0
0.2	Burgerzaken	223	221	2
0.61	OZB woningen	0	0	0
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	0	0
8.3	Wonen en bouwen	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	26	35	-9
Totaal baten programma 7		249	256	-7

0.1 Bestuur

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

0.2 Burgerzaken

€ 2.000 (N)

11.000 (N)	Bevolkingsregister: We hebben minder aanvragen paspoorten, ID's en rijbewijzen gehad in 2020 vanwege uitstel door corona. Deze komen in 2021. Omdat we minder aanvragen hebben ontvangen zijn de ontvangen rijksleges (die afgedragen moeten worden) ook lager dan begroot.
------------	---

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 9.000.

0.61 OZB woningen

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en participatie

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

8.3 Wonen en bouwen

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

0.10 Mutaties reserves

€ 9.000 (V)

28.000 (V)	VAR: Precario In 2020 zijn een aantal uitspraken op bezwaarschriften over voorgaande dienstjaren gedaan. Naar aanleiding hiervan constateren we dat in het verleden te hoge bedragen zijn toegevoegd aan de Vrije Algemene Reserve. Deze toevoegingen worden gecorrigeerd.
20.000 (N)	VAR: Medezeggenschap Voor de taken van de OR is in 2020 geen onttrekking uit de Vrije Algemene Reserve noodzakelijk.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 1.000.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Programma 7		Lasten				Baten			
Nr.	Taakvelden	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel
0.1	Bestuur								
	College B&W	N	106.000						
	Algemeen	N	22.000			0			
0.2	Burgerzaken								
	Bevolkingsregister	V	11.000			N	11.000		
	Algemeen	V	15.000			V	9.000		
0.61	OZB woningen								
	Uitvoering wet WOZ	N	29.000						
	Algemeen	N	8.000			0			
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie								
	Algemeen	N	0			0			
8.3	Wonen en bouwen								
	Algemeen	N	0			0			
0.10	Mutaties reserves								
	VAR Precariobelasting	V	10.000			V	28.000		
	VAR Medezeggenschap					N	20.000		
	Algemeen					V	1.000		
Totalen		N	129.000	-	0	V	7.000	-	0

Pr.	Jaar	Restant Krediet	Mutatie-Bedrag	Project afgerond	Krediet	Beslispunt
7	2018	0	-32.603	Nee	18 Vervanging telefoon-centrale	Krediet met € 32.603 verhogen en naar 2021. In tegenstelling tot besluit in TURAP3 aframing € 32.603 was project nog niet afgerond. Laatste deel "Power over ethernet switches" moet nog gedaan worden.. Om verwarring in 2021 te voorkomen naam in 2021 van Krediet aanpassen.
7	2019	0	0	Ja	19 Geluidsinstallatie	Krediet afsluiten en verlagen met € 0,26 en mutatie verwerken in de kapitaalslasten
7	2020	38.000	38.000	Nee	Back up software	Krediet naar 2021. Project is gestart in 2021.
7	2020	-1.652	-1.652	Ja	20 Vervanging VDI Hosts	Krediet afsluiten en verhogen met € 1.652,43. Mutatie verwerken en meenemen in de kapitaalslasten. Project is uitgevoerd en facturen zijn ontvangen en betaald
7	2019	48.364	48.364	Nee	19 Gem. digitaal plan 1-jaar	Krediet naar 2021. Projecten lopen nog. Nieuw plan naar verwachting in april
7	2019	15.943	15.943	Nee	19 Gem. digitaal plan 5 jr	Krediet naar 2021. Projecten lopen nog. Nieuw plan naar verwachting in april
7	2020	34.792	34.792	Nee	20 Mobile devices 2020	Krediet naar 2021. Bestelling geplaatst in 2020, in verband met leveringsproblemen levering pas in 2021.
7	2019	64.109	64.109	Nee	19 Aanschaf ICT tbv omgevingswet	Krediet naar 2021. In 2021 worden nog uitgaven verwacht voor het DSO. De in 2020 aangegane verplichtingen worden in 2021 uitbetaald ivm de duur van het ICT project.
7	2020	10.433	10.433	Nee	20 Vervanging sneeuwplieg bus	Krediet naar 2021. De sneeuwplieg worden in 2021 geleverd

WNT-verantwoording 2020 Gemeente Geertruidenberg

De WNT is van toepassing op gemeente Geertruidenberg. Het voor gemeente Geertruidenberg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum in dienstbetrekking).

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2020 bedragen x € 1	K.Millenaar-Rammelaere	R. Nagtzaam
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris/ Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	81.789	103.575
Beloningen betaalbaar op termijn	14.176	19.259
Subtotaal	95.965	122.834
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	95.965	122.834
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2019 bedragen x € 1	K.Millenaar-Rammelaere	R. Nagtzaam
Functiegegevens	Griffier	Gemeentesecretaris/ Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	79.347	100.378
Beloningen betaalbaar op termijn	13.256	18.064
Subtotaal	92.603	118.442
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000
Bezoldiging	92.603	118.442

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Toelichting op het overzicht lasten

Algemene Dekkingsmiddelen en onvoorzien

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
0.5	Treasury	184	71	113
0.61	OZB woningen	111	111	0
0.62	OZB niet-woningen	0	0	0
0.64	Belastingen overig	25	25	0
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	211	242	-31
3.4	Economische promotie	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	242	1.650	-1.408
Totaal lasten programma 8		773	2.099	-1.326

0.5 Treasury

€ 113.000 (V)

15.000 (V)	Treasury: Bij het opstellen van de begroting is een zeer beperkte rentelast toegerekend aan de kortlopende geldleningen. In 2020 is gedurende het gehele jaar een negatieve rente in rekening gebracht door de geldgevers. Met andere woorden: De gemeente hoeft over kortlopende geldleningen geen rente te betalen, maar ontvangt rente.
112.000 (V)	Treasury: In de begroting is rekening gehouden met een rekenrente van 0,75%. In de jaarrekening is de rekenrente berekend op 1,06%. Omdat de doorrekening niet meer dan 0,25% mag afwijken is in de jaarrekening een herberekening gemaakt op basis van 1%. In beginsel is dit een administratieve mutatie omdat het voordeel wordt doorberekend aan de verschillende producten en daarmee wordt geëgaliseerd.

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 14.000.

0.61 OZB woningen

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

0.62 OZB niet-woningen

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

0.64 Belastingen overig

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

0.8 Overige baten en lasten

€ 31.000 (N)

25.000 (V)	Algemene uitgaven en inkomsten: In de begroting 2019 is een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van natuurprojecten. Dit project is niet doorgegaan. Budget valt vrij in de exploitatie. Is budgettair neutraal omdat er ook geen onttrekking uit de Vrije Algemene Reserve hoeft plaats te vinden.
48.000 (V)	Algemene uitgaven en inkomsten: In Turap 2020-3 is een bedrag van € 150.000 gereserveerd als stelpost voor diverse coronamaatregelen waarvan de financiële impact nog niet bekend was. Ruim € 100.000 is vervolgens verdeeld over de diverse begrotingsposten. Het restant kan indirect worden toegerekend als dekking voor overschrijdingen als gevolg van corona en als dekking voor mindere inkomsten.
11.000 (N)	Algemene uitgaven en inkomsten: Kosten van onderzoek door Spendlab naar de juiste afdracht van BTW over de afgelopen 5 jaren en naar eventuele dubbel betaalde bedragen. Kosten van het onderzoek worden terugverdiend door de vorm van de opdracht "no cure no pay". Zie ook toelichting bij inkomsten

Toelichting op het overzicht baten en lasten

24.000 (N)	Algemene uitgaven en inkomsten: Jaarlijks wordt de invorderbaarheid van zowel algemene vorderingen als belastingvorderingen ingeschat. Aan de hand van de inschatting wordt de hoogte van de voorziening berekend. In 2020 is het noodzakelijk de voorziening (mede als gevolg van de Corona) te verhogen.
------------	--

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 69.000.

In deze afwijking is begrepen een stelpost risico algemene uitkering van € 67.000. Administratief van aard omdat ook bij de baten een bedrag van dezelfde omvang is opgevoerd.

3.4 Economische promotie

€ 0

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

0.10 Mutaties reserves

€ 1.408.000 (N)

133.000 (N)	VAR: Tussentijds saldo Turap 2020-3 Het saldotekort wat in de Turap 2020-3 is berekend wordt als tussentijds resultaat ingebracht zodat een juist eindresultaat kan worden berekend.
1.275.000 (N)	Algemene weerstandsreserve: Als gevolg van de herberekening van de risico's dient een bedrag te worden overgeheveld van de algemene reserve naar de weerstandsreserve. In beginsel is dit een administratieve overheveling binnen de reserves die geen effect heeft op het exploitatiesaldo.

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

Toelichting op het overzicht lasten

Programma 8

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
0.5	Treasury	187	191	-4
0.61	OZB woningen	2.681	2.689	-8
0.62	OZB niet-woningen	3.452	3.333	119
0.64	Belastingen overig	696	661	35
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	31.657	31.670	-13
0.8	Overige baten en lasten	50	65	-15
3.4	Economische promotie	25	14	11
0.10	Mutaties reserves	830	1.997	-1.038
Totaal lasten programma 8		39.578	40.620	-913

0.5 Treasury

€ 4.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 4.000.

0.61 OZB woningen

€ 8.000 (V)

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 8.000.

0.62 OZB niet-woningen

€ 119.000 (N)

90.000 (N)	OZB gebruikers: De opbrengst OZB Gebruikers niet-woningen blijft achter bij de ramingen. In de paragraaf Lokale heffingen wordt e.e.a. nader toegelicht.
29.000 (N)	OZB eigenaren niet-woningen: De opbrengst OZB Eigenaren niet-woningen blijft achter bij de ramingen. In de paragraaf Lokale heffingen wordt e.e.a. nader toegelicht.

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

0.64 Belastingen overig

€ 35.000 (N)

31.000 (N)	Precariobelasting: In 2020 zijn een aantal uitspraken op bezwaarschriften over voorgaande dienstjaren gedaan. Naar aanleiding hiervan zijn over de jaren 2018 t/m 2020 aanslagen verminderd en terugbetaald. Daarmee is de opbrengst eenmalig lager. Overigens werkt dit budgettair neutraal voor het exploitatieresultaat omdat de toevoeging aan de Vrije Algemene Reserve met een gelijk bedrag wordt verlaagd.
------------	--

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 4.000.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

€ 13.000 (V)

44.000 (V)	Uitkering gemeentefonds: De algemene uitkering 2020 valt € 44.000 hoger uit dan begroot. Hierbij is rekening gehouden met de informatie zoals opgenomen in de decembercirculaire. Uit analyse van de afwijkingen blijkt een verhoging van de uitkering met 2 uitkeringspunten (€ 26.000) en actualisatie verschillende decentrale uitkeringen (€ 18.000)
31.000 (N)	Uitkering gemeentefonds: De afrekening voorgaande dienstjaren is gedurende het jaar lager uitgekomen als gevolg van actualisatie van eenheden en afronding van de uitkeringsfactor van zowel het jaar 2018 als 2019.

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

0.8 Overige baten en lasten

€ 15.000 (V)

11.000 (V)	Algemene uitgaven en inkomsten: Door Spendlab wordt een onderzoek gedaan naar mogelijk dubbel betaalde facturen of te laag gedeclareerde BTW. De kosten van dit onderzoek worden op basis van no cure no pay afgewikkeld. Om die reden is een inkomstenpost geraamd gelijk aan de uitgaven die met het onderzoek gepaard gaan.
33.000 (N)	Algemene uitgaven en inkomsten: Als gevolg van de coronamaatregelen zijn in 2020 nog wel de aanmaningen vervaardigd, maar worden er geen dwangbevelen uitgereikt. De dwanginvordering wordt later dan gebruikelijk opgepakt.

Diverse afwijkingen geven een voordelig verschil van € 37.000.

In deze afwijking is begrepen een stelpost risico algemene uitkering van € 67.000. Administratief van aard omdat ook bij de baten een bedrag van dezelfde omvang is opgevoerd.

3.4 Economische promotie

€ 11.000 (N)

11.000 (N)	Toeristenbelasting: De aanslagen toeristenbelasting en watertoeristenbelasting zijn in 2020 nog niet opgelegd, maar wel ingeschat. Verwacht wordt dat de coronamaatregelen uiteindelijk van invloed zullen zijn op de opbrengst.
------------	--

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

0.10 Mutaties reserves

€ 1.038.000 (V)

63.000 (N)	Reserve I&A: De onttrekking uit de reserve I&A is gelijk aan de kapitaallasten van de onderdelen die in het I&A plan zijn opgenomen. Omdat de kapitaallasten in 2020 lager zijn dan begroot is de onttrekking ook lager. Voor het rekeningresultaat werkt deze mutatie derhalve budgettair neutraal.
25.000 (N)	VAR: Uitvoering natuurprojecten Budget is in de begroting 2019 beschikbaar gesteld. Thans blijkt dat het budget niet noodzakelijk is geweest en naar verwachting ook niet noodzakelijk zal zijn. Het budget kan derhalve vrijvallen in de Vrije Algemene Reserve en in de toekomst voor andere doeleinden worden ingezet.
20.000 (N)	VAR: Communicatieplan Donge-oever Budget is in de begroting 2018 beschikbaar gesteld. Thans blijkt dat het budget niet noodzakelijk is geweest en naar verwachting ook niet noodzakelijk zal zijn. Het budget kan derhalve vrijvallen in de Vrije Algemene Reserve en in de toekomst voor andere doeleinden worden ingezet.
1.275.000 (V)	Vrije Algemene reserve Vanwege actualisatie van de risico's dient een bedrag te worden overgeheveld van de algemene reserve naar de weerstandsreserve. In beginsel is dit een administratieve overheveling binnen de reserves die geen effect heeft op het exploitatiesaldo.

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen		Lasten				Baten			
Nr.	Taakvelden	Incidenteel		Structureel		Incidenteel		Structureel	
0.5	Treasury								
	Treasury	V	127.000						
	Algemeen	N	14.000			V	4.000		
0.61	OZB woningen								
	Algemeen		0			V	8.000		
0.62	OZB niet-woningen								
	OZB Gebruikers/eigenaren Niet Woningen		0					N	119.000
0.64	Belastingen overig								
	Precariobelasting		0			N	31.000		
	Algemeen					N	4.000		
0.7	Algemene uitkering gemeentefonds								
	Algemeen		0			N	31.000	V	44.000
00.8	Overige baten en lasten								
	Algemene uitgaven en inkomsten	V	38.000			N	22.000		
	Algemeen	N	69.000			V	37.000		
3.4	Economische promotie								
	Toeristenbelasting		0			N	11.000		
0.10	Mutaties reserves								
	VAR Saldo Turap 2020-3	N	133.000						
	Algemene weerstandsreserve	N	1.275.000						
	Reserve I&A					N	63.000		
	VAR Uitvoering natuurprojecten					N	25.000		
	VAR Communicatieplan Donge-oever					N	20.000		
	VAR risico actualisatie					V	1.275.000		
	Totalen	N	1.326.000	-	0	V	1.117.000	N	75.000

Toelichting op het overzicht lasten

Overhead

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Vershil
0.4	Overhead	6.888	6.367	521
Totaal lasten programma 9		6.888	6.367	521

0.4 Overhead

€ 521.000 (V)

1.207.000 (V)	Salarissen De werkelijke salarissen vallen lager uit dan begroot. De voornaamste oorzaak is vacatures gedurende het gehele jaar door. De vrijval van salarissen wordt gebruikt om de lasten van inhuur derden te dekken.
939.000 (N)	Inhuur derden: Vanwege de vacatures worden (tijdelijk) derden ingehuurd. De kosten van inhuur worden gedekt door de beschikbare budgetten vanwege vacatures.
71.000 (N)	Uitvoering TOZO regeling Voor de uitvoering van de TOZO regelingen is het noodzakelijk gebleken om het IMK in te huren voor advisering. De lasten worden gedekt binnen de van het rijk ontvangen vergoeding voor de uitvoering van de TOZO regeling.
34.000 (V)	Overwerk In 2020 is door zowel het binnen als buitendienstpersoneel minder overgewerkt dan begroot.

Toelichting op het overzicht baten en lasten

39.000 (V)	Inkoop Er is minder uitgegeven dan begroot omdat er een doorrekening van de kosten van het inkoopbureau heeft plaatsgevonden naar de diverse projecten waar inkooptrajecten hebben plaatsgevonden. Dit is conform bestaan beleid.
79.000 (V)	Zwangerschapsvergoedingen Van het UWV wordt een vergoeding ontvangen voor het zwangschapsverlof. In 2020 is deze vergoeding hoger dan vooraf ingeschat.
40.000 (V)	Vrije algemene reserve Voor de ondernemingsraad en de communicatie donge-oever is incidenteel budget beschikbaar gesteld uit de vrije algemene reserve. Van beide budgetten is geen gebruik gemaakt.
55.000 (V)	Afschrijvingen Overhead ICT De voorgenomen uitgaven zijn voor een deel niet gerealiseerd en zullen in 2021 plaatsvinden. Het effect voor jaarrekening is budget neutraal omdat er ook geen onttrekking uit de reserve I&A zal plaatsvinden.
77.000 (V)	Diverse overhead Het restant van het overschot is een veelheid van budgetten met beperkte afwijking of met een administratief karakter. Het betreft posten onder gemeentehuis, gemeentewerf, facilitair, ICT, DIV, Voorlichting, personeel en representatie.

Voor het overige zijn geen financiële afwijkingen opgetreden.

Toelichting op het overzicht baten

Overhead

Taakveld	Omschrijving	Begroting 2020 na wijziging	Jaarrekening 2020	Verschil
0.4	Overhead	415	461	-46
Totaal baten programma 9		415	461	-46

0.4 Overhead

€ 46.000 (V)

22.000 (V)	Overhead personeel: Vrijval voorziening wachtgeld voormalige werknemers op basis van actualisatie van de aanspraken van voormalige werknemers op wachtgeldvoorzieningen.
27.000 (V)	Overhead personeel: Van het rijk is een vergoeding ontvangen voor de uitvoering van de TOZO regeling. Deze is gebaseerd op het aantal door de gemeente genomen besluiten. Omdat dit aantal besluiten enigszins hoger uit is gekomen dan verwacht, valt de rijksvergoeding ook hoger uit.

Diverse afwijkingen geven een nadelig verschil van € 3.000.

Overhead		Lasten				Baten			
Nr.	Taakvelden	Incidenteel		Structureel		Incidenteel		Structureel	
0.4	Overhead								
	Salarissen	V	1.207.000						
	Inhuur derden	N	939.000						
	Overhead personeel					V	22.000		
	Uitvoering TOZO regeling	N	71.000			V	27.000		
	Overwerk	V	34.000						
	Inkoop	V	39.000						
	Zwangerschapsvergoedingen	V	79.000						
	Vrije Algemene Reserve	V	40.000						
	Afschrijvingen ICT	V	55.000						
	Algemeen	V	77.000			N	3.000		
Totaal		V	521.000	-	0	V	46.000	-	0

Baten en lasten per taakveld

Tabel baten en lasten per taakveld begroot versus werkelijk

Conform het gewijzigde BBV, artikel 24 lid 3.d, is een overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld opgenomen, zie onderstaande tabel. De verdeling van de baten en lasten naar taakveld is gebaseerd op het verdelingsprincipe in de IV3 voorschriften. Het brutoresultaat betreft de gerealiseerde baten en lasten inclusief kostenplaatsen. In het nettoresultaat zijn de kostenplaatsen hierop in mindering gebracht.

Bedragen in € afgerond in 1.000				Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Jaarrekening			Begroting +/- werkelijk		
Omschrijving programma / product				Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.10	Mutaties reserves			32.864	402.066	-369.202	1.302.336	893.864	408.472	582.023	396.627	185.396	720.313	497.237	223.076
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden			82.238	296.000	-213.762	248.766	243.000	5.766	223.989	253.053	-29.064	24.777	-10.053	34.830
1.1	Crisisbeheersing en brandweer			1.836.629	28.000	1.808.629	1.809.706	18.000	1.791.706	1.807.724	2.089	1.805.635	1.982	15.911	-13.929
1.2	Openbare orde en veiligheid			589.985	20.100	569.885	667.184	69.600	597.584	649.847	64.356	585.491	17.337	5.244	12.093
2.1	Verkeer en vervoer			2.349.770	265.000	2.084.770	2.411.077	314.800	2.096.277	2.364.796	625.755	1.739.041	46.281	-310.955	357.236
2.2	Parkeren			9.616	9.000	616	9.616	9.000	616	2.833	5.412	-2.579	6.783	3.588	3.195
2.4	Economische havens en waterwegen			196.089	46.000	150.089	196.889	48.000	148.889	136.474	31.055	105.419	60.415	16.945	43.470
5.5	Cultureel erfgoed			27.800	0	27.800	27.800	0	27.800	23.544	0	23.544	4.256	0	4.256
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie			1.374.294	14.391	1.359.903	1.531.623	14.891	1.516.732	1.520.292	13.998	1.506.294	11.331	893	10.438
7.2	Riolering			1.986.190	2.551.000	-564.810	1.986.190	2.551.000	-564.810	2.062.138	2.554.148	-492.010	-75.948	-3.148	-72.800
7.3	Afval			2.357.171	2.904.768	-547.597	2.381.527	2.950.944	-569.417	2.510.357	3.069.314	-558.956	-128.830	-118.370	-10.461
7.4	Milieubeheer			747.300	5.000	742.300	980.225	127.925	852.300	786.913	124.808	662.105	193.312	3.117	190.195
8.1	Ruimtelijke ordening			577.600	1.200	576.400	1.256.600	510.400	746.200	991.635	435.860	555.775	264.965	74.540	190.425
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)			782.606	787.474	-4.868	14.194.585	15.428.238	-1.233.653	2.703.216	2.917.230	-214.014	11.491.369	12.511.008	-1.019.640
8.3	Wonen en bouwen			923.701	366.648	557.053	912.501	365.000	547.501	916.280	470.809	445.470	-3.779	-105.809	102.031
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid				13.873.853	7.696.647	6.177.206	29.916.625	23.544.662	6.371.963	17.282.062	10.964.514	6.317.548	12.634.563	12.580.148	54.415
0.5	Treasury			732	0	732	732	0	732	976	0	976	-244	0	-244
2.3	Recreatieve havens			24.950	24.000	950	20.751	14.000	6.751	17.310	18.588	-1.278	3.441	-4.588	8.029
3.1	Economische ontwikkeling			235.800	0	235.800	255.835	2.250	253.585	242.220	2.250	239.970	13.615	0	13.615
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen			27.925	14.500	13.425	27.900	9.601	18.299	29.728	8.092	21.636	-1.828	1.509	-3.337
3.4	Economische promotie			176.100	0	176.100	187.600	0	187.600	169.390	0	169.390	18.210	0	18.210
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			417.187	82.000	335.187	428.243	80.502	347.741	320.256	40.369	279.887	107.987	40.133	67.854
5.6	Media			13.323	0	13.323	13.323	0	13.323	13.323	0	13.323	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie			93.500	0	93.500	97.500	0	97.500	95.470	0	95.470	2.030	0	2.030
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie			4.600	0	4.600	13.100	0	13.100	9.400	0	9.400	3.700	0	3.700
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme				994.117	120.500	873.617	1.044.984	106.353	938.631	898.073	69.299	828.774	146.911	37.054	109.857
0.10	Mutaties reserves			0	0	0	35.000	24.000	11.000	35.000	23.922	11.078	0	78	-78
5.1	Sportbeleid en activering			338.410	71.000	267.410	541.757	88.000	453.757	396.323	82.495	313.828	145.434	5.505	139.929
5.2	Sportaccommodaties			889.434	131.438	757.996	791.638	108.408	683.230	786.787	116.025	670.762	4.851	-7.617	12.468
Programma 3 Sportvoorzieningen				1.227.844	202.438	1.025.406	1.368.395	220.408	1.147.987	1.218.110	222.441	995.668	150.285	-2.033	152.319
0.10	Mutaties reserves			0	0	0	60.000	370.247	-310.247	60.000	361.230	-301.230	0	9.017	-9.017
4.1	Openbaar basisonderwijs			83.062	0	83.062	91.000	0	91.000	71.510	0	71.510	19.490	0	19.490
4.2	Onderwijshuisvesting			979.235	61.471	917.764	1.356.063	58.192	1.297.871	1.383.780	51.042	1.332.738	-27.717	7.150	-34.867
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			1.006.386	437.500	568.886	966.999	418.669	548.330	1.067.931	459.523	608.408	-100.932	-40.854	-60.078
Programma 4 Onderwijs				2.068.683	498.971	1.569.712	2.474.062	847.108	1.626.954	2.583.221	871.796	1.711.425	-109.159	-24.688	-84.471
0.10	Mutaties reserves			849.000	1.053.253	-204.253	849.000	1.839.216	-990.216	849.000	1.762.194	-913.194	0	77.022	-77.022
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie			1.757.266	9.400	1.747.866	2.204.473	195.877	2.008.596	1.908.703	234.871	1.673.832	295.770	-38.994	334.764
6.2	Wijkteams			1.276.750	0	1.276.750	1.368.272	0	1.368.272	1.177.580	1.937	1.175.643	190.692	-1.937	192.629
6.3	Inkomensregelingen			6.185.100	4.819.198	1.365.902	9.250.171	8.297.911	952.260	8.515.866	7.431.725	1.084.141	734.305	866.186	-131.881
6.4	Begeleide participatie			2.157.603	0	2.157.603	2.395.910	0	2.395.910	2.359.124	0	2.359.124	36.786	0	36.786
6.5	Arbeidsparticipatie			756.000	0	756.000	757.500	0	757.500	791.831	112.386	679.444	-34.331	-112.386	78.056
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)			1.395.600	4.000	1.391.600	1.470.100	6.000	1.464.100	1.474.982	6.681	1.468.300	-4.882	-681	-4.200
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+			3.661.050	162.500	3.498.550	4.090.050	48.000	4.042.050	4.281.376	45.091	4.236.285	-191.326	2.909	-194.235
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-			3.195.000	0	3.195.000	3.839.000	0	3.839.000	3.534.852	124.178	3.410.674	304.148	-124.178	428.326
6.81	Geëscaleerde zorg 18+			0	0	0	35.000	0	35.000	34.690	0	34.690	310	0	310
6.82	Geëscaleerde zorg 18-			536.000	0	536.000	846.000	0	846.000	1.279.046	0	1.279.046	-433.046	0	-433.046
7.1	Volksgezondheid			794.551	0	794.551	805.076	0	805.076	786.025	0	786.025	19.051	0	19.051
7.5	Begraafplaatsen en crematoria			84.231	48.000	36.231	136.405	48.000	88.405	90.172	59.068	31.104	46.233	-11.068	57.301
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen				22.648.151	6.096.351	16.551.800	28.046.957	10.435.004	17.611.953	27.083.246	9.778.131	17.305.115	963.711	656.873	306.838
0.10	Mutaties reserves			0	170.000	-170.000	197.984	24.000	173.984	197.984	24.000	173.984	0	0	0
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			260.216	48.000	212.216	276.288	0	276.288	202.606	0	202.606	73.682	0	73.682
5.4	Musea			31.556	10.000	21.556	29.247	10.000	19.247	29.543	10.061	19.482	-296	-61	-235
5.5	Cultureel erfgoed			194.443	18.800	175.643	252.098	45.800	206.298	254.655	53.477	201.178	-2.557	-7.677	5.120
5.6	Media			582.564	0	582.564	592.153	0	592.153	585.537	0	585.537	6.616	0	6.616
8.3	Wonen en bouwen			336.158	115.300	220.858	302.504	177.918	124.586	308.011	191.264	116.748	-5.507	-13.346	7.838
Programma 6 Gem. geb., Mon., Kunst en Cultuur				1.404.937	362.100	1.042.837	1.650.274	257.718	1.392.556	1.578.337	278.802	1.299.535	71.937	-21.084	93.021
0.1	Bestuur			1.329.896	0	1.329.896	1.526.618	0	1.526.618	1.655.085	0	1.655.085	-128.467	0	-128.467
0.10	Mutaties reserves			600.000	26.298	573.702	612.328	26.277	586.051	602.328	34.515	567.813	10.000	-8.238	18.238
0.2	Burgerzaken			714.066	213.000	501.066	745.066	223.000	522.066	719.129	220.768	498.361	25.937	2.232	23.705
0.61	OZB woningen			438.500	0	438.500	438.500	0	438.500	476.016	0	476.016	-37.516	0	-37.516
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie			1.400	0	1.400	1.400	0	1.400	1.400	0	1.400	0	0	0
8.3	Wonen en bouwen			166.300	0	166.300	166.300	0	166.300	166.300	0	166.300	0	0	0
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering				3.250.162	239.298	3.010.864	3.490.212	249.277	3.240.935	3.620.258	255.282	3.364.975	-130.046	-6.005	-124.040
0.10	Mutaties reserves														

IV3 informatiematrix

Gemeentes moeten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken aan het CBS (Centraal Bureau voor Statistiek) informatie verstrekken over begrotingscijfers en kwartaal- en jaarrealisaties. Dit gebeurt door middel van een

- begrotingsoverzicht
- kwartaaloverzichten
- jaarbasisoverzicht

Deze zogenaamde verdelingsmatrix van de exploitatie, investeringen vormen samen met een balansstandenoverzicht de Iv3 rapportages. (Informatie voor Derden)

Gemeenten geven hun geld uit aan een breed scala aan deelterreinen, variërend van bijvoorbeeld onderwijshuisvesting, tot de gemeentelijke plantsoendienst of de jeugdzorg. Om te zorgen dat deze uitgaven geaggregeerd kunnen worden en vergeleken kunnen worden tussen gemeenten is een uniform set van 48 eenheden gedefinieerd. Deze eenheden noemen we de 'taakvelden' en deze kunnen weer geclusterd worden in 9 hoofdstukken, of hoofdtaakvelden.

Meer uitleg kunt u vinden op <https://findo.nl/content/taakvelden-gemeenten>

Baten en lasten per taakveld naar programma

PROGRAMMA'S / TAAKVELD		0.1	0.10	0.11	0.2	0.3	0.4	0.5	0.61	0.62
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Lasten					223.989				
	Baten					253.053				
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	Lasten							976		
	Baten									
Programma 3 Sportvoorzieningen	Lasten									
	Baten									
Programma 4 Onderwijs	Lasten									
	Baten									
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	Lasten									
	Baten									
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Lasten									
	Baten									
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	Lasten	1.655.085			719.129				476.016	
	Baten				220.768					
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Lasten							70.917	111.300	
	Baten							191.050	2.689.170	3.333.180
Overhead	Lasten						6.366.959			
	Baten						461.485			
Exploitatie gerealiseerd saldo baten en lasten		1.655.085	0	0	498.361	-29.064	5.905.474	-119.157	-2.101.854	-3.333.180
MUTATIES RESERVES										
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Lasten		582.023							
	Baten		396.627							
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	Lasten									
	Baten									
Programma 3 Sportvoorzieningen	Lasten		35.000							
	Baten		23.922							
Programma 4 Onderwijs	Lasten		60.000							
	Baten		361.230							
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	Lasten		849.000							
	Baten		1.762.194							
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Lasten		197.984							
	Baten		24.000							
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	Lasten		602.328							
	Baten		34.515							
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Lasten		1.650.226							
	Baten		1.997.062							
Overhead	Lasten									
	Baten									
Reserves gerealiseerd saldo baten en lasten	Saldo	0	-622.988	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten en lasten Bruto		1.655.085	-622.988	0	498.361	-29.064	5.905.474	-119.157	-2.101.854	-3.333.180

Baten en lasten per taakveld naar programma

PROGRAMMA'S / TAAKVELD		0.64	0.7	0.8	0.9	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Lasten					1.807.724	649.847	2.364.796	2.833	
	Baten					2.089	64.356	625.755	5.412	
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	Lasten									17.310
	Baten									18.588
Programma 3 Sportvoorzieningen	Lasten									
	Baten									
Programma 4 Onderwijs	Lasten									
	Baten									
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	Lasten									
	Baten									
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Lasten									
	Baten									
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	Lasten									
	Baten									
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Lasten	25.100		242.278						
	Baten	660.685	31.670.390	64.845						
Overhead	Lasten									
	Baten									
Exploitatie gerealiseerd saldo baten en lasten		-635.585	-31.670.390	177.433	0	1.805.635	585.491	1.739.041	-2.579	-1.278
MUTATIES RESERVES										
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Lasten									
	Baten									
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	Lasten									
	Baten									
Programma 3 Sportvoorzieningen	Lasten									
	Baten									
Programma 4 Onderwijs	Lasten									
	Baten									
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	Lasten									
	Baten									
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Lasten									
	Baten									
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	Lasten									
	Baten									
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Lasten									
	Baten									
Overhead	Lasten									
	Baten									
Reserves gerealiseerd saldo baten en lasten	Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten en lasten Bruto		-635.585	-31.670.390	177.433	0	1.805.635	585.491	1.739.041	-2.579	-1.278

Baten en lasten per taakveld naar programma

PROGRAMMA'S / TAAKVELD		2.4	3.1	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Lasten	136.474								
	Baten	31.055								
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	Lasten		242.220	29.728	169.390					
	Baten		2.250	8.092						
Programma 3 Sportvoorzieningen	Lasten								396.323	786.787
	Baten								82.495	116.025
Programma 4 Onderwijs	Lasten					71.510	1.383.780	1.067.931		
	Baten						51.042	459.523		
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	Lasten									
	Baten									
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Lasten									
	Baten									
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	Lasten									
	Baten									
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Lasten									
	Baten				13.797					
Overhead	Lasten									
	Baten									
Exploitatie gerealiseerd saldo baten en lasten		105.419	239.970	21.636	155.593	71.510	1.332.738	608.408	313.828	670.762
MUTATIES RESERVES										
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Lasten									
	Baten									
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	Lasten									
	Baten									
Programma 3 Sportvoorzieningen	Lasten									
	Baten									
Programma 4 Onderwijs	Lasten									
	Baten									
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	Lasten									
	Baten									
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Lasten									
	Baten									
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	Lasten									
	Baten									
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Lasten									
	Baten									
Overhead	Lasten									
	Baten									
Reserves gerealiseerd saldo baten en lasten	Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten en lasten Bruto		105.419	239.970	21.636	155.593	71.510	1.332.738	608.408	313.828	670.762

Baten en lasten per taakveld naar programma

PROGRAMMA'S / TAAKVELD		5.3	5.4	5.5	5.6	5.7	6.1	6.2	6.3	6.4
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Lasten			23.544		1.520.292				
	Baten					13.998				
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	Lasten	320.256			13.323	95.470	9.400			
	Baten	40.369								
Programma 3 Sportvoorzieningen	Lasten									
	Baten									
Programma 4 Onderwijs	Lasten									
	Baten									
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	Lasten						1.908.703	1.177.580	8.515.866	2.359.124
	Baten						234.871	1.937	7.431.725	
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Lasten	202.606	29.543	254.655	585.537					
	Baten		10.061	53.477						
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	Lasten	1.400								
	Baten									
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Lasten									
	Baten									
Overhead	Lasten									
	Baten									
Exploitatie gerealiseerd saldo baten en lasten		483.893	19.482	224.722	598.860	1.601.764	1.683.232	1.175.643	1.084.141	2.359.124
MUTATIES RESERVES										
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Lasten									
	Baten									
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	Lasten									
	Baten									
Programma 3 Sportvoorzieningen	Lasten									
	Baten									
Programma 4 Onderwijs	Lasten									
	Baten									
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	Lasten									
	Baten									
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Lasten									
	Baten									
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	Lasten									
	Baten									
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Lasten									
	Baten									
Overhead	Lasten									
	Baten									
Reserves gerealiseerd saldo baten en lasten	Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten en lasten Bruto		483.893	19.482	224.722	598.860	1.601.764	1.683.232	1.175.643	1.084.141	2.359.124

Baten en lasten per taakveld naar programma

PROGRAMMA'S / TAAKVELD		6.5	6.6	6.71	6.72	6.81	6.82	7.1	7.2	7.3
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Lasten								2.062.138	2.510.357
	Baten								2.554.148	3.069.314
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	Lasten									
	Baten									
Programma 3 Sportvoorzieningen	Lasten									
	Baten									
Programma 4 Onderwijs	Lasten									
	Baten									
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	Lasten	791.831	1.474.982	4.281.376	3.534.852	34.690	1.279.046	786.025		
	Baten	112.386	6.681	45.091	124.178					
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Lasten									
	Baten									
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	Lasten									
	Baten									
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Lasten									
	Baten									
Overhead	Lasten									
	Baten									
Exploitatie gerealiseerd saldo baten en lasten		679.444	1.468.300	4.236.285	3.410.674	34.690	1.279.046	786.025	-492.010	-558.956
MUTATIES RESERVES										
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Lasten									
	Baten									
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	Lasten									
	Baten									
Programma 3 Sportvoorzieningen	Lasten									
	Baten									
Programma 4 Onderwijs	Lasten									
	Baten									
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	Lasten									
	Baten									
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Lasten									
	Baten									
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	Lasten									
	Baten									
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Lasten									
	Baten									
Overhead	Lasten									
	Baten									
Reserves gerealiseerd saldo baten en lasten	Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal baten en lasten Bruto		679.444	1.468.300	4.236.285	3.410.674	34.690	1.279.046	786.025	-492.010	-558.956

Baten en lasten per taakveld naar programma

PROGRAMMA'S / TAAKVELD		7.4	7.5	8.1	8.2	8.3	Totaal
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Lasten	786.913		991.635	2.703.216	916.280	16.700.039
	Baten	124.808		435.860	2.917.230	470.809	10.567.887
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	Lasten						898.073
	Baten						69.299
Programma 3 Sportvoorzieningen	Lasten						1.183.110
	Baten						198.519
Programma 4 Onderwijs	Lasten						2.523.221
	Baten						510.565
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	Lasten		90.172				26.234.246
	Baten		59.068				8.015.937
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Lasten					308.011	1.380.353
	Baten					191.264	254.802
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	Lasten					166.300	3.017.930
	Baten						220.768
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Lasten						449.595
	Baten						38.623.116
Overhead	Lasten						6.366.959
	Baten						461.485
Exploitatie gerealiseerd saldo baten en lasten		662.105	31.104	555.775	-214.014	728.518	-168.854
MUTATIES RESERVES							
Programma 1 Leefbaarheid, Wonen en Duurzaamheid	Lasten						582.023
	Baten						396.627
Programma 2 Economie, Recreatie en Toerisme	Lasten						0
	Baten						0
Programma 3 Sportvoorzieningen	Lasten						35.000
	Baten						23.922
Programma 4 Onderwijs	Lasten						60.000
	Baten						361.230
Programma 5 Mens, Zorg en Inkomen	Lasten						849.000
	Baten						1.762.194
Programma 6 Gemeentelijke gebouwen, Monumenten, Kunst en Cultuur	Lasten						197.984
	Baten						24.000
Programma 7 Dienstverlening en bedrijfsvoering	Lasten						602.328
	Baten						34.515
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Lasten						1.650.226
	Baten						1.997.062
Overhead	Lasten						0
	Baten						0
Reserves gerealiseerd saldo baten en lasten	Saldo	0	0	0	0	0	-622.988
Totaal baten en lasten Bruto		662.105	31.104	555.775	-214.014	728.518	-791.843

Overzicht budgetoverhevelingen Vrije Algemene Reserve

In de begroting 2020 is voor een aantal onderwerpen/taken een incidenteel budget beschikbaar gesteld dat wordt gedekt door een éénmalige onttrekking uit de Vrije Algemene Reserve (VAR). Deze budgetten waren afkomstig uit de begroting 2018 of 2019 (overheveling) of nieuw in de begroting 2020 opgenomen. In de jaarrekening wordt beoordeeld of de lasten ook daadwerkelijk zijn gemaakt en of de Vrije Algemene Reserve als dekking moet worden aangewend.

Tevens wordt beoordeeld of het noodzakelijk is om bepaalde budgetten over te hevelen naar 2021 omdat de beschikbare budgetten om uiteenlopende redenen nog niet in 2020 besteed zijn.

In de onderstaande tabel is een weergave opgenomen van de begrote en werkelijke bedragen van de Vrije Algemene Reserve (VAR). Per jaar is het begrote en werkelijke bedrag opgenomen en het restant. Vervolgens is opgenomen welk bedrag meegenomen zou moeten worden naar 2021. Het dan overblijvende bedrag valt vrij en daarmee terug in de Vrije Algemene Reserve. Onder de tabel is per jaarschijf de voorgenoemde aanwending in het jaar 2021 begrepen.

Voor een toelichting op deze meeneembetragen verwijzen wij u naar de cijfermatige afwijkingen in het jaarrekeninggedeelte.

Omschrijving kostensoort	Begroot	Werkelijk	Resteert	Meenemen	Vrijval
2018	2.247.802	1.954.985	292.817	234.525	58.292
2019	583.000	378.435	204.565	121.000	83.565
2020	135.000	21.833	113.167	40.000	73.166
Totaal voordeel Vrije Algemene Reserve					215.023

VAR18 - Advies en onderhoud sportvelden	116.525
VAR18 - Amendement extra budget duurzaamheid	43.000
VAR18 - Bestemmingsplannen (t/m 2019 bestemmingsplan Wonen)	75.000
Totaal vanuit 2018 meenemen naar 2021	234.525

VAR19 - Advieskosten Donge – Oevers	18.000
VAR19 - inrichting fysieke plekken voor jongeren	30.000
VAR19 - Opstellen bestemmingsplannen	56.000
VAR19 - Verzamelgraf / ruimen	17.000
Totaal vanuit 2019 meenemen naar 2021	121.000

VAR20 - Formatie DIV uit kadernota	40.000
Totaal vanuit 2020 meenemen naar 2021	40.000

Overige overhevelingen reserves

Naast overhevelingen van de Vrije Algemene Reserve is er één aanwending van een reserve uitgesteld cq vertraagd. Het betreft de reserve monumenten € 30.000 t.b.v. de realisatie van een kasteelmuur

Overzicht mee te nemen exploitatiebudgetten van 2020 naar 2021

In het jaarrekeninggedeelte van de jaarstukken is bij verschillende taakvelden aangegeven dat het gewenst c.q. noodzakelijk is om budgetten mee te nemen naar 2021 en te bestemmen voor de dekking van uitgaven die als gevolg van verschillende oorzaken niet in 2020 hebben plaatsgevonden. In de onderstaande tabel wordt een totaalbeeld geschetst van de mee te nemen bedragen. Het totaalbedrag betreft € 724.000.

Baten en lasten per taakveld naar programma

Overhead Personeel	27.000
Wegen, straten en pleinen	10.000
Maaien bermen	64.000
Sportbeleid	9.000
Volksfeesten	15.000
Gem. gebouwen Historische gebouwen (incl vishal)	6.000
Gem. gebouwen Fort Lunet	16.000
Kinderopvang	9.000
Algemene voorzieningen Jeugd	59.000
Inburgering	163.000
Programma Langer Thuis	50.000
Centrum Jeugd en Gezin Drimmelen Geertruidenberg	45.000
Participatiebudget	35.000
Algemeen Milieu	100.000
Algemene begraafplaatsen	26.000
Bestemmingsplannen pilots en projecten	43.000
Omgevingswet	12.000
Omgevingsvergunning	35.000
Totaal budgetten mee te nemen naar 2021	724.000

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagen-problematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen)	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			13	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02				
			€ 122.925	Nee				
		Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen. Alleen invullen bij akkoord ministerie.			
		Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03	Aard controle R Indicator: C1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/05	Aard controle R Indicator: C1/06			
		1 Kleine Energiebesparende Maatregelen vouchers	€ 117.913	Nee	€ 67.288			
		2 Collectieve advies- en inkoopacties	€ 3.895	Nee	-€ 60.705			
		3 Inzet energiecoaches of -ambassadeurs Trainen van energiecoaches en -ambassadeurs	€ 0	Nee	-€ 3.800			
		4 Collectieve inkoop van maatregelen	€ 0	Nee	-€ 13.200			
		Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)			
		Aard controle n.v.t. Indicator: C1/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10			

SISA verantwoordingsinformatie en specifieke uitkeringen

			1	Kleine Energiebesparende Maatregelen-vouchers	€ 117.913	I.v.m. het coronavirus is met toestemming van BZK het budget van collectieve inkoop- en adviesacties overgeheveld naar kleine energiebesparende maatregelen-vouchers	Nee		
			2	Collectieve advies- en inkoopacties	€ 3.895	I.v.m. het coronavirus is met toestemming van BZK het budget van collectieve inkoop- en adviesacties overgeheveld naar kleine energiebesparende maatregelen-vouchers	Nee		
			3	Inzet energiecoaches of -ambassadeurs Trainen van energiecoaches en -ambassadeurs	€ 0	I.v.m. het coronavirus is met toestemming van BZK het budget van collectieve inkoop- en adviesacties overgeheveld naar kleine energiebesparende maatregelen-vouchers	Nee		
			4	Collectieve inkoop van maatregelen	€ 0	I.v.m. het coronavirus is met toestemming van BZK het budget van collectieve inkoop- en adviesacties overgeheveld naar kleine energiebesparende maatregelen-vouchers	Nee		
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)		Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>		<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>		
			€ 353.867		€ 900	€ 29.003	€ 101.810		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Bedrag	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05</i>		<i>Aard controle R Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>		

SISA verantwoordingsinformatie en specifieke uitkeringen

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening ouder en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening ouder en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 3.825.182	€ 163.937	€ 339.559	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	
			<i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12</i>
			€ 62.601	€ 56.386	€ 0	€ 345.719	€ 0	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 40.000	€ 500	€ 3.865	€ 13.841	€ 10.804	€ 27.208
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/07</i>					
			Ja					

SISA verantwoordingsinformatie en specifieke uitkeringen

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 1.137.856	€ 164.349	€ 21.915	€ 1.559	€ 402
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 325.732	€ 12.200	€ 10.128	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 232.420	€ 20.157	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/11</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	339	26	€ 0	Ja	€ 402
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	85	7		Ja	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	72	4		Ja	€ 0
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/16</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					

SISA verantwoordingsinformatie en specifieke uitkeringen

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle R Indicator: H4/02				
			€ 911.850	-€ 4.775.150				
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle R Indicator: H4/08
			1 Onroerende zaken Nieuwbouw	€ 1.617.417	€ 1.617.417	€ 0	€ 0	
			2 Onroerende zaken Renovatie	€ 3.825.853	€ 3.825.853	€ 0	€ 0	
			3 Onroerende zaken Onderhoud	€ 212.533	€ 212.533	€ 0	€ 0	
			4 Roerende zaken beheer en exploitatie	€ 31.197	€ 0	€ 31.197	€ 0	watervverbruik, schoonmaak en telefonie waren in aanvraag vergeten € 1.595 van de € 5.460
			5 Overige kosten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09	Aard controle R Indicator: H4/10	Aard controle R Indicator: H4/11			
			1 Onroerende zaken Nieuwbouw	€ 1.617.417	177%			
			2 Onroerende zaken Renovatie	€ 3.825.853	420%			
			3 Onroerende zaken Onderhoud	€ 212.533	23%			
			4 Roerende zaken beheer en exploitatie	€ 31.197	3%			
			5 Overige kosten		0%			
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd		
			Aard controle R Indicator: H8/01	Aard controle R Indicator: H8/02	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle R Indicator: H8/05	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

